

Wspomnienie

“Każdy człowiek, nawet najskromniejszy, zostawia ślad po sobie, jego życie zahacza o przeszłość i sięga w przyszłość...”

Dnia 29 lutego 2016 r. zmarł Wincenty Kulik.

Polski Związek Działkowców utracił wyjątkowego człowieka, który był niezwykle oddany i zasłużony dla całego ruchu ogrodnictwa działkowego, i który przez ponad 50 lat swoim doświadczeniem i pracą służył pokoleniom działkowców.

Śp. Wincenty Kulik był wieloletnim wiceprezesem Krajowej Rady PZD, w latach 1988-2015 był również Prezesem Sudeckiego Okręgowego Zarządu PZD. Podczas wielu lat aktywnego działania w okręgu sudeckim przyczynił się do rozwoju i powstawania wielu ROD. Za swoje zaangażowanie i oddanie ogrodnictwu działkowemu był odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu

Odrodzenia Polski, odznaką Za Zasługi dla PZD, złotą odznaką „Zasłużonego Działkowca”.

W ostatniej kadencji PZD pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Prawnej. Jak wspominają najbliżsi współpracownicy zmarłego, zawsze można było na niego liczyć – służył dobrą radą, słowem i pomocą, także prawną. Nade wszystko zaś oddany był sprawie ogrodnictwa działkowego. Pamięć o Nim przetrwa w ogrodach działkowych ziemi sudeckiej i w kraju, w ogrodach, które tworzył i dla których poświęcił swoje życie.

I. V POSIEDZENIE KRAJOWEJ RADY PZD

1. Informacja

W dniu 19 lutego br. odbyło się posiedzenie Krajowej Rady PZD. Na zabranii przedstawione zostało Sprawozdanie z działalności Prezydium KR PZD w 2015 r., w tym sprawozdanie finansowe jednostki krajowej wraz z oceną i wnioskami Krajowej Komisji Rewizyjnej, a także plan pracy Krajowej Rady i Prezydium KR PZD w bieżącym roku oraz powiązany z nim preliminarz finansowy. Zaprezentowano także szczegóły dotyczące realizacji art. 76 ustawy o ROD i uchwały KR PZD dotyczącej budownictwa ponadnormatywnego i zamieszkania na działkach. Ponadto Krajowa Rada podjęła szereg istotnych i ważnych uchwał oraz stanowisk.

W posiedzeniu KR PZD uczestniczyli członkowie Krajowej Rady na czele z prezesem PZD Eugeniuszem Kondrackim oraz Przewodnicząca Krajowej Komisji Rewizyjnej Maria Fojt, radca prawny mec. Tomasz Terlecki, a także pracownicy KR PZD.

Jako pierwszy głos zabrał Prezes PZD Eugeniusz Kon-

dracki, który podsumował roczną działalność Związku. Podkreślał, że w roku 2015 została wykonana ogromna praca przez Prezydium Krajowej Rady, poszczególne działy i ludzi. – Możemy być dziś zadowoleni z wyniku działań, jakie osiągnął PZD. Działalność prowadzona była rozsądnie, racjonalnie i oszczędnie. Przygotowane sprawozdanie obejmuje wszystkie dziedziny i problemy – mówił Prezes PZD. – Pracy w minionym roku było bardzo wiele, głównie koncentrowaliśmy się na uchwaleniu statutu, ale także na realizacji art. 76 ustawy o ROD. Złożyliśmy 100% wniosków dot. ogrodów, których on dotyczył. Inna sprawa to ich realizacja przez gminy – mówił Prezes PZD. Podkreślał, że za sukces należy także uznać brak likwidacji ogrodów działkowych na mocy art. 75. – Jesteśmy na tyle silną organizacją, że każdy poważnie zastanawia się zanim podejmie jakiegokolwiek działania zmierzające do likwidacji ogrodów. Uznał, że poziom, jaki został osiągnięty wspólnym wy-

siłkiem poprzez integrację i ogromne zaangażowanie struktur w walkę o sprawy ogrodów i Związku, trzeba utrzymać, bo dzięki temu Związek jest w stanie dobrze chronić ogrody działkowe i dalej istnieć mimo wszelkich przeciwności.

– Jak nigdy dotąd problemów przybywa – zaznaczył Prezes PZD. – Związek jest coraz częściej atakowany, ale na wiele pojawiających się spraw i trudności reagujemy natychmiast. Odbiór ogrodów działkowych i Związku jest w mediach coraz lepszy – podkreślał Pre-

zes PZD – coraz więcej się o nas mówi i to dobrze. Jako organizacja jesteśmy coraz bardziej postrzegani i doceniani przez instytucje, o uwagę których musieliśmy wcześniej mocno zabiegać. Wiele z nich zwraca się dziś do organów Związku o opinię, współpracę i wspólną pracę nad rozwiązywaniem problemów. Jako przykład podał budowanie mapy bezpieczeństwa. Jak podkreślił to ważne dla dalszego rozwoju, dlatego Związek musi coraz szerzej wychodzić na zewnątrz.

Ocena sprawozdania z działalności

Prezes PZD przypomniał, że Prezydium KR PZD jest organem zarządzającym PZD i na podstawie statutu uchwalonego podczas XII Krajowego Zjazdu Delegatów PZD zobowiązane jest do składania rocznego sprawozdania ze swej działalności Krajowej Radzie PZD.

Komisja Polityki Finansowej oceniła przygotowane sprawozdanie jako dobre i wniosowała o jego przyjęcie. Pozytywnie oceniono także przygotowany Preliminarz Finansowy na 2016 r., który zakłada wpływy i wydatki na tym samym poziomie, co w roku 2015. Są to środki przeznaczone na niezbędną realizację zadań. Plan pracy wynika ze statutu. Jego realizacja jest obowiązkiem KR PZD i Prezydium.

Krajowa Komisja Rewizyjna w oparciu o statut PZD

i regulamin Komisji Rewizyjnej oraz zgodnie z przewidywanym planem pracy przeprowadziła kontrolę dokumentów i sprawozdania za rok 2015 w KR PZD.

Oceniono, iż wszystkie zadania wykonywane przez KR PZD były zgodne z zapisami statutu. Krajowa Komisja Rewizyjna stwierdziła także, że KR PZD podejmowała szereg ważnych zadań dla funkcjonowania całego Związku i ogrodów działkowych. Podjęto wiele ważnych uchwał – podkreśliła Przewodnicząca Komisji Maria Fojt. Wszelkie działania podejmowane przez Prezydium KR PZD uznano za właściwe i dobrze wykonane. Krajowa Komisja Rewizyjna wyraziła słowa uznania i podziękowania za owocną i trudną pracę, jednocześnie wnioskując o przyjęcie sprawozdania.

Realizacja art. 76 ustawy o ROD

Kierownik Wydziału Gospodarki Gruntami KRPZD Mariola Kobylińska przedstawiła podsumowanie realizacji artykułu 76 ustawy o ROD. - To ogromna i potrzebna praca, która była przedmiotem ogromnej uwagi i pracy przez minione 24 miesiące w stosunku do ogrodów, co do których przez szereg lat PZD, nie ze swojej winy, nie mógł uregulować stanu prawnego gruntów – mówiła. Podkreśliła, że właściciele gruntów i Skarb Państwa w trakcie 2 lat wskazanych w ustawie o ROD, nie skorzystali z uprawnień likwidacji tych ogrodów, które nie mają uregulowanego stanu prawnego gruntów.

Kierownik WGG przypomniła, że Związek chcąc w pełni wykorzystać sprzyjające warunki, które wynikały z przyjętej 13 grudnia 2013 roku ustawy o ROD, już w lutym 2014 r podjął aktywne działanie na rzecz realizacji zapisu art. 76. Prezydium wydało stosowne systemowe zalecenia, jak należy podejść do tego artykułu i jak wykonać mają te zalecenia struktury PZD. Temat ten był wielokrotnie podejmowany także w różnych stanowiskach i uchwałach publikowanych na stronie www.pzd.pl i w Biuletynie Informacyjnym. Wszystkie te działania miały na celu złożenie stosownych wniosków o stwierdzenie w drodze decyzji na rzecz PZD prawa użytkowania do tych gruntów.

Struktury związku złożyły w sumie 1 631 wniosków o regulację stanu prawnego gruntów ROD w całości albo w części. Dotyczyły one 10 tys. ha powierzchni ROD. Działania te podjęto na terenie 24 okręgów. – Praca do wykonania w okręgach była znacznie zróżnicowana. Najtrudniejsze zadanie dotyczyło dwóch największych okręgów: śląskiego i mazowieckiego, gdzie wnioski objęły ponad 2 tys. ha gruntów ROD – mówiła Mariola Kobylińska. Ustawa spełniła swoją rolę, a struktury Związku wykonały swoje zadanie w 100% składając stosowne wnioski do odpowiednich organów administracji.

Decyzje przyznano już w stosunku do 25% gruntów podlegających możliwości regulacji z mocy art. 76 ustawy o ROD. – Decyzje nie tworzą nowego stanu, one jedynie potwierdzają to, co już wcześniej było nam dane, są deklaratoryjne – podkreślała Mariola Kobylińska zaznaczając, że wiele wciąż jest w toku rozpatrywania na drodze postępowania administracyjnego. – Musimy dołożyć wszelkich starań, by sprawy te zostały zakończone dla nas pomyślnie – mówiła. Jak poinformowała, dziś ogród nie musi już spełniać żadnej z przesłanek, bowiem urzędy administracji publicznej zobowiązane są z mocy art. 75 do wydania prawa użytkowania ogrodom, które ich dotychczas nie otrzymały.

– Postępowanie zmierzające do uzyskania tych decyzji nie było łatwe – podkreślił Prezes PZD Eugeniusz Kondracki. – W dalszym ciągu w wielu wypadkach mamy do czynienia z działaniami politycznymi, a nie racjonal-

nymi, czy prawnymi, jednak nie możemy odpuścić i musimy starać się o doprowadzenie tej sprawy do pozytywnego dla nas zakończenia.

NIE dla zamieszkiwania w ROD i altan ponadnormatywnych

Prezes przypomniał, że podczas ostatniego posiedzenia omawiana była już sytuacja dotycząca altan ponadnormatywnych i zamieszkiwania w ROD. Prezydium wydało w tej sprawie stanowisko, które trafiło do wszystkich struktur PZD. - Trzeba przeciwdziałać tym negatywnym zjawiskom – podkreślił ponownie Prezes Eugeniusz Kondracki. Wskazał, że problem trzeba rozwiązywać we współpracy z samorządami. - Ogród działkowy nie jest miejscem, w którym można mieszkać – mówił.

Wydanie związkowych dokumentów mających na celu przeciwdziałaniu tym zjawiskom spowodowało reakcję niektórych środowisk. Mówił o tym Prezes OZ w Poznaniu Zdzisław Śliwa. – Zainicjowano protesty przeciwko rzekomym eksmisjom rodzin w ROD, podczas gdy do takich w ogóle nie dochodzi i nie ma żadnych planów takiego działania – mówił. Jak zaznaczył, np. ROD im. E. Orzeszkowej w Poznaniu został zawłaszczony przez grupę dążącą do przekształcenia ogrodu w osiedle mieszkaniowe. Hasła „Związek nas wyrzuca z ogrodów” są nieprawdziwe. Wykorzystano w tym celu dane, z których wynika, że na 55 tys. działkowców okręgu poznańskiego 18 działkowcom wymówiono dzierżawę działkową. – Eksmisja musi przejść wszystkie instytucje sądowe. Wymówienie działkowcowi umowy może wynikać np. z niepłacenia przez niego składek i nie jest tożsame z eksmisją, co zostało wykorzystane, by negatywnie przedstawić PZD – mówił. Wspominał

o zastraszeniu i presji, jaką osoby mieszkające bezprawnie w ROD stosują wobec pozostałych działkowców.

Prezes OZ w Poznaniu wspominał o działalności Inspektoratu Budowlanego. – 300 kontroli w czasie 7 lat, ale jaka skuteczność? Jedna rozbiórka i zero eksmisji. Droga od wydania decyzji przez Inspektora Nadzoru Budowlanego do jej wykonania jest bardzo długa – mówił Prezes Śliwa. Podkreślał, że Związek będzie dziękował osobom łamiącym prawo za członkostwo w PZD, które nie jest powiązane z posiadaniem działki w ROD. – Takie osoby nie powinny i nie mogą zasiadać we władzach ogrodowych – to są nasze działania, a nie eksmitowanie, jak próbuje się to przedstawiać w tych środowiskach. Mówił o tym, że okręg skierował list do RPO w tej sprawie. – Musimy ograniczyć to zjawisko, które jest zwykłą patologią w ROD i przeciwdziałać mu – podkreślał.

Podczas posiedzenia uczestnicy wypowiedzieli się również w sprawach wymagających dyskusji.

7-osobowa Komisja uchwał i wniosków, pod przewodnictwem Prezesa OZ w Poznaniu Zdzisława Śliwy, przedstawiła 21 uchwał, w tym ws. działalności Prezydium KR PZD, sprawozdania finansowego za 2015 rok, preliminarza finansowego na 2016 rok i ws. 35-lecie istnienia PZD oraz inne uchwały organizacyjne, jak również stanowisko ws. ponadnormatywnych altan. Wszystkie prezentowane dokumenty członkowie Krajowej Rady przyjęli jednogłośnie.

AH

2. Porządek obrad

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Wybór komisji uchwał i wniosków.
4. Stwierdzenie prawomocności obrad.
5. Wprowadzenie – Eugeniusz Kondracki Prezes PZD.
6. Sprawozdanie z działalności Prezydium KR PZD w 2015 r.
7. Sprawozdanie finansowe jednostki krajowej za 2015 r.
8. Plan pracy Krajowej Rady i Prezydium KR PZD na 2016 r.
9. Preliminarz finansowy jednostki krajowej na 2016 r.
10. Opinia Komisji polityki finansowej na temat sprawozdania finansowego.
11. Ocena i wnioski Krajowej Komisji Rewizyjnej dot. sprawozdania z działalności i sprawozdania finansowego za 2015 r.
12. Ocena Krajowej Komisji Rewizyjnej dot. planu pracy i preliminarza na 2016 r.
13. Realizacja art. 76 ustawy o ROD.
14. Realizacja przez struktury uchwały Prezydium KR PZD w sprawie czerpania i wykorzystania dochodów z majątku Polskiego Związku Działkowców.

15. Realizacja przez struktury uchwały KR PZD w sprawie budownictwa ponadnormatywnego i zamieszkiwania. Działania stowarzyszeń w tej sprawie. Informacje z okręgów.
16. Informacja w sprawie sytuacji w Okręgu Mazowieckim i w Lublinie.
17. Dyskusja.

18. Rejestracja regulaminów okręgowych zarządów PZD.
19. Nadanie sztandaru.
20. Sprawy organizacyjne.
21. Podjęcie uchwał.
22. Sprawy różne.
23. Zakończenie obrad.

3. Komisja Uchwał i Wniosków

Zdzisław Śliwa	Poznań	Przewodniczący
Ewa Błachut	Małopolski	
Jerzy Karpiński	Wrocław	
Tadeusz Kosowski	Śląski	
Józef Pisarski	Gdańsk	
Józef Romanowski	Szczecin	
Stanisław Zawadka	Mazowiecki	

4. Sprawozdanie z działalności Prezydium KR PZD za 2015 rok

UCHWAŁA NR 1/V/2016
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 19 lutego 2016 roku
*w sprawie sprawozdania z działalności Prezydium Krajowej Rady
Polskiego Związku Działkowców w 2015 r.*

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 130 pkt 8 statutu PZD, postanawia:

Sprawozdanie, o którym mowa w § 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 1

Zatwierdzić sprawozdanie z działalności w 2015 r. Prezydium Krajowej Rady Polskiego Działkowców.

§ 2

§ 3

Prezes PZD opublikuje sprawozdanie w Biuletynie Informacyjnym KR PZD.

SEKRETARZ
/-/ Izabela OŻEGALSKA

PREZES
/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 19 lutego 2016 r.

Sprawozdanie z działalności Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców za 2015 r.

I. Wstęp

XII Krajowy Zjazd Delegatów PZD uchwalając w dniu 2 lipca 2015 roku nowy statut PZD ustanowił Prezydium KR organem zarządzającym Polskiego Związku Działkowców. Prezydium Krajowej Rady składa sprawozdanie ze swej działalności Krajowej Radzie PZD. Działalność Krajowej Rady i jej Prezydium do 30 czerwca 2015 r. została podsumowana przez XII Krajowy Zjazd. Zjazd przyjął sprawozdanie z działalności i udzielił absolutorium ustępującej Krajowej Radzie. Należy więc uznać, że formalnie okres do XII Zjazdu został rozliczony. Do Zjazdu Prezydium KR nie było organem i nie składało Krajowej Radzie sprawozdania. Było tylko sprawozdanie Krajowej Rady, które obejmowało również działalność Prezydium.

Poniższe sprawozdanie Prezydium KR PZD, organu będącego zarządem Związku, obejmuje okres od 3 lipca do 31 grudnia 2015 r., czyli okres nowej roli i nowego

zakresu zadań przypisanego przez statut PZD Prezydium Krajowej Rady PZD. Jednak część działań nie można rozgraniczyć datą ustanowienia Prezydium KR zarządem stowarzyszenia, gdyż prace były prowadzone na przestrzeni dłuższego okresu czasu. Dlatego część tematów w sprawozdaniu została potraktowana szerzej i obejmuje dłuższe okresy czasu.

Zgodnie z obecnie obowiązującym statutem PZD Krajowa Rada nie składa rocznego sprawozdania, jednak w tym sprawozdaniu, w formie informacyjnej, został dodany rozdział dotyczący działalności Krajowej Rady po XII Krajowym Zjeździe, gdyż podejmowała wiele działań legislacyjnych istotnych dla całego Związku i funkcjonowania rodzinnych ogrodów działkowych, a działania Prezydium KR wynikały właśnie z tych nowych uregulowań.

II. Krajowa Rada PZD

Posiedzenia KR PZD

II posiedzenie KR PZD odbyło się w dniu 13 sierpnia 2015 roku – pierwsze w nowej kadencji merytoryczne posiedzenie organu.

Tematyka: ocena okręgowych zjazdów delegatów, przebiegu, przygotowania i wyników XII Krajowego Zjazdu Delegatów PZD, stanu realizacji przez Związek art. 76 ustawy o ROD, powołanie 8 stałych komisji problemowych, określenie priorytetowych działań wynikających z programu przyjętego na XII Krajowym Zjeździe Delegatów, ustalenia w sprawie stanowiska I Prezesa Sądu Najwyższego, który wyraził wątpliwość co do konstytucyjności ustawy o ROD.

Podjęto 2 uchwały i 4 stanowiska.

- Uchwała nr 1/II/2015 w sprawie regulaminu Krajowej Rady PZD;
- Uchwała nr 2/II/2015 w sprawie powołania stałych komisji problemowych;
- Stanowisko w sprawie zintensyfikowania działań w zakresie regulacji stanu prawnego gruntów ROD;
- Stanowisko w sprawie wniosku OZ PZD w Koszalinie o zmianę zapisów uchwały dotyczącej przekazywania na Fundusz Obrony ROD odszkodowania za prawo PZD do gruntu likwidowanego ROD lub jego części w przypadku nie odtwarzania ogrodu;
- Stanowisko w sprawie oceny przebiegu XII Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców;

- Stanowisko w sprawie okręgowych zjazdów delegatów Polskiego Związku Działkowców.

III posiedzenie KR odbywało się dnia 1 października 2015 r.

Tematyka: uchwalenie Regulaminu ROD, weryfikacja 14 uchwał systemowych regulujących funkcjonowanie funduszu statutowego, funduszy celowych, prowadzenia inwestycji, likwidacji ROD i spraw organizacyjnych. Równocześnie Krajowa Rada uchyliła dotychczas obowiązujące uchwały regulujące te zagadnienia.

Podjęto 17 uchwał:

- Uchwała Nr 1/III/2015 w sprawie uchwalenia Regulaminu Rodzinnego Ogrodu Działkowego;
- Uchwała Nr 2/III/2015 w sprawie uchylenia uchwał Krajowej Rady PZD;
- Uchwała Nr 3/III/2015 w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania Funduszu Statutowego;
- Uchwała Nr 4/III/2015 w sprawie sporządzania sprawozdań finansowych w PZD wg zasad określonych przez ustawę o rachunkowości dla jednostek mikro;
- Uchwała Nr 5/III/2015 w sprawie przeznaczenia wyniku finansowego z działalności statutowej w jednostkach organizacyjnych PZD;
- Uchwała Nr 6/III/2015 w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania Funduszu Oświatowego PZD;

- Uchwała Nr 7/III/2015 w sprawie podziału podwyższenia opłaty ogrodowej uiszczanej w roku nabywania prawa do działki;
- Uchwała Nr 8/III/2015 w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania Funduszu Obrony ROD;
- Uchwała Nr 9/III/2015 w sprawie ustalenia odpisu na Fundusz Obrony ROD z części partycypacji należnej jednostce krajowej PZD;
- Uchwała Nr 10/III/2015 w sprawie zasad wydawania ruchomości i nieruchomości oraz dokumentacji i pieczętek PZD nowo wybranemu lub powołanemu organowi PZD w ROD;
- Uchwała Nr 11/III/2015 w sprawie zasad funkcjonowania Funduszu Rozwoju Rodzinnych Ogrodów Działkowych w Polskim Związku Działkowców;
- Uchwała Nr 12/III/2015 w sprawie Funduszu Samopomocowego PZD i zasad jego funkcjonowania;
- Uchwała Nr 13/III/2015 w sprawie zasad funkcjonowania w Polskim Związku Działkowców Funduszu przeznaczonego na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w ROD;
- Uchwała Nr 14/III/2015 w sprawie inwestycji i remontów w rodzinnych ogrodach działkowych w Polskim Związku Działkowców;
- Uchwała Nr 15/III/2015 w sprawie wytycznych do art. 75 i 76 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych;
- Uchwała Nr 16/III/2015 w sprawie ewidencji prawa użytkowania wieczystego na potrzeby sporządzania sprawozdań finansowych przez jednostki organizacyjne PZD;
- Uchwała Nr 17/III/2015 w sprawie regulaminu Okręgowego Zarządu Małopolskiego PZD.

III. Realizacja ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych

a) Weryfikacja uchwał systemowych

Prezydium KR PZD kontynuowało działania wynikające z konieczności dostosowania przepisów wewnątrz-związkowych do obowiązującej od 19.01.2014 roku ustawy o ROD, statutu PZD uchwalonego w dniu 2 lipca 2015 roku, a zarejestrowanego w dniu 9 września 2015 r., jak również regulaminu ROD uchwalonego w dniu 1.10.2015 r.

Prezydium KR PZD zweryfikowało kolejne uchwały, dzięki czemu możliwe jest niezakłócone funkcjonowanie wszystkich jednostek Związku i ciągłość prawna podejmowanych działań. Nie jest to koniec dostosowywania prawa związkowego do nowych uregulowań.

Uchwały Prezydium KR PZD zostały wymienione w rozdziale XIX niniejszego sprawozdania.

IV posiedzenie Krajowej Rady odbyło się 25 listopada 2015 r.

Tematyka: określenie polityki Związku w sprawie budownictwa ponadnormatywnego i zamieszkiwania na działkach, przyjęcie kryteriów oceny okręgów, ustalenie stawki rozliczeń wewnątrzorganizacyjnych z tytułu zarządzania, składki członkowskiej w PZD w 2016 r. i pozostawienie jej do dyspozycji ROD.

Podjęto 9 uchwał:

- Uchwała nr 1/IV/2015 w sprawie budownictwa ponadnormatywnego oraz zamieszkiwania na terenie działek w ROD;
- Uchwała nr 2/IV/2015 w sprawie kryteriów oceny okręgów;
- Uchwała nr 3/IV/2015 w sprawie określenia zasad partycypacji ROD w finansowaniu kosztów ponoszonych przez PZD w związku z działalnością jednostki krajowej i terenowych na rzecz rodzinnych ogrodów działkowych w 2016 roku;
- Uchwała nr 4/IV/2015 w sprawie wysokości i podziału składki członkowskiej w PZD w 2016 r.;
- Uchwała nr 5/IV/2015 w sprawie programu „Unowocześnienie Infrastruktury Rodzinnych Ogrodów Działkowych – ROD XXI wieku”;
- Uchwała nr 6/IV/2015 w sprawie zintensyfikowania działań związanych z regulacją stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych;
- Uchwała nr 7/IV/2015 w sprawie powołania Komisji Odznaczeń Związkowych;
- Uchwała nr 8/IV/2015 w sprawie regulaminu Okręgowego Zarządu Podlaskiego PZD;
- Uchwała nr 9/IV/2015 w sprawie regulaminu Okręgowego Zarządu Sudeckiego PZD.

Krajowa Rada PZD w okresie sprawozdawczym podjęła **28 uchwał i 4 stanowiska**.

Wszystkie uchwały zostały opublikowane w Biuletynach Informacyjnych KR PZD.

b) Uchwalenie nowego regulaminu ROD

Prace nad nowym regulaminem ROD rozpoczęły się już po uchwaleniu przez Nadzwyczajny XI Krajowy Zjazd Delegatów PZD w dniu 23 października 2014 roku statutu PZD, który niedługo po tym został zakwestionowany przez Sąd Rejonowy w Warszawie oraz Prezydenta m. st. Warszawy jako organu nadzorującego stowarzyszenie ogrodowe PZD. Już wówczas, tj. 5.11.2014 r. Prezydium KR powołało komisję do spraw opracowania nowego regulaminu ROD. Komisja wypracowała projekt aktu prawnego uwzględniając dużą ilość zgłoszonych z terenu całego kraju wniosków. W wyniku tych

prac Krajowa Rada uchwałą nr 2/XXV/2015 z dnia 26 lutego 2015 r. skierowała projekt regulaminu do konsultacji do wszystkich okręgów. Wydrukowano 20 tys. broszur z projektem, które w drugiej połowie marca przekazano do ogrodów. Konsultacje trwały do końca kwietnia 2015, napłynęło wiele uwag i propozycji od działkowców, ogrodów i okręgów. Komisja przedyskutowała je i opracowała ostateczną wersję aktu prawnego już po uchwaleniu statutu PZD w dniu 2 lipca 2015 r. Prezydium Krajowej Rady w dniu 30 września 2015 r. ustosunkowało się do ostatecznych wniosków zgłaszanych do projektu i zaakceptowało regulamin ROD do przedłożenia KR PZD.

W dniu 1 października 2015 r. Krajowa Rada PZD, uchwałą nr 1/III/2015 uchwaliła w Regulaminu Rodzinnego Ogrodu Działkowego. Wszedł w życie 1 stycznia 2016 r.

Prezydium KR PZD uchwałą nr 276/2015 z dnia 20 października 2015 roku zadecydowało, że regulamin ROD bezpłatnie otrzyma każdy działkowiec w ROD, niezależnie od tego czy jest członkiem PZD, czy też nie. Został wydrukowany w nakładzie 1 000 000 egzemplarzy, a koszty wydania i dystrybucji pokryły po połowie KR PZD oraz okręgi ze środków budżetowych.

c) Regulacja stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD

Dzięki unormowaniom ustawy o ROD z dnia 13 grudnia 2013 r., PZD mógł przystąpić do regulowania stanu prawnego ROD, poprzez występowanie o wydawanie decyzji stwierdzających nabycia prawa użytkowania. Działania te przez wszystkie struktury PZD zostały potraktowane jako priorytetowe i przystąpiono do ich realizacji bez zbędnej zwłoki. Wspomniana wyżej ustawa weszła w życie w dniu 19 stycznia 2014 r., a w dniu 12 lutego 2014 roku Prezydium KR PZD w uchwale nr 21/2014 r. przyjęło wytyczne do regulacji stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 75 i 76 ustawy o ROD. Dzięki tym wytycznym zostały wskazane niezbędne działania struktur PZD do realizacji tego zadania. Po wejściu w życie statutu PZD, uchwalonego w dniu 2 lipca 2015 r. na XII Krajowym Zjeździe PZD, sprawę tę rozstrzyga uchwała Krajowej Rady PZD nr 15/III/2015 r. z dnia 21 października 2015 r. Zatem działania podejmowane w 2015 roku są kontynuacją regulacji stanu prawnego gruntów ROD, jakie zostały podjęte w związku z wejściem w życie nowej ustawy o ROD.

Zgodnie z art. 76 ustawy o ROD poza wymogiem zlokalizowania ogrodu na nieruchomości będącej własnością jednostki samorządu terytorialnego lub Skarbu Państwa, należało wykazać, że ROD spełniał jedną z poniższych przesłanek: był wpisany do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jako zieleń działkowa (na dzień 19.01.2014 r.)

istniał co najmniej 30 lat (czyli był założony przed 19.01.1984 r.), a nabycie do niego własności przez Skarb Państwa nastąpiło w związku z zakładaniem ROD bądź jego funkcjonowaniem np. gdy Skarb Państwa pozyskał grunt w wyniku wywłaszczenia w celu urządzenia na nim rodzinnego ogrodu działkowego.

istniał co najmniej 30 lat (czyli był założony przed 19.01.1984 r.), a nabycie do niego własności przez jednostkę samorządu terytorialnego nastąpiło w związku z funkcjonowaniem na nim ROD np. gdy gmina uzyskiwała własność do nieruchomości zajętej przez ROD na skutek komunalizacji ogród posiada lokalizację stałą bądź uzyskał status stały na podstawie ustawy z dnia 6 maja 1981 r. o pracowniczych ogrodach działkowych.

W pierwszej kolejności kompletowana była dokumentacja na potwierdzenie spełnienia przez ROD przesłanek wymienionych w art. 76 ustawy o ROD. Następnie składane były wnioski o wydanie decyzji potwierdzającej prawo PZD do gruntu ROD. W działania te włączono wszystkie jednostki organizacyjne PZD tj. zarządy ROD, okręgowe zarządy oraz Krajową Radę PZD. Proces ten był na bieżąco monitorowany przez Prezydium KR PZD oraz przez Krajową Radę PZD.

Dzięki dobrym rozwiązaniom prawnym zawartym w ustawie o ROD do końca 2015 roku PZD regulacją prawną objęto 1556 ROD o łącznej powierzchni 9365 ha, co stanowi 96% powierzchni podlegającej regulacji stanu prawnego. Według 24 OZ PZD (oprócz OZ w Gorzowie Wlkp. i OZ w Legnicy, które posiadają uregulowany stan prawny) do regulacji na podstawie art. 76 ustawy o ROD zakwalifikowały się ogrody o łącznej powierzchni blisko 9800 ha. Zatem do 4% ogółu powierzchni gruntów ROD kwalifikujących się do regulacji na podstawie art. 76 winny jeszcze zostać złożone wnioski do właścicieli gruntów. Czas na złożenie pozostałych wniosków wyznaczono na 18 stycznia 2016 r. Zadania w tym względzie na koniec roku 2015 r. miały do wykonania następujące OZ PZD: w Gdańsku, w Łodzi, w Krakowie, w Warszawie, w Pile. W wyniku złożonych i rozpatrzonych wniosków PZD uzyskał do końca roku potwierdzenie prawa użytkowania w formie decyzji dla 386 ROD o powierzchni 2188 ha, co stanowi 22% ogółu powierzchni podlegającej regulacji. Zatem teraz PZD oczekuje na sprawne działania wójtów, burmistrzów i prezydentów w zakresie rozpatrzenia złożonych wniosków i potwierdzenie na rzecz PZD prawa użytkowania. W tym celu organy PZD podejmują szereg działań społecznych i prawnych aby uzyskać decyzje. Podejmowane są rozmowy a także działania administracyjne z wykorzystaniem instrumentów prawnych. Działania te mają na celu zapewnienie ROD ochrony prawnej w celu wyegzekwowania na rzecz PZD potwierdzenia prawa do gruntu w formie decyzji.

Tabela nr 1 „Realizacja przez OZ PZD regulacji stanu prawnego całości/części ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD” na dzień 31.12.2015 r.

Lp.	OZ PZD	ROD, które wg OZ PZD kwalifikują się do zastosowania art. 76 ustawy o ROD			Złożone wnioski przez OZPZD o regulację stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art.,76 ustawy o ROD				Uzyskanie decyzji o nabycie użytkownika				Wpis do księgi wieczystej			
		Liczba ROD	Ogółem powierz. ROD (w ha)	Liczba działek rodzinnych	Łączna liczba ROD	Powierzchnia ROD w ha	Liczba działek rodzinnych	% złożonych wniosków w ha do podlegających regulacji w ha	Liczba ROD	Powierzchnia ROD w ha	% ROD podlegających regulacji	% pow. podlegającej regulacji	Liczba ROD	% ROD podlegających regulacji	Powierzchnia ROD w ha	% pow. podlegającej regulacji
1.	Bydgoszcz	45	235,5118	4 902	45	235,5118	4902	100%	25	116,9933	55,6%	49,7%	19	42,2%	83,1999	35,3%
2.	Częstochowa	18	77,6741	1291	18	77,6741	1 291	100%	12	49,0244	66,7%	63,1%	11	61,1%	38,2990	49,3%
3.	Elbląg	1	0,8560	21	1	0,8560	21	100%	0	0,0000	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,000	0,0%
4.	Gdańsk	94	559,1852	14 252	86	515.5108	12 889	92%	25	169,5225	26,6%	30,3%	6	6,4%	15,3086	2,7%
5.	Gorzów Wlkp.		uregulowany													
6.	Kalisz	55	317,8970	7 084	55	317,8970	7 084	100%	24	178,9566	43,6%	56,3%	2	3,6%	21,9550	6,9%
7.	Koszalin	14	75,3786	1 813	14	75,3786	1 813	100%	12	72,4173	85,7%	96,1%	12	85,7%	72,4173	96,1%
8.	Legnica		uregulowany													
9.	Lublin	94	645,0381	15 770	94	645,0381	15 770	100%	36	228,6738	38,3%	35,5%	10	10,6%	78,2737	12,1%
10.	Łódzki	103	421,0967	10 248	71	385,7643	9 559	92%	4	8,1259	3,9%	1,9%		0,0%		0,0%
11.	Małopolski	144	719,5233	16 387	148	702,8076	16 379	98%	4	21,2521	2,8%	3,0%		0,0%		0,0%
12.	Mazowiecki	318	2043,0000	56 950	205	1728,5331	40 833	85%	22	172,3643	6,9%	8,4%	5	1,6%	54,1465	2,7%
13.	Opolski	34	186,8472	4 271	34	186,8472	4 271	100%	27	149,1668	79,4%	79,8%	15	44,1%	77,3931	41,4%
14.	Piła	8	8,1102	246	7	7,9163	246	98%	3	0,8691	37,5%	10,7%		0,0%		0,0%
15.	Podkarpacki	35	96,2827	1 863	37	96,2827	1 863	100%	7	31,0786	20,0%	32,3%	1	2,9%	0,2654	0,3%
16.	Podlaski	6	18,2561	410	6	18,2561	410	100%	3	5,1587	50,0%	28,3%	3	50,0%	5,1587	28,3%
17.	Poznań	96	663,9395	14 204	96	663,9395	14 204	100%	59	411,7074	61,5%	62,0%	19	19,8%	88,8371	13,4%
18.	Słupsk	7	8,6338	168	7	8,6338	168	100%	1	2,4795	14,3%	28,7%	1	14,3%	2,4795	28,7%
19.	Sudecki	8	24,2307	443	8	24,2307	443	100%	4	10,0647	50,0%	41,5%	4	50,0%	10,0647	41,5%
20.	Szczecin	74	597,1170	11 945	56	597,1170	11 945	100%	6	39,7522	8,1%	6,7%	5	6,8%	23,7670	4,0%
21.	Śląski	395	2318,3137	54 671	395	2318,3137	54 671	100%	58	214,0175	14,7%	9,2%	14	3,5%	43,8311	1,9%
22.	Świętokrzyski	15	52 3653	1 344	15	52,3653	1 344	100%	1	3,1000	6,7%	5,9%		0,0%		0,0%

23.	Toruń-Włocław.	59	110,2797	2 463	59	110,2797	2 463	100%	7	22,9006	11,9%	20,8%	1	1,7%	0,1101	0,1%
24.	Warmiń-Mazur.	16	160,7461	3 413	16	160,7461	3 413	100%	7	23,9225	43,8%	14,9%		0,0%		0,0%
25.	Wrocław	78	434,8634	10 908	78	434,8634	10 908	100%	39	257,1917	50,0%	59,1%		0,0%		0,0%
26.	Zielona Góra	5	0,5511	7	5	0,5511	7	100%			0,0%	0,0%		0,0%		0,0%
		1722	9775,6973	235074	1556	9365,3140	216897	96%	386	2188,7395	22,4%	22,4%	128	7,4%	615.5067	6,3%

Do końca 2015 roku PZD uzyskał wpis prawa użytkownika, na podstawie otrzymanych decyzji w stosunku do 128 ROD o pow. 615 ha. Dalsze wnioski do sądów rejonowych wieczysto-księgowych są sukcesywnie składane.

W wyniku podejmowanych analiz przez Prezydium KR PZD, Krajowa Rada PZD w dniu 26 lutego 2015 r. zajęła stanowisko w sprawie regulacji stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD. Temat ten był też szeroko omawiany na naradzie dyrektorów biur i Prezesów OZ jaka miała miejsce w dniach 7 i 8 maja 2015 r. W wyniku wymiany doświadczeń zostały ustalone niezbędne do podjęcia działania w tym względzie. Na kolejnym posiedzeniu w dniu 12 sierpnia 2015 r., Prezydium KR PZD zapoznało się z przebiegiem realizacji regulacji stanu prawnego. Temat został zalekomendowany do przedstawienia na posiedzeniu Krajowej Rady PZD w dniu 13 sierpnia 2015 r., w wyniku czego KR PZD zajęła stanowisko w sprawie zintensyfikowania działań w zakresie regulacji stanu prawnego gruntów ROD. Na kolejnym posiedzeniu Prezydium KR PZD w dniu 26 sierpnia 2015 r. uznano za konieczne wyznaczenie priorytetowych zadań dla struktur PZD w zakresie regulacji stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76. Również na posiedzeniu Krajowej Rady w dniu 25 listopada 2015 r. została przyjęta uchwała nr 6/IV/2015 rekomendująca zintensyfikowanie działań w zakresie regulacji stanu prawnego gruntów ROD.

Powyższe jednoznacznie wskazuje, że zarówno Prezydium KR PZD jak i Krajowa Rada PZD, temat regulacji stanu prawnego gruntów ROD z wykorzystaniem art. 76 ustawy o ROD traktuje priorytetowo i dążą aby regulacją objąć wszystkie ROD, które spełniają warunki określone w art. 76 ustawy o ROD. Dzięki takiej postawie Związek skutecznie zabezpiecza prawa działkowców i ogrodów i stoi niezłomnie na straży wypełniania warunków ustawowych.

Uzyskane decyzje wskazują także na znakomity akt prawny, jakim jest ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r., która jako projekt obywatelski była inicjatywą środowiska działkowców i uzyskała blisko 1 milion podpisów poparcia.

d) Zakończenie bytu prawnego w ramach struktur PZD w związku z wyodrębnieniem się ROD.

Z dniem wejścia w życie ustawy o ROD rozpoczął się proces tworzenia nowych stowarzyszeń ogrodowych, wyodrębnionych ze struktur PZD, wynikający z art. 69 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych z 13 grudnia 2013 r. Struktury PZD uszanowały wolę działkowców w tym względzie, lecz jednocześnie stały na straży unormowań ustawowych.

W 3 okręgach: Świętokrzyskim oraz w Pile i Wrocławiu wszyscy działkowcy zdecydowali o pozostaniu w PZD.

W 2015 r. na ogół następowały działania prawne, które były kontynuacją zapadłych decyzji działkowców na zebraniach ustawowych w 2014 r. Rodzinne ogrody działkowe, które podjęły decyzję o wyodrębnieniu się ze struktur PZD i powołaniu nowego stowarzyszenia ogrodowego przejmującego prowadzenie ogrodu, musiały w pierwszej kolejności wystąpić do Krajowego Rejestru Sądowego, w celu dokonania jego rejestracji. Na 257 ROD wyłączonych do końca 2015 r. zarejestrowano w KRS 210 nowych stowarzyszeń.

Stosownie do art. 73 ust. 3 ustawy o ROD, z dniem nabycia osobowości prawnej przez to stowarzyszenie, stało się ono następcą prawnym PZD w zakresie wszelkich praw i obowiązków, w szczególności prawa do nieruchomości zajmowanych przez rodzinny ogród działkowy, własności infrastruktury ogrodowej oraz środków na rachunkach bankowych ROD. Podstawę rachunkową wyodrębnienia rodzinnego ogrodu działkowego stanowi sprawozdanie finansowe tego ogrodu sporządzone na dzień poprzedzający rejestrację tego ogrodu w Krajowym Rejestrze Sądowym. Nie wszystkie ROD, które podjęły decyzję o wyłączeniu się ze struktur PZD zostały zarejestrowane w KRS. W wielu przypadkach nadal trwają postępowania rejestracyjne, a niektórym sąd odmówił rejestracji z uwagi na uchybienia prawne.

W celu wypełnienia warunków ustawowych i rzetelnego przekazywania majątku PZD wyodrębnionym ROD, w dniu 19 lutego 2014 roku, Prezydium KR PZD podjęło uchwałę nr 39/2014 w sprawie przyjęcia wytycznych w sprawie sporządzenia sprawozdań finansowych

na okoliczność wyodrębnienia się ROD. Aktualnie sprawę tę normuje uchwała Prezydium KR PZD nr 261/2015 z dnia 20 października 2015 r. Wytyczne określają, jakie dokumenty składają się na sprawozdanie finansowe oraz co w szczególności winno być ujęte w wymienionych dokumentach.

Ponieważ postanowienie o rejestracji stowarzyszenia w KRS oznacza zakończenie działalności ogrodu w ramach PZD, konieczne było także określenie procedur skreślenia ROD z Rejestru ROD Krajowej Rady PZD. W tym celu, w dniu 5 sierpnia 2014 r. Prezydium KR PZD podjęło uchwałę nr 187/2014 w sprawie skreślenia ROD z Rejestru ROD KR PZD w związku z wyłączeniem się na podstawie ustawy o ROD, którą zastąpiła uchwała Prezydium KR PZD nr 221/2015 z dnia 30.09.2015 r.

W stosunku do stowarzyszeń, które uzyskały osobo-

wość prawną z dniem wpisu do KRS, OZ PZD rozpoczęły procedurę w celu skreślenia ROD z Rejestru ROD PZD, kompletując stosowną dokumentację. Na 257 ROD, które podjęło decyzje o wyłączeniu 210 zostało zarejestrowanych w KRS w roku 2014 i 2015, z czego w 2015 r. Prezydium KR PZD podjęło uchwałę o skreśleniu 50 ROD o łącznej powierzchni 550 ha.

Prezydium Krajowej Rady PZD, w miarę wpływu przedmiotowych dokumentów dokonuje ich analizy i podejmuje działania w zakresie skreślenia ogrodu z Rejestru ROD KR PZD, w związku z zaprzestaniem funkcjonowania ROD w ramach struktur PZD. Działaniem finalnym jest skreślenie numeru REGON jako jednostki PZD z Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarki Narodowej prowadzonego w Urzędzie Statystycznym.

IV. Działalność statutowa Prezydium KR PZD

a) Posiedzenia Prezydium Krajowej Rady PZD

Odbyło się 10 posiedzeń Prezydium Krajowej Rady PZD. Niektóre posiedzenia były dwudniowe.

W każdym posiedzeniu Prezydium uczestniczyła Przewodnicząca Krajowej Komisji Rewizyjnej.

Prezydium Krajowej Rady PZD zajmowało się sprawami wynikającymi z ustawy o ROD, statutu PZD i z aktualnych potrzeb działkowców i ogrodów. Na każdym posiedzeniu Prezydium wypracowywało informacje, sprawozdania, analizy i oceny. Opracowywało również dokumenty, które jako projekty uchwał kierowano pod obrady Krajowej Rady PZD. Prezydium KR PZD realizowało przyjęte plany pracy, a także zajmowało się wieloma sprawami, które nie zostały w nim ujęte, ale wynikały z aktualnej sytuacji i występujących problemów. Prezydium KR PZD podejmowało nie tylko decyzje wynikające ze statutowych obowiązków, ale również wiele ważnych i wiążących decyzji, które następnie były wdrażane w całym Związku.

Prezydium Krajowej Rady z uwagi na szereg wydarzeń, które miały istotny wpływ na działalność całego Związku, na każdym swoim posiedzeniu dokonywało analizy aktualnej sytuacji działkowców, ogrodów i Związku. W szczególności na sytuację miał wpływ:

- XII Krajowy Zjazd Delegatów,
- Uchwalenie statutu PZD i jego zarejestrowanie w KRS,
- Uchwalenie regulaminu ROD,
- Krajowe Dni Działkowca w Tczewie.

Na każde posiedzenie Prezydium KR przygotowywane były materiały pisemne w formie sprawozdań, analiz czy informacji. Członkowie Prezydium mieli możliwość wcześniejszego zapoznania się z materiałami i projektami uchwał.

Prezydium KR ustaliło scenariusz przebiegu Krajowych

Dni Działkowca w Tczewie, zatwierdziło kosztorys uroczystości i dokonało rozliczenia po jej zakończeniu.

Prezydium KR przyjęło projekt regulaminu ROD, pozytywnie go zaopiniowało i skierowało do uchwalenia przez Krajową Radę.

Ważnym zadaniem, po uchwaleniu nowego statutu PZD było uchylenie uchwał Prezydium KR niezgodnych z aktualnie obowiązującą ustawą o ROD, statutem PZD oraz uchwałami Krajowej Rady i podjęcie nowych uchwał systemowych.

Prezydium Krajowej Rady PZD dokonywało oceny działalności ROD i OZ na podstawie wyników kontroli zespołów kontrolnych Krajowej Rady PZD i Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD wydając jednostkom organizacyjnym stosowne zalecenia. Ważnym tematem podejmowanym na kilku posiedzeniach była realizacja art. 76 ustawy o ROD oraz działania podejmowane przez wszystkie struktury Związku w sprawie pozyskiwania funduszy unijnych i krajowych.

Po każdym posiedzeniu Prezydium Krajowej Rady PZD uchwały merytoryczne i systemowe przekazywane były do wszystkich okręgowych zarządów, natomiast uchwały w sprawie odwołań indywidualnych członków bądź ogrodów od uchwał okręgowych zarządów, w sprawie udzielenia pożyczek, dotacji, likwidacji i rejestracji ogrodów, jak również skreślenia z Rejestru ROD KR PZD wysyłano zainteresowanym stronom.

b) Narady prezesów i dyrektorów biur okręgowych zarządów PZD

21–22 października 2015 r. Uczestniczyły 32 osoby.

Tematyka:

1. Realizacja priorytetowych zadań wynikających z programu Związku na bieżącą kadencję przyjętych podczas II posiedzenia KR w dniu 13 sierpnia 2015 r.

2. Realizacja ustawy o ROD przez PZD.
3. Wdrażanie statutu PZD i regulaminu ROD.
4. Działania KR i OZ w celu pozyskania środków z funduszy unijnych i rządowych.
5. Walne zebrania sprawozdawcze w 2016 r.
6. Komunikacja wewnątrzwiązkowa.
7. Sprawy finansowe, wzajemne rozliczenia.
8. Sprawy medialne.
9. Regulaminy okręgowych zarządów PZD.
10. Ujednolicenie nazewnictwa jednostek organizacyjnych Związku.
11. Skargi, zażalenia, odwołania od uchwał.

c) Komisje problemowe

Komisja Oświaty Ogrodniczej – Komisja spotkała się na posiedzeniu w dniu 24 listopada 2015 roku. Komisja potwierdziła potrzebę zamówienia dodatkowego nakładu, 40 000 egzemplarzy, książki pt. „Ekologiczna ochrona roślin na działce”, przedyskutowała i przyjęła założenia do książki „Poradnik początkującego działkowca” występując z wnioskami do Prezydium KR PZD o podjęcie uchwał w tych sprawach. Ponadto Komisja przeanalizowała założenia do Programu Rozwoju Społecznego ROD doceniając jego zalety oraz płynące z niego korzyści i uznając, że należy wdrożyć w życie.

Komisja Polityki Społecznej – Komisja odbyła posiedzenie w dniu 24.11.2015 r., na którym przyjęty został plan pracy na 2016 r. wynikający z zadań Związku określonych w Programie przyjętym przez XII Krajowy Zjazd Delegatów PZD. Komisja zapoznała się z założeniami do Programu Społecznego Rozwoju ROD, a także określiła metody pracy z okręgowymi komisjami polityki społecznej.

Komisja Konkursowa – Komisja powołana została uchwałą nr 2/II/2015 Krajowej Rady PZD z dnia 13 sierpnia 2015 r. w sprawie powołania stałych komisji problemowych. Przewodniczącym komisji został Józef Noski z Okręgu Śląskiego, członkami: Józef Bańka z Okręgu w Słupsku, Kazimierz Michalik z Okręgu w Lublinie, Antoni Molka z Okręgu w Legnicy, Leonard Niewiński z Okręgu w Gdańsku, Marian Sekulski z Okręgu w Koszalinie, Jerzy Wdowczyk z Okręgu w Kaliszu, Stefan Żyła z Okręgu Podkarpackiego i Urszula Walusiak z Okręgu w Bydgoszczy.

Głównym tematem pierwszego posiedzenia Komisji Konkursowej, które w pełnym składzie odbyło się w dniu 24 listopada 2015 r. było opracowanie projektów uchwał, regulaminów oraz ankiet dotyczących konkursów krajowych na 2016 r.: „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2016” oraz „Wzorowa Działka Roku 2016”.

Już w 2016 r. Krajowa Rada PZD przekazała projekty uchwał konkursowych do wszystkich okręgów w celu

konsultacji z okręgowymi komisjami konkursowymi. Odpowiedzi udzieliło 13 okręgów, w tym 11 wniosło uwagi i propozycje. Po analizie i weryfikacji projekty uchwał konkursowych w I kwartale 2016 r. Komisja za wnioskuje o ich przyjęcie przez Prezydium Krajowej Rady PZD.

Komisja ds. Gospodarki Gruntami – W dniu 25 sierpnia 2015 r., odbyło się pierwsze posiedzenie komisji ds. Gospodarki Gruntami. Komisja ds. Gospodarki Gruntami, jako i inne komisje problemowe została powołana na posiedzeniu Krajowej Rady PZD w dniu 13 sierpnia 2015 r. W pracach komisji ds. Gospodarki Gruntami przewodniczył członek KR PZD Janusz Moszkowski. Komisja ds. Gospodarki Gruntami na pierwszym posiedzeniu przyjęła plan pracy na rok 2015 r. Wśród zadań priorytetowych znalazła się regulacja stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD oraz roszczenia do gruntów ROD, w tym skutki dla PZD i działkowców. Komisja zajmowała się także szerokim spektrum spraw gruntowych, dotyczących terenów ROD. Do tych spraw należy również zaliczyć tematy związane z likwidacją ROD i zapewnieniem przestrzegania warunków ustawowych, których gwarantem winien być Związek, zabezpieczenie funkcjonowania ROD poprzez ujmowanie ROD w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Komisja podejmowała także szereg tematów, wynikających z bieżącej pracy Prezydium Krajowej Rady PZD.

Komisja zapoznała się ze stanem zaawansowania działań podejmowanych przez OZ PZD w zakresie regulacji stanu prawnego ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD oraz problemami wynikającymi w tym zakresie. W tym względzie zarekomendowała niezbędne działania konieczne do podjęcia przez struktury PZD. Powyższe stanowiło podstawę do przyjęcia przez Prezydium Krajowej Rady PZD stanowiska w sprawie priorytetowych zadań dla struktur PZD w zakresie regulacji stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD. Ponadto wskazała również na priorytetowe zadania dla struktur Związku w zakresie pozyskiwania środków z Funduszy Unijnych oraz z Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dla ROD. Z propozycjami komisji zapoznało się Prezydium KR PZD, które podjęło w tej sprawie stanowisko w dniu 26 sierpnia 2015 r. Komisja podjęła także temat roszczeń w stosunku do indywidualnych spraw, tj.: do gruntów ROD „Krokus” w Nowym Targu i ROD „Wrzos” i ROD „Kalina” w Krakowie. Komisja zaproponowała Prezydium Krajowej Rady PZD szereg działań do wykonania przez OZ Małopolski.

Komisja Polityki Finansowej – W dniu 24 listopada 2015 r. odbyło się posiedzenie Komisji Polityki Finansowej PZD, w trakcie którego Komisja dokonała oceny

analiz finansowych opracowanych w jednostce krajowej i okręgach PZD w celu wypracowania opinii na temat wysokości partycypacji w finansowaniu kosztów zarządzania jednostek nadrzędnych na 2016 r. oraz w sprawie wysokości składki członkowskiej 2016 r. Opinia Komisji w /w sprawach została przedstawiona podczas obrad Krajowej Rady PZD.

Komisja ds. medialnych oraz promocji ogrodów i Związku – Komisja spotkała się na posiedzeniu w dniu 10 grudnia 2015 roku. Podczas posiedzenia Komisji omówiono szczegółowo cztery tematy:

- Podsumowanie dotychczasowej działalności medialnej – strony internetowe
- Nowe kierunki działania
- Formy komunikacji z mediami zewnętrznymi
- Negatywna publicystyka na portalach społecznościowych

Komisja zgodnie uznała, że zachodzi potrzeba wypracowania nowych rozwiązań, które poprawią komunikację z działkowcami poprzez witryny www oraz media społecznościowe. Ponadto należy zwrócić uwagę na modernizację witryn www w celu dopasowania ich do obecnych rozwiązań technologicznych (urządzenia mobilne) oraz szybszej i efektywniejszej formy informowania poprzez strony www.

Rośnie potrzeba wdrażania i rozbudowywania form medialnych w Polskim Związku Działkowców. Ma to na celu skuteczne docieranie do zarządów i ogrodów. Zadaniem Związku jest wypracowanie kierunków i metod działalności medialnej, nie tylko KR, ale Związku w ogóle, także na szczeblu okręgów.

Komisja podjęła decyzję, że przedstawione materiały, postulaty i wnioski należy przedstawić Prezydium PZD i Krajowej Radzie PZD, aby wypracować jednolite standardy.

V. Pozyskiwanie środków finansowych na rozwój ROD

Środki europejskie i z NFOŚiGW oraz WFOŚ i GW

Rodzinne ogrody działkowe pełnią ważne funkcje społeczne m.in. przez przywracanie społeczności i przyrodzie terenów zdegradowanych, podnoszenie standardów ekologicznych oraz kształtowanie warunków dla prowadzenia aktywnego i zdrowego trybu życia. Dlatego też ogrody zasługują na pomoc zewnętrzną. W celu zainicjowania wśród działkowców i ogrodów działań zmierzających do pozyskiwania środków m.in. z Unii Europejskiej, jak i innych źródeł publicznych już 14 maja 2015 r., Prezydium KR PZD zajęło w tej sprawie stanowisko. W powyższym dokumencie Prezydium KR PZD wskazało, iż przed ogrodami otwierają się nowe możliwości na uzyskanie wsparcia finansowego i należy z tego korzystać, gdyż przyczyni się to do rozwoju ogrodów działkowych w Polsce, które nie tylko będą piękniejsze

d) Skargi i Odwołania od uchwał

Odwołania od uchwał

Prezydium Krajowej Rady PZD rozpatrzyło 21 odwołań od uchwał prezydiów OZ, w tym nie uwzględniło odwołania, a więc utrzymało w mocy rozstrzygnięcie prezydium OZ w 14 sprawach, uchyliło 5 zaskarżonych uchwał i stwierdziło nieważność 4 uchwał (w tym Prezydium stwierdziło nieważność 2 uchwał z własnej inicjatywy).

Skargi

Do biura Krajowej Rady PZD wpłynęło 408 skarg i zapytań od indywidualnych działkowców, członków organów PZD oraz samych organów PZD. Skargi dotyczyły walnych zebrań sprawozdawczych, powoływania i pracy zarządów komisarycznych w ROD, niewłaściwego prowadzenia dokumentacji przez władze ogrodowe, nieprawidłowości w zakresie działania zarządów ROD, braku reakcji organów PZD na wystąpienia działkowców. Wielu działkowców zwracało się ze skargami, które dotyczyły opłat, prawidłowego sposobu rozliczania zużytej wody i energii elektrycznej oraz przepisów dotyczących odcień tych mediów na działkach. Skargi dotyczyły również sporów sąsiedzkich, których główną przyczyną były przede wszystkim nieprawidłowości w zagospodarowaniu działek, samowolne zmiany granic działek, utrzymywania psów i kotów na działkach, hodowli gołębi, wjazdu na teren ROD pojazdami mechanicznymi, stałego zamieszkiwania na działkach i budownictwa ponadnormatywnego. Rozpatrując wpływające skargi podejmowano działania w celu ich zbadania, wyjaśnienia i załatwienia. Na część z nich udzielona została odpowiedź bezpośrednio, jednak większość spraw wymagała zbadania przez właściwy okręgowy zarząd PZD lub jego interwencji. W sprawach tego wymagających OZ przeprowadzały kontrolę w ogrodach, a wyniki i stanowiska, a także podejmowane decyzje przekazywały interweniującym i Krajowej Radzie.

ale i bardziej funkcjonalne dla działkowców i społeczności lokalnej.

Realizując priorytetowe zadania wynikające z programu XII Krajowego Zjazdu Delegatów, dnia 26 sierpnia 2015 r. Prezydium KR PZD przyjęło stanowisko w sprawie zadań priorytetowych dla struktur PZD w zakresie pozyskiwania środków z Funduszy Unijnych oraz Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dla ROD, w którym wskazano m.in. na konieczność organizacji bezpośrednich spotkań przedstawicieli OZ PZD z Marszałkami Województw, w celu przedstawienia potrzeb, możliwości i oczekiwań ogrodów w zakresie środków unijnych, oraz szkoleń z prezesami ROD. W wielu okręgach takie spotkania z Marszałkami odbyły się. Okręgi również przeprowadziły szereg szkoleń m.in. w Warszawie, Płocku, Pile, Szczecinie, na Śląsku, w No-

wym Tomyślu, Elblągu czy w Poznaniu.

Aby ułatwić ogrodom działkowym podejmowanie działań zmierzających do uzyskania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej w dniu 17 grudnia 2015 r., Prezydium KR PZD podjęło uchwałę nr 339/2015 w sprawie wytypowania przez okręgi rodzinnych ogrodów działkowych do składania wniosków o wsparcie finansowe z Funduszy Europejskich, w której zobowiązała okręgi do wytypowania ROD, które będą składały wnioski w ramach programów unijnych. Te wytypowane ROD pokażą, jak w praktyce wyglądają poszczególne etapy ubiegania się o pomoc finansową ze środków unijnych. Posłużą one jako wzór dla innych ogrodów, które zachęczone sukcesami swych poprzedników również będą mogły występować o dotacje unijne, wiedząc jednocześnie jak wygląda cała procedura zmierzająca do otrzymania dotacji od praktycznej strony. Powyższe informacje zostaną przekazane do KR PZD do dnia 29 lutego 2016 r.

Prezydium KR PZD zdając sobie sprawę, iż w niektórych województwach ogłoszono już terminy naboru wniosków umożliwiających uzyskanie wsparcia finansowego. Natomiast w ogrodach nie odbyły się jeszcze walne zebrania, które jako jedyne są uprawnione do wyrażania zgody na realizację inwestycji i remontów w ROD. Zatem, aby nie zamykać tym ogrodom możliwości skorzystania ze środków unijnych, uchwałą nr 338/2015 z dnia 17 grudnia 2015 r. Prezydium KR PZD postanowiło upoważnić zarządy ROD do składania wniosków o dotacje unijne przed uzyskaniem zgody walnego zebrania na realizację zadania inwestycyjnego lub

remontowego w ROD. Jednakże warunkiem koniecznym jest późniejsze potwierdzenie przez walne zebranie działań podjętych przez zarząd ROD.

Ponadto, w dniu 29 grudnia 2015 r. Prezydium KR PZD podjęło uchwałę nr 364/2015, w której określono tryb wydawania pełnomocnictw do reprezentowania PZD przy czynnościach związanych z pozyskiwaniem i rozliczaniem dofinansowania działań podejmowanych w ROD z funduszy europejskich, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, Senior-WIGOR, dotacji celowych z budżetu gminy i innych środków publicznych. Uchwała ta umożliwi również udzielanie dalszych pełnomocnictw na rzecz członków zarządów ROD.

Poza powyższymi dokumentami przyjętymi przez Prezydium KR PZD, Związek cały czas prowadzi aktywną kampanię informacyjną dotyczącą pozyskiwania pomocy finansowej ze źródeł publicznych. W tym celu na stronie www.pzd.pl stworzono specjalną zakładkę Fundusze Unijne, w której umieszczane są wszystkie materiały i informacje z całego kraju dotyczące tej materii. Dokumenty te publikowane są także w biuletynach informacyjnych.

W sprawie funduszy europejskich i krajowych wypowiedziała się również KR PZD w następujących uchwałach:

- nr 3/XXX/2015 z dnia 25.06.2015 r. w sprawie przyjęcia założeń dla struktur PZD w zakresie pozyskiwania środków unijnych na potrzeby PZD i ROD
- nr 4/XXX/2015 z dnia 25.06.2015 r. w sprawie pozyskiwania środków z Narodowego i Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

VI. Działalność prawna prowadzona przez radców prawnych

W okresie sprawozdawczym działalność prawna prowadzona przez zespół radców prawnych w Biurze KR skupiona była początkowo na wdrożeniu uchwalonego statutu PZD. Przede wszystkim istniała konieczność prowadzenia i monitorowania stanu postępowania związanego z rejestracją statutu uchwalonego 2 lipca 2015 roku przez Krajowy Zjazd Delegatów. Z uwagi na wcześniejsze problemy w tym zakresie, dokładano szczególnej staranności, aby nie istniały żadne przeszkody do wydania postanowienia o rejestracji. Było to tym bardziej konieczne, że sąd niezwykle wnikliwie badał uchwalony statut, zwłaszcza ze względu na rozmaite skargi zmierzające do zablokowania rejestracji. W tym względzie przygotowywano stosowne pisma procesowe zawierające stanowiska wobec zgłaszanych zarzutów. Działania te przyniosły pozytywny efekt, gdyż 9 września 2015 roku Sąd Rejestrowy dokonał rejestracji statutu, co ostatecznie usankcjonowało status Związku jako stowarzyszenia ogrodowego.

Rejestracja nowego statutu PZD spowodowała konieczność dokończenia procesu dostosowania przepisów zwią-

zkowych do ustawy o ROD. Dotyczyło to w szczególności regulaminu ROD, który jest najczęściej stosowanym dokumentem w ogrodach. Dlatego też Prezydium Krajowej Rady podjęło intensywne prace zmierzające do szybkiego uchwalenia tego ważnego dokumentem. Opiekę prawną w tym zakresie powierzono radcom prawnym, którzy mieli czuwać nad zgodnością zapisów regulaminu z ustawą o ROD, ustawą o stowarzyszeniach oraz statutem PZD. Było tym bardziej istotne, że ustawa o ROD wyznaczyła stosunkowo wąski zakres spraw dla regulaminu ROD, który należało bezwzględnie przestrzegać, aby nie narażać się na zarzut wadliwości regulaminu. Dlatego też radcom prawnym powierzono nie tylko obsługę prac specjalnej komisji regulaminowej, ale przede wszystkim merytoryczne opracowanie tekstu projektu tego dokumentu. Taki projekt został przedłożony Krajowej Radzie, która w dniu 1 października 2015 roku uchwaliła nowy regulamin ROD, będący aktem całkowicie dostosowanym do ustawy i statutu PZD.

Radcowie prawni prowadzili również sprawy związane opracowaniem niektórych ważnych uchwał systemo-

wych. Dotyczyło to w szczególności uchwały nr 363/2015 Prezydium KR z 18 grudnia 2015 roku w sprawie organizacji i funkcjonowania biur okręgów Polskiego Związku Działkowców. Uchwała ta scaliła w jeden akt najważniejsze kwestie związane z działalnością biur obsługujących okręgi PZD. Przejęcie sprawy przygotowania tekstu tej uchwały przez radców prawnych wynikało z faktu, że dokument ten normuje kwestie bezpośrednio związane z różnymi przepisami prawa pracy, które musiały być uwzględnione w poszczególnych zapisach.

Prezydium KR powierzyło również radcom prawnym zadanie opracowania innej ważnej uchwały. Uznano bowiem konieczność unormowania kwestii odpłatnego wykorzystania majątku PZD. Rolą zespołu radców prawnych było wypracowanie takich rozwiązań, które usystematyzują taką działalność oraz wyznaczają dla niej odpowiednie ramy prawne, uwzględniające przede wszystkim rolę i status Związku. Przedmiot tej uchwały jest niezwykle skomplikowany, zwłaszcza ze względów prawnych. Należało bowiem wziąć pod uwagę rozmaite uwarunkowania, a przede wszystkim wymogi podatkowe. Dlatego wypracowanie odpowiednich rozwiązań wymagało nie tylko prowadzenia konsultacji z okręgami, ale również z gronem prawników związkowych z całej Polski. Ponadto radcowie prawni musieli dokonać analizy rozmaitych uregulowań prawnych, aby zaproponować rozwiązania zgodne z prawem, ale także z interesem całego Związku. Przedmiotowa sprawa była przedmiotem szeregu posiedzeń Prezydium KR, gdzie omawiano kolejne projekty i wprowadzano poprawki. W rezultacie powyższych działań Prezydium KR przyjęło w dniu 29 grudnia 2015 roku uchwałę nr 382/2015 w sprawie czerpania i wykorzystania dochodów z majątku Polskiego Związku Działkowców.

W okresie sprawozdawczym prace radców prawnych polegały również na udziale w pracach legislacyjnych. W Sejmie bowiem trwały prace nad prezydenckim projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach oraz niektórych innych ustaw. Nowelizacja gruntownie modyfikowała regulacje dotyczące funkcjonowania wszystkich stowarzyszeń. W celu rozpatrzenia tego projektu powołano podkomisję nadzwyczajną. Odbyło się kilkanaście jej posiedzeń, w których udział brał radca prawny KR, który reprezentował Związek, będący jednym z największych stowarzyszeń działających w Polsce. Dlatego też przedstawiciel Związku aktywnie uczestniczył w pracach nad projektem nowelizacji, aby proponowane rozwiązania były jak najbardziej korzystne dla ogrodników i działkowców. Z tego względu radcowie prawni KR opracowali stosowny projekt stanowiska w sprawie nowelizacji, którą przyjął Krajowy Zjazd De-

legatów. Stanowisko to przekazano do parlamentu. Ostatecznie Sejm uchwalił omawianą nowelizację, która wejdzie w życie w maju br.

Jeżeli chodzi o bieżącą obsługę prawną, to w szczególności przybierała ona formę porad prawnych, sporządzania opinii prawnych, opracowywania projektów aktów prawa wewnętrznego oraz reprezentowania PZD przed sądami i urzędami. Radcowie prawni podejmowali również działania we współpracy z poszczególnymi wydziałami Biura KR PZD, w szczególności organizacyjno-prawnym, gospodarki gruntami oraz wydziałem księgowym. Dotyczyło to zarówno spraw indywidualnych, jak i opracowywania rozwiązań systemowych i aktów prawa wewnętrznego.

Radcowie prawni KR świadczyli pomoc prawną również na rzecz jednostek terenowych PZD. Działania te przybierały formę zarówno tworzenia ogólnych opracowań i wytycznych dotyczących problematyki prawnej związanej z funkcjonowaniem poszczególnych ogniw organizacyjnych Związku, jak i uczestniczenia w prowadzeniu indywidualnych spraw sądowych i administracyjnych. W poszczególnych przypadkach przybierało to zwykle formę konsultacji, opiniowania i wsparcia merytorycznego. Z kolei przejmowanie indywidualnych spraw do bieżącej obsługi w ramach postępowania sądowego bądź administracyjnego występowało rzadziej, i dotyczyło głównie spraw toczących się przed sądami i organami w Warszawie, chociaż coraz częściej pojawia się potrzeba obsługi spraw prowadzonych w innych miastach.

Z powyższych informacji wynika, że zwiększa się ilość spraw prawnych w Związku wymagających fachowej obsługi. Wynika to także z faktu, że charakter tych spraw staje się coraz bardziej skomplikowany. Dlatego też Prezydium KR dostrzegło konieczność powołania specjalistycznej komórki organizacyjnej w ramach Biura KR, która miałaby na bieżąco prowadzić te sprawy. Z tego powodu zlecono zespołowi radców prawnych opracowanie projektu uchwały w tej sprawie. W efekcie Prezydium KR dokonało oceny przedłożonych propozycji i postanowiło powołać Biuro Prawne PZD. Będzie to jednostka kompleksowo zajmująca się obsługą prawną nie tylko Krajowej Rady. Zdecydowano, że Biuro Prawne będzie przejmowało sprawy wymagające ochrony ważnych praw lub interesów Związku. Chodzi m.in. o sprawy precedensowe lub mogące rodzić poważne skutki finansowe dla całego Związku. W celu zapewnienia, aby Biuro Prawne sprawnie wykonywało swoje zadanie przewidziano obowiązek współpracy i współdziałania okręgowych służb prawnych z Biurem Prawnym. Jednostka ta rozpocznie swoją działalność od drugiego kwartału 2016 roku.

VII. Sprawy gospodarki gruntami

1) Roszczenia do gruntów ROD w 2015 r.

W 2015 r. Prezydium KR PZD wielokrotnie zajmowało się problematyką roszczeń do gruntów ROD.

Przede wszystkim zapoznało się ze stanem roszczeń do gruntów ROD wg stanu na dzień 10.02.2015 r. Przedmiotowe badanie, zlecone przez KR PZD do wykonania przez OZ PZD wykazało, że roszczeniami objętych było 338 ROD o powierzchni 1211,7796 ha i liczbie działek rodzinnych – 28901. W ogóle roszczenia nie występowały na terenie OZ PZD w Elblągu, Koszalinie, Legnicy, Słupsku i w Zielonej Górze.

Roszczenia realizowane na drodze sądowej lub administracyjnej obejmowały 171 ROD o powierzchni 605,0214 ha i liczbie działek rodzinnych – 14 248. Występowały one na terenie 16 OZ PZD (nie występowały one na terenie OZ PZD w Elblągu, Gorzowie Wlkp., Koszalinie, Legnicy, w Opolu, w Słupsku, Szczecinie, Sudeckiego, Warmińsko-Mazurskiego i Zielonej Górze). Najwięcej roszczeń do gruntów ROD realizowanych na drodze sądowej bądź administracyjnej było na terenie OZ PZD Mazowieckiego, Małopolskiego i w Poznaniu.

Roszczenia nie realizowane na drodze sądowej lub administracyjnej obejmowały 167 ROD o powierzchni 606,7582 ha i liczbie działek rodzinnych – 14 653. Występowały one na terenie 20 OZ PZD (nie występowały one na terenie OZ PZD w Elblągu, Koszalinie, Legnicy, w Lublinie, w Słupsku i Zielonej Górze). Najwięcej roszczeń, które nie były realizowane na drodze sądowej i administracyjnej znajdowało się na terenie OZ PZD: Mazowieckiego, Śląskiego i w Szczecinie.

Wśród podmiotów zgłaszających roszczenia do gruntów ROD najwięcej roszczeń (pod kątem powierzchni objętej roszczeniem) miały samorządy (98 roszczeń do pow. 583,7593 ha i liczbie działek rodzinnych – 13526), osoby fizyczne (185 roszczeń do pow. 346,6846 i liczbie działek rodzinnych – 8444) i osoby prawne (51 roszczeń do pow. 143,4106 ha i liczbie działek rodzinnych – 3757).

W OZ PZD prowadzone były 204 sprawy sądowe i administracyjne. Obejmowały one 171 ROD. 103 sprawy prowadzone były w postępowaniach sądowych, a 101 spraw w postępowaniach administracyjnych. Sprawy roszczeniowe miały zapewnioną obsługę prawną radców prawnych/ prawników zatrudnionych w PZD. Tylko 5 spraw zostało zleconych do obsługi zewnętrznym kancelariom.

Postępowania sądowe/administracyjne kończyły się różnymi wyrokami/ decyzjami. Niektóre z nich toczą się

od lat i są przedmiotem orzeczeń organów/sądów kilku instancji. W 53% sprawach roszczeniowych OZ PZD liczą na pozytywne rozstrzygnięcia, w 40% spraw możliwość powołania się na art. 25 i art. 26 ustawy o ROD, o ile organy będą go właściwie interpretować. W stosunku do 9,32% powierzchni ROD objętej roszczeniami PZD mógł powoływać się na tytuł prawny, który mu przysługuje do gruntu ROD.

Po zapoznaniu się z badaniem roszczeń, po rekomendacji Prezydium KR PZD Krajowa Rada PZD przyjęła uchwałę nr 1/XXVI/2015 z dnia 20.03.2015 r. w sprawie działań PZD w zakresie roszczeń do gruntów ROD oraz stanowisko z dnia 20.03.2015 r. w sprawie sytuacji PZD związanej z roszczeniami zgłaszanymi do gruntów ROD.

Prezydium KR PZD w drodze decyzji zobowiązało Okręgowe Zarządy PZD, w których występuje zjawisko roszczeń do gruntów ROD do dokonania analizy i oceny sytuacji związanej z problemem roszczeń oraz przekazania pełnej informacji w tym względzie członkom Prezydium OZ PZD oraz na najbliższych posiedzeniach plenarnych OZ. Zobowiązało również do wprowadzenia do planu pracy OZ problematyki roszczeń do gruntów ROD i zagrożeń z nich wynikających, jako stałego elementu działań. Jednocześnie Prezydium KR PZD zobowiązało Wydział Gospodarki Gruntami KR PZD do przygotowania uchwały w sprawie procedur dla struktur PZD dotyczących przeprowadzenia likwidacji prawnej ROD. W następstwie, w dniu 30.09.2015 r. Prezydium KR PZD przyjęło uchwałę nr 227/2015 w sprawie zasad i trybu likwidacji prawnej ROD lub jego części w związku z realizacją roszczenia do gruntów ROD.

Prezydium KR PZD zajmowało się również indywidualnymi sprawami roszczeniowymi, w których wskazywało na kierunki działań dla OZ PZD (roszczenie p. Jadwigi Wysoczyńskiej do ROD „Wrzos” i „Kalina” w Krakowie, roszczenie KAZ i WSPÓLNICY sp. z o.o. oraz MEDIA sp. k. do ROD „Kolejarz” w Mikołowie, roszczenie Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Radomsku do ROD „Krokus” w Nowym Targu, roszczenie Dom Development S.A. z siedzibą w Warszawie do ROD „Sigma-Bartycka” Warszawie).

Prezydium KR PZD podjęło również 6 uchwał w sprawie dokonania zmian w Rejestrze ROD w związku z likwidacją prawną całości/ części ROD. Likwidacji prawnej w całości lub części uległy następujące ogrody, objęte roszczeniami: część ROD „Maki” w Lublinie (w związku z roszczeniem właściciela gruntu p. Mariana Pałki), całość ROD „Żefama” w Żninie (w związku z roszczeniem właściciela gruntu KÖHLER +

BOVENKAMP - POLSKA sp. z o.o.), część ROD „Relaks” w Kędzierzynie - Koźlu (w związku z roszczeniem Agencji Mienia Wojskowego), część ROD „Jawor” w Drawnie (w związku z roszczeniem właściciela gruntu rodziny Owczarek), część ROD „Baildon” w Katowicach (w związku z roszczeniem użytkownika wieczystego gruntu MAKSIMUM sp. z o.o. HOLDING S.K.A.) oraz część ROD „Stokrotka” w Morągu (w związku z roszczeniem właściciela gruntu rodziny Krawczyk).

Szczególne uwagę Prezydium KR PZD poświęciło sprawom roszczeniowym występującym na terenie M. St. Warszawy, w tym związanym z postępowaniami administracyjnymi dotyczącymi realizacji roszczeń z Dekretu Bieruta. W tym zakresie Prezydium KR PZD na bieżąco monitorowało stan prawny gruntów warszawskich ROD i stan poszczególnych spraw roszczeniowych. Roszczenia obejmujące grunty warszawskich ROD były również przedmiotem zainteresowania KR PZD, która w 15 stycznia 2015 r. zajęła stanowisko w sprawie roszczeń rodzinnych ogrodów działkowych. W tym stanowisku m.in. podkreśliła, że należy pokazać aktywną postawę całego środowiska działkowego w obronie zagrożonych roszczeniami działek, w tym z Dekretu Bieruta. Podkreśliła, że to nie jest problem wyłącznie warszawski, ale jest to problem wszystkich działkowców. W związku z publiczną debatą w przedmiocie reprivatyzacji, Krajowa Rada PZD w dniu 20 marca 2015 r. zajęła stanowisko w sprawie ustawy reprivatyzacyjnej, w której uznała, że ustawa reprivatyzacyjna powinna wykluczyć restytucję mienia i zastąpić ją prawem do odszkodowania. Bowiem zbyt często ofiarą reprivatyzacji padają zwykli ludzie, w tym działkowcy.

Prezydium KR PZD zapoznawało się również z treścią orzeczeń sądowych/administracyjnych i oceniało ich przydatność dla pozostałych postępowań sądowych i administracyjnych toczących się w stosunku do gruntów ROD. Analizie podało m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18.06.2015 r. w sprawie ze skargi kasacyjnej PZD od orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Krakowie w sprawie dotyczącej roszczeń z tytułu bezumownego korzystania za tereny ROD Wrzos i Kalina w Krakowie. W orzeczeniu tym SN w pełni poparł stanowisko Związku i uchylił wyrok w części zasądzonej od PZD przeszło 600 tys. zł. (co zostało podtrzymane przez sąd niższej instancji, który ponownie rozpatrywał sprawę). W w/w wyroku SN potrzywał wcześniejszą linię orzeczniczą, w której stwierdził, iż PZD jest legitymowany biernie w sprawie o zapłatę wyłącznie w stosunku terenów wspólnych w ROD. Ponadto SN podzielił stanowisko PZD, dotychczas ignorowane przez sądy, że zgodnie z art. 224 § 2 KC, momentem, od którego można przypisać PZD obowiązek zapłaty za bezumowne korzysta-

nie z nieruchomości zajmowanej przez ROD, jest chwila zawiadomienia go o wytoczeniu powództwa o wydanie nieruchomości (a nie moment uzyskania przez powoda tytułu prawnego do gruntu ROD, licząc do 10 lat wstecz od daty wytoczenia powództwa).

Kolejnym istotnym orzeczeniem, które Prezydium KR PZD poddało szczegółowej analizie był wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 1.10.2015 r. w sprawie związanej z roszczeniem zgłoszonym na podstawie Dekretu Bieruta do części ROD „Bilonik” w Warszawie. W wyroku tym, WSA uznał, że Polski Związek Działkowców jest stroną w postępowaniu w sprawie z dekretu Bieruta oraz Polski Związek Działkowców posiada tytuł prawny do wszystkich nieruchomości, co do których Rodzinny Ogród Działkowy spełnia jeden z warunków, o których mowa w art. 76 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych z dnia 13 grudnia 2013 r. Przy czym, nabycie prawa użytkownika gruntu na podstawie art. 76 ustawy o ROD następuje z mocy prawa z dniem wejścia w życie ustawy o ROD, a sama decyzja stwierdzająca nabycie prawa użytkownika ma jedynie charakter deklaratoryjny.

2) Środki przekazane z Funduszu Obrony ROD w 2015 roku

W 2015 roku Prezydium Krajowej Rady PZD podejmowało uchwały w sprawie przyznania środków z Funduszu Obrony ROD na pokrycie stwierdzonych prawomocnymi wyrokami zobowiązań PZD z tytułu bezumownego korzystania z gruntów, wydania gruntów, regulacji ich stanu prawnego, a także kosztów sądowych czy też egzekucji w postępowaniach mających za przedmiot roszczenia z tego tytułu.

W 2015 r. Prezydium KR PZD przyznało środki z Funduszu Obrony ROD w łącznej kwocie 254 532, 82 zł. Środki te zostały przyznane w związku z postępowaniami sądowymi toczącymi się w stosunku do gruntów ROD im. Łukaszewicza w Poznaniu (kwota 219 532,82 zł) oraz ROD „Olsza” w Krakowie (35 000 zł).

3) Inwestycje i remonty w ROD w 2015 roku

Dnia 20 października 2015 r. Prezydium KR PZD podjęło uchwałę nr 263/2015 w sprawie sporządzania sprawozdań z planu i realizacji inwestycji i remontów w ROD. Powyższa uchwała zastąpiła dotąd obowiązującą uchwałę nr 44/2011 Prezydium KR PZD z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie sporządzania sprawozdań z planu i realizacji inwestycji i remontów w ROD.

Wzorem lat poprzednich, do KR PZD wpłynęły informacje w zakresie inwestycji i remontów, które zamierzały przeprowadzić rodzinne ogrody działkowe w roku 2015. Na 4 846 rodzinnych ogrodów działkowych, planami inwestycyjno-remontowymi zostało objętych 1050 ogrodów, co stanowi 22% wszystkich ROD w Polsce.

Najwięcej ROD, które zostały objęte planami inwestycji i remontów w stosunku do istniejących na terenie okręgu ogrodów występuje w OZ PZD: w Częstochowie (53%), Warmińsko-Mazurskim (51%), Opolskim (48%), Podlaskim (45%), w Słupsku (87%) i Świętokrzyskim (49%). Natomiast najmniej prac zaplanowano w ogrodach położonych w okręgach: Bydgoskim (3%) i w Elblągu (7%). Łącznie rodzinne ogrody działkowe zaplanowały 1 491 zadań inwestycyjno-remontowych.

W 2015 roku zaplanowano wybudować lub wyremontować następującą infrastrukturę w ROD:

- 98 397 m² ogrodzeń,
- 89 536 m.b. sieci wodociągowej,
- 75 108 m.b. sieci energetycznej,
- 48 515 m² dróg i alej ogrodowych,
- w 317 ROD zaplanowano prace remontowe – inwestycyjne w domach działkowca i budynkach administracyjnych.
- w 78 ogrodach działkowcy zaplanowali dokonać szereg prac związanych z wykonywaniem rowów odwadniających, wybudowaniem ciągów melioracyjnych czy założeniem nowych pasów zieleni,
- w 15 ROD działkowcy zaplanowali zająć się także terenami rekreacyjnymi tj: budowa i remonty placów zabaw czy ogrodów jordanowskich,
- w 92 ROD zaplanowano również takie zadania jak: wykonanie nowych tablic informacyjnych, wymiana skrzynek elektrycznych, założenie monitoringu czy wykonanie aktualnych planów zagospodarowania ROD.

Wykonanie przyjętego planu będzie przedmiotem analizy Prezydium KR PZD w 2016 r. Prezydium OZ informację tę zobowiązane są przesłać do dnia 30.04.2016 r.

Plany inwestycyjno-remontowe wykazują, iż rodzinne ogrody działkowe zaplanowały wydatki na łączną kwotę 28 798 507 zł, z czego 22 794 541 zł stanowić miały środki własne ROD. Zadania w ROD zaplanowano realizować także przy współudziale dotacji przyznanych przez organy wyższe PZD. Zgodnie z przewidywaniami ogrodów, udział ten miał wynieść 18% ogólnej wartości zadań tj. 5 146 616 zł. Jak i w latach poprzednich, wiele rodzinnych ogrodów działkowych nie może liczyć na pomoc zewnętrzną. Z przekazanych informacji wynika, iż ogrody spodziewały się otrzymać pomoc fi-

nansową w formie dotacji od jednostek samorządu terytorialnego i Skarbu Państwa na kwotę zaledwie 857 350 zł, co stanowi 3% wszystkich kosztów. Powyższe wskazuje na znikome zainteresowanie ogrodami działkowymi ze strony gmin i Skarbu Państwa. Biorąc pod uwagę, iż ogrody służą nie tylko samym działkowcom, ale i spełniają szereg ważnych funkcji ekologicznych, ochronnych, estetycznych, a także mają duży wpływ na poprawę warunków socjalnych społeczności lokalnej, gminy winny aktywniej włączyć się w udzielanie pomocy finansowej przy realizacji tych zadań. Zwłaszcza, iż obecnie obowiązująca ustawa z dnia 13 grudnia 2013 roku o rodzinnych ogrodach działkowych wskazuje, iż gminy mogą udzielać stowarzyszeniom ogrodowym dotacji celowych z budżetu tej gminy, w szczególności na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej, jeżeli wpłynie to na poprawę warunków do korzystania z ROD przez działkowców lub zwiększy dostępność społeczności lokalnej do tego ROD. Dlatego też zarządy ROD winny zwiększyć współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego, mającą na celu pozyskanie pomocy finansowej w postaci dotacji celowych.

Z tego względu Krajowa Rada PZD w dniu 30.10.2015 r. na stronie internetowej PZD zamieściła komunikat, w którym przypomina zarządom ROD o możliwości ubiegania się o dotacje celowe z budżetu gmin, zwróciła przy tym szczególną uwagę na fakt, że gminy mają obowiązek do dnia 15 listopada każdego roku opracować projekt planu budżetu. Fakt ten oznaczał konieczność zabiegania o ujęcie w budżetach gmin środków finansowych, które mogą zostać przeznaczone na dotacje dla ROD. Bowiem ujęcie w budżecie daje realne podstawy do uzyskania środków przez ROD, na podstawie złożonych wniosków o dotacje, w związku z realizowanymi inwestycjami.

Kolejną możliwością wartą wykorzystania przy poszukiwaniu nowych źródeł finansowania zadań inwestycyjno – remontowych w rodzinnych ogrodach działkowych, jest korzystanie ze środków unijnych i Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W tym celu niezbędne jest podjęcie przez okręgowe zarządy PZD i zarządy ROD aktywnych działań zmierzających do pozyskania z ww. źródeł środków finansowych na budowę nowej infrastruktury w ROD.

VIII. Krajowe Dni Działkowca

Prezydium Krajowej Rady, na wniosek Prezydenta Miasta Tczewa i Prezydium OZ w Gdańsku, podjęło w dniu 5 marca 2015 r. decyzję o zorganizowaniu Krajowych Dni Działkowca w Tczewie. Ogromny wkład w przygotowanie uroczystości miał Urząd Miasta, gdyż święto działkowców połączone było z festynem dla mieszkańców Tczewa.

Uroczystości odbyły się na Bulwarach Nadwiślańskich. Udział wzięło ponad 700 działkowców z terenu całej Polski. Szczególnym gościem Krajowych Dni Działkowca była ówczesna Premier Ewa Kopacz. W uroczystościach uczestniczyło także wielu polityków ze wszystkich ugrupowań oraz samorządowców. Licznie reprezentowane były władze lokalne – wojewódzkie

i oczywiście miasta, gminy i powiatu Tczewskiego.

Część związkowa odbyła się w namiocie z 700 miejscami siedzącymi. Uroczystości rozpoczęły się galą sztandarową – 29 sztandarów, krajowy, okręgowy i ogrodowy.

Po wystąpieniach Premier Ewy Kopacz, Prezesa PZD Eugeniusza Kondrackiego, Marszałka Województwa Pomorskiego Mieczysława Struka, Prezydenta Tczewa Mirosława Pobłockiego, a także innych gości, wręczone zostały nagrody uczestnikom konkursów krajowych. Działkowcom, laureatom konkursu „Wzorowa Działka Roku 2015” nagrody wręczyli Premier Ewa Kopacz i Prezes PZD Eugeniusz Kondracki. Prezes PZD wręczył nagrody delegacjom z ogrodów laureatów konkursu „ROD Roku 2015”, a następnie odznaczenia związkowe. Odznakę „Za Zasługi Dla PZD” otrzymali m. in. Mieczysław Struk Marszałek Województwa Pomorskiego i Katarzyna Mejna Sekretarz Miasta Tczewa. Działacze związkowi otrzymali Złote Odznaki „Zasłużony Działkowiec”.

24 zasłużonych prezesów zarządów ROD (z 24 okręgów), którzy zakończyli już swoją pracę z upływem ostatniej kadencji uhonorowani zostali dyplomem z po-

dziękowaniem za wieloletnią pracę dla dobra działkowców i ogrodów oraz upominkiem w postaci pióra wiecznego.

Prezydent Tczewa Mirosław Pobłocki wręczył okolicznościowe puchary 3 tczewskim ogrodom obchodzącym jubileusze. Po części oficjalnej odbył się festyn dla działkowców i mieszkańców Tczewa.

Krajowa Rada zapewniła działkowcom śniadanie, obiad i prowiant na drogę powrotną, a Prezydent Tczewa ufundował dla wszystkich uczestników grochówkę. Uroczystościom towarzyszyły wystawy koszy dożynekowych (20) i działkowych wypieków (47). Działkowcy i zarządy ogrodów wystawiający kosze i ciasta otrzymali dyplomy i bony towarowe o wartości 100 zł.

Tczewskie ogrody prezentowały swoje plony na specjalnych, udekorowanych stoiskach. Zgodnie z Uchwałą Nr 213/2015 Prezydium KR PZD z 30.09.2015 r. 11 ogrodów, które zaprezentowały działkowe plony otrzymały w nagrodę zestawy cebul kwiatowych o wartości 1000 zł każdy. Cebule przekazane zostały na ręce prezesów zarządów ROD, aby podzielili je pomiędzy działkowców, którzy przyczynili się do przygotowania wystawy swoją pracą i wyhodowanymi plonami.

IX. Zasłużeni Prezesi Zarządów ROD

Prezydium KR PZD podjęło decyzję o uhonorowaniu zasłużonych prezesów zarządów ROD, którzy przestali pełnić te funkcje, dyplomem okolicznościowym i pamiątkowym wiecznym piórem. Okręgi wytypowały 362 byłych, długoletnich i zasłużonych dla ogrodów i Związ-

ku prezesów. 24 prezesom (po jednym z 24 okręgów) dyplom i pióro wręczył Prezes PZD Eugeniusz Kondracki podczas Krajowych Dni Działkowca w Tczewie. 338 prezesów uhonorowano podczas uroczystości okręgowych.

X. Oświata ogrodnicza i wydawnictwa

Prezydium KR PZD podejmowało uchwały w sprawach wydawnictw dla działkowców, zarządów ROD i okręgowych zarządów. Od 2 lipca 2015 roku wydano następujące pozycje:

1. Biuletyn Informacyjny – 4 numery, nakład 9 000 egzemplarzy każdy numer, koszty statutowe OZ i KR PZD;
2. Informator Działkowca – 6 numerów, nakład 16 000 egzemplarzy każdy numer, koszty budżetowe KR PZD;
3. Miesięcznik „działkowiec” dla zarządów ROD – 6 numerów, koszty Funduszu Oświatowego KR PZD;
4. Broszura edukacyjna pt. „Uwaga barszcz Sosnowskiego” – nakład 155 000 egzemplarzy z przeznaczeniem dla działkowców, koszty wydania i dystrybucji pokryła KR PZD z Funduszu Oświatowego;
5. Regulamin Prezydium KR PZD - nakład 50 egzemplarzy, koszty budżetowe KR PZD;
6. Regulamin KR PZD - nakład 100 egzemplarzy, koszty budżetowe KR PZD;
7. Regulamin ROD - nakład 1 000 000 egzemplarzy z

przeznaczeniem dla każdego działkowca, koszty wydania i dystrybucji pokrywa KR PZD i okręgi po 50% ze środków budżetowych;

8. Statut PZD - nakład 60 000 egzemplarzy, koszty wydania i dystrybucji pokrywa KR PZD i okręgi po 50% ze środków budżetowych;

9. Zawiadomienia na walne zebrania sprawozdawcze w ROD w roku 2016 w formie karty pocztowej – nakład 900 000 sztuk, koszty wydruku i dystrybucji do okręgów pokryła KR PZD ze środków budżetowych;

10. Regulamin Komisji Rewizyjnych PZD - nakład 22 000 egzemplarzy, koszty budżetowe KR PZD.

11. Ekologiczna ochrona roślin – zakup książki w Wydawnictwie „działkowiec” w ilości 40 000 egzemplarzy, koszty zakupu pokryła KR PZD ze środków budżetowych.

Prezydium KR PZD w okresie sprawozdawczym zdecydowało o wydaniu 2016 poniższych pozycji:

1. Broszura z wytycznymi i drukami do przeprowadzenia walnych zebrań sprawozdawczych w ROD w latach 2016-2018 – nakład 20 000 egzemplarzy, koszt druku i dystrybucji do okręgów – środki budżetowe KR PZD;
2. „Poradnik początkującego działkowca” – nakład

40 000 egzemplarzy z Funduszu Oświatowego KR PZD;

3. III edycja książki „Prawo w PZD” według stanu na 1 stycznia 2016 r. – nakład 10 000 egzemplarzy, koszty druku i dystrybucji ze środki budżetowe KR PZD.

XI. Porady dla działkowców

Telefoniczne porady prawne

W okresie sprawozdawczym kontynuowano telefoniczne porady prawne, w każdy piątek od godziny 10:00 do 15:00. Sprawy poruszane przez dzwoniących działkowców były wyjaśniane przez dyżurujących w biurze KR prawników, a wymagające interwencji kierowane najczęściej do okręgów. Tematy poruszane przez działkowców są wyjaśniane w formie pytań i odpowiedzi na stronie internetowej KR PZD.

Zapytania e-mailowe

W 2015 r. zapytania dotyczyły przede wszystkim zawierania i wypowiedzania umów dzierżawy działkowej, przenoszenia praw do działki oraz wzorów dokumentów dotyczących tych spraw. Wiele zapytań dotyczyło wyjaśnienia zasad zapisanych w statucie PZD i regulaminie ROD, a także w uchwałach systemowych. Pytania dotyczyły także wszystkich spraw związanych z altaną na działce – wielkość, usytuowanie, procedury. Pytania emaliowe są także podstawą do wyjaśnień poszczególnych zagadnień w formie pytań i odpowiedzi na stronie internetowej KR PZD.

Nowa zakładka na stronie internetowej „DZIAŁKOWCY PYTAJĄ”

W związku z tym, że do Krajowej Rady napływa bardzo wiele pytań zarówno od indywidualnych działkowców, jak i zarządów ROD dotyczących różnego rodzaju zagadnień związanych z przepisami ustawy o ROD, statutu PZD i regulaminu ROD, jak również uchwał KR PZD i Prezydium KR zarówno pocztą tradycyjną, drogą mailową, jak i w postaci telefonicznych zapytań, uruchomiono nową zakładkę na stronie internetowej zatytułowaną „Działkowcy pytają”. Można ją znaleźć rozwijając w głównym panelu zakładkę Prawo. Jest to pewnego rodzaju baza wiedzy, w której znajdują się odpowiedzi na najczęściej pojawiające się pytania, które zostały zadane drogą listową, mailową i telefoniczną, podczas dyżurów prawnych. Aby ułatwić wyszukanie konkretnej odpowiedzi pytania zostały podzielone na grupy tematyczne. Wśród nich znalazły się: członkostwo w PZD, przeniesienie prawa do działki, zagospodarowanie ROD, opłaty i sprawy różne. W najbliższym czasie pojawią się także kolejne kategorie: walne zebrania i zarząd ROD, likwidacje ROD, inwestycje i stan prawny gruntów w PZD. Baza jest na bieżąco uzupełniana o kolejne pytania. Tworzeniem i opracowaniem zagadnień pojawiających się w zakładce zajmują się pracownicy Wydziału Prezydialnego oraz Wydziału Gospodarki Gruntami KR PZD.

XII. Rozstrzygnięcie konkursów krajowych

Konkursy na najładniejszy ogród działkowy i wzorową działkę mają wieloletnią tradycję w Polskim Związku Działkowców. Konkursy organizowane na wszystkich szczeblach Związku cieszą się dużym powodzeniem. Wywołują pozytywną rywalizację, która z kolei ma wpływ na poprawę zagospodarowania, estetyki, funkcjonalności ogrodów i działek. Są okazją do zaprezentowania wieloletniego dorobku zarządów poszczególnych ogrodów i indywidualnych Działkowców, a także mogą stanowić wzór do naśladowania i promocji ogrodów działkowych w społeczeństwie.

W 2015r. Prezydium Krajowej Rady PZD uchwałami z dnia 31 marca 2015r. ogłosiło następujące Krajowe Konkursy:

1. Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2015
2. Wzorowa Działka Roku 2015

Rozstrzygnięcie konkursów nastąpiło na posiedzeniu Prezydium KR PZD w dniu 15 lipca 2015r. Uchwałą nr

166/2015 Prezydium KR PZD postanowiło, że Najlepszym Rodzinnym Ogrodem Działkowym Roku 2015 i I miejsce w konkursie zajął ROD im. K. Świerczewskiego w Nowym Tomyślu. Laureatami konkursu „ROD Roku 2015” zostały: ROD „Kolejarz” w Inowrocławiu, ROD „Słoneczko” w Sokołowie Podlaskim, ROD „Miedzianka” w Polkowicach, ROD „Fadom” w Iławie oraz ROD „Góra Zabełcka” w Nowym Sączu.

Wyróżnienia w poszczególnych dziedzinach otrzymały:

- ROD „Malwa” w Pile – za działalność statutową,
- ROD „Leśna Dolina” w Kwidzynie za aktywność ROD w obronie Związku, ogrodów i ustawy,
- ROD „Dojlidy” w Białymstoku – za działalność oświatową,
- ROD „Kolejarz” w Siedlcach – za inwestycje i remonty,
- ROD „Pod Dębami” w Miliczu – za zagospodarowa-

nie ROD,

- ROD „Relaks” w Jarocinie – za zagospodarowanie działek,

- ROD „Radość” w Dusznikach Zdroju za ochronę środowiska,

- ROD „Nowy Sad” w Stargardzie Szczecińskim – za bezpieczeństwo w ROD,

- ROD „Relaks” w Obornikach- za promocję ROD i Związku .

Laureatowi konkursu, który zajął I miejsce Prezydium KR PZD nadało tytuł Najlepszy Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2015 i przyznało puchar Prezesa PZD, dyplom, tablicę okolicznościową oraz nagrodę pieniężną w wysokości 5000,- złotych.

Pozostałym laureatom Konkursu nadano tytuł „ROD Roku 2015” oraz przyznano puchary, dyplomy, tablice okolicznościowe oraz nagrody pieniężne w wysokości 4000,- zł. Ogrodom wyróżnionym w poszczególnych dziedzinach przyznano puchary, dyplomy, tablice okolicznościowe oraz nagrody pieniężne w wysokości 2000,- zł.

Dyplomy za zgłoszenia do konkursu otrzymały następujące ogrody:

- ROD „Huzar” w Kostrzynie nad Odrą,

- ROD „Pod Lasem” w Białej Podlaskiej,

- ROD „Synteza” w Kędzierzynie Koźlu,

- ROD „1Maja” w Gliwicach,

- ROD „Róża” w Zabrze,

- ROD „100 lecia Zakładów Mięsnych” w Toruniu.

Wszystkie ROD, które przystąpiły do Konkursu otrzymały zestawy wydawnictw związkowych o wartości 1000,-zł. na wyposażenie bibliotek ogrodowych .

Zgodnie z Uchwałą nr 167/2015 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 15 lipca 2015r. laureatami konkursu Krajowego, których działki otrzymały tytuł „Wzorowa Działka Roku 2015” zostali:

- Łucja i Wiesław Ilkiewiczowie z ROD „Jutrzenka” Gliwice – OZ Śląski,

- Janina i Mieczysław Marek z ROD im. 2 Armii WP” Poznań – OZ Poznań,

- Alina i Stanisław Koncewiczowie z ROD „Pod Lasem” Biała Podlaska – OZ Lublin,

- Dorota i Krzysztof Karaśkiewiczowie z ROD „Piaś” Szczecin – OZ Szczecin,

- Barbara i Jacek Typrowiczowie z ROD „Relaks” Gorzów Wlkp. – OZ

Gorzów Wlkp.,

- Dorota i Jan Głowaczowie z ROD „Pod Dębami” Milicz – OZ Wrocław,

- Bernardyna i Henryk Sas z ROD „Słonecznik” Trzcianka – OZ Piła,

- Anna Marcinek z ROD „Góra Zabełcka” Nowy Sącz – OZ Małopolski,

Laureaci konkursu otrzymują dyplomy, nagrody rzeczowe o wartości 1.000 zł oraz wydawnictwa związkowe i roczną prenumeratę miesięcznika „działkowiec”.

Wyróżnienia w konkursie krajowym „Wzorowa Działka Roku 2015” otrzymali:

- Dorota i Józef Śmigiel z ROD „Irena” Inowrocław – OZ Bydgoszcz,

- Regina i Wojciech Kostency z ROD „Janowo” Rumia – OZ Gdańsk,

- Regina i Stefan Kolenda z ROD „Aster” Opole – OZ Opole,

- Joanna i Mirosław Kuczyńscy z ROD „Fadom” Iława – OZ Warmińsko-Mazurski,

- Gertruda i Jan Wojciechowski – ROD „100-lecia Zakładów Mięsnych” Toruń – OZ Toruńsko-Włocławski.

Użytkownicy wyróżnionych działek otrzymują dyplomy, nagrody rzeczowe o wartości 500 zł oraz wydawnictwa związkowe i roczną prenumeratę miesięcznika „działkowiec”.

Pozostałe osoby, których działki brały udział w Konkursie krajowym „Wzorowa Działka Roku 2015” otrzymały: dyplomy, wydawnictwa związkowe oraz roczną prenumeratę miesięcznika „działkowiec”. Są to:

- Zbigniew Bienik z ROD „Róża” Zabrze – OZ Śląski,

- Maria i Paweł Marek z ROD „Źródło” Turek – OZ Kalisz,

- Dorota i Henryk Jabłoński z ROD „Pokój” Luboń – OZ Poznań,

- Aleksandra i Wiesław Janiszewscy z ROD „Radość” Duszniki – Zdrój – OZ Sudecki,

- Józefa Dybowska z ROD „Sikorskiego” Lębork – OZ Słupsk,

- Joanna Podgórska z ROD „Barbara” Jędrzejów – OZ Świętokrzyski,

- Krzysztof Łucki z ROD „Nad Wierzbakiem” Bartosów – OZ Legnica,

- Hanna Giełżecka z ROD „XXXV Lecia” Radom – OZ Mazowiecki,

- Maria i Czesław Mierzejewscy z ROD „Wirnik” Warszawa – OZ Mazowiecki.

Zgodnie z wieloletnią tradycją uroczyste wręczenie nagród dla laureatów krajowych konkursów nastąpiło podczas Krajowych Dni Działkowca 2015 zorganizowanych przez Krajową Radę PZD w dniu 29 sierpnia 2015 r. w Tczewie. Szczególnie zaszczytzeni mogli się poczuć laureaci „Wzorowej Działki Roku 2015”, którzy swoje nagrody otrzymali z rąk Premier Ewy Kopacz i Prezesa PZD.

XIII. Sprawy medialne

W ubiegłym roku Dział Medialny KR PZD podjął szereg działań na rzecz promocji Polskiego Związku Działkowców i idei ogrodnictwa działkowego.

Naczelnym działaniem Działu Medialnego jest prowadzenie strony internetowej KR PZD pzd.pl oraz tworzenie na nią treści merytorycznych. Strona internetowa pzd.pl była na bieżąco aktualizowana i prowadzona z największą starannością. W ciągu minionego roku zespół medialny wstawił na stronę PZD 2149 informacji. Wśród nich znajdują się liczne autorskie artykuły podejmujące najważniejsze sprawy środowiska działkowego, a także przesyłane do KR PZD, w okresie styczeń – maj 2015r., stanowiska popierające nowelizację prawa budowlanego, która dotyczyła altan, a także inne listy odnoszące się do wystąpienia RPO, czy też spraw związanych z reprivatyzacją. Pracownicy działu medialnego przygotowali również liczne galerie zdjęć ze wszystkich najważniejszych imprez działkowych. Ponadto Dział Medialny rozbudował stronę internetową o kolejne potrzebne treści, które znalazły się w nowo powstałych zakładkach tj. działkowcy pytają, fundusze unijne, przegląd mediów. Co więcej, zakładka „uchwały” na stronie pzd.pl został przebudowana, a uchwały posortowane na osiem działów tematycznych, tak by ułatwić użytkownikom wyszukiwanie odpowiednich dokumentów. Aktualność strony internetowej jest jednym z najważniejszych kryteriów oceny wiarygodności organizacji. Wszystkie podejmowane przez Dział Medialny działania zaowocowały dużym ruchem na stronie internetowej www.pzd.pl. W minionym roku statystyki Google Analytics zanotowały ponad 2,26 mln odsłon. Średni czas, jaki użytkownik witryny spędził na stronie wyniósł ponad 4 minuty.

Dział Medialny w 2015 roku zajmował się także opracowywaniem treści do wydawnictw związkowych. Przygotowano merytorycznie treści 8 wydań Biuletynu Informacyjnego, który pełni rolę komunikacji z członkami organów Związku, a także 8 numerów Informatora Działkowca, który wywieszany jest na tablicach ogrodowych. Ponadto ukazały się 3 wydania gazety Zielona Rzeczpospolita.

Dział Medialny koordynuje także współpracę PZD z innymi organizacjami tj. w przypadku kampanii edukacyjnej stowarzyszenia Agro – Group na rzecz ochrony jeży, czy też przy wyjątkowo wartościowym i cennym projekcie, mającym na celu aktywizację społeczeństwa na rzecz wspólnego dobra, jakim jest środowisko naturalne, poprzez wykorzystanie energii odnawialnej. To już drugi raz kiedy PZD nawiązał współpracę z Greenpeace Polska, by wspólnie z ponad 117 samorządami miejskimi, instytucjami naukowymi (Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk, Szkoły Głównej Gospo-

darstwa Wiejskiego w Warszawie), organizacjami samorządowymi (Związek Powiatów Polskich, Związek Gmin Wiejskich RP), stowarzyszeniami i ruchami miejskimi, budować szerokie poparcie dla energetyki odnawialnej pod hasłem „Więcej niż energia”.

Dział Medialny, mając na uwadze jak najpełniejsze i najskuteczniejsze dotarcie z informacjami do działkowców, rozpoczął swoją działalność w mediach społecznościowych. To wyjście naprzeciw oczekiwaniom coraz młodszej części społeczności działkowej, dla której są one podstawowym źródłem zdobywania informacji. W konsekwencji na Instagramie i Facebooku zostały założone oficjalne profile PZD i stale są prowadzone z zachowaniem największej rzetelności. Nowa forma komunikacji cieszy się wśród internetowej społeczności działkowej stale rosnącą popularnością. Każdego dnia profil obserwują dziesiątki osób. Ta forma komunikacji pozwala działkowcom na aktywne uczestnictwo w życiu całej społeczności zjednoczonej wokół PZD, jak również na bezpośrednie zadawanie pytań i komentowanie bieżących wydarzeń, przez co buduje i tworzy między nimi poczucie jedności i wspólnoty zainteresowań. Poprzez społecznościowe profile Związek promuje swoją działalność i dociera do szerokiego grona odbiorców, nie tylko działkowców, ale także sympatyków ogrodów działkowych i innych zainteresowanych ogrodnictwem osób. Obecność w mediach społecznościowych wpisuje się w obecne trendy komunikacji medialnej. Przekłada się to na zwiększoną liczbę odwiedzin strony: www.pzd.pl i większe zainteresowanie poszczególnymi, wyróżnionymi treściami zamieszczanymi na tej witrynie. W ciągu jedynie jednego miesiąca witryna PZD zanotowała wzrost ilości odsłon o ponad 2 tysiące. Tendencja jest wciąż rosnąca, bowiem obecne statystyki wskazują wzrost zainteresowania treściami zamieszczanymi na profilach społecznościowych, które to odsyłają użytkowników na witrynę pzd.pl.

Dział Medialny zajmuje się także kształtowaniem pozytywnego wizerunku organizacji PZD oraz kontaktami z mediami. Każdego dnia prowadzi monitoring informacji prasowych o PZD, działkowcach i ogrodach, które gromadzi i analizuje, a w przypadku wystąpienia w nich jakichkolwiek przekłamań, sprostowuje. Wychwytywane są w szczególności te informacje, które są ważne dla środowiska działkowego i dotyczą działalności Związku, ogrodów i samych działkowców. Jednocześnie Dział Medialny aktywnie i na bieżąco odpowiada na liczne pytania ze strony dziennikarzy, organizacji i innych osób zainteresowanych działalnością Związku, jak i pojawiającymi się problemami, które wymagają często precyzyjnych i stosownych do okoliczności odpowiedzi prezentujących stanowisko całej organizacji. Wszystkie

najistotniejsze publikacje prasowe zamieszczane są sukcesywnie w dwóch dedykowanych zakładkach: „Media o nas” oraz „Przeгляд Mediów”.

Dział Medialny współpracuje również stale z OZ i zarządami ROD nad doskonaleniem treści na ich stronach i służy pomocą i radą w wszelkich kwestiach medialnych. Wyznaczeni we wszystkich okręgach konsultanci ds. medialnych przesyłają artykuły autorskie i informacje własne, które są weryfikowane i poprawiane przez pracowników Działu Medialnego. Dzięki tak zorganizowanej współpracy do działkowców trafia jeszcze więcej artykułów, które przybliżają problemy, z jakimi zmagają się ogrody, promują wszelkie wydarzenia z życia działkowców, ogrodów i okręgów oraz pokazują pozytywną działalność PZD. W celu poprawy wzajemnej komunikacji podczas szkolenia dla dyrektorów i kierowników biur OZ, które odbyło się w październiku 2015 r., pracownicy Działu Medialnego przeprowadzili wykład na temat właściwego prowadzenia stron internetowych, po to, by były one aktualne, przejrzyste i treściwe. Poruszono także tematy związane z pozyskiwaniem źródeł informacji, podstawowych zasad poprawnego tworzenia

artykułów oraz wskazano najczęściej popełniane błędy. Prowadzenie takich szkoleń jest niezbędne, bowiem to właśnie poprzez strony internetowe użytkownicy oceniają ich przydatność, a co za tym idzie potrzebę i chęć integracji z całą społecznością działkową.

W roku ubiegłym Dział Medialny zajął się także obsługą medialną dwóch największych wydarzeń Polskiego Związku Działkowców – XII Krajowego Zjazdu Delegatów PZD oraz Krajowych Dni Działkowca w Tczewie. Z obydwu wydarzeń na stronie pzd.pl i w wydawnictwach związkowych powstały bogate relacje fotograficzne i pisemne. Dział Medialny zajmował się także obsługą przybyłych na te wydarzenia dziennikarzy. Przygotowane zostały materiały informujące o działalności Związku oraz wszystkie niezbędne informacje dotyczące organizowanego wydarzenia. Dział Medialny był także odpowiedzialny za promocję tych wydarzeń w mediach lokalnych i ogólnopolskich. Dział Medialny przygotował dla dziennikarzy materiały promujące Związek: torby z nadrukami, kubki, pamięci USB, na których znalazło się logo PZD oraz przekazane do publikacji zdjęcia wybranych ogrodów działkowych.

XIV. Działalność finansowa

Działalność finansowa Krajowej Rady PZD w 2015 r. prowadzona była zgodnie z ustaleniami zawartymi w ustawie o ROD, statucie PZD i uchwałach programowych PZD.

Działania finansowe wynikały z planu pracy i znajdowały zabezpieczenie w preliminarzu finansowym zatwierdzonym przez Krajową Radę PZD.

Ewidencja zdarzeń finansowych prowadzona była zgodnie z Zasadami rachunkowości oraz z Zakładowym Planem Kont PZD zatwierdzonym Uchwałą nr 104/2015 Prezydium KRPZD z 14 kwietnia 2015 r. Wszystkie operacje finansowe zostały zgrupowane zgodnie z w/w przepisami w taki sposób, aby sporządzone na ich podstawie sprawozdanie finansowe za 2015 r. było rzetelne oraz w sposób jasny i czytelny przedstawiało sytuację majątkową i finansową Krajowej Rady.

W 2015 r. podstawowym źródłem finansowania działalności statutowej były wpływy z tytułu partycypacji należne Krajowej Radzie zgodnie z Uchwałą nr 2/XXVIII/2015 KR PZD z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie określenia zasad partycypacji ROD w finansowaniu kosztów, ponoszonych przez PZD w związku z działalnością Krajowej Rady i okręgowych zarządów na rzecz rodzinnych ogrodów działkowych.

Decyzja Krajowej Rady PZD w sprawie wysokości partycypacji była poprzedzona analizami finansowymi dokonywanymi w Krajowej Radzie PZD i okręgowych zarządach PZD.

Założenia do analiz uwzględniały potrzeby jednostek PZD ustalone w oparciu o sprawozdania finansowe z lat ubiegłych i procentowy wskaźnik przewidywanej inflacji. Wyniki analiz były omawiane i szeroko konsultowane z aktywem PZD. Działania te miały na celu doprowadzenie do uchwalenia przez Krajową Radę PZD partycypacji w takiej wysokości, która pozwoli w najkorzystniejszym stopniu na realizację zadań wynikających ze statutu PZD, bez zbędnego podnoszenia opłat wnoszonych przez działkowców.

Krajowa Rada Uchwałą nr 5/XXIV/2015 z 15 stycznia 2015 r. ustaliła odpis na Fundusz Obrony ROD z części partycypacji należnej jednostce krajowej PZD w wysokości 5%.

Wszelkie wydatki ponoszone przez jednostkę krajową w 2015 roku dotyczyły realizacji zadań statutowych wynikających z przyjętego planu pracy i były ściśle związane z założeniami zatwierdzonymi w preliminarzu finansowym na 2015 r.

W działalności statutowej koszty były związane z organizowaniem i odbyciem XII Krajowego Zjazdu oraz odbywaniem posiedzeń Krajowej Rady PZD, Prezydium KR i Krajowej Komisji Rewizyjnej.

Dużą pozycję w kosztach, z uwagi na szereg zmian w obowiązujących przepisach, stanowiły wydatki związane z naradami instruktażowo-szkoleniowymi organizowanymi przez KR PZD dla prezesów OZ i dyrektorów biur, głównych księgowych, instruktorów ogrodniczych i inspek-

torów ds. inwestycyjnych i terenowo-prawnych okręgowych zarządów oraz dla członków komisji statutowych.

Ważnym elementem kosztów były wydatki związane z przeprowadzaną działalnością konkursową, w ramach której nagrody rzeczowe i finansowe trafiały do nagrodzonych ogrodników i działkowców.

Koszty działalności socjalnej i oświatowej dotyczyły wydawania Biuletynów Informacyjnych, gazety Zielona Rzeczpospolita, Informatorów Działkowca, plansz, ulotek oraz odbytych Krajowych Dni Działkowca w Tczewie.

Prawidłowe funkcjonowanie Związku, realizowanie zadań statutowych i komunikowanie się ze wszystkimi jednostkami PZD wymagało ponoszenia kosztów administracyjnych. Dla prawidłowego funkcjonowania biura ponoszone były koszty związane z zatrudnieniem fachowców do obsługi prawnej, inwestycyjnej, gospodarki gruntami, finansowo-księgowej, kadrowej i administracyjnej.

Istotnym elementem kosztów były wydatki związane z opłatami związanymi z komunikowaniem się z jednostkami PZD, tj. telefony, faksy, dostęp do Internetu, opłaty pocztowe i kurierskie, koszty związane z wynajmem powierzchni biurowych, zużyciem energii i zakupem materiałów biurowych.

Większość pracowników Krajowej Rady PZD część swych zadań wykonywała bezpośrednio w terenie, dlatego też były ponoszone wydatki związane z kosztami podróży służbowych.

Z budżetu jednostki krajowej znaczne środki przeznaczono na zasilenie funduszy celowych tj. Funduszu Rozwoju ROD i Funduszu Oświatowego oraz dotacje celowe dla jednostek PZD.

Działalność finansowa jednostki krajowej, zgodnie z zapisami statutu PZD, była poddana kontroli przez Krajową Komisję Rewizyjną. Fakt ten został potwierdzony protokołem z kontroli.

Procedura kontrolowania, rozliczania i zatwierdzania działalności finansowej zgodnie ze statutem PZD obowiązuje i jest przestrzegana we wszystkich jednostkach PZD.

Sprawozdanie finansowe Krajowej Rady PZD za 2015 r. składa się z:

bilansu, rachunku zysków i strat, sprawozdania finansowego Funduszu Rozwoju ROD, sprawozdania finansowego Funduszu Oświatowego, Funduszu Samopomocowego i Funduszu Obrony. Dla funduszy celowych prowadzona była wydzielona ewidencja księgowa oraz wydzielone konta bankowe dla środków tych funduszy.

Działalność instruktażowo-szkoleniowa

Wydział Finansowo-Księgowy w ramach swoich obowiązków organizował i przeprowadzał corocznie narady instruktażowo-szkoleniowe dla głównych księgowych z okręgów PZD.

Tematyka narad obejmowała:

- wdrażanie nowego Zakładowego Planu Kont i Zasad Rachunkowości,

- przedstawianie i omawianie sytuacji finansowej poszczególnych jednostek na podstawie rocznych sprawozdań finansowych,

- przebieg sprawozdawczości w PZD tj. terminowość, poprawność, kompletność.

Ważnym tematem narad było omawianie obowiązków wynikających z zakresów czynności głównych księgowych. Potrzeby Związku jednoznacznie wskazują na ścisłą współpracę i nadzór nad gospodarką finansową w rodzinnych ogrodach działkowych, dlatego też księgowi mają w swoim zakresie wpisany obowiązek przeprowadzania instruktażu i kontroli w ROD i raz na kwartał przedstawiania wyników kontroli na prezydium OZ w celu wydania stosownych zaleceń.

Ponadto na wszystkich naradach omawiano aktualne przepisy w zakresie gospodarowania funduszami celowymi tj. Funduszem Rozwoju ROD i Funduszem Oświatowym, przepisów Statutu PZD.

Działalność instruktażowo-kontrolna

W ramach swoich obowiązków pracownicy Wydziału Finansowo-Księgowego brali udział w lustracjach i kontrolach przeprowadzanych w okręgach PZD. Kontrolą obejmowano prawidłowość prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej, prawidłowość sporządzania dokumentacji finansowo-księgowej, terminowość i poprawność prowadzenia ksiąg rachunkowych, prawidłowość prowadzenia gospodarki funduszami celowymi tj. Funduszem Rozwoju ROD i Funduszem Oświatowym, poprawność prowadzenia gospodarki kasowej i magazynowej oraz poprawność sporządzania sprawozdań finansowych okręgów i rodzinnych ogrodów działkowych. W trakcie kontroli sprawdzano wykonywanie obowiązków przez głównych księgowych okręgu w zakresie nadzoru nad księgowością w ROD tj. plan i jego wykonanie w zakresie lustracji ROD na odcinku finansowo-księgowym oraz narady i szkolenia dla księgowych ROD.

W oparciu o wyniki ustaleń zapisanych w protokołach z kontroli Prezydium KR wydawało stosowne zalecenia pokontrolne.

Nowy Zakładowy Plan Kont wraz z zasadami rachunkowości

Ważnym zadaniem w 2015 r. było opracowanie i wydanie nowego Zakładowego Planu Kont wraz z zasadami rachunkowości. Dokument ten został dostosowany do nowych przepisów obowiązujących w Związku, jak również uwzględnia zmiany wprowadzone ustawą o rachunkowości. Nowe zasady zostały wprowadzone Uchwałą nr 104/2015 Prezydium Krajowej Rady PZD z 14 kwietnia 2015 r. Dokument ten szczegółowo był omawiany na wszystkich prowadzonych naradach przez jednostkę kra-

jową oraz okręgi. Nowy Zakładowy Plan Kont jest do-
brze opracowanym dokumentem zawierającym:

- zasady rachunkowości,
- wykaz kont,
- zasady funkcjonowania kont,
- zasady ewidencji księgowej,
- zasady inwentaryzacji,
- zasady opracowania dokumentów księgowych,
- zasady gospodarki kasowej,
- zasady gospodarki magazynowej,
- zasady sporządzania sprawozdań

Nowy Zakładowy Plan Kont obowiązuje od 1 stycznia 2015 r. W ilości 3 egzemplarzy został bezpłatnie dostar-
czony do każdego rodzinnego ogrodu a wszelkie koszty
związane z jego wydaniem i dystrybucją pokryła jednost-
ka krajowa PZD. Opracowania merytorycznego ZPK do-
konał Wydział Finansowy KR bez kosztów.

Działalność systemowa

Działalność finansowo-księgowa jednostki krajowej
PZD obejmowała:

- prowadzenie ksiąg rachunkowych zgodnie z Zakłado-
wym Planem Kont PZD,
- prowadzenie wyodrębnionej ewidencji dla funduszy
celowych tj. Funduszu Rozwoju, Funduszu Oświatowe-
go, Funduszu Samopomocowego, Funduszu Klęsk Ży-
wiolowych, Funduszu CDD, Funduszu Obrony ROD,
- sporządzanie sprawozdań finansowych jednostki kra-
jowej PZD,
- sporządzanie zbiorczych sprawozdań finansowych
z jednostek terenowych PZD,
- sporządzanie zbiorczych sprawozdań finansowych
z rodzinnych ogrodów działkowych PZD,
- sporządzenie sprawozdania finansowego Związku,
będącego sumą sprawozdań wszystkich jednostek PZD.

Poszczególne sprawozdania finansowe podlegały ba-
daniu przez Krajową Komisję Rewizyjną, były przedsta-
wane na Prezydium Krajowej Rady PZD i zatwierdzane
zgodnie ze statutem PZD przez Krajową Radę PZD.

Taka sama procedura dotyczyła preliminarzy finanso-

wych. Dla wszystkich jednostek PZD.

W 2015 r. zostały opracowane i wydane wytyczne
wraz z drukami do sporządzania sprawozdań i prelimina-
ry finansowych przez jednostki PZD.

Dokument ten dostosowany do przepisów prawa obo-
wiązującego w Związku oraz do przepisów powszechnie
obowiązujących w zdecydowany sposób ułatwi sporzą-
dzanie sprawozdań finansowych jednostkom PZD.

Zakres działania Wydziału Finansowo-Księgowego
obejmował ponadto:

prowadzenie gospodarki kasowej, nadzorowanie i rozli-
czanie gospodarki magazynowej, ewidencjonowanie
środków trwałych oraz organizowanie i udział w rozli-
czaniu inwentaryzacji rocznych. Sprawy płacowe, rozli-
czenia z ZUS, rozliczenia z Urzędem Skarbowym
z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, roz-
liczanie środków finansowych przekazywanych do jed-
nostek PZD w ramach dotacji, a także szereg działań
w zakresie przekazywania i rozliczania pożyczek z Fun-
duszu Samopomocowego. Ponadto Wydział w ramach
swoich obowiązków sporządzał analizy finansowe na
potrzeby Prezydium KR PZD i komisji statutowych.

Program komputerowy dla ROD

Zadaniem systemowym pozostającym do rozwiązania,
nad którym prace rozpoczęto w 2015 r. jest dobór progra-
mu komputerowego dla ROD. Zadanie to ma na celu
unowocześnienie i usprawnienie prowadzenia księgowo-
ści w ROD. Program komputerowy dedykowany dla ro-
dzinnych ogrodów działkowych zawierałby moduły:

- księgowy
- kasowy
- magazynowy
- kadrowo-płacowy
- środków trwałych
- kartotekę działkowca

Zadanie to jest trudne i wymaga wiele specjalistycznej
pracy, ale Prezydium KR dołoży wszelkich starań, aby
program komputerowy jak najszybciej dotarł do rodzin-
nych ogrodów działkowych.

XV. Sprawy kadrowe

Prowadzenie polityki kadrowo-płacowej w jedno-
stkach organizacyjnych Polskiego Związku Działkowców
należy do ważnych zadań Krajowej Rady PZD. Wejście
w życie nowego statutu spowodowało konieczność
zmiany wielu uchwał systemowych. Między innymi Pre-
zydium Krajowej Rady PZD uchwałą nr 36/2015 z dnia
17 lutego 2015 r. w sprawie świadczeń pieniężnych i na-
gród wypłacanych z tytułu pracy społecznej w rodzin-
nych ogrodach działkowych określiło zasady ustalania
wysokości oraz przyznawania świadczeń pieniężnych
z tytułu działania w organach ROD oraz nagród finan-

sowych będących formą uznania za wzorowe wykony-
wanie pracy społecznej.

Przedmiotem wielu posiedzeń Prezydium Krajowej
Rady PZD, poprzedzonych szeroką konsultacją i analiza-
mi, była zmiana zasad wynagradzania pracowników za-
trudnionych w Krajowej Radzie i okręgowych zarządach
PZD. Efektem tych działań była uchwała nr 216/2015
Prezydium KR PZD z dnia 30 września 2015 r. w spra-
wie wprowadzenia systemu wynagradzania pracow-
ników zatrudnionych w jednostkach terenowych i jednos-
tce krajowej Polskiego Związku Działkowców.

Zmiana statutu wywołała również potrzebę zmiany zasad organizacji i funkcjonowania biur okręgów PZD. Uchwała nr 363/2015 Prezydium KR PZD z dnia 18 grudnia 2015 r. określa zadania i organizację oraz zasady funkcjonowania biur okręgów Polskiego Związku Działkowców. W/w uchwała zastąpiła uchwałę nr 35/2003 Prezydium KR PZD z 10.04.2003 r. w sprawie struktury zatrudnienia w biurach okręgowych zarządów PZD oraz uchwałę nr 90/2006 Prezydium KR PZD z 25.07.2006 r. w sprawie organizacji i prowadzenia biur w okręgowych zarządach PZD.

Tematyka zatrudnienia w biurach OZ, kwalifikacji pracowników, potrzeb kadrowych, zasad prowadzenia akt osobowych pracowników oraz przestrzegania prawa pracy w OZ była również omawiana na naradach z prezesami i dyrektorami biur oraz głównymi księgowymi OZ PZD, a także była badana podczas wszystkich kontroli działalności OZ przez pracowników biura KR PZD.

W 2015 r. biuro Krajowej Rady PZD poddane było kontroli Państwowej Inspekcji Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Warszawie. Kontrolę przeprowadzo-

no w zakresie przestrzegania przepisów prawa pracy, w tym dotyczących legalności zatrudnienia. Zgodnie z notatką urzędową z kontroli z dnia 18 listopada 2015 r. nieprawidłowości nie stwierdzono.

Krajowa Rada PZD informowała o zmianach w obowiązujących przepisach Kodeksu pracy, interpretowała obowiązujące w PZD uchwały dotyczące funkcjonowania biur w ROD i OZ. Na bieżąco, głównie telefonicznie udzielała szeregu wyjaśnień i porad dotyczących zatrudnienia w biurach okręgowych zarządów PZD oraz ROD, rozliczania i udzielania urlopów wypoczynkowych, macierzyńskich oraz rodzicielskich.

Ponadto, zgodnie z obowiązującymi uchwałami, Prezes PZD podejmował decyzje w sprawie zatrudnienia i wynagradzania kadry kierowniczej OZ PZD, określał ich zakresy obowiązków, czynności i odpowiedzialności, a także zgodnie z uchwałą nr 175/2009 Prezydium KR PZD z 28.10.2009 r. w sprawie świadczeń pieniężnych przyznawanych w jednostkach terenowych PZD przyznawał świadczenia pieniężne funkcyjnym członkom prezydiów okręgowych zarządów PZD.

XVI. Rejestr Członków Organów PZD

Słowo „rejestr” oznacza bazę danych przeznaczonych do przechowywania w ujednolicony sposób. W odniesieniu do członków organów PZD dotyczy zbioru danych osobowych członków PZD. Polski Związek Działkowców posiada osobowość prawną i działa poprzez swoje organy ustanowione statutem. Organami samorządu PZD w rodzinnym ogrodzie działkowym jest Walne Zebranie, Zarząd ROD i Komisja Rewizyjna. Członkowie tych organów (za wyjątkiem walnego zabrania) pochodzą z wyborów i mają prawo zgodnie z kompetencjami określonymi w statucie PZD do reprezentowania danej jednostki organizacyjnej na zewnątrz.

Do prowadzenia rejestru członków organów PZD zobowiązuje nas § 162 ust.2 statutu PZD oraz uchwała nr 351/2015 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie Rejestru Członków Organów PZD. W/w uchwała określa zasady organizacji i prowadzenia Rejestru Członków Organów PZD oraz szczegółowe zasady wydawania wypisów z tego Rejestru.

Rejestr Członków Organów PZD w części dotyczącej członków organów ROD, a więc zarządu i komisji rewizyjnej z obszaru ich działania prowadzi prezydium okręgowych zarządów PZD, natomiast w części dotyczącej członków organów okręgowych i krajowych Prezydium Krajowej Rady PZD.

Podstawą wpisu do Rejestru Członków Organu jest dokument potwierdzający uzyskanie mandatu członka organu, zaś podstawą wykreślenia z rejestru dokument potwierdzający utratę mandatu członka organu.

Prezes lub przewodniczący organu PZD zobowiązany jest do niezwłocznego powiadamiania o wszelkich zmianach w organach PZD lub danych dotyczących członka organu. Rejestr członków organów PZD zawiera: datę dokonania wpisu, jednostkę organizacyjną, organ samorządu PZD, imię i nazwisko, funkcję w organie, numer ewidencyjny Pesel, adres korespondencyjny, numer telefonu oraz datę dokonania zmiany lub wykreślenia wpisu.

Wpis w rejestrze nie może być usuwany, a dokooptowaną osobę wpisuje się pod kolejnym numerem. Dla każdej osoby wpisanej do rejestru należy prowadzić oddzielne akta rejestrowe składające się z dokumentów będących podstawą wpisu do rejestru, zmiany jego treści, ankiety wypełnionej przez zainteresowaną osobę, wniosków o wydanie wypisu. Dane z Rejestru Członków Organów PZD nie mogą być udostępniane osobom trzecim, mogą być wykorzystane jedynie do celów statutowych PZD.

Potwierdzeniem sprawowania mandatu w organie PZD jest wypis z rejestru, który wydawany jest na pisemny wniosek.

Rejestr Członków Organów jednostek terenowych PZD tj. Okręgowego Zarządu i Okręgowej Komisji Rewizyjnej prowadzi Krajowa Rada PZD. Krajowa Rada PZD prowadzi również Rejestr Członków Organów jednostki krajowej PZD.

W związku z odbytymi okręgowymi zjazdami PZD, które wybrały nowe składy okręgowych zarządów i okręgowych komisji rewizyjnych biuro Krajowej Rady

PZD pismem z dnia 15 września 2015 r. przypomniało okręgom o obowiązku przekazania następujących dokumentów:

1. Uchwały okręgowego zjazdu określająca liczbowe składy okręgowego zarządu i okręgowej komisji rewizyjnej.

2. Wyników wyborów okręgowego zjazdu na członków okręgowego zarządu i okręgowej komisji rewizyjnej.

3. Protokołu z I posiedzenia okręgowego zarządu i okręgowej komisji rewizyjnej.

4. Ankiet członków okręgowego zarządu i okręgowej komisji rewizyjnej.

Do Krajowej Rady mogą być przesłane kopie wyżej wymienionych dokumentów, z tym, że:

Kopie uchwały o wynikach wyborów i protokołów z I posiedzeń (poz. 2 i 3) należy poświadczyć notarialnie za zgodność z oryginałem.

Kopie uchwały o liczebności organów okręgowych oraz kopie ankiet członków organów okręgowych (poz. 1 i 4) poświadczą za zgodność z oryginałem prezes OZ wraz z sekretarzem OZ.

W/w dokumenty zostały przekazane ze wszystkich

okręgów.

W biurze Krajowej Rady Rejestr Członków Organów PZD w zakresie wykazu członków organów prowadzony jest także elektronicznie.

Na podstawie zebranych dokumentów należy stwierdzić, że okręgowe zjazdy delegatów PZD w 2015 r. wybrały do okręgowych zarządów 799 osób, do okręgowych komisji rewizyjnych 226 osób.

Dotychczas wpłynęły uchwały o wygaśnięciu 10 mandatów w stosunku do członków OZ oraz uchwały o dokooptowaniu 6 członków OZ. Jeżeli chodzi o okręgowe komisje rewizyjne wygaśnięcie mandatów nastąpiło w stosunku do 6 osób, dokooptowano 3 osoby.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. okręgowe zarządy liczą łącznie 795 członków, a okręgowe komisje rewizyjne 219 członków.

W jednostce krajowej od dnia wyborów tj. od 3 lipca 2015 r. nastąpiło wygaśnięcie jednego mandatu. Na dzień 31 grudnia 2015 r. Krajowa Rada PZD składała się z 44 członków, Prezydium Krajowej Rady PZD liczy 9 członków. Krajowa Komisja Rewizyjna liczy 11 członków i od dnia wyboru w jej składzie nie nastąpiły żadne zmiany.

XVII. Odznaczenia związkowe

Zgodnie z § 142 statutu odznaczenia związkowe, w tym złota odznaka „Zasłużonego Działkowca” oraz odznaka „Za Zasługi dla PZD” są formą uhonorowania zasług za szczególnie aktywną, wieloletnią społeczną pracę w organach Związku oraz wzorowe wywiązywanie się z obowiązków działkowca. W 2015 r. Komisja Odznaczeń Związkowych Krajowej Rady PZD zajmowała się analizą wniosków zgłoszonych przez okręgowe zarządy PZD o nadanie odznaczeń związkowych, opiniowała pozytywnie lub zwracała wnioski do OZ celem uzupełnienia, a także przygotowywała odpowiednie wystąpienia na posiedzenia Prezydium Krajowej Rady PZD.

W 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Prezydium Krajowej Rady PZD przyznało łącznie 471 odznak „Za Zasługi dla PZD” oraz 1019 złotych odznak „Zasłużonego Działkowca”.

Wręczania przyznanych przez Prezydium Krajowej Rady PZD odznaczeń związkowych dokonywali upoważnieni przez Prezesa PZD członkowie Krajowej Ra-

dy podczas uroczystości ogrodowych i okręgowych. Podczas XII Krajowego Zjazdu Delegatów PZD w dniu 3 lipca 2015 r. Prezes Związku osobiście uhonorował 10 działaczy związkowych złotą odznaką „Zasłużonego Działkowca” oraz 21 działaczy odznaką „Za Zasługi dla PZD”. W dniu 29 sierpnia 2015 r. podczas Krajowych Dni Działkowca Prezes PZD wręczył 18 złotych odznak „Zasłużonego Działkowca” oraz 14 odznak „Za Zasługi dla PZD”.

Uchwałą nr 7/IV 2015 Krajowej Rady PZD z dnia 25 listopada 2015 r. powołana została stała Komisja problemowa - Komisja Odznaczeń Związkowych. Przewodniczącą Komisji została Izabela Ożegalska z Okręgu Łódzkiego, członkami: Ewa Błachut z Okręgu Małopolskiego, Edward Galus z Okręgu Świętokrzyskiego, Jerzy Karpiński z Okręgu we Wrocławiu, Robert Klimaszewski z Okręgu w Poznaniu, Zbigniew Kołodziejczak z Okręgu Warmińsko-Mazurskiego, Stanisław Zawadka z Okręgu Mazowieckiego.

**Zestawienie odznak przyznanych przez Prezydium Krajowej Rady PZD w 2015 r.
w podziale na poszczególne okręgi przedstawia poniższa tabela.**

Lp	OZ PZD	Złota odznaka „Zasłużonego Działkowca”	Za Zasługi dla PZ
1	Bydgoszcz	49	25
2	Częstochowa	19	9
3	Elbląg	34	6
4	Gdańsk	8	10
5	Gorzów Wlkp.	6	7
6	Kalisz	41	36
7	Koszalin	33	5
8	Legnica	45	18
9	Lublin	16	6
10	Łódź	29	14
11	Małopolski	21	8
12	Mazowiecki	106	54
13	Opolski	30	24
14	Piła	54	33
15	Podkarpacki	34	27
16	Podlaski	42	13
17	Poznań	45	33
18	Słupsk	1	0
19	Sudecki	41	9
20	Szczecin	33	25
21	Śląski	150	32
22	Świętokrzyski	27	19
23	Toruń.- Włocławski	47	6
24	Warmiń.- Mazurski	30	11
25	Wrocław	32	21
26	Zielona Góra	46	20
	Razem:	1019	471

XVIII. Jubileusze ROD

Jubileusz powstania rodzinnego ogrodu działkowego to zawsze wielkie przeżycie dla działkowców, ich rodzin, a także środowiska lokalnego. Ruch ogrodnictwa działkowego w Polsce liczy sobie ponad 100 lat. Co roku przybywa nam stuletnich ogrodów, coraz więcej jest 90 i 80 letnich. Taki jubileusz to już nie tylko historia ogrodu, to także historia miasta i wielu pokoleń użytkowników działek. Do tradycji Polskiego Związku Działkowców wpisały się uroczyste obchody jubileuszy założenia rodzinnych ogrodów działkowych. Z roku na rok do Krajowej Rady PZD napływa coraz więcej zaproszeń na jubileusze założenia ogrodu działkowego, poczynając od małych jubileuszy 20-lecia, poprzez 50-lecia, 80-lecia, a kończąc na 110-leciu i więcej.

Rok 2015 był kolejnym rokiem uroczystych obchodów jubileuszy. Podobnie jak w latach poprzednich na ręce Prezesa Związku z całego kraju napłynęło łącznie 127 zaproszeń.

Na szczególne docenienie zasługują te ogrody, które odpowiednio wcześniej podjęły działania związane z obchodami jubileuszy i z dużym wyprzedzeniem czasowym przekazały piękne i barwne zaproszenia z bogatym programem uroczystości.

W 2015 r. największe jubileusze odbyły się w Okręgu Śląskim, gdzie ROD im. Czarneckiego w Chorzowie oraz ROD „Nadzieja” w Toszku obchodziły jubileusze 110-lecia założenia. Jubileusze 105-lecia obchodziły ROD: im. Karola Miarki w Chorzowie, „Jaśmin” w Mysłowicach, im. J. Matejki w Raciborzu i „Szarotka” w Siemianowicach Śląskich. Ponadto jubileusz 100-lecia obchodził ROD „Powstaniec” w Chorzowie, 95-lecia ROD „Dalia” w Katowicach i ROD „Chryzantema” w Katowicach. W dalszej kolejności duże jubileusze 85-lecia odbyły się w ROD im. Gen. H. Dąbrowskiego z Poznania, ROD „Energetyk I” w Poznaniu. Jubileusze 80-lecia założenia ogrodu działkowego w 2015 r. obcho-

dziło 10 ROD. Są to: ROD „Dworzec Gdański” w Warszawie, ROD „Płaszów” w Krakowie, ROD im. M. Kopernika w Tczewie, ROD im. J. Niedziałkowskiego w Środzie Wlkp., ROD „Malinka” w Chełmży, ROD „Od Nowa” w Chełmży, ROD „Magnolia” w Chełmży, ROD „Postęp” w Chełmży, ROD „Plon” w Puławach i ROD „Roździanka” w Katowicach. Ponadto do Prezesa Związku wpłynęło 11 zaproszeń na jubileusze 70-lecia, 6 zaproszeń na 65-lecie, 6 zaproszeń na 60-lecie, 1-zaproszenie na 55 lecie, 16 zaproszeń na 50-lecie, 9 zaproszeń na 45-lecie, 18 zaproszeń na 40-lecie, 21 zaproszeń na 35-lecie, 15 zaproszeń na 30-lecie i 3 zaproszenia na 25-lecie założenia ogrodu.

Najwięcej jubileuszy odbyło się w Okręgu Mazowieckim - 17, w Poznaniu – 13, w Pile - 10 i Śląskim - 10.

Ze względów organizacyjnych Prezes PZD nie mógł uczestniczyć we wszystkich uroczystościach. Jednakże doceniając pracę zarządów ROD, komisji statutowych i działkowców Prezes Związku, obok dyplomu i pucharu, przesłał specjalny list z podziękowaniem za pracę na rzecz ruchu ogrodnictwa działkowego i ogrodu wraz z życzeniami pomyślności oraz trwałości w rozwoju ogrodu.

Ponadto, zgodnie z decyzją Prezydium Krajowej Rady PZD, do każdego ROD z okazji jubileuszu założenia, przekazane zostały zestawy książek z przeznaczeniem dla zasłużonych działaczy, członków organów, instruktorów SSI a także do bibliotek ogrodowych. Wartość przekazanych zestawów książek uzależniona była od jubileuszu i wynosiła od 400,- zł. dla ROD, który obchodził 25 lecie założenia do 1200,- zł. dla ROD, który obchodził jubileusz powyżej 100 lat.

Na szczególnie podkreślenie zasługują Zarządy ROD, które na ręce Prezesa PZD przesyłały pisemne podziękowania za przekazane życzenia z okazji jubileuszu, puchary, dyplomy i wydawnictwa.

XIX. Wykaz uchwał systemowych Prezydium KR PZD

W związku z wejściem w życie statutu PZD, uchwalonego w dniu 2 lipca 2015r. przez XII Krajowy Zjazd Delegatów PZD, Prezydium KR PZD Uchwałą Nr 214/2015 z dnia 30 września 2015 r. **uchyliło następujące uchwały:**

1. Uchwałą Nr 255/2014 z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie określania zasad prowadzenia i funkcjonowania Ewidencji Działek w ROD.

2. Uchwałą Nr 55/2012 z dnia 14.03.2012 r. w sprawie zasad i trybu zwrotu gruntu na rzecz właściciela w związku z niezagospodarowaniem terenu przez PZD.

3. Uchwałą Nr 54/2012 z dnia 14.03.2012 r. w sprawie zasad i trybu obciążania majątku trwałego PZD poprzez

ustanawianie służebności przesyłu.

4. Uchwałą Nr 182/2013 z dnia 11.07.2013 r. w sprawie wytycznych dla zarządów oraz ogrodów objętych ustawą śmieciową.

5. Uchwałą Nr 120/2005 z dnia 20.10.2005 r. w sprawie łączenia i podziału ROD.

6. Uchwałą Nr 151/2007 z dnia 18.09.2007 r. w sprawie rejestrów ROD ze zmianami na dzień 5.08.2014 r.

7. Uchwałą Nr 74/2006 z dnia 26.06.2006 r. w sprawie wypisu z Rejestru ROD KR PZD ze zmianami na dzień 5.08.2014 r. oraz 5.11.2014 r.

8. Uchwałą Nr 21/2014 z dnia 12.02.2014 r. w sprawie wytycznych do art. 75 i 76 ustawy o ROD.

9. Uchwałę Nr 187/2014 z dnia 5.08.2014 r. w sprawie skreślenie ROD z Rejestru ROD KR PZD w związku z wyłączeniem się na podstawie ustawy o ROD.

10. Uchwałę Nr 195/2010 z dnia 06.10.2010 r. w sprawie zadań dla okręgowych zarządów PZD w zakresie roszczeń do gruntów ROD ze zmianami na dzień 12.02.2014 r.

Na posiedzeniu w dniu 1 października 2015 r. Uchwałą Nr 248/2015 Prezydium KR **uchyliło następujące uchwały:**

1. Uchwałę Nr 35/2002 z dnia 22 marca 2002 r. (ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Prezydium KR PZD Nr 11/2014 z dnia 9.01.2014 r.) w sprawie zasad zaopatrywania nowych działkowców w miesięcznik „działkowiec”.

2. Uchwałę Nr 22/2015 z dnia 15.01.2015 r. w sprawie zasad i kryteriów udzielania i rozliczania dotacji dla ROD z krajowego i okręgowego Funduszu Rozwoju ROD.

3. Uchwałę Nr 261/2014 z dnia 30.12.2014 r. w sprawie zasad udzielania dotacji z Funduszu przeznaczonego na usuwanie skutków klęsk żywiołowych.

4. Uchwałę Nr 259/2014 z dnia 30.12.2014 r. w sprawie zasad udzielania i zwrotu pożyczek z Funduszu Samopomocowego PZD.

5. Uchwałę Nr 260/2014 z dnia 30.12.2014 r. w sprawie rezerwy oraz wysokości oprocentowania w roku 2015 pożyczek udzielanych z Funduszu Samopomocowego PZD na inwestycje i remonty w ROD.

6. Uchwałę Nr 23/2015 z dnia 15.01.2015 r. w sprawie stanowisk inspektorów do spraw inwestycji w jednostkach terenowych PZD i jednostce krajowej PZD.

7. Uchwałę Nr 136/2015 z dnia 1.06.2015 r. w sprawie zasad i trybu likwidacji ROD dokonywanych na cel publiczny.

8. Uchwałę Nr 137/2015 z dnia 1.06.2015 r. w sprawie zasad i trybu likwidacji ROD dokonywanych na cel niepubliczny.

9. Uchwałę Nr 138/2015 z dnia 1.06.2015 r. w sprawie zasad i trybu likwidacji ROD realizowanych na podstawie ustawy z dnia 10.04.2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji drogowych w zakresie dróg publicznych.

10. Uchwałę Nr 139/2015 z dnia 1.06.2015 r. w sprawie czasowego zajęcia terenu ROD.

11. Uchwałę Nr 140/2015 z dnia 1.06.2015 r. w sprawie przeznaczenia i rozliczania środków finansowych pochodzących z likwidacji i czasowego zajęcia terenu ROD.

Na posiedzeniu w dniu 20 października 2015 r. Uchwałą Nr 260/2015 Prezydium KR **uchyliło następujące uchwały:**

1. Uchwałę Nr 17/96 z 31.05.1996 r. w sprawie budowy i lokalizacji zbiorników na nieczystości ciekłe na

działkach w pracowniczych ogrodach działkowych podmiejskich.

2. Uchwałę Nr 18/96 z 31.05.1996 r. w sprawie lokalizacji i budowy zbiorników wodnych na działkach w pracowniczych ogrodach działkowych stałych.

3. Uchwałę Nr 57/2001 z 7.06.2001 r. w sprawie zasad wydawania i ewidencji legitymacji w Polskim Związku Działkowców.

4. Uchwałę Nr 60/2006 z 17.05.2006 r. w sprawie studiów i planów zagospodarowania przestrzennego tworzonych przez gminy.

5. Uchwałę Nr 102/2007 z 4.06.2007 r. w sprawie studium i planów zagospodarowania przestrzennego tworzonych przez gminy.

6. Uchwałę Nr 38/2010 z 25.03.2010 r. w sprawie zamieszkiwania i zameldowania na działkach w ROD.

7. Uchwałę Nr 39/2010 z 25.03.2010 r. w sprawie przydziału działek w Rodzinnych Ogrodach Działkowych.

8. Uchwałę Nr 58/2010 z 7.04.2010 r. w sprawie budownictwa ponadnormatywnego na działkach.

9. Uchwałę Nr 44/2011 z 30.03.2011 r. sporządzania sprawozdań z planu i realizacji inwestycji i remontów w ROD.

10. Uchwałę Nr 91/2012 z 19.04.2010 r. w sprawie Programu szkolenia kandydatów na działkowców.

11. Uchwałę Nr 39/2014 z 19.02.2014 r. w sprawie przyjęcia wytycznych w sprawie sporządzania sprawozdań finansowych na okoliczność wyodrębnienia ROD.

Prezydium podjęło następujące uchwały systemowe:

1. Uchwała Nr 215/2015 z dnia 30 września 2015 r. w sprawie określenia zasad prowadzenia i funkcjonowania Ewidencji Działek w ROD.

2. Uchwała Nr 219/2015 z dnia 30 września 2015 r. w sprawie zasad i trybu zwrotu gruntu na rzecz właściciela w związku z niezagospodarowaniem terenu przez PZD.

3. Uchwała Nr 220/2015 z dnia 30 września 2015 r. w sprawie zasad i trybu obciążania majątku trwałego PZD poprzez ustanawianie służebności przesyłu.

4. Uchwała Nr 221/2015 z dnia 30 września 2015 r. w sprawie skreślenia ROD z Rejestru ROD w związku z wyłączeniem się na podstawie ustawy o ROD.

5. Uchwała Nr 222/2015 z dnia 30 września 2015 r. w sprawie łączenia i podziału Rodzinnych Ogrodów Działkowych.

6. Uchwała Nr 223/2015 z dnia 30 września 2015 r. w sprawie zadań dla okręgowych zarządów PZD w zakresie roszczeń do gruntów rodzinnych ogrodów działkowych.

7. Uchwała Nr 224/2015 z dnia 30 września 2015 r. w sprawie wytycznych dla zarządów ROD i ogrodów objętych ustawą śmieciową.

8. Uchwała Nr 225/2015 z dnia 30 września 2015 r. w sprawie Rejestru Rodzinnych Ogrodów Działkowych funkcjonujących w Polskim Związku Działkowców.

9. Uchwała 226/2015 z dnia 30 września 2015 r. w sprawie wypisu z Rejestru Rodziny Ogrodów Działkowych funkcjonujących w Polskim Związku Działkowców.

10. Uchwała Nr 227/2015 z dnia 30 września 2015 r. w sprawie zasad i trybu likwidacji prawnej ROD lub jego części w związku z realizacją roszczenia do gruntu ROD.

11. Uchwała Nr 250/2015 z dnia 1 października 2015 r. w sprawie zasad i trybu likwidacji rodzinnych ogrodów działkowych dokonanych na cel publiczny.

12. Uchwała Nr 251/2015 z dnia 1 października 2015 r. w sprawie zasad i trybu likwidacji rodzinnych ogrodów działkowych dokonanych na cel niepubliczny.

13. Uchwała Nr 252/2015 z dnia 1 października 2015 r. w sprawie zasad i trybu likwidacji rodzinnych ogrodów działkowych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji drogowych w zakresie dróg publicznych.

14. Uchwała Nr 253/2015 z dnia 1 października 2015 r. w sprawie czasowego zajęcia terenu rodzinnych ogrodów działkowych.

15. Uchwała Nr 254/2015 z dnia 1 października 2015 r. w sprawie przeznaczenia i rozliczania środków finansowych pochodzących z likwidacji i czasowego zajęcia terenu rodzinnych ogrodów działkowych.

16. Uchwała Nr 255/2015 z dnia 1 października 2015 r. w sprawie zasad i kryteriów udzielania i rozliczania dotacji dla rodzinnych ogrodów działkowych z krajowego i okręgowego Funduszu Rozwoju ROD.

17. Uchwała Nr 256/2015 z dnia 1 października 2015 r. w sprawie zasad udzielania i zwrotu pożyczek z Funduszu Samopomocowego Polskiego Związku Działkowców.

18. Uchwała Nr 257/2015 z dnia 1 października 2015 r. w sprawie rezerwy oraz wysokości oprocentowania w roku 2015 pożyczek udzielanych z Funduszu Samopomocowego PZD na inwestycje i remonty w rodzinnych ogrodach działkowych.

19. Uchwała Nr 258/2015 z dnia 1 października 2015 r. w sprawie zasad udzielania dotacji z Funduszu przeznaczonego na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w ROD, nadzoru ich wydatkowania oraz rozliczania.

20. Uchwała Nr 259/2015 z dnia 1 października 2015 r. w sprawie stanowisk inspektorów do spraw inwestycji w jednostkach terenowych PZD i jednostce krajowej PZD.

21. Uchwała Nr 261/2015 z dnia 20 października 2015 r. w sprawie przyjęcia wytycznych do sporządzenia sprawozdań finansowych na okoliczność wyodrębnienia ROD.

22. Uchwała Nr 262/2015 z dnia 20 października 2015 r. w sprawie studium i planów zagospodarowania przestrzennego tworzonych przez gminy.

23. Uchwała Nr 263/2015 z dnia 20 października 2015 r. w sprawie sporządzania sprawozdań z planu i realiza-

cji inwestycji o remontów w ROD.

24. Uchwała nr 270/2015 z dnia 20 października 2015 r. w sprawie przyznania dotacji na inwestycje i remonty w rodzinnych ogrodach działkowych.

25. Uchwała Nr 279/2015 z dnia 20 października 2015 r. w sprawie Biura Prawnego Polskiego Związku Działkowców.

26. Uchwała Nr 281/2015 z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie wytycznych do sposobu określania okręgów PZD oraz ROD w kontaktach z podmiotami zewnętrznymi.

27. Uchwała 285/2015 z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie zasad korzystania z energii elektrycznej w rodzinnych ogrodach działkowych.

28. Uchwała Nr 286/2015 z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie zasad ustalania i rozliczania opłaty wodnej w rodzinnych ogrodach działkowych.

29. Uchwała Nr 296/2015 z dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia wytycznych dla okręgów PZD w sprawie sporządzenia preliminarzy finansowych na 2016 r.

30. Uchwała Nr 297/2015 z dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia wytycznych dla okręgów PZD w sprawie sporządzenia sprawozdań finansowych za 2015 r.

31. Uchwała Nr 298/2015 z dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie wytycznych dla rodzinnych ogrodów działkowych PZD w sprawie sporządzenia preliminarzy finansowych na 2016 r.

32. Uchwała Nr 299/2015 z dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia wytycznych dla ROD w sprawie sporządzenia sprawozdań finansowych za 2015 r.

33. Uchwała Nr 300/2015 z dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie zasad udzielania przez prezydium okręgowych zarządów PZD zgody zarządom ROD na działanie przekraczające zakres zwykłego zarządu.

34. Uchwała nr 307/2015 z dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie rezerwy oraz wysokości oprocentowania w roku 2016 pożyczek udzielanych z Funduszu Samopomocowego PZD na inwestycje i remonty w rodzinnych ogrodach działkowych.

35. Uchwała Nr 335/2015 z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia wytycznych określających zasady odbywania walnych zebrań sprawozdawczych w ROD w okresie niniejszej kadencji PZD oraz wzorów druków do przeprowadzania tych zebrań.

36. Uchwała Nr 338/2015 z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie upoważnienia zarządów ROD do występowania z wnioskami o wsparcie finansowe z Funduszy Europejskich.

37. Uchwała Nr 339/2015 z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie wytypowania przez okręgi rodzinnych ogrodów działkowych do składania wniosków o wsparcie finansowe z Funduszy Europejskich.

38. Uchwała Nr 350/2015 z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie zasad ustalania i rozliczania opłaty wodnej

w rodzinnych ogrodach działkowych.

39. Uchwała Nr 351/2015 z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie Rejestru Członków Organów PZD.

40. Uchwała nr 362/2015 z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie przeciwdziałania budownictwu ponadnormatywnemu oraz zamieszkiwaniu na terenie działek w ROD.

41. Uchwała Nr 363/2015 z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania biur okręgów Polskiego Związku Działkowców.

42. Uchwała Nr 364/2015 z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie pełnomocnictw dla zarządów ROD do występowania o dofinansowanie z funduszy europejskich, krajowych i lokalnych.

43. Uchwała nr 379/2015 z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie rachunków bankowych Funduszu Oświatowego w Krajowej Radzie i okręgach.

44. Uchwała nr 382/2015 z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie czerpania i wykorzystania dochodów z majątku Polskiego Związku Działkowców.

Wykaz stanowisk Prezydium KR PZD:

1. Stanowisko z dnia 12 sierpnia 2015 r. w sprawie wniosku spadkobierców Adama Branickiego o wydanie z depozytu sądowego odszkodowania za zlikwidowane

ogrody z kompleksu ROD na Paluchu.

2. Stanowisko z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie priorytetowych zadań dla struktur PZD w zakresie regulacji stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76.

3. Stanowisko z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie zadań priorytetowych dla struktur PZD w zakresie pozyskiwania środków z Funduszy Unijnych oraz Funduszy Ochrony Środowiska i gospodarki Wodnej dla ROD.

4. Stanowisko z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie kierunków działań związanych z roszczeniem p. Jadwigi Wysoczyńskiej do gruntu ROD „Wrzos” i „Kalina” w Krakowie.

5. Stanowisko z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie kierunków działań związanych z roszczeniem Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Radomsku do gruntu ROD „Krokus” w Nowym Targu.

6. Stanowisko z dnia 30 września 2015 r. w sprawie kierunków działań związanych z roszczeniem Dom Development S.A. z siedzibą w Warszawie do gruntu ROD „Sigma-Bartycka” w Warszawie (wyłącznie dla członków Prezydium OZM do użytku wewnętrznego).

W okresie sprawozdawczym Prezydium Krajowej Rady PZD podjęło 223 uchwały i 6 stanowisk.

Prezydium Krajowej Rady
Polskiego Związku Działkowców

Warszawa, dnia 18 lutego 2016 r.

5. Plan pracy na 2016 rok

UCHWAŁA NR 3/V/2016

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 19 lutego 2016 roku

w sprawie planu pracy Krajowej Rady PZD i Prezydium Krajowej Rady PZD na 2016 r.

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 130 pkt 7 statutu PZD postanawia:

§ 1

Uchwalić plan pracy Krajowej Rady PZD i Prezydium Krajowej Rady PZD na rok 2016

§ 2

Plan pracy, o którym, mowa w § 1, stanowi załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 3

Prezes PZD opublikuje plan pracy w Biuletynie Informacyjnym KR PZD.

SEKRETARZ
/-/ Izabela OŻEGALSKA

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 19 lutego 2016 r.

Plan pracy Krajowej Rady i Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców na 2016 rok

I. Krajowa Rada PZD

Ilość posiedzeń – minimum cztery posiedzenia w roku oraz dodatkowo według potrzeb.

Tematy:

1. Uchwalenie planu pracy Krajowej Rady i Prezydium KR na 2016 r.
2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego jednostki krajowej PZD za 2015 r. w tym:
 - Sprawozdania finansowego Funduszu Samopomocowego
 - Sprawozdania finansowego Funduszu Rozwoju
 - Sprawozdania finansowego Funduszu Oświatowego
 - Sprawozdania finansowego z Funduszu Obrony
3. Uchwalenie preliminarza finansowego jednostki krajowej PZD na 2016 r. w tym:
 - Preliminarza finansowego Funduszu Samopomocowego
 - Preliminarza finansowego Funduszu Rozwoju
 - Preliminarza finansowego Funduszu Oświatowego
 - Preliminarz Funduszu Obrony ROD
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego PZD za 2015 r. w tym:
 - Sprawozdania finansowego Funduszu Rozwoju ROD
 - Sprawozdania finansowego Funduszu Oświatowego
 - Sprawozdania finansowego Funduszu Samopomocowego

cowego

- Sprawozdania finansowego Funduszu Obrony ROD
- 5. Ustalenie wysokości partycypacji w finansowaniu jednostek terenowych i jednostki krajowej PZD na 2017 r. oraz zasad jej podziału.
- 6. Realizacja Programu Związku, uchwał i stanowisk przyjętych przez XII Krajowy Zjazd Delegatów PZD.
- 7. Ocena sytuacji działkowców, ogrodów i Związku na tle wydarzeń zewnętrznych dotyczących ogrodnictwa działkowego.
- 8. Ustawa o ROD to bezpieczeństwo prawne działkowców. Próby ingerencji w treść ustawy. Ocena. Wnioski. Działania.
- 9. Realizacja przez struktury uchwały KR PZD w sprawie budownictwa ponadnormatywnego i zamieszkiwania. Działania stowarzyszeń w tej sprawie. Ocena. Wnioski.
- 10. Ocena realizacji art. 76 ustawy o ROD.
- 11. Program rozwoju społecznego ROD.
- 12. Ocena funkcjonowania okręgów na podstawie kryteriów przyjętych przez Krajową Radę PZD. Wnioski.
- 13. Jubileusz 35 lat PZD.
- 14. Ocena przebiegu i wyników walnych zebrań sprawozdawczych w ROD.
- 15. Zebrania ustawowe w 2016 r. Ocena. Wnioski.
- 16. Odwołania od uchwał Prezydium Krajowej Rady.

II. Prezydium Krajowej Rady

Ilość posiedzeń – zgodnie z Regulaminem Prezydium KR PZD minimum 1 raz w miesiącu.

Tematy:

1. Realizacja Programu Związku, uchwał i stanowisk przyjętych przez XII Krajowy Zjazd Delegatów PZD.
2. Ocena sytuacji działkowców, ogrodów i Związku na tle wydarzeń zewnętrznych dotyczących ogrodnictwa działkowego.
3. Ustawa o ROD to bezpieczeństwo prawne działkowców. Próby ingerencji w treść ustawy. Ocena. Wnioski. Działania.
4. Przestrzeganie prawa w ROD – budownictwo ponadnormatywne i zamieszkiwanie na działkach. Ocena podejmowanych działań przez zamieszkujących w ROD. Zagrożenia dla praw działkowców. Wnioski. Działania.
5. Program rozwoju społecznego ROD.

6. Pozyskiwanie środków zewnętrznych dla ROD – programy unijne, programy rządowe, budżety partycypacyjne, dotacje z budżetów gmin, inne.
7. Wolne działki w ROD. Promocja, zagospodarowanie.
8. Bezpieczeństwo w ROD.
9. Promocja Związku i ogrodów.
10. Jubileusz 35 lat PZD.
11. Podejmowanie decyzji w sprawie udzielania pełnomocnictw.
12. Ocena funkcjonowania okręgów na podstawie kryteriów przyjętych przez Krajową Radę PZD. Wnioski.
13. Ocena funkcjonowania i sytuacji finansowej okręgu na podstawie wyników kontroli. Wnioski. Decyzje. Zalecenia.
14. Walne zebrania sprawozdawcze: wsparcie dla zarządów ROD i okręgów (wydawnictwa KR); ocena przebiegu i wyników.
15. Zebrania ustawowe w 2016 r. Wnioski. Działania.

16. Szkolenia w PZD. Podstawy prawne, koszty, finansowanie.

17. Krajowe Dni Działkowca. Termin, miejsce, program, kosztorys, rozliczenie.

18. Opracowanie i przyjęcie regulaminów konkursów krajowych dla ROD i działkowców w 2016 r. Rozstrzygnięcie konkursów.

19. Odwołania od uchwał prezydiów OZ.

20. Nowelizacja uchwał w sprawie ustanowienia trybu i warunków nadawania odznaczeń związkowych.

21. Nadawanie odznaczeń i wyróżnień związkowych.

22. Jubileusze ROD.

23. Analiza struktury zatrudnienia i płac w biurach jednostek terenowych. Ocena wdrożenia Uchwały Nr 216/2015 Prezydium KR w sprawie wprowadzenia systemu wynagradzania pracowników zatrudnionych w jednostkach terenowych i jednostce krajowej.

24. Opracowanie nowych zakresów obowiązków, czynności i odpowiedzialności dla kadry kierowniczej jednostek terenowych.

25. Informacja na temat rejestru członków organów PZD prowadzonego w jednostce krajowej i w okręgach. Ocena. Wnioski.

26. Przyjmowanie dokumentów na posiedzenia Krajowej Rady.

27. Uchwalanie dokumentów dotyczących funkcjonowania ogrodów i PZD w zakresie kompetencji wynikających ze statutu PZD.

28. Przyjmowanie i przedkładanie Krajowej Radzie projektów uchwał w zakresie kompetencji KR PZD określonych statutem PZD.

Gospodarka gruntami

1. Powierzchnia pod działkami użytkowymi w 2016 r.

2. Stan organizacyjny na dzień 31.12.2015 r.

3. Ocena realizacji art. 76 ustawy o ROD.

4. Realizacja art. 75 ustawy o ROD.

5. Plany zagospodarowania przestrzennego miast.

6. Roszczenia do gruntów ROD.

7. Podejmowanie uchwał w sprawie nabycia, zbycia lub obciążenia majątku trwałego PZD.

8. Likwidacje ROD.

9. Regulacje stanu prawnego ROD.

10. Skreślenia z Rejestru ROD ogrodów wyłączonych z PZD.

11. Aktualizacja danych formalno-prawnych ROD w Rejestrze ROD.

12. Aktualizacja danych ROD w GUS do numeru REGON.

Inwestycje w ROD

1. Ocena inwestycji w ROD w 2015 r. i źródeł ich finansowania.

2. Polityka inwestycyjna PZD. Realizacja inwestycji w ROD oraz źródła ich finansowania.

3. Dotacje dla ROD na inwestycje.

4. Pożyczki z Funduszu Samopomocowego dla ROD na realizację inwestycji.

5. Pomoc finansowa dla ROD z Funduszu PZD na usuwanie skutków klęsk żywiołowych.

6. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na inwestycje w ROD – programy unijne, rządowe, samorządowe.

Sprawy finansowe

1. Przyjęcie sprawozdania finansowego jednostki krajowej PZD za 2015 r.

- Sprawozdania finansowego Funduszu Samopomocowego

- Sprawozdania finansowego Funduszu Rozwoju

- Sprawozdania finansowego Funduszu Oświatowego

- Sprawozdania finansowego Funduszu Obrony

2. Przyjęcie preliminarza finansowego jednostki krajowej PZD na 2016 r. w tym:

- Preliminarza finansowego Funduszu Samopomocowego

- Preliminarza finansowego Funduszu Rozwoju

- Preliminarza finansowego Funduszu Oświatowego

- Preliminarz Funduszu Obrony ROD

3. Zatwierdzanie sprawozdań finansowych poszczególnych okręgów za 2015 r.

4. Zatwierdzenie poszczególnych preliminarzy finansowych okręgów na 2016 r.

5. Zatwierdzenie zbiorczego sprawozdania finansowego z ROD za 2015 r.

6. Zatwierdzenie zbiorczego preliminarza finansowego ROD na 2016 r.

7. Przyjęcie rocznego sprawozdania finansowego PZD za 2015 r. w tym:

- Sprawozdania finansowego Funduszu Rozwoju ROD

- Sprawozdania finansowego Funduszu Oświatowego

- Sprawozdania finansowego Funduszu Samopomocowego

- Sprawozdania finansowego Funduszu Obrony ROD

8. Ocena sytuacji finansowej jednostek PZD na podstawie analizy w celu ustalenia wysokości partycypacji w finansowaniu jednostek terenowych oraz jednostki krajowej i jej podziału na 2017 r.

9. Uchwalenie wysokości oprocentowania pożyczek z Funduszu Samopomocowego na 2017 rok.

10. Opracowanie i przyjęcie planu kontroli jednostek PZD na 2016 r.

11. Gospodarowanie funduszami celowymi w Związku – Funduszem Rozwoju ROD, Funduszem Oświatowym, Funduszem Samopomocowym, Funduszem Obrony i Funduszem na usuwanie klęsk żywiołowych. Gospodarowanie tymi funduszami następuje według

uchwał systemowych obowiązujących w Związku w oparciu o uchwalone preliminarze.

12. Udzielanie dotacji dla jednostek organizacyjnych PZD w ramach środków zabezpieczonych w prelimina-

rze finansowym jednostki krajowej na 2016 r.

13. Prace nad wdrożeniem programu komputerowego finansowo-księgowego dla ROD.

Działalność zewnętrzna

1. Inicjowanie współpracy jednostek PZD z samorządami i ich organizacjami.

2. Współpraca z partiami politycznymi, klubami parlamentarnymi i posłami w celu ochrony interesów działkowców oraz rozwoju ogrodnictwa działkowego w Polsce.

3. Współpraca z administracją publiczną w celu two-

żenia warunków dla funkcjonowania i rozwoju ogrodów działkowych.

4. Inicjowanie współpracy jednostek PZD z samorządem w celu dostosowania ogrodów do korzystania z nich przez społeczności lokalne.

Narady, konferencje

1. Narady prezesów i dyrektorów biur – 3 narady 2 dniowe oraz w miarę potrzeb wynikających z sytuacji zewnętrznej oraz wewnętrznej. Ilość uczestników – 35.

2. Narada z pracownikami terenowo-prawnymi biur okręgów – tematyka: stan prawny gruntów ROD; Rejestr ROD; likwidacje ROD; roszczenia do gruntów ROD. Narada 2 dniowa, 30 uczestników.

3. Narada z inspektorami ds. inwestycji w biurach okręgów – tematyka: zagospodarowanie, modernizacja

i rozwój ROD; Zasady prowadzenia inwestycji i remontów; pozyskiwanie środków publicznych na inwestycje. Narada 2 dniowa, 25 uczestników.

4. Narady dla głównych księgowych jednostek terenowych – 2 narady 2 dniowe. Ilość uczestników 30.

5. Narada dla instruktorów ogrodniczych OZ – tematyka: oświata ogrodnicza, zagospodarowanie ROD i działek, działalność SSI – 2 dniowa. 30 uczestników.

Wydawnictwa

1. Prawo w PZD – 10.000 egz.

2. Wytyczne i druki do przeprowadzenia walnych zebrań sprawozdawczych w latach 2016 – 2018 – 20.000 egz.

3. Zaproszenia na walne zebrania sprawozdawcze w ROD – 900.000 szt.

4. Zbiór przepisów związkowych – 5.000 egz.

5. Poradnik prezesa zarządu ROD – 5.000 egz.

6. Poradnik początkującego działkowca – 40.000 egz.

7. Biuletyn Informacyjny – 4-6 numerów.

8. Informator Działkowca – 10 numerów.

9. Zielona Rzeczpospolita – 3-4 numery.

10. Inne według uchwał Prezydium KR PZD.

Komisje powołane przez Krajową Radę PZD

Pracują według własnych planów pracy, tematyki podejmowanej przez Krajową Radę i Prezydium KR PZD

oraz potrzeb wynikających z aktualnej sytuacji i funkcjonowania jednostek organizacyjnych PZD.

Działalność prawna

1. Biuro prawne w KR PZD

Konieczność podołania wyzwaniom o charakterze prawnym, z jakimi związane jest funkcjonowanie PZD i prowadzonych przez Związek ogrodów sprawiła, iż Prezydium KR PZD uznało za konieczne dokonanie reorganizacji jednostki krajowej w obszarze obsługi prawnej. W tym celu podjęto uchwałę nr 279/2015 w sprawie biura prawnego Polskiego Związku Działkowców. Określony w niej zakres zadań nowej komórki, jaka ma zostać powołana w strukturze biura jednostki krajowej i odpowiadać za obsługę prawną, będzie zasadniczo determinował obszar działań radców prawnych w 2016 r.

Zgodnie z przedmiotową uchwałą, po jej wdrożeniu, biuro prawne będzie odpowiedzialne za całokształt świadczenia pomocy prawnej na rzecz Krajowej Rady, Prezydium Krajowej Rady, Prezesa PZD i biura jednostki krajowej, a także sprawowanie nadzoru nad obsługą prawną w pozostałych jednostkach PZD. W konkretnych przypadkach, na polecenie Prezesa PZD, radcowie prawni z biura mogą być zobowiązani do działań na rzecz innych organów PZD, niż Krajowa Rada i Prezydium Krajowej Rady.

Zakres zadań przypisanych do biura będzie obejmował

w szczególności:

- 1) bieżącą obsługę prawną jednostki krajowej;
- 2) wykonywanie zastępstwa procesowego PZD, przed wszystkimi sądami powszechnymi, Sądem Najwyższym i sądami administracyjnymi, a także organami w postępowaniu administracyjnym;
- 3) nadzorowanie prowadzonych przez okręgowe zarządy PZD i inne organy PZD spraw sądowych, sądowo-administracyjnych i administracyjnych, zwłaszcza dotyczących nieruchomości zajętych przez ROD;
- 4) badanie zasadności roszczeń zgłaszanych wobec PZD i rozpatrywanych przez Prezydium Krajowej Rady oraz przedstawianie wniosków co do sposobu ich załatwiania;
- 5) wydawanie opinii prawnych na potrzeby Prezesa PZD i biura jednostki krajowej;
- 6) opiniowanie pod względem prawnym projektów uchwał Krajowej Rady i Prezydium Krajowej Rady, zarządzeń Prezesa PZD, umów i innych dokumentów, które mogą wywołać skutki prawne dla PZD;
- 7) udział w opracowywaniu projektów aktów prawa związkowego opracowywanych przez organy jednostki krajowej PZD;
- 8) udział, na zlecenie Prezesa PZD, w opracowywaniu projektów rozstrzygnięć w sprawach indywidualnych rozpatrywanych przez organ jednostki krajowej PZD;
- 9) obsługę prawną uczestnictwa PZD w pracach legislacyjnych nad przepisami powszechnie obowiązującymi dotyczącymi PZD lub działkowców;
- 10) analizę orzecznictwa Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego i sądów powszechnych w sprawach związanych z zakresem działania PZD;
- 11) analizę orzecznictwa Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego i sądów powszechnych w sprawach związanych z zakresem działania PZD;
- 12) monitorowanie i analizowanie procesu stanowienia prawa oraz projektów ustaw, rozporządzeń i innych

aktów prawnych, pozostających w zakresie właściwości PZD;

- 13) opracowywanie informacji prawnych przeznaczonych do publikacji;
- 14) przygotowywanie pełnomocnictw procesowych w sprawach sądowych i sądowo-administracyjnych;
- 15) bieżącą współpracę z komórkami organizacyjnymi jednostki krajowej PZD w zakresie stosowania i interpretacji przepisów prawa;
- 16) obsługę merytoryczną prac komisji problemowych powoływanych przez Krajową Radę PZD lub Prezydium Krajowej Rady PZD oraz zespołów powoływanych przez Prezesa PZD;
- 17) współudział w organizowanych szkoleniach wewnętrznych z zakresu przepisów prawnych dotyczących działalności PZD.

Uchwała przewiduje również szereg obowiązków biura prawnego w zakresie współpracy z jednostkami terenowymi PZD. Na polecenie Prezesa PZD, biuro może być zobowiązane do przejmowania zastępstwa procesowego w każdej sprawie, jeżeli wymaga tego ochrona ważnych praw lub interesów PZD. Ponadto biuro ma być odpowiedzialne m.in. za organizację narad z radcami prawnym zatrudnionymi przez okręgi, prowadzenie z nimi konsultacji, występowanie o opinie prawne oraz współdziałanie przy ustalaniu kierunków postępowań w prowadzonych sprawach. Istotnym zadaniem stojącym przed tą jednostką będzie również doprowadzenie do usprawnienia przepływu informacji pomiędzy jednostkami PZD na temat wykładni prawa stosowanej w sprawach toczących się na obszarze całego kraju, co powinno znacząco ułatwić prowadzenie spraw przez poszczególne jednostki, a co za tym idzie, zapewnić lepszą ochronę praw PZD i działkowców.

2. Porady prawne w mediach związkowych.
3. Porady telefoniczne dla działkowców.

Działalność medialna

1. Promocja działki, ROD i PZD.
2. Promocja inicjatyw jednostek PZD poprzez związane strony internetowe i media związkowe.
3. Monitoring mediów na temat rodzinnych ogrodów działkowych i Związku.
4. Opracowywanie materiałów na tematy wywoływane w mediach dotyczące ogrodów, działkowców i PZD.
5. Bieżąca aktualizacja i doskonalenie strony internetowej pzd.pl.
6. Współpraca z jednostkami terenowymi i ROD w celu doskonalenia i aktualizacji stron internetowych jednostek PZD.

7. Przygotowywanie materiałów do mediów związkowych.
8. Opracowywanie materiałów do mediów ogólnopolskich i lokalnych.
9. Współpraca z mediami i dziennikarzami w celu rzetelnego informowania społeczeństwa o problemach w ROD.
10. PZD na Facebooku.
11. Obsługa medialna imprez związkowych.

Krajowa Rada
Polskiego Związku Działkowców

Warszawa, dnia 19 lutego 2016 r.

6. Informacja na temat art. 76 ustawy o ROD

Uchwała nr 5/V/2016

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 19 lutego 2016 r.

w sprawie oceny realizacji przez PZD art. 76 ustawy o ROD i dalszych działań związanych z regulacją stanu prawnego gruntów ROD

Krajowa Rada PZD działając na podstawie § 130 pkt. 1 statutu PZD stwierdza, co następuje:

§ 1

1. Po zapoznaniu się z realizacją przez Polski Związek Działkowców art. 76 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych według stanu na dzień 18 stycznia 2016 r. stwierdza, iż:

a) okręgowe zarządy PZD złożyły wnioski w stosunku do 1 631 ROD o powierzchni 9857,6646 ha czyli do wszystkich ROD i powierzchni podlegającej regulacji na podstawie art. 76 ustawy o ROD;

b) w stosunku do 454 ROD o powierzchni 2404,8790 ha udało się uzyskać pozytywne decyzje potwierdzające tytuł prawny PZD do gruntów ROD w postaci użytkowania. Stanowi to 24,4 % ogółu powierzchni ROD podlegającej regulacji;

c) w stosunku do 129 ROD o powierzchni 620,7352 ha uzyskano wpis prawa użytkowania PZD w księgach wieczystych. Stanowi to 6,30 % powierzchni podlegającej regulacji;

d) w stosunku do 4 ROD o powierzchni 12,3320 ha wydano decyzje o likwidacji ROD. W stosunku do połowy z nich Okręgowe Zarządy PZD złożyły odwołania;

e) w trakcie postępowań administracyjnych toczących się na podstawie art. 76 ustawy o ROD wydawano również decyzje odmawiające ustanowienia na rzecz PZD prawa użytkowania, spowodowane przede wszystkim brakiem zagospodarowania tej części ROD przez działkowców. W stosunku do części z nich Okręgowe Zarządy PZD złożyły odwołania.

2. Stan realizacji przez Polski Związek Działkowców art. 76 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych według stanu na dzień 18 stycznia 2016 r. został przedstawiony w tabeli, stanowiącej załącznik do uchwały.

§ 2

Zobowiązać Okręgowe Zarządy PZD do kontynuowania działań związanych z regulacją stanu prawnego gruntów ROD na podstawie ustawy o ROD poprzez podejmowanie następujących działań:

1. Uczestniczenie w postępowaniach administracyjnych toczących się na podstawie art. 76 ustawy o ROD celem uzyskania stosownych decyzji administracyjnych,

2. Podejmowanie działań zmierzających do uzyskania decyzji stwierdzających nabycie przez PZD prawa użyt-

kowania na podstawie art. 75 ust. 6 i 7 ustawy o ROD. W szczególności dotyczących:

a) ROD zajmujących grunty, będące własnością jednostek samorządu terytorialnego/Skarbu Państwa, niespełniających przesłanek z art. 76 ustawy o ROD. W takich przypadkach Okręgowe Zarządy PZD winny jedynie wykazać, że nie została wydana decyzja o likwidacji ROD lub jego części na podstawie art. 75 ust. 1-5 ustawy o ROD (w terminie do dnia 18 stycznia 2016 r.);

b) ROD zajmujących grunty, będące własnością jednostek samorządu terytorialnego/ Skarbu Państwa, co do których Okręgowe Zarządy PZD nie złożyły wniosków o regulację stanu prawnego na podstawie art. 76, z różnych względów;

c) ROD, objętych wnioskami złożonymi na podstawie art. 76 ustawy o ROD o regulację stanu prawnego, które z różnych przyczyn nie mogą zostać pozytywnie rozpatrzone.

3. Prowadzenie rozmów i uczestniczenie w spotkaniach z organami jednostek samorządu terytorialnego oraz przedstawicielami Skarbu Państwa, celem przyspieszenia postępowań administracyjnych, zmierzających do wydania decyzji potwierdzających tytuł prawny PZD do gruntów ROD,

4. Reagowanie na sytuacje, gdzie sprawy administracyjne związane z wydaniem decyzji o stwierdzeniu nabycia prawa użytkowania PZD na podstawie ustawy o ROD są przewlekane, bądź postępowania administracyjne nie zostały w ogóle wszczęte. Reagowanie przez Okręgowe Zarządy PZD w takich sprawach powinno odbywać się za pomocą dostępnych instrumentów prawnych (zażaleń i skarg na przewlekłość lub bezczynność organów państwowych i samorządowych),

5. Ujawnianie użytkowania uzyskanego na podstawie ostatecznych decyzji o stwierdzeniu nabycia prawa użytkowania PZD na podstawie ustawy o ROD w księgach wieczystych właściwych ze względu na miejsce położenia ROD, o ile wcześniej z takim wnioskiem nie wystąpi właściciel gruntu,

6. Systematyczne składanie sprawozdań z regulacji stanu prawnego gruntów ROD na podstawie ustawy o ROD, w szczególności w zakresie uzyskanych decyzji i wpisu prawa użytkowania PZD w księgach wieczystych. Sprawozdania należy składać cyklicznie, na koniec każdego kwartału,

7. Ujawnianie w Rejestrze ROD decyzji o stwierdzeniu

nabycia prawa użytkowania PZD na podstawie ustawy o ROD poprzez wprowadzenie danych do programu komputerowego i przesyłanie stosownych dokumentów.

8. Korygowanie w Rejestrze ROD powierzchni ROD, w stosunku do której zostały wydane zasadne decyzje o odmowie stwierdzenia nabycia użytkowania na podstawie art. 76 ustawy. W szczególności, chodzi tu o nieruchomości ujawnione w Rejestrze ROD, które są zbędne dla ROD m.in. z uwagi na brak zagospodarowania przez PZD i działkowców. W tym celu, Okręgowe Zarządy PZD winny przesłać do Prezydium KR PZD wnioski wraz ze stosownymi dokumentami (uchwałą Prezydium OZ PZD w tej sprawie oraz ostateczną decyzję o odmowie stwierdzenia nabycia użytkowania na podstawie art. 76 ustawy). Będzie to również dotyczyć decyzji o odmowie stwierdzenia nabycia użytkowania na podstawie art.

75 ust. 5-6 ustawy o ROD.

9. Kierowanie do Prezydium Krajowej Rady PZD wniosków o podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian w Rejestrze ROD w przypadku ostatecznych decyzji o likwidacji ROD lub jego części, które zostały wydane na podstawie art. 75 ust. 1-5 ustawy o ROD. Do wniosku powinien być załączony komplet dokumentów.

§ 3

Złożyć podziękowania wszystkim, którzy aktywnie włączyli się w regulację stanów prawnych gruntów ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD, dzięki którym PZD złożył wnioski w stosunku do wszystkich ROD podlegających regulacji. Bez wytężonej pracy wielu ludzi w całej Polsce ten wynik nie byłby możliwy do osiągnięcia.

WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 19 lutego 2016 r.

Załącznik do uchwały nr 5/VI/2016 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 19.02.16 r. w sprawie oceny realizacji przez PZD art. 76 ustawy o ROD i dalszych działań związanych z regulacją stanu prawnego gruntów ROD

Informacja w sprawie regulacji stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD wg stanu na dzień 18 stycznia 2016 r.

Ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, która weszła w życie 19 stycznia 2014 r., stworzyła sprzyjające warunki do podjęcia przez strukturę PZD kolejnych działań mających na celu regulację stanu prawnego gruntów ROD. Temat ten jest zadaniem priorytetowym dla PZD od szeregu lat. Aktualne unormowania prawne dały podstawy prawne tym ROD, co do których Związek nie ze swojej winy nie mógł wykazać się prawem do zajmowanego gruntu przez ROD.

Ustawodawca w art. 75 ustawy o ROD dał przyzwolenie właścicielowi nieruchomości (Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego) do wydania decyzji o likwidacji rodzinnego ogrodu, o ile stowarzyszenie ogrodowe PZD nie może wykazać się tytułem prawnym do nieruchomości. Działania te właściciel nieruchomości mógł podjąć w określonym przez ustawodawcę terminie, tj. w ciągu 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy o ROD, a więc do dnia 18 stycznia 2016 r. Jednocześnie ustawa przesądziła o niemożności likwidacji ogrodu, o ile rodzinny ogród działkowy spełniał jed-

ną z czterech poniżej wymienionych w art. 76 ustawy przesłanek:

- 1) był wpisany do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jako zieleń działkowa;
- 2) istniał co najmniej 30 lat, a nabycie do niego własności przez Skarb Państwa nastąpiło w związku z zakładaniem ROD bądź jego funkcjonowaniem;
- 3) istniał co najmniej 30 lat, a nabycie do niego własności przez jednostkę samorządu terytorialnego nastąpiło w związku z funkcjonowaniem na nim ROD;
- 4) ogród posiada lokalizację stałą bądź uzyskał status stały na podstawie ustawy z dnia 6 maja 1981 r. o pracowniczych ogrodach działkowych.

Oczywiście miało to odniesienie do tych wszystkich ROD o nieuregulowanym stanie prawnym, które były usytuowane na nieruchomościach będących własnością Skarbu Państwa lub gminy, a więc nie miało to zastosowania do nieruchomości, których właścicielem były inne osoby prawne lub fizyczne.

W przypadku rodzinnego ogrodu działkowego spełniającego jeden z warunków powyżej wskazanych, z dniem wejścia ustawy o ROD, a więc z dniem 19 stycznia 2014 r., PZD nabywa prawo użytkowania - w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny. Stwierdzenie nabycia prawa użytkowania następuje w drodze decyzji administracyjnej, która stanowi jednocześnie podstawę do wpisu w księdze wieczystej.

Powyższe unormowania prawne sprawiły, że PZD niezwłocznie przyjął rozwiązania systemowe, które wskazywały, jakie działania winny podjąć struktury PZD aby uregulować stan prawny gruntów ROD. Przedmiotowe działania systematyzowała uchwała nr 21/2014 Prezydium KR PZD z dnia 12 lutego 2014 r., w sprawie wytycznych do art. 75 i 76 ustawy o ROD. Natomiast po uchwaleniu na XII Krajowym Zjeździe PZD w dniu 2 lipca 2015 r., statutu PZD i jego zarejestrowaniu w Krajowym Rejestrze Sądowym, kwestię tę normowała uchwała Krajowej Rady PZD nr 15/III/2015 z dnia 1 października 2015 r. Najważniejszą sprawą było objęcie regulacją prawną wszystkich nieruchomości zajętych przez ogrody, które kwalifikowały się do regulacji na podstawie art. 76 ustawy o ROD. PZD podejmował wszelkie działania prawne, społeczne aby wykazać że ROD spełnia przesłanki, które umożliwiają regulację jego stanu prawnego. Tym samym Związek wytrącał argumenty właścicielom gruntów do podejmowania decyzji o likwidacji ROD na podstawie art. 75 ustawy o ROD. Działania te wymagały wyłożonej pracy wszystkich struktur PZD oraz były na bieżąco monitorowane przez Prezydium KR PZD oraz Krajową Radę PZD. O osiągniętych rezultatach na bieżąco były informowane zarządy ROD i działkowcy poprzez informacje zamieszczane w mediach związkowych, tj.: strona internetowa PZD, Biuletyn Informacyjny PZD, „działkowiec”, Zielona Rzeczpospolita.

W temacie regulacji stanu prawnego zostały podjęte następujące decyzje:

- Stanowisko Krajowej Rady PZD z dnia 25 września 2014 r. w sprawie regulacji stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD,

- Stanowisko Krajowej Rady PZD z dnia 15 stycznia 2015 r. w sprawie sytuacji działkowców i ogrodów w Krakowie,
- Stanowisko Krajowej Rady PZD z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie regulacji stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD,
- Stanowisko Krajowej Rady PZD z dnia 13 sierpnia 2015 r. w sprawie zintensyfikowania działań w zakresie regulacji stanu prawnego gruntów ROD,
- Stanowisko Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie priorytetowych zadań dla struktur PZD w zakresie regulacji stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 ust. o ROD,
- Uchwała nr 6/IV/2015 Krajowej Rady PZD z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie zintensyfikowania działań związanych z regulacją stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD.

Te wszystkie powyżej wymienione decyzje miały na celu skomasowanie i zintensyfikowanie działań, aby regulacją stanu prawnego ROD objąć jak największą powierzchnię gruntów ROD tego wymagających.

18 stycznia 2016 roku minęły 24 miesiące, podczas których mogły zostać podjęte decyzje o likwidacji ROD. Zatem te dwa minione lata są najlepszym wyznacznikiem, czy strukturom PZD udało się uregulować stan prawny gruntów ROD, określić trudności jakie miały miejsce, ocenić czy dobrze wykorzystano unormowania prawne wynikające z ustawy o ROD, a więc czy należyście skorzystano z szansy zabezpieczenia praw PZD i działkowców. Jednocześnie należy wskazać, czy w minionym okresie doszło do likwidacji ROD, gdyż ogród nie spełniał przesłanek do regulacji. Osiągnięte rezultaty wskażą również na działania, jakie dalej należy w tej kwestii podejmować.

Rezultaty w zakresie regulacji stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD wg stanu na dzień 18 stycznia 2016 roku.

Osiągnięte rezultaty przedstawia poniżej załączona tabela; „Realizacja przez OZ PZD regulacji stanu prawnego całości /części ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD na dzień 18.01.2016 r.

Złożone wnioski przez PZD

Do regulacji stanu prawnego gruntów ROD na postawie art. 76 ustawy o ROD, OZ PZD zakwalifikowały 1631 ROD o łącznej powierzchni 9857,6646 ha, na której zlokalizowanych było blisko 227 tys. działek rodzinnych.

Regulacji stanu prawnego nie podejmowały 2 OZ PZD: w Gorzowie Wielkopolskim oraz w Legnicy, gdyż na ich terenach ogrody posiadają uregulowane stany prawne. W pozostałych 24 OZ PZD działania zostały podjęte, jednak nie wszystkie OZ miały taką samą wielkość zadań do wykonania.

Niewielkie obszary do regulacji stanu prawnego wystąpiły w 6 okręgach: elbląskim, pilskim, podlaskim, śląskim, sudeckim, zielonogórskim.

Średniej wielkości zadanie (od 57 ha do 235 ha) do wykonania miało 8 okręgów: bydgoski, częstochowski, koszaliński, opolski, podkarpacki, świętokrzyski, toruńsko-włocławski i warmińsko-mazurski.

Znaczne zadanie (od 317 ha do 726 ha) należało wykonać w 8 okręgach: gdańskim, kaliskim, lubelskim, łódzkim, małopolskim, poznańskim, szczecińskim, wrocławskim.

Największe zadanie (od 2085 ha do 2328 ha) do wykonania miały 2 okręgi; mazowiecki i śląski.

Według informacji przekazanych przez okręgowe zarządy PZD w stosunku do wszystkich ROD, które kwalifikowały się do regulacji stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD, PZD złożył do właścicieli gruntów (Skarbu Państwa/gmin) wnioski o regulację. Zatem należy stwierdzić, że struktury PZD należycie wykorzystały unormowania ustawowe.

Oznacza to, iż PZD obejmując złożonymi wnioskami wszystkie zakwalifikowane ROD, wywiązał się ze swoich obowiązków w 100%.

Związek w pełni wykorzystał rozwiązania, które dała nowa ustawa o ROD. Powyższe dane pokazują, że uchwalona w dniu 13 grudnia 2013 r. ustawa spełnia swoją rolę oraz przyniosła wymierne korzyści dla działkowców i całego Związku. Ponadto, widać, jak wielką pracę w regulację stanu prawnego gruntów ROD włożył cały Związek. Bez wyczerpanej pracy wielu ludzi w całej Polsce ten wynik nie byłby możliwy do osiągnięcia.

Wydane decyzje przez organy reprezentujące Skarb Państwa i jednostki samorządu terytorialnego.

Niestety, o ile PZD dokończył wszelkich starań, aby w pełni skorzystać z możliwości jakie przyniosła nowa ustawa, o tyle nie można tego samego powiedzieć o organach państwowych rozpatrujących w trybie postępowań administracyjnych przedmiotowe wnioski.

Jedynie w stosunku do 454 ROD o powierzchni 2404,8790 ha PZD uzyskał decyzje potwierdzające na swoją rzecz nieodpłatne prawo użytkowania do nieruchomości zajmowanych przez ROD. Jest to zaledwie 24,4% ogółu powierzchni ROD podlegającej regulacji, a więc w stosunku do ponad 75% powierzchni ROD wymagającej potwierdzenia na rzecz PZD tytułu prawnego, w dniu 18 stycznia 2016 r. takie decyzje jeszcze nie zapadły.

Wynik ten nie jest zadowalający. To pokazuje jaki stosunek do rodzinnych ogrodów działkowych mają niektóre miasta, które bądź przeciągają postępowania zmierzające do wydania decyzji, wymagając coraz to nowych dokumentów, bądź w ogóle nie śpieszą się z wszczęciem postępowań. Takie praktyki widać w szczególności w Warszawie, w Przemyślu czy w Krakowie. Urzędnicy odpowiadający za procedowanie spraw z art. 76 jakby zupełnie zapominali, iż chodzi tu o działkowców, którzy korzystają z tych terenów od lat. Ogrody te nie są nowe, ale istnieją na tych terenach co najmniej od 30 lat. Poza tym chodzi tu przecież także o zapewnienie terenów zielonych, z których oni sami korzystają. Niestety niektóre miasta całkowicie o tym zapominają, lub chodzi o spełnienie oczekiwań, ale nie koniecznie działkowców.

Brak jakiegokolwiek decyzji właścicieli gruntu w zakresie regulacji ma miejsce w okręgu elbląskim, ale i zadanie znikome oraz OZ późno złożył wnioski. Najwięcej uzyskanych decyzji w stosunku do powierzchni podlegającej regulacji ma miejsce w okręgu koszalińskim i opolskim, jednak i zadania były tam średniej wielkości. Okręgi, które miały do wykonania największe zadanie uzyskały decyzje w stosunku do gruntów podlegających regulacji w okręgu mazowieckim 8,6%, w okręgu śląskim 15,8%.

pozytywne działania można zaobserwować w takich miastach jak: Wrocław, Poznań, Bydgoszcz, Częstochowa, Gdańsk, Malbork, Lublin, Opole, Kędzierzyn-Koźle, Sanok, Szczecin, Bytom, Bielsko Biała, Chorzów, Gliwice. Choć i w tych miastach nie wszystkie wnioski zostały dotychczas rozpatrzone.

Natomiast działkowcy między innymi z takich miast jak: Warszawa, Kraków, Rzeszów, Przemyśl, Łódź, Tomaszów Mazowiecki, Katowice, Kielce, Ostrowiec Świętokrzyski, Toruń, Włocławek nie mogą doczekać się pozytywnych działań władz gmin i miast w celu potwierdzenia na rzecz PZD prawa użytkowania do gruntów ROD.

Ważne jest, aby również powyższe i inne miasta wzięły przykład z Wrocławia i Poznania i przyśpieszyły procedowanie spraw i uwieńczyły je wydaniem na rzecz PZD decyzji. Zwłaszcza, iż decyzje te nie tworzą nowej rzeczywistości prawnej, a jedynie potwierdzają fakt nabycia gruntów w latach ubiegłych.

Potwierdzają to również orzeczenia sądowe, które stanowią, cyt.:

„... nabycie prawa użytkowania nastąpiło z mocy prawa z dniem wejścia ustawy o ROD w życie tj. z dniem 19 stycznia 2014 r., a wydanie decyzji w tym przedmiocie przez uprawniony organ ma wyłącznie charakter deklaratoryjny...” Sygn. akt ISA/Wa1104/15.

„...iż w dniu 19 stycznia 2014 roku weszła w życie ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2014r.poz.40). ustawa ta reguluje sytuację prawną (...) urządzonych na nieruchomościach, do których stowarzyszenia (...) nie posiadały dotychczas tytułu prawnego. Zgodnie z art.76 ust. 2 tej ustawy stowarzyszenie(...), z dniem wejścia w życie ustawy nabywa prawo użytkowania w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego do nieruchomości zajmowanych pod ROD, jeśli spełnia co najmniej jedną przesłankę wskazaną w ust. 1 tego artykułu..... Wprawdzie stwierdzenie nabycia prawa użytkowania następuje w drodze decyzji administracyjnej, ale ma ona charakter wyłącznie deklaratoryjny. Samo nabycie następuje z mocy ustawy z dniem jej wejścia w życie”.- sygn. akt VI A Ca 219/14.

Likwidacje ROD na podstawie art.75 ust. 1-5 ustawy o ROD.

W terminie do dnia 18 stycznia 2016 r. właściciel gruntu na którym usytuowany był ROD bez tytułu prawnego w związku z art. 75 ustawy o ROD mógł podjąć decyzję o likwidacji rodzinnego ogrodu działkowego. Czy właściciele gruntów skorzystali z tego uprawnienia?

Likwidacje ROD na podstawie art. 75 ust.1-5, o ROD.

Z informacji przekazanych przez OZ PZD wynika, że:

W okręgu lubelskim zapadły dwie decyzje o likwidacji:

- Decyzja wydana przez Burmistrza Szczepieszyna (12.01.2016 r.) o likwidacji ROD „Kryształ” w Klemensowie o powierzchni 8,0080 ha. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że zdecydowana większość gruntów objętych wnioskiem nie jest zagospodarowana jako ogrody działkowe. Decyzja narusza postanowienia art. 75 ust. 3 gdyż nie określa wysokości należnych odszkodowań na rzecz działkowców i PZD a jedynie stanowi, iż odszkodowanie będzie przyznane odrębną decyzją po dokonaniu inwentaryzacji i wyceny składników majątkowych poszczególnych działkowców. Z informacji przekazanych przez OZ wynika, że nie skorzystano z przysługującego PZD prawa do wniesienia odwołania mimo naruszenia w rozstrzygnięciu decyzji zapisów ustawowych, gdyż w ocenie okręgu za likwidacją ogrodu przesądza jego słabe zagospodarowanie, jak i fakt, że sami działkowcy oczekują jego likwidacji za odszkodowaniem za poczynione nakłady.

- W dniu 31.07.2015 r. zapadła decyzja wydana przez Prezydenta Miasta Lublina o likwidacji części ogrodu ROD Pułaskiego w Lublinie (część działki nr 72/2 o pow. 1,4517 ha). W decyzji przyznano na rzecz PZD odszkodowanie w wysokości 0 zł., z uwagi na stan zagospodarowania brak wartościowego majątku PZD i działkowców.

W okręgu opolskim:

- Burmistrz Otmuchowa wydał decyzję (08.01.2016r.) o likwidacji części ROD „Podzamcze” w Otmuchowie (pow.1,7208 ha). W uzasadnieniu organ wskazał słabe zagospodarowanie ROD - według organu składniki majątkowe posiadają wielki stopień zużycia. Organ posiłkuje się także stwierdzeniem, że zarząd w/w ROD stwierdził, iż działkowcy z tego terenu nie uiszczają składek za użytkowane działki. Od tej decyzji OZ Opolski PZD wniósł odwołanie do SKO w Opolu argumentując, iż decyzja narusza postanowienia ustawy w zakresie wyceny za nakłady poniesione na nieruchomości przez działkowców i PZD, a więc postanowienia art. 75 ust. 2 i 3 ustawy o ROD. Natomiast kwestie braku wnoszenia opłat przez działkowców, nie mogą wpływać na rozstrzygnięcia decyzyjne w tej sprawie i należą do wyłącznych kompetencji organów PZD.

- Starosta Kędzierzyńsko - Kozielski postanowieniem z dnia 19 stycznia 2016 r. odmówił na wniosek PKP S.A. Oddział we Wrocławiu wszczęcia postępowania w zakresie likwidacji ROD „Kopernika” w Kędzierzynie Koźlu o pow. 3,1846 ha zajmowanej przez PZD a będącej w użytkowaniu wieczystym PKP S.A. argumentując, iż norma prawna zawarta w art. 75 ustawy o ROD nie znajduje zastosowania w przypadkach gdy własność jest obciążona prawem użytkowania wieczystego.

- Z powyższych względów również Starosta Nyski odmówił likwidacji ROD „Kolejarz” w Nysie, gdyż teren o pow. 1,5286 ha pozostaje w użytkowaniu wieczystym PKP S.A. z siedzibą w Warszawie, więc właściciel ma ograniczone prawa właścicielskie a ustawodawca nie postanowił, iż użytkownik wieczysty będzie zobowiązany do wypłaty odszkodowań w związku z likwidacją.

Okręg sudecki otrzymał decyzję Burmistrza Łądku – Zdroju o likwidacji części ROD „Trojan” w Łądku Zdroju o pow. 1.1515 ha. W rzeczonyj decyzji z dnia 15.01.16 r. ustalono odszkodowanie na podstawie wyceny rzeczoznawcy majątkowego na rzecz działkowców. PZD nie został objęty odszkodowaniem z uwagi na brak składników majątkowych do niego należących na likwidowanym terenie. Od niniejszej decyzji OZ Sudecki PZD w dniu 22 stycznia br. wniósł odwołanie do SKO, argumentując, iż decyzja została wydana w czasie kiedy do tej samej nieruchomości nie zostało rozstrzygnięte odwołanie o odmowie stwierdzenia nabycia prawa użytkowania przez PZD na podstawie art. 76 ustawy o ROD.

W okręgu szczecińskim Miasto Szczecin wszczęło postępowanie o likwidacji znacznej części ROD „Górki Ustowskie” w Szczecinie (pow. 7,34 ha). Jednak dzięki zdeterminowanej postawie samych działkowców w obronie ROD i prowadzonymi rozmowami z władzami miasta przy udziale przedstawicieli OZ PZD w Szczecinie udało się obronić Ogród przed likwidacją mimo, że nie spełniał żadnej przesłanki określonej w art. 76 ustawy o ROD. Organ umorzył postępowanie likwidacyjne, a wydanie decyzji potwierdzającej na rzecz PZD prawo użytkowania odroczył do czasu po 19 stycznia 2016 r., a więc terminu w którym bez żadnych kryteriów może potwierdzić na rzecz PZD prawo do gruntu.

Pozostałe OZ PZD poinformowały, że w terminie do 18 stycznia 2016 r., nie podjęto decyzji o likwidacji ROD na podstawie art. 75 ustawy o ROD. Zatem decyzje o likwidacji ROD na podstawie art. 75 ust. 1 ustawy, to zjawisko marginalne. Znaczenie w tym względzie ma art. 76 ust. 1, który blokuje możliwość likwidacji ROD, o ile ten spełnia jedną z przesłanek określonych w tym przepisie.

Odmowy ustanowienia na rzecz PZD prawa użytkowania

W okręgu częstochowskim wystąpiły dwa przypadki odmowy - w stosunku do ROD „Włóknierz” w Lublińcu i ROD „Sienkiewicza” w Koniecpolu o łącznej pow. 9,8283 ha, gdyż właściciele gruntu podnieśli, iż nie spełniają przesłanek umożliwiających regulację stanu prawnego, ale jednocześnie nie wydali w ustawowym terminie decyzji o ich likwidacji.

W okręgu gdańskim 4 odmowy obejmujące całość lub część następujących ROD: „Jodełka w Gdańsku, „Karnowskiego” w Bursach, „Cieplewo” w Cieplewie, „Obłuże” w Kosakowie. Wg informacji OZ odmowy uznano za zasadne i nie znaleziono podstaw do wniesienia odwołań.

W okręgu lubelskim w 4 przypadkach odnotowano odmowy do części lub całości następujących ogrodów: ROD „PKS” w Dąbrowicy, gdyż grunt nie był własnością gminy lub Skarbu Państwa, ROD Irena w Białej Podlaskiej (o pow. 0,2586 ha) z uwagi na nie spełnienie przez ROD kryteriów; ROD „Bratek” w Tarnogrodzie (o pow. 3,4786 ha), gdzie było wniesione przez OZ odwołanie do SKO, które utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję Burmistrza Tarnogrodu; ROD „Wzgórza” w Nałęczowie (0,5995 ha) z uwagi na inne przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. OZ skorzystał z prawa wniesienia odwołania do SKO. SKO uchyliło zaskarżoną decyzję i przekazało sprawę do ponownego rozstrzygnięcia organowi I instancji. Po ponownym rozpatrzeniu organ podzielił argumentację PZD i wydał na rzecz PZD pozytywną decyzję.

W okręgu małopolskim odnotowano dotychczas jedną odmowę w odniesieniu do ROD „Pod Sosnami” w Chrzanowie.

W okręgu mazowieckim jedna odmowa w stosunku do ROD „Wilga” w Warszawie ok. 9 ha. OZ wniósł odwołanie do SKO – sprawa w toku.

W okręgu opolskim 6 przypadków odmów:

- ROD „Brzeg” w Brzegu jedna z działek geodezyjnych o pow. 0,1812 ha gdyż, nie spełniała, żadnych przesłanek określonych w art. 76 i znajduje się w zasobie ANR. Urząd Miasta w Brzegu podejmuje działania, aby uregulować stan prawny w oparciu o inne przepisy.

- ROD „Podzamcze” w Otmuchowie – odmowa w stosunku do części ROD oznaczonej działkami geodezyjnymi o nr 1201 i 1203, gdyż na przedmiotowej nieruchomości faktycznie nie ma zagospodarowanego ogrodu i brak jest majątku działkowców i PZD.

- ROD „Relaks” w Kędzierzynie Koźlu do pow. 2,1643 została wydana na rzecz PZD decyzja, jednak AMW wniósł odwołanie - sprawa procedowana nadal na drodze odwoławczej.

- ROD „Zdrowie” w Branicach odmowa wójta Gminy Branice w stosunku do nieruchomości o pow. 6,7665 ha. PZD wniósł odwołanie do SKO – sprawa w toku.

W innych przypadkach nastąpiły odmowy, gdyż teren nie jest użytkowany przez ROD: ROD „Miedarska Huta” w Kędzierzynie Koźlu – pow. 0,9685 ha - teren stanowi własność gminy ale faktycznie znajduje się na nim droga gminna ROD „Przyszłość” w Namysłowie (0,0104 ha) i ROD „Garnizonowy” w Nysie (pow.0,2766 ha).

W okręgu pilskim odmowa w stosunku do ROD „Witosa” w Krajence (pow. 1,1674 ha) sprawa na drodze odwoławczej w SKO, dotychczas brak rozstrzygnięcia.

Okręg podkarpacki wykazał w trzech przypadkach decyzje odmowne: ROD „Puchalskiego” w Rzeszowie (pow. 1,9108 ha). Na drodze postępowania odwoławczego sprawa została przekazana do ponownego rozstrzygnięcia przez organ I Instancji; ROD „Nasz Gaj” w Rzeszowie (pow. 2,4990 ha) decyzja odmowna uznana za zasadną, gdyż grunt pozostaje w użytkowaniu wieczystym WSK „PZL- Rzeszów S.A.”; ROD „Tulipan” w Przemyślu (pow. 0,7828 ha). OZ wniósł odwołanie do SKO, które nie uwzględniło stanowiska OZ Podkarpackiego, wobec powyższego w dniu 13.01.2016 r. OZ skończył z prawa złożenia skargi do WSA w Rzeszowie.

W okręgu podlaskim odmowne decyzje uzyskano w stosunku do 3 ogrodów: ROD „Skłodowskiej, ROD „Słowackiego” i ROD „Kleosin”.

W okręgu poznańskim odmowy wystąpiły w stosunku do 11 ROD o łącznej powierzchni 42,13 ha, gdzie w trzech przypadkach uznano odmowy za niezasadne i wniesiono odwołania (ROD „Wagowo” Pobiedziska (0,3621 ha), ROD „Kwitnąca Dolina” w Swarzędzu (12,3210 ha), ROD „Gintrowskiego” Luboń (0,5 ha)). W przypadku ostatniego ROD SKO już rozpatrzyło sprawę z korzyścią dla PZD, gdyż uchyłono decyzje odmowną. W pozostałych przypadkach odmowy były zasadne, gdyż ROD nie spełniały kryteriów w tym w trzech przypadkach właścicielem jest Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu. Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Poznania wystąpił do Uniwersytetu Przyrodniczego o zwrot użytkowania wieczystego gruntów Skarbowi Państwa, aby w dalszej kolejności przekazać w użytkowanie na rzecz PZD.

W okręgu sudeckim wnoszono trzykrotnie odwołanie do SKO od decyzji Burmistrza Łądku Zdroju w odniesieniu do decyzji odmawiającej nabycia przez PZD prawa użytkowania do części ROD „Trojan” w Łądku Zdroju. Ostatnie odwołanie nie zostało jeszcze rozstrzygnięte. SKO w poprzednich orzeczeniach wskazało na konieczność ponownego rozpatrzenia sprawy przez organ I Instancji. Po ich rozpatrzeniu decyzje były nadal negatywne. Co więcej, proces odwoławczy nie został zakończony a równocześnie burmistrz wydał decyzje o likwidacji.

W okręgu szczecińskim odmowa w stosunku do ROD „Reja” w Policach na skutek wniesionego przez OZ od-

wołania. Sprawa podlega ponownemu rozpatrzeniu przez burmistrza i jest procedowana. Z uwagi na konieczność dokonania czynności geodezyjnych, termin załatwienia sprawy przedłużony do 30. 09.2016 r.

W niektórych przypadkach organy podejmowały decyzje o:

- zawieszeniu postępowania do czasu zakończenia postępowania w sprawie będącej zagadnieniem wstępnym, np. postępowania komunalizacyjnego lub postępowania o zwrot wywłaszczonej nieruchomości lub do czasu uzgodnienia rozbieżności pomiędzy stanem własnościowym

nieruchomości ujawnionym w księgach wieczystych i w ewidencji gruntów.

- umorzeniu postępowania o wydanie decyzji na podstawie art. 76 ustawy o ROD, z uwagi na wykazanie, że w latach ubiegłych były wydane decyzje o oddaniu gruntu w użytkowanie PZD. W takich przypadkach odszukano decyzje w archiwach, jeśli nie były opatrzone klauzulą ostateczności, dokonywano takiej czynności i składano wnioski do sądów wieczystoksięgowych o ujawnienie prawa PZD w księdze wieczystej.

Trudności występujące przy regulacji stanu prawnego gruntów ROD

OZ wymieniają następujące trudności :

- Konieczność wykonania prac geodezyjnych wskazujących zakres użytkowania terenu, a często także stanowiących podstawę do podziałów geodezyjnych. Takie sytuacje miały miejsce, gdy kilka ogrodów leżało na tych samych działkach geodezyjnych, a także wtedy kiedy na jednej działce geodezyjnej znajduje się ROD i gminne budynki mieszkalne, garaże, ulice itp.

- Konieczność uzupełniania wniosków poprzez składanie do akt sprawy decyzji lokalizacyjnych, których często ani okręgi ani ogrody nie posiadają w swoich zasobach archiwalnych i których również nie można uzyskać z archiwów wojewódzkich czy też państwowych.

- Ogólność decyzji lokalizacyjnych, z których trudno było ustalić, na jakim terenie utworzony został ogród działkowy.

- Konieczność pozyskania dokumentacji od ROD związanych z założeniem oraz pierwszymi latami istnienia ogrodów działkowych (dotyczyło to głównie ROD powstałych w latach 40-tych, 50-tych i 60-tych ubiegłego wieku).

- Możliwość uregulowania jedynie gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego. Nie można było na podstawie art. 76 uregulować stanu prawnego gruntów zajmowanych przez ogród, a stanowiących własność osoby fizycznej czy prawnej (lub będących współwłasnością tych osób).

- Roszczenia osób prywatnych zgłaszane do gruntów ROD (np. wnioski rozpoznawane przez organy administracji publicznej o zwrot nieruchomości wywłaszczonej, o stwierdzenie nieważności wywłaszczenia, czy o stwierdzenie, że grunt nie podlegał nacjonalizacji np. na podstawie dekretu PKWN – w tych przypadkach, do czasu zakończenia postępowania prowadzonego z wniosku osoby prywatnej i w zakresie objętym ich wnioskiem, nie ma możliwości uregulowania prawa PZD do zajmowanego gruntu).

- Nieuregulowanie prawa do gruntu przysługującego Skarbowi Państwa lub gminie (np. toczące się postępowanie komunalizacyjne, czy postępowanie o stwierdzenie

nie nabycia spadku po poprzednim właścicielu – osobie fizycznej na rzecz gminy).

Przerzucanie na PZD ciężaru gromadzenia materiału dowodowego żądając przedkładania dokumentów, którymi organy dysponują (np. wypisy z ewidencji gruntów, mapy ewidencyjne, odpisy z ksiąg wieczystych, czy decyzje/akty, na podstawie których własność gruntu nabył Skarb Państwa bądź gmina).

- Odmienna interpretacja art. 76 ustawy o ROD przez różne organy administracji państwowej i samorządowej.

- Częste wyznaczanie nowych terminów załatwienia sprawy, co powodowało przewlekanie postępowań.

- Duży formalizm ze strony urzędników zajmujących się przedmiotowymi postępowaniami – wymaganie licznych dowodów, uwierzytelnionych dokumentów.

- Liczne wizje lokalne ogrodów działkowych w krótkich odstępach czasu, co powodowało pewne problemy logistyczne po stronie OZ PZD.

- Problem odpłatności za prawo użytkowania ustanowione w oparciu o zapisy art. 76 ustawy o ROD. Problem ten dotyczy 5 decyzji Prezydenta Miasta Kielce – opłata w wysokości 1 zł rocznie od każdej z wydanych decyzji. W dniu 17.09.2015 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Kielcach wydało decyzje, w których uwzględniło argumentację Związku i wskazało, że prawo użytkowania PZD ustanawiane na podstawie art. 76 ustawy o ROD powinno mieć charakter nieodpłatny. SKO w swojej argumentacji uznało, że:

- 1) celem art. 76 ustawy o ROD było wprowadzenie możliwości swoistego „zasiedzenia” przez stowarzyszenie ogrodowe nieruchomości zajmowanej przez ROD od kilkudziesięciu lat i uzyskania tytułu prawnego w postaci użytkowania. Decyzja o stwierdzeniu nabycia tylko potwierdza istniejący stan prawny, gdyż należy uznać, że nabycie użytkowania nastąpiło z dniem wejścia w życie ustawy o ROD.

- 2) w decyzji wydawanej na podstawie art. 76 ustawy o ROD poza stwierdzeniem nabycia prawa użytkowania na rzecz uprawnionego podmiotu, ustawodawca nie przewidział żadnych innych dodatkowych elementów,

jak np. obligatoryjne określenie odpłatności za korzystanie z tego prawa,

3) w ustawie o ROD brak jest określenia sposobu obliczenia takiej odpłatności, co w przypadku decyzyjnej formy rozstrzygnięcia sprawy administracyjnej jest wymagane.

Biorąc powyższe pod uwagę, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Kielcach zajęło stanowisko, że zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem sądowno administracyjnym wprowadzanie do decyzji dodatkowych elementów (odpłatności) bez umocowania w przepisach szczególnych stanowi rażące naruszenie prawa.

SKO odniosło się również do nabywania gruntów ROD na podstawie art. 9 ustawy o ROD. W tym względzie potwierdziło stanowisko PZD, że grunty pod nowe ogrody mogą być oddane Związkowi odpłatnie, ale i nieodpłatnie (w zależności od decyzji gminy lub Skarbu Państwa, będących właścicielami gruntów). Tym samym Samorządowe Kolegium Odwoławcze rozwiało wątpliwości co do art. 14 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, uznając, że „w obowiązującym stanie prawnym istnieje możliwość nieodpłatnego oddania w użytkowanie gruntu

Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego również innemu podmiotowi niż Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego”. Tym samym SKO przyznało, że art. 9 ustawy o ROD stanowi *lex specialis* wobec art. 14 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Gmina Kielce złożyła w tym zakresie skargę do WSA w Kielcach – sprawa jest w toku.

Kwestia odpłatności pojawiła się także w miastach Ruda Śląska, Gliwice, Siemianowice Śląskie, Katowice, Racibórz. Jednak po zajęciu stanowiska przez OZ Śląski PZD i spotkaniach z prezydentami miast, decyzje zostały zmienione, poza decyzjami w mieście Racibórz, gdzie wydano odpłatne decyzje w wysokości 0,01% wartości nieruchomości, od których OZ PZD złożył odwołania do SKO.

Z powyższym problemem zetknął się także OZ Podkarpacki PZD w Rzeszowie, gdzie Prezydent Miasta Rzeszowa wydał decyzję o nabyciu prawa użytkowania za jednorazowym wynagrodzeniem. Jednakże po złożeniu przez OZ PZD odwołania, SKO w Rzeszowie uchyliło zaskarżoną decyzję i stwierdziło nabycie przez PZD prawa użytkowania nieodpłatnie.

Czy nadal można regulować stan prawny gruntów ?

Aktualne działania, które winny podejmować nadal struktury PZD:

- Wnioski dotychczas złożone przez PZD o regulację stanu prawnego na podstawie art. 76, a dotychczas nie rozpatrzone, winny być przez właściwe organy administracji państwowej i samorządowej nadal procedowane w drodze postępowania administracyjnego. Zwieńczeniem tych działań winny być decyzje potwierdzające na rzecz PZD prawo użytkowania. Zatem nadal nieodzwonne jest podejmowanie rozmów z włodarzami miast, które przyspieszą cały proces i przyczynią się do pozytywnego załatwienia wniesionych przez PZD spraw. W przypadku braku rezultatów korzystać z drogi odwoławczej lub po prostu składać wnioski o regulację na podstawie art. 75 ust.6 i 7 ustawy o ROD.

- W przypadkach, kiedy organ stwierdzi, że nieruchomość nie spełnia przesłanek o których mowa w art. 76 ust. 1 to w związku z art. 75 ust. 6 i 7 ustawy o ROD organy administracji państwowej i samorządowej są zobowiązane do wydania decyzji stwierdzającej nabycie przez stowarzyszenie ogrodowe prawa użytkowania, gdyż w terminie 24 miesięcy nie skorzystały z możliwości podjęcia decyzji o likwidacji ROD. Co ważne, teraz Związek już nie musi udowadniać, że ogród działkowy spełnia jakąkolwiek przesłankę, o której mowa w art. 76 ust. 1. Obecnie wystarczy, iż ogród działkowy, który nie może wykazać się tytułem prawnym do zajmowanej nieruchomości położony jest na gruntach stanowiących własność gminy bądź Skarbu Państwa. Aktualnie jest to wystarczający argument, aby wystąpić o wydanie decy-

zji administracyjnej stwierdzającej nabycie prawa użytkowania przez PZD.

- Konieczne jest podjęcie przez okręgowe zarządy PZD aktywnych działań zmierzających do wydawania przez uprawnione organy decyzji administracyjnych na podstawie art. 75 ust. 6 i 7 ustawy o ROD w stosunku do tych wszystkich ROD które: nie spełniały przesłanek określonych w art. 76, lub co do których w dotychczasowych postępowaniach administracyjnych były odmowy. Unormowanie to będzie miało także zastosowanie do tych ROD, co do których z różnych względów okazało się lub może się okazać, że Związek nie podjął żadnych działań w zakresie regulacji stanu prawnego.

- W sytuacjach gdzie sprawy są przeciągane, bądź postępowania w ogóle nie zostały wszczęte, konieczne jest aby Związek korzystał z dostępnych instrumentów prawnych i składał zażalenia i skargi na przewlekłość lub bezczynność organów państwowych i samorządowych. Nie możemy pozwolić na ignorowanie praw działkowców i Związku. Ponadto, ważne jest, aby w pełni wykorzystać rozwiązania, które dała nam ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych.

- Od dnia 19 stycznia 2016 r. organy reprezentujące właścicieli gruntów, na których usytuowane są ROD bez tytułu prawnego w związku z art. 75 ust. 1 nie mogą wydawać decyzji o likwidacji ROD.

- OZ winny dalej składać sprawozdania z regulacji stanu prawnego, a w szczególności w zakresie uzyskanych decyzji i na podstawie uzyskanych klauzul ich ostateczności wpisu należnego prawa PZD w księgach wiecz-

stych oraz ujawniać przedmiotowe stany prawne w programie komputerowym obsługującym Rejestr ROD. Sprawozdania należy składać cyklicznie, na koniec każdego kwartału.

- W stosunku do nieruchomości, które faktycznie okazały się niezagospodarowane przez ROD (brak na nich majątku PZD i działkowców), a jednocześnie ich powierzchnia jest ujawniona w Rejestrze ROD lub nastąpiły zmiany powierzchniowe z uwagi na nowe pomiary geodezyjne, Prezydium OZ PZD podejmuje działania mające na celu

skorygowanie tych powierzchni w Rejestrze ROD poprzez skierowanie wniosku do Prezydium KR PZD.

- Za dotychczasowe osiągnięcia, a przede wszystkim za złożenie wniosków o regulację stanu prawnego na podstawie art. 76 ustawy o ROD w stosunku do blisko 10.000 ha gruntów ROD i prawidłowe wykorzystanie unormowań prawnych jakie dała ustawa o ROD, należy wszystkim, którzy zaangażowali się w te działania złożyć podziękowanie.

opracowała:
Mariola Kobylińska

Warszawa, dnia 16 lutego 2016 r.

Tabela nr 2 „Realizacja przez OZ PZD regulacji stanu prawnego całości/części ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD” na dzień 18.01.2016 r.

Lp.	OZ PZD	ROD, które wg OZ PZD kwalifikują się do zastosowania art. 76 ustawy o ROD			Złożone wnioski przez OZPZD o regulację stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD				Uzyskanie decyzji o nabycie użytkowania			Wpis do księgi wieczystej		
		Liczba ROD	Ogółem powierz. ROD (w ha)	Liczba działek rodzinnych	Liczba ROD	Powierzchnia ROD	Liczba działek rodzinnych	% powierz. ROD bez tytułu prawnego do powierz. podlegającej regulacji	Liczba ROD	Powierzchnia ROD w ha	% pow. podlegającej regulacji	Liczba ROD	Powierzchnia ROD w ha	% pow. podlegającej regulacji
1.	Bydgoszcz	45	235,5118	4 902	45	235,5118	4902	100%	25	116,9933	49,7%	19	83,1999	35,3%
2.	Częstochowa	19	70,0031	1 303	19	70,0031	1303	100%	14	50,8813	72,7%	11	38,2990	54,7%
3.	Elbląg	3	1,1633	30	3	1,1633	30	100%	0	0,0000	0,0%	0	0,0000	0,0%
4.	Gdańsk	96	580,9101	12 941	96	580,9101	12 941	100%	25	169,5252	29,2%	5	15,3086	2,6%
5.	Gorzów Wlkp.		uregulowany											
6.	Kalisz	55	317,8970	7 084	55	317,8970	7 084	100%	27	187,0312	58,8%	2	21,9550	6,9%
7.	Koszalin	14	75,3786	1 813	14	75,3786	1 813	100%	12	72,4173	96,1%	12	72,4173	96,1%
8.	Legnica		uregulowany											
9.	Lublin	94	645,0381	15 770	94	645,0381	15 770	100%	39	230,2566	35,7%	10	78,2737	12,1%
10.	Łódzki	77	422,6729	10 678	77	422,6729	10 678	100%	6	15,1268	3,6%	1	3,0884	0,7%
11.	Małopolski	154	726,3295	17 118	154	726,3295	17 118	100%	8	30,4239	4,2%			0,0%
12.	Mazowiecki	249	2085,7989	48 428	249	2085,7989	48 428	100%	23	179,0871	8,6%	5	54,1465	2,6%
13.	Opolski	34	186,8472	4 271	34	186,8472	4 271	100%	28	150,0922	80,3%	15	77,3931	41,4%

14.	Piła	8	9,1443	282	8	9,1443	282	100%	3	0,8691	9,5%			0,0%
15.	Podkarpacki	37	96,2827	1 863	37	96,2827	1 863	100%	7	31,0786	32,3%	1	0,2654	0,3%
16.	Podlaski	6	18,2561	410	6	18,2561	410	100%	3	5,1587	28,3%	3	5,1587	28,3%
17.	Poznań	96	663,9395	14 204	96	663,9395	14 204	100%	60	411,7074	62,0%	19	88,8371	13,4%
18.	Słupsk	7	8,6338	168	7	8,6338	168	100%	1	2,4795	28,7%	1	2,4795	28,7%
19.	Sudecki	8	24,2307	443	8	24,2307	443	100%	4	10,0647	41,5%	4	10,0647	41,5%
20.	Szczecin	56	597,1170	11 945	56	597,1170	11 945	100%	9	44,4883	7,5%	5	23,7670	4,0%
21.	Śląski	397	2328,1004	54 983	397	2328,1004	54 983	100%	95	367,2232	15,8%	14	43,8311	1,9%
22.	Świętokrzyski	17	57,8548	1 485	17	57,8548	1 485	100%	1	3,1000	5,4%			0,0%
23.	Toruń-Włocł.	59	110,2797	2463	59	110,2797	2 463	100%	10	23,1900	21,0%	1	0,1101	0,1%
24.	Warmiń-Mazur.	17	160,8606	3 417	17	160, 8606	3 417	100%	7	26,0626	16,2%	1	2,1401	1,3%
25.	Wrocław	78	434,8634	10 908	78	434,8634	10 908	100%	46	277,5647	63,8%			0,0%
26.	Zielona Góra	5	0,5511	7	5	0,5511	7	100%	1	0,0600	10,9%			0,0%
		1631	9857,6646	226 916	1 631	9857,6646	226 916	100%	454	2404,8790	24,4%	129	620,7352	6,30%

7. Uchwały KR PZD

UCHWAŁA NR 6/V/2016

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 19 lutego 2016 r.

w sprawie rejestracji regulaminu Okręgowego Zarządu PZD w Gdańsku

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 108 ust. 4 statutu PZD, postanawia

§ 1

Zarejestrować regulamin Okręgowego Zarządu PZD w Gdańsku uchwalony na III posiedzeniu OZ PZD w

dniu 16 grudnia 2015 r. Regulamin stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SEKRETARZ

/-/ Izabela OŻEGALSKA

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 19 lutego 2016 r.

UCHWAŁA NR 13/V/2016

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 19 lutego 2016 r.

w sprawie rejestracji regulaminu Okręgowego Zarządu PZD w Poznaniu

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców,
działając na podstawie § 108 ust. 4 statutu PZD,
postanawia

§ 1

Zarejestrować regulamin Okręgowego Zarządu PZD

w Poznaniu uchwalony na V posiedzeniu OZ PZD w
dniu 5 grudnia 2015 r. Regulamin stanowi załącznik do
niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SEKRETARZ

/-/ Izabela OŻEGALSKA

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 19 lutego 2016 r.

UCHWAŁA NR 14/V/2016

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 19 lutego 2016 r.

w sprawie rejestracji regulaminu Okręgowego Zarządu PZD w Słupsku

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców,
działając na podstawie § 108 ust. 4 statutu PZD,
postanawia

§ 1

Zarejestrować regulamin Okręgowego Zarządu PZD

w Słupsku uchwalony na II posiedzeniu OZ PZD w dniu
15 grudnia 2015 r. Regulamin stanowi załącznik do
niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SEKRETARZ

/-/ Izabela OŻEGALSKA

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 19 lutego 2016 r.

UCHWAŁA NR 15/V/2016

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 19 lutego 2016 r.

w sprawie rejestracji regulaminu Okręgowego Zarządu PZD w Szczecinie

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców,
działając na podstawie § 108 ust. 4 statutu PZD,
postanawia

§ 1

Zarejestrować regulamin Okręgowego Zarządu PZD

w Szczecinie uchwalony na II posiedzeniu OZ PZD w
dniu 8 grudnia 2015 r. Regulamin stanowi załącznik do
niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SEKRETARZ

/-/ Izabela OŻEGALSKA

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 19 lutego 2016 r.

II. UCHWAŁA PREZYDIUM KR PZD

UCHWAŁA NR 300/2015

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 24 listopada 2015 r.

w sprawie zasad udzielania przez prezydium okręgowych zarządów PZD zgody zarządom ROD na działania przekraczające zakres zwykłego zarządu

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 134 ust. 2 pkt 6 i 7 w zw. z § 109 ust. 2 pkt 7 i § 110 ust. 1 Statutu PZD, postanawia:

§ 1

Postanowienia uchwały nie mają zastosowania do działań, które zgodnie ze Statutem PZD, zarząd ROD może dokonywać samodzielnie (działania w zakresie zwykłego zarządu) oraz do działań przekraczających zakres zwykłego zarządu, które zgodnie ze Statutem PZD należą do kompetencji Prezydium Krajowej Rady PZD.

§ 2

1. Właściwym do wydania zarządowi ROD zgody na działania przekraczające zakres zwykłego zarządu (upoważnienie) jest prezydium okręgowego zarządu PZD, na którego terenie działania położony jest ROD.
2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, wydawana jest przez prezydium okręgowego zarządu PZD w formie uchwały.
3. W uchwale prezydium okręgowego zarządu PZD określa zakres umocowania zarządu ROD oraz podaje wykaz członków zarządu ROD, którzy zgodnie z zasadami określonymi w § 73 ust. 2 statutu PZD, upoważnieni są do wykonywania działań przez nią określonych.

§ 3

1. O ile Statut nie stanowi inaczej, prezydium okręgowego zarządu PZD jest umocowane do wyrażenia zarządowi ROD zgody na każde działanie przekraczające zakres zwykłego zarządu.
2. Przez działania przekraczające zakres zwykłego zarządu rozumie się w szczególności:
 - a) zawarcie umowy dotyczącej remontu lub innej inwestycji w ROD o wartości przekraczającej 7.000 zł,
 - b) wydatkowanie środków ROD powyżej sum preliminowanych na dany cel w budżecie ogrodu uchwalonym na walnym zebraniu ROD (nie dotyczy regulowania rachunków za wodę, energię elektryczną, wywóz śmieci, itp.),
 - c) zawarcie umowy otwarcia i prowadzenia rachunku bankowego.
3. Zgody prezydium okręgowego zarządu PZD nie wymaga:
 - a) zawieranie i wypowiedzanie umów dzierżawy działkowej,

- b) użyczenie majątku PZD w ROD innej jednostce organizacyjnej PZD,
- c) krótkotrwałe użyczenie majątku działkowcowi,
- d) działania służące zapewnieniu bieżącego funkcjonowania ROD, w szczególności zawarcie umowy o dostawę energii elektrycznej lub wody, wywóz śmieci i inne tego typu umowy dotyczące stałej dostawy lub usług potrzebnych do prawidłowego funkcjonowania ROD,
- e) podjęcie przez zarząd ROD czynności naglącej zapobiegającej znacznej szkodzi (np. usuwanie awarii urządzeń wchodzących w skład infrastruktury ogrodowej),
- f) inne działania, do których zarząd ROD posiada bezpośrednio upoważnienie wynikające ze Statutu PZD oraz uchwały właściwego organu PZD.

§ 4

Prezydium okręgowego zarządu PZD nie jest uprawnione do wydawania zgody zarządowi ROD na działania skutkujące obciążaniem, zbyciem lub nabyciem majątku trwałego PZD, tj. działania należące do wyłącznej kompetencji Prezydium Krajowej Rady PZD.

§ 5

Prezydium okręgowego zarządu PZD prowadzi rejestr upoważnień wydanych zarządom ROD zgodnie z niniejszą uchwałą.

§ 6

1. Wyrażenie zgody na działanie przekraczające zakres zwykłego zarządu następuje na wniosek zarządu ROD.
2. Przed wydaniem zgody, prezydium okręgowego zarządu PZD dokonuje analizy działania objętego wnioskiem zarządu ROD pod względem:
 - 1) celowości i ekonomiki,
 - 2) zgodności z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz prawa związkowego,
 - 3) zgodności z interesami, również majątkowymi, działkowców i PZD,
 - 4) zgodności z celami statutowymi PZD.

§ 7

1. Prezydium okręgowego zarządu PZD sprawuje nadzór nad działaniami zarządu ROD podejmowanymi w oparciu o udzielone upoważnienie. W przypadku stwierdzenia działania w sposób sprzeczny z upoważnieniem lub wykraczającego poza jego zakres, prezy-

- dium okręgowego zarządu PZD winno podjąć natychmiastowe działania przewidziane prawem, w tym Statutem PZD, w celu zaniechania naruszeń i przywrócenia stanu zgodnego z prawem.
2. Osoby działające w sposób sprzeczny z upoważnieniem lub przekraczające jego zakres odpowiadają osobiście, w tym majątkowo, za skutki tego działania.
 3. Czynności prawne dokonane przez zarząd ROD lub jego członków bez stosownego umocowania są z mocy prawa nieważne.

§ 8

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.
2. Traci moc obowiązująca Uchwała Nr 144/2006 Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 25 października 2006 r. w sprawie zasad udzielania przez prezydium okręgowych zarządów PZD zgody zarządom ROD na działania przekraczające zakres zwykłego zarządu.

I WICEPREZES
/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 24 listopada 2015 r.

III. W SPRAWIE PONADNORMATYWNYCH ALTAN I ZAMIESZKIWANIA W ROD

1. Informacja

Spokój środowiska działkowego kolejny już raz został zburzony. Wszystko za sprawą Rzecznika Praw Obywatelskich Adama Bodnara, który odpowiadając na prośby garstki osób szukających usprawiedliwienia dla faktu bezpardonowego łamania prawa, szukają wsparcia u organów państwowych. Niestety RPO bez dokładnego przeanalizowania sprawy, a także bez podjęcia dyskusji z reprezentującą milion działkowych rodzin organizacją, skierował list do Ministra Infrastruktury i Budownictwa oraz Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej sugerując konieczność przyjrzenia się funkcjonowaniu nowej ustawy działkowej. Dlatego też Prezydium KR PZD zdecydowało się udzielić wyczerpującej odpowiedzi na podnoszone kwestie - pod postacią Listu otwartego, by w sposób jawny wyjaśnić wszelkie wątpliwości, jakie mogą pojawiać się po wystąpieniu RPO.

Niestety Rzecznik Praw Obywatelskich uległ jedynie emocjonalnym aspektom tej sprawy, całkowicie ignorując albo nie dostrzegając obowiązujących w tym względzie norm prawnych i społecznych. Zamieszkiwanie w ogrodach działkowych to trudny problem, który nie pojawił się wczoraj. Istnieje od wielu lat, ale jego znikomy wymiar, a przede wszystkim brak jakichkolwiek działań odpowiedzialnych za to instytucji państwowych sprawił, że PZD wciąż nie może uznać go za rozwiązany. Nikt nigdy nie skrzywdził żadnej rodziny, która z przyczyn

materiałnych zamieszkała w ogrodzie, łamiąc w tym względzie obowiązujące prawo. PZD nie jest także uprawniony ani do przeprowadzania wysiedleń, ani emisji z ROD. Jednak rola, jaką próbuje w tym wypadku odegrać Rzecznik Praw Obywatelskich nie tylko nie licuje z powagą pełnionego stanowiska, ale też dalece odbiega od tego, co powinno w tej sprawie zostać uczynione. To nie ustawa jest przyczyną tego stanu rzeczy. Błędne jest też przekonanie, iż sprawa ma wymiar szerszy. Sytuacja zamieszkiwania w ROD dotyczy jedynie 1,02% spośród miliona działkowców. Raport w tej sprawie został przygotowany z należytą starannością i opiera się na potwierdzonych dokumentami faktach, a nie na emocjonalnych dywagacjach osób, którym wydaje się, że skoro one same łamią prawo, to muszą robić to także inni – w domyśle zaś wszyscy. Dane te są powszechnie dostępne. Zostały one opublikowane przez PZD pod koniec 2015 roku. Dlatego jest całkowicie niezrozumiałe dlaczego organ, jakim jest Rzecznik Praw Obywatelskich, nie opiera się na faktycznych danych dotyczących skali tego problemu? Pytań jest znacznie więcej. List skierowany przez Prezydium KR PZD do samego Rzecznika, a także do rządowych ministrów i władz Poznania, ma na celu wyprostowanie tego, co zostało błędnie przedstawione, zinterpretowane i co może wprowadzać niepotrzebne emocje i działania.

„Rzecznik powinien się starać reprezentować wszystkich obywateli, traktować na równi rozmaite wrażliwości. To nie znaczy, że nie powinien w ogóle dotykać tematów wrażliwych. Ale jeśli sytuacja tego wymaga, powinien przed podjęciem decyzji zorganizować debatę, w której swoje argumenty będą mogły przedstawić wszystkie strony. I dopiero potem podjąć decyzję” – to cytata z wywiadu z Adamem Bodnarem, wówczas kandydatem Platformy Obywatelskiej na RPO, jaki opublikowany został na łamach „Gazety Wyborczej” 21 lipca 2015 r. Czy pół roku piastowania stanowiska tak drastycznie zmieniło wyrażane wówczas przekonania i opinie? Szkoda, że słowa o dialogu społecznym, który jest naturalnym elementem każdej demokracji, były jedynie frazesami, a nie rzeczywistym planem działania nowego rzecznika na tym stanowisku. Wyrażając swoją opinie na temat ustawy działkowej i sytuacji zamieszkiwania w ogrodach, Rzecznik Praw Obywatelskich nie tylko nie reprezentuje wszystkich obywateli, ale wręcz zdecydowanie występuje przeciwko większości z nich. Nie tylko nie ma przyzwolenia społecznego na mieszkanie w ogrodach, ale sytuacja ta jest niebezpieczna dla zdrowia i życia mieszkających tam osób i ich sąsiadów, którzy w ogrodach szukają wytchnienia i

odpoczynku, a więc dokładnie tego, do czego zostały one powołane. Przyjmując ten wyjątkowo jednostronny punkt widzenia, dr Adam Bodnar nie tylko pokazał zupełny brak rozeznania w temacie, ale przede wszystkim całkowicie pominął choćby fakt, że obowiązująca ustawa jest gwarantem praw nie dla garstki osób, ale dla całego środowiska działkowego. Poparcie, jakie zyskała ustawa, a także fakt, iż był to jedyny dotąd projekt obywatelski, który w sejmie poparły wszystkie kluby parlamentarne. Nie da się rozwiązywać problemów koncentrując się jedynie na myśleniu incydentalnym i emocjonalnym. W języku codziennym funkcjonuje powiedzenie, że „nadgorliwość gorsza jest od faszyzmu”. Czy zatem słuszne i potrzebne jest działanie, które zaprzępaści bezpieczeństwo milionowego środowiska działkowców wyłącznie po to, by usankcjonować nieliczne przypadki łamania prawa przez obywateli? W kategoriach moralnych bezczynność wobec dzieci cierpiących z głodu jest o wiele większym problemem, jakimi winny zajmować się instytucje państwowe, zamiast bezpardonowo łamiącymi prawo ludźmi, którzy nie oczekują realnej pomocy, ale jedynie usankcjonowania swojego zamieszkiwania w ogrodach poprzez zmianę ustawy.

AH

2. Prezydium PZD

List otwarty Prezydium KR PZD do Rzecznika Praw Obywatelskich dr Adama Bodnara

Szanowny Panie Rzeczniku!

W nawiązaniu do doniesień prasowych oraz zamieszczonych w Internecie dokumentów dotyczących Pańskich wystąpień do Ministra Infrastruktury i Budownictwa oraz Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, w których odnosi się Pan do regulacji prawnych dotyczących zamieszkiwania i samowoli budowlanych na terenach rodzinnych ogrodów działkowych, w imieniu Polskiego Związku Działkowców pragniemy zaprotestować przeciwko sposobowi działania przyjętemu w tej sprawie przez Pana Rzecznika, jak i poglądom prezentowanym w przywołanych wystąpieniach.

Szanowny Panie Rzeczniku!

Jakkolwiek sprawuje Pan ten zaszczytny Urząd od stosunkowo krótkiego okresu, to zasadnym jest założenie, iż w przypadku RPO występuje zasada ciągłości funkcjonowania organu. W konsekwencji uważamy, że w pełni uzasadnione jest przyjęcie, iż podejmując powyższe działania, będące w istocie próbą zainicjowania dyskusji na temat zmian w prawie dotyczącym rodzinnych ogrodów działkowych, był Pan świadom, że obowiązująca obecnie ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach

działkowych jest jednym z niewielu aktów prawnych uchwalonych przez Sejm RP w wyniku inicjatywy ustawodawczej obywateli. Co ważne, zawarte w niej rozwiązania cieszą się olbrzymim poparciem społecznym. Najlepszym dowodem była rekordowa liczba, przeszło 920 000 podpisów obywateli złożonych do Sejmu wraz projektem ustawy, jak również późniejsze zaangażowanie się setek tysięcy osób w proces budowania poparcia dla ustawy, czego wyrazem był m.in. ich udział w demonstracjach i pikietach, akcjach pisania listów i petycji oraz bezpośrednich spotkaniach z parlamentarzystami.

Przywołujemy tę okoliczność, ponieważ uważamy za co najmniej dyskusyjną sytuację, w której autorytet urzędu RPO angażowany jest w działania skierowane przeciwko ustawie przyjętej dzięki inicjatywie obywatelskiej. Co więcej, uważamy, że okoliczności, w jakich doszło do podjęcia tych inicjatyw, w pełni uzasadniają stwierdzenie naruszenia standardów, jakich można oczekiwać właśnie od RPO. Nie sposób bowiem uznać, aby inicjowanie działań wymierzonych w rozwiązania prawne przyjęte dzięki zaangażowaniu szerokiej grupy obywateli, bez wcześniejszego dogłębnego zbadania zjawiska, a zwłaszcza, bez konsultacji z ich środowiskiem, dawało

się pogodzić z ideą urzędu RPO. Wydaje się uzasadnionym oczekiwanie, iż osoba piastująca funkcję RPO będzie ostatnią, po której można się spodziewać prezentowania wobec obywateli postawy, która w istocie sprowadza się do zasady: „Władza lepiej wie co jest dla was dobre, więc Władza nie musi słuchać waszych opinii”.

Szanowny Panie Doktorze!

Treść podpisanych przez Pana wystąpień skierowanych do w/w ministrów, daje podstawy by sądzić, że przyjął Pan wyjątkowo jednostronny punkt widzenia na kwestię zamieszkiwania i samowoli budowlanych w ROD. Jednocześnie, dane przytoczone w tych pismach zdają się sugerować, iż wyrabiał Pan sobie opinię opierając się o całkowicie niereprezentatywne informacje. Co więcej, uzasadnione wątpliwości budzą również interpretacje prawne leżące u podstaw formułowanych przez Pana wniosków. Jako przykład wystarczy wskazać chociażby fakt całkowitego pominięcia w tych wywodach fundamentalnej dla ochrony praw działkowca okoliczności, a mianowicie ustawowej gwarancji, że wszelkie działania podejmowane wobec niego przez stowarzyszenie ogrodowe (w tym PZD), podlegają kontroli sądowej. Zaskakujące są także konstrukcje, w których powołując się na rzekomą nadmierną ingerencję ustawodawcy w prawo własności do naniesień będących samowolą budowlaną w ROD, abstrahuje Pan od faktu, iż żaden przepis prawa nie przewiduje, aby osoby działające w warunkach samowoli budowlanej mogły oczekiwać, że usunięcie skutków naruszenia prawa (rozbiórka obiektu) następować ma za odškodowaniem. Odnosząc się do kwestii zaspokajania potrzeb mieszkaniowych osób bezdomnych poprzez zamieszkiwanie w ROD, całkowicie pomija Pan zagadnienie bezpieczeństwa – chociażby nieadekwatność infrastruktury, czy nierzadko brak możliwości dotarcia służb ratunkowych do altan – nie mówiąc już o naruszaniu praw osób korzystających z działek w sposób zgodny z ustawą. Z kolei stosując uogólnienia i posługując się przykładami najbardziej jaskrawymi, jak historie rodzin z dziećmi, czy osób niepełnosprawnych, tworzy Pan fałszywy obraz zjawiska, korzystając z metod, które być może są dopuszczalne w praktyce tabloidów, ale raczej wątpliwe w przypadku konstytucyjnego organu Państwa.

Szanowny Panie Rzeczniku!

To jedynie najważniejsze z uwag, jakie czujemy się zobowiązani zgłosić pod adresem wystąpień sygnowanych

Pańskim podpisem, o których niestety można wiele powiedzieć, ale na pewno nie to, iż opierają się o kompletną wiedzę o relacjach i problemach występujących w ogrodach działkowych. Z ubolewaniem stwierdzamy, że sytuacja ta spowodowana jest zaniechaniem jakichkolwiek konsultacji z szerszym spektrum społeczności, którego problem dotyczy. Choć mamy nadzieję, że jest to efektem jedynie dobrych intencji Pana Doktora, który słysząc alarmujące – ale i niestety niezbyt rzetelne – doniesienia z Poznania, podjął decyzję o zaangażowaniu się w problem, pragniemy podkreślić, iż w środowisku ogrodowym jest ona odbierana bardzo negatywnie. Dlatego pragniemy zwrócić Pańską uwagę na fakt, iż doświadczenia działkowców z ostatnich kilku lat, a zwłaszcza świadomość, że gdyby nie inicjatywa ustawodawcza obywateli podjęta przy istotnym udziale Polskiego Związku Działkowców, większość ogrodów została pozbawiona ochrony prawnej, uczuliły działkowców na próby ingerowania przez władze w ich sytuację prawną. Co więcej, wbrew próbom skłócenia naszego środowiska, gros działkowców opowiedziało się za jego integracją. W demokratycznych głosowaniach przytłaczająca większość z nich poparła propozycję pozostania ROD w strukturach PZD, co należy postrzegać nie tylko jako przejaw docenienia roli, jaką PZD odegrał w działaniach na rzecz zachowania praw rodzin działkowców, ale również jako potwierdzenie mandatu do występowania naszej organizacji w imieniu jej członków.

Dlatego też, przesyłając na Pana ręce niniejszy list, apelujemy o to, aby podejmując inicjatywy dotyczące ogrodów działkowych w przyszłości, zechciał Pan traktować PZD jako partnera społecznego i nie pomijał możliwości zasięgnięcia opinii naszej organizacji. Jest faktem niezaprzeczalnym, że PZD posiada pełne prawo do prezentowania stanowiska w imieniu przeszło miliona obywateli, dobrowolnie zrzeszonych w naszej organizacji. Nasze wystąpienie podyktowane jest przeświadczeniem, że postulat oparcia działań organów władzy publicznej o konsultacje i dialog społeczny, nie powinien być pustym hasłem, ale realnym instrumentem wykorzystywanym przez każdy organ władzy publicznej, a w przypadku Rzecznika Praw Obywatelskich, wręcz stanowić jego fundamentalną zasadę. Wierząc, że wypełniając swój mandat w przyszłości, Pan również będzie realizował tę zasadę, załączamy wyrazy szacunku, zachęcając równocześnie do wspólnych działań w przyszłości.

Sekretarz PZD
-/ Izabela Ożegalska

Wiceprezes PZD
-/ Zbigniew Śliwa

Wiceprezes PZD
-/ Tadeusz Jarzębak

Prezes PZD
-/ Eugeniusz Kondracki

Warszawa dn. 2 marca 2016r.

STANOWISKO

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 11 marca 2016 r.

w sprawie stosunku Rzecznika Praw Obywatelskich do problemu zamieszkiwania i ponadnormatywnego budownictwa w rodzinnych ogrodach działkowych

W związku z pismem Rzecznika Praw Obywatelskich do Ministra Infrastruktury i Budownictwa oraz Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie regulacji prawnych dotyczących zamieszkiwania i samowoli budowlanych na terenach rodzinnych ogrodów działkowych (znak: IV.7006.37.2016.KD/ZA), które zostało opublikowane na oficjalnej stronie internetowej Rzecznika Praw Obywatelskich, Prezydium Krajowej Rady PZD uznaje za konieczne odniesienie się do poglądów zawartych w tych wystąpieniach.

Milionowe środowisko polskich działkowców ze zdumieniem zapoznało się z powyższymi wystąpieniami, w których Rzecznik Praw Obywatelskich (RPO) jednoznacznie wyraził swoje stanowisko odnośnie problemów zamieszkiwania i ponadnormatywnego budownictwa na terenach ROD. Od wielu lat działkowcy i ich Związek zmagają się z tymi trudnymi problemami bez znaczącej pomocy ze strony organów publicznych. Spodziewać się więc należało, że skoro tymi problemami zainteresował się konstytucyjny organ, jakim jest RPO, to podejście do nich w sposób kompleksowy i rzetelny, aby dokonać obiektywnej diagnozy i zaproponować realne i skuteczne rozwiązania. Niestety, sposób działania oraz poglądy prezentowane w tym zakresie przez RPO są wyjątkowo jednostronne i subiektywne, żeby nie powiedzieć – tendencyjne. Co gorsze jednak, poglądy te są zupełnie sprzeczne z obowiązującymi przepisami oraz istotą ogrodnictwa działkowego.

Tak kontrowersyjne stanowisko RPO jest wynikiem wątpliwego sposobu rozpoznania problemu ponadnormatywnego budownictwa oraz zamieszkiwania w ROD. Rzecznik oparł się bowiem wyłącznie na stanowisku osób, które nielegalnie pobudowały domy w ogrodach działkowych i od lat tam zamieszkują. W swoich wystąpieniach wskazuje zresztą na Stowarzyszenie Ogrodów Działkowych „Forsycja”, skupiające grupę zamieszkujących jeden z poznańskich ROD. Organizacja ta bezskutecznie usiłowała przejąć kontrolę nad tym ogrodem oraz wyłączyć go ze struktur PZD, aby przekształcić ogród w dzikie osiedle mieszkaniowe. Nie uzyskawszy tego celu, osoby te rozpoczęły kampanię propagandową, kreującą ich na biednych i pokrzywdzonych obywateli, którzy z przyczyn losowych zmuszeni są zamieszkiwać na terenach ROD, za co są „prześladowane” przez PZD, który rzekomo ich eksmituje. W ramach tej kłamliwej kampanii organizują pikety i próbują wciągnąć do współpracy różne organizacje. Znamienne, że nie znajdują zrozumienia w środowisku działkowców, a ich

głównym sprzymierzeńcem jest Wielkopolskie Stowarzyszenie Lokatorów. Nie jest to przypadek. Wbrew bowiem rozsiewanej propagandzie, zamieszkujący tereny ROD niewiele mają wspólnego z działkowcami, gdyż faktycznie są dzikimi lokatorami bezprawnie wykorzystującymi ogrody działkowe do celów mieszkalnych. Podobnie jak ich budynki nie mają nic wspólnego z altanami działkowymi, ponieważ są zwykłymi domami mieszkalnymi, często o wysokim standardzie.

W rzeczywistości bowiem powyższa kampania nie została wszczęta w interesie ludzi biednych, czy bezdomnych. Takie przypadki są traktowane z pełną wrażliwością przez władze ROD, łącznie z pomocą w uzyskaniu lokali socjalnych. Przedmiotowa sprawa jest nagłaśniana przez osoby, które postanowiły pobudować się na terenie ROD. Ubogich i bezdomnych nie stać na budowę domu mieszkalnego. W istocie zasłanianie się biednymi i bezdomnymi to cyniczna manipulacja wykorzystywana od wielu lat przez ludzi, którzy bezprawnie pobudowali kosztowne domy mieszkalne i dzisiaj – w obliczu ponoszenia odpowiedzialności za swoje nielegalne działania – ubierają się w szaty ubogich i pokrzywdzonych ofiar.

W świetle powyższego Prezydium Krajowej Rady PZD z ubolewaniem przyjmuje, że RPO bezkrytycznie przyjął tak tendencyjne poglądy i w oparciu o nie publicznie zajął stanowisko. Nie sposób uznać, aby to stanowisko zostało poprzedzone wnikliwą i pełną oceną, skoro Rzecznik nie raczył nawet zwrócić się do Polskiego Związku Działkowców o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie. Trudno zatem dostrzec oznaki dobrej woli lub chęci obiektywnego spojrzenia na badane problemy.

Efektom takiego podejścia jest kuriozalne stanowisko RPO, w którym de facto podważa przepisy zwalczające proceder zamieszkiwania i ponadnormatywnego budownictwa na terenach ROD, a także poddaje krytyce działania Związku zmierzające do realizacji tych przepisów. W rezultacie PZD został napiętnowany za wypełnianie swojego obowiązku ustawowego i zwalczanie zjawisk, które godzą w istotę ogrodnictwa działkowego. W ten sposób RPO stał się rzecznikiem osób rażąco naruszających prawo. Jednocześnie całkowicie nie uwzględnił interesów i praw znakomitej większości działkowców, którzy przestrzegają obowiązującego prawa i wykorzystują swoje działki zgodnie z przeznaczeniem. To przede wszystkim te osoby są najbardziej poszkodowane przez bezprawne działania niewielkiej, ale krzykliwej, grupy

zamieszkujących ROD w swoich samowolach budowlanych. Prawa tych działkowców są ustawicznie naruszane, a przysługujące im przywileje – zagrożone. Szkoda, że RPO nie stanął na straży praw tych obywateli, którzy uczciwie przestrzegają prawa, ale stanął przeciwko nim – po stronie ludzi celowo i jaskrawo łamiących porządek prawny.

W tym kontekście należy przypomnieć, że przepisy o zwalczaniu zamieszkiwania i samowoli budowlanych w ROD zostały uchwalone na wniosek samych działkowców w przedłożonym przez nich projekcie obywatelskim podpisanym przez przeszło 920 tysięcy obywateli. Sami działkowcy dostrzegli więc konieczność zwalczania tych negatywnych zjawisk. Ponadnormatywne budownictwo oraz zamieszkiwanie na terenie ROD jest bowiem wynaturzeniem idei ogrodnictwa działkowego, prowadzącym do jej szybkiego rozkładu. Ogrody służą bowiem zaspokajaniu wypoczynkowych i rekreacyjnych potrzeb społeczeństwa poprzez umożliwianie prowadzenia upraw ogrodniczych. Stąd ustawodawca zakazał m. in. zamieszkiwania, prowadzenia działalności gospodarczej oraz ponadnormatywnego budownictwa na terenach działek rodzinnych. ROD w żaden sposób nie są do tego przystosowane, a zwłaszcza do zamieszkiwania, chociażby ze względu na brak odpowiedniej infrastruktury, co może prowadzić do zagrożenia zdrowia lub życia.

W tym kontekście za nieodpowiedzialne, a nawet niebezpieczne, należy uznać kontestowanie przepisów zwalczających te negatywne zjawiska. Zwykły czytelnik może odnieść wrażenie, że konstytucyjny organ, jakim jest RPO, wręcz sankcjonuje bezprawie. Wszak w swoim stanowisku w żadnym miejscu RPO nie potępia ponadnormatywnego budownictwa, czy też zamieszkiwania w ROD. Takie podejście może skutkować uznaniem wielu osób, że – pomimo zakazu ustawowego – dopuszczalne jest budowanie domów mieszkalnych na działkach rodzinnych.

Jest to tym bardziej zasadne, że RPO wprost podważa sankcje, które mogą realnie wymusić przestrzeganie zakazu zamieszkiwania i ponadnormatywnego budownictwa. Jednocześnie Rzecznik kwestionuje aktywność PZD w zakresie realizacji tego zakazu. W tym celu dokonał szczegółowej analizy uchwał organów PZD, które usiłuje przedstawić jako krzywdzące dla zamieszkujących w ROD, choć nie jest w stanie zarzucić im niezgodności z ustawą. W rezultacie RPO dokonał publicznej stygmatyzacji Związku za realizację obowiązującego prawa, które również podważa i postuluje jego zmianę.

Obowiązująca ustawa nałożyła na Związek i każde stowarzyszenie ogrodowe obowiązek zgłaszania do nadzoru budowlanego każdego przypadku samowoli budowlanej na terenie ROD. Dopiero stwierdzenie przez nadzór budowlany, że taki przypadek rzeczywiście jest samowolą, pozwala stowarzyszeniu ogrodowemu na wypo-

wiedzenie prawa do działki. Rozwiązanie to stanowi zatem dodatkowe zabezpieczenie praw osób, którym zarzucono ponadnormatywne budownictwo. Nie ma więc możliwości, aby wyłącznie na podstawie decyzji stowarzyszenia ogrodowego skutecznie pozbawić kogokolwiek prawa do działki. Zarzuty musi bowiem potwierdzić organ nadzoru budowlanego, którego decyzja podlega jeszcze weryfikacji przez sąd administracyjny. Ponadto samo wypowiedzenie podlega zaskarżeniu do sądu powszechnego.

Jednak, mimo tak restrykcyjnych zasad, RPO uznaje, że niedostatecznie chronią praw osób poddanych powyższej sankcji. Stwierdza wręcz, że wypowiedzenie wywołuje zbyt dotkliwie skutki. Przypomnieć więc trzeba, że samowola budowlana i zamieszkiwanie to przykład najbardziej jaskrawego naruszenia zasad korzystania z działki w ROD. Oczywistym jest zatem, że tak dotkliwa sankcja jest zarezerwowana wyłącznie dla takich naruszeń. Znamienne, że RPO nie kwestionuje możliwości zastosowania wypowiedzenia np. wobec osób długotrwale zalegających z opłatami ogrodowymi, natomiast widzi problem w stosunku do zamieszkujących w samowolach budowlanych. Trudno zrozumieć taką logikę.

Rzecznik zgłosił również zastrzeżenia do przepisu ustawy o ROD, który nie przewiduje prawa do wynagrodzenia za urządzenia i obiekty wykonane niezgodnie z prawem, czyli m.in. za samowole budowlane. RPO uznaje to za naruszenie konstytucyjnych zasad ochrony własności. Należy zwrócić jednak uwagę, że ustawa o ROD nie ogranicza prawa do wynagrodzenia, gdy zamieszkiwanie następuje w altanie działkowej, spełniającej wymogi prawa. Świadczy to o tym, że ustawa przewiduje ochronę własności nawet w sytuacjach rażącego naruszenia prawa. Brak wynagrodzenia jest zatem wyjątkiem przewidzianym w przypadku, kiedy nie sposób rekompensować skutków rażącego naruszenia prawa. Byłoby to rozwiązanie demoralizujące i sprzeczne z Konstytucją. Wszak każdy obywatel ma konstytucyjny obowiązek przestrzegać obowiązującego prawa. Rozwiązania ustawowe nie powinny zatem zachęcać obywateli do naruszania ich obowiązków ustawowych poprzez zapewnianie im rekompensaty pieniężnej za bezpośrednie skutki ich bezprawnego działania. Zresztą przyznanie wynagrodzeń za samowole rodziłoby dalsze komplikacje, a zwłaszcza problem określenia zobowiązanego do wypłaty takiego świadczenia, który w ten sposób de facto zostałby obciążony odpowiedzialnością za nielegalne działania innych osób. Trudno uznać takie rozwiązanie za zgodne z Konstytucją. Ponadto, przyznanie wynagrodzeń za samowole oznaczałoby rozprzestrzenianie się tego zjawiska w ROD, gdyż w praktyce uniemożliwiłoby usuwanie takich osób, które należałoby „wykupić”. Taki mechanizm byłby deprawujący. Nie sposób więc zrozumieć motywacji dla przedmiotowego postulatu RPO.

Tym bardziej, że analogiczna regulacja - do kwestionowanego przez RPO zapisu ustawy o ROD – znajduje się w art. 33 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, który nie przewiduje wynagrodzenia dla użytkownika wieczystego za budynki i inne urządzenia wzniesione wbrew postanowieniom umowy z właścicielem. Rozwiązanie to obowiązuje od ponad 18 lat i nikt – łącznie z RPO – nie kwestionował ani jego zasadności, ani konstytucyjności.

W świetle powyższych uwag Prezydium Krajowej Rady PZD pragnie zauważyć, że w swoich rozważaniach RPO zupełnie pominął regulacje ustawy o ROD, które w sposób oczywisty przeczą jego tezie o pozbawieniu ochrony prawnej osób, które wskutek wypowiedzenia mogą utracić prawo do działki, jak również prawo do wynagrodzenia za majątek. Z szeregu przepisów ustawy o ROD jednoznacznie wynika ochrona sądowa przysługująca działkowcom. Dotyczy to w szczególności wypowiedzenia prawa do działki (art. 37) oraz wynagrodzenia (art. 42 ust. 4). A zatem sprawa pozbawienia prawa do działki nie kończy się na wypowiedzeniu. Wszak przeprowadzenie eksmisji następuje na podstawie wyroku sądowego. Świadczy to tylko o bezpodstawności zarzutów wobec ustawy o ROD, która należycie chroni prawa działkowców i innych zainteresowanych osób, zwłaszcza poprzez zagwarantowanie szerokiej ochrony sądowej.

Można wręcz stwierdzić, że ochrona ta idzie tak daleko, że skuteczne usunięcie z działki za samowolę budowlaną jest procesem wyjątkowo długotrwałym, obostrzonym wieloma restrykcjami. Potwierdzeniem tego jest fakt, że na obecną chwilę nie ma problemu masowych wypowiedzeń, a tym bardziej – eksmisji. Tworzenie takiej histerii jest częścią kampanii osób, które bezprawnie pobudowały domy mieszkalne na terenie ROD. Działania organów PZD są nakierowane przede wszystkim na usuwanie z władz (zarządów) ROD osób zamieszkujących w samowolach budowlanych. Dotychczasowa praktyka dowiodła bowiem, że osoby takie nie tylko chcą mieszkać, ale usiłują przejąć władzę w ogrodach, aby narzucać zwykłym działkowcom swoje porządki. Chodzi o nierzadkie przypadki forsowania takich rozwiązań, które ułatwią im faktyczne przekształcenie ogrodów w osiedla mieszkaniowe, gdzie prawa działkowców będą ustępować wobec oczekiwań osób zamieszkujących.

Jednocześnie nie chcą rezygnować ze statusu działkowca i ROD, jaki wynika z ustawy, którą tak krytykują. Chodzi im bowiem o dalsze korzystanie z przywilejów ustawowych, np. podatkowych, które są zarezerwowane dla działkowców. Zresztą sam fakt bezprawnego wybudowania domów mieszkalnych bez pozwolenia i zamieszkiwania bez ponoszenia żadnych obciążeń jest najbardziej jaskrawym przykładem nadużywania, żeby nie powiedzieć – żerowania – na prawach

przyznanych uczciwym działkowcom. Takie nadużycia w sposób oczywisty stanowią zagrożenie dla utrzymania tych istotnych przywilejów, co tłumaczy, dlaczego środowisko polskich działkowców od lat zwalcza zjawisko zamieszkiwania i ponadnormatywnego budownictwa w ROD.

Z tego względu społeczność działkowców od lat żywi nadzieję, że w walce przeciwko tym zjawiskom uzyska znaczącą pomoc ze strony organów publicznych. Jednak rozczarowujące stanowisko RPO całkowicie zawodzi te oczekiwania. Okazało się bowiem, że - zamiast wsparcia w walce z niszczeniem ogrodów przez nielegalną budowę domów mieszkalnych – Rzecznik dokonał wybiórczej interpretacji ustawy o ROD i przeprowadził akademickie dywagacje, aby na siłę wykazać, że przepisy zwalczające samowole i zamieszkiwanie w ROD są wadliwe i nieprecyzyjne, choć wszyscy – łącznie z zamieszkującymi – aż nazbyt dobrze je rozumieją. Na podstawie tak subiektywnej analizy RPO zgłosił postulat nowelizacji tych przepisów poprzez ich daleko posuniętą liberalizację. Rzecznik proponuje bowiem, aby sprawy pozostawić wyłącznie organom nadzoru budowlanego. Wynika więc stąd, że pozostałe sankcje miałyby zostać zniesione. Biorąc pod uwagę dotychczasową skuteczność organów budowlanych w tym zakresie można stwierdzić, że proponowana zmiana skutkować będzie możliwością bezkarnego zamieszkiwania na terenach ROD w zwykłych budynkach mieszkalnych. Łatwo przewidzieć, że jest to prosta droga do zniszczenia polskich ogrodów, które szybko zamienią się w dzikie osiedla, koczowiska lub zwykłe slumsy.

Mając powyższe na uwadze, Prezydium Krajowej Rady PZD uznaje stanowisko RPO za działanie godzące w istotę ogrodnictwa działkowego. Inicjatywa Rzecznika stanowi niebezpieczny precedens w dotychczasowej działalności konstytucyjnego organu, który ma być strażnikiem praw obywatelskich. Występuje bowiem nie tylko na rzecz osób, które celowo i rażąco naruszyły obowiązujące prawa, ale również postuluje - w ich partykularnym interesie - o zmianę prawa w celu usankcjonowania dokonanego przez te osoby bezprawia. Nie baczy przy tym, że rozwiązanie to godzi w prawa i interesy osób respektujących prawo, tj. przytłaczającej większości działkowców. Takie stanowisko jest demoralizujące, gdyż zachęca do łamania prawa i jednocześnie zniechęca do jego przestrzegania. W ten sposób RPO działa ewidentnie przeciwko polskim działkowcom, którzy uczciwie i z poszanowaniem prawa korzystają ze swoich działek. Poglądy RPO mogą bowiem przyczynić się eskalacji procederu zamieszkiwania i ponadnormatywnego budownictwa w ROD. Uderzy to przede wszystkim w praworządnych obywateli, którzy są działkowcami. Dlatego też, mimo pomijania przez RPO organizacji reprezentującej ponad milion działkowców,

Związek wyraża nadzieję, że Rzecznik zweryfikuje swoje poglądy, uwzględniając tym razem racje wyrażone przez stronę, która dąży do przestrzegania obowiązujące-

go prawa w rodzinnych ogrodach działkowych, a tym samym – obrony polskich ogrodów przed wynaturzeniem i likwidacją.

PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

Warszawa, dnia 11 marca 2016 r.

3. List Krajowej Komisji Rewizyjnej do Ministra Infrastruktury i Budownictwa

Warszawa, dnia 7 marca 2016 r.

**Szanowny Pan
Andrzej Adamczyk
Minister
Infrastruktury i Budownictwa**

Szanowny Panie Ministrze!

Członkowie Krajowej Komisji Rewizyjnej Polskiego Związku Działkowców społecznie wykonujący mandat, po wnikliwym zapoznaniu się z treścią pisma Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 25 lutego 2016 r. o syg. IV.7006.37.2016.KO/ZA zwracają się do Pana Ministra o oddalenie wniosku Rzecznika Praw Obywatelskich o podjęcie prac legislacyjnych nad nowelizacją funkcjonującej zaledwie od 26 miesięcy ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.

Pragniemy podkreślić, że ustawa z 13 grudnia 2013 roku została przygotowana przez Polski Związek Działkowców jako obywatelski projekt, pod którym podpisało się blisko milion obywateli i jest ona wobec tego wynikiem wielkiego kompromisu wszystkich klubów parlamentarnych, która została przyjęta w obu izbach parlamentu praktycznie jednomyślnie. Nowatorskie rozwiązania prawne przyjęte przez wszystkie siły polityczne, zawarte w ustawie w pełni spełniły oczekiwania społeczności działkowej oraz postanowienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 11 lipca 2012 roku.

Wykonując regulacje zawarte z art. 12 i art. 13 wyżej cytowanej ustawy, statutowy organ stowarzyszenia ogrodowego, jakim jest Prezydium Krajowej Rady PZD podjęło merytorycznie uzasadnioną Uchwałę Nr 362/2015 z dnia 18 grudnia 2015 roku wprowadzającą procedury mające na celu przeciwdziałaniu budownictwu ponadnormatywnemu oraz zamieszkiwaniu na terenie działek w rodzinnych ogrodach działkowych.

Stwierdzamy, że wprowadzone procedury przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom przez organy podstawowych jednostek organizacyjnych stowarzyszenia

ogrodowego, jakimi są zarządy ROD nie są nadmiernie restrykcyjne, a jedynie mają na celu uporządkowanie przedmiotowej materii. Nie podjęcie tych działań szybko spotkałoby się z atakami zaniechania wypełniania ustawowych obowiązków przez statutowe organy stowarzyszenia ogrodowego.

Uważamy, że postępowanie Rzecznika Praw Obywatelskich zbyt głęboko ingeruje w konstytucyjną obronę praw własności zawartą w art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji RP. Obrona ta pozostaje w oderwaniu od nabycia tych praw, które powstało w wyniku rażącego naruszenia obowiązujących regulacji prawnych, a zawartych w art. 29 ust. 1, pkt. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 oraz z 2014 poz. 40), który stanowi, że powierzchnia altan na działkach w rodzinnych ogrodach działkowych nie może przekraczać 35 m² oraz wysokość do 5 m przy dachu stromym i do 4 przy dachu płaskim.

Pragniemy zwrócić uwagę, że budowa altany o wymiarach przekraczających normy prawne określone tak w prawie budowlanym, ustawie o ROD jak i przepisach związkowych zawsze była i jest samowolą budowlaną, bowiem wszystkie przywołane przepisy jednoznacznie stanowią, że altana działkowa musi mieć ściśle określoną powierzchnię, której nie wolno przekraczać.

Samowola budowlana w demokratycznym państwie prawnym, a takim stara się być nasze Państwo, nie może być sankcjonowana. Idąc dalej uważamy za uzasadnione i trafne ustanowienie przez ustawodawcę zapisu art. 42 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych stanowiącego, że „wynagrodzenie nie przysługuje za nasadzenia, urządzenia i obiekty wykonane niezgodnie z prawem”.

Szanowny Panie Ministrze!

W całym wystąpieniu Rzecznika Praw Obywatelskich przewija się ton, że działania stowarzyszenia ogrodowego są nadmiernie restrykcyjne oraz nieprecyzyjne i apeluje o proporcjonalne limitowanie tych ingerencji, z czym stanowczo się nie zgadzamy.

Reakcja Pana Rzecznika na prośby garstki osób szukających usprawiedliwienia dla swego bezpardonowego łamania prawa jest dla nas niezrozumiała i delikatnie rzecz ujmując co najmniej dziwna. Bez podjęcia dyskusji z reprezentującą milion działkowych rodzin organizacją oraz bez zapoznania się z raportem opublikowanym pod koniec 2015 roku przez PZD zawierającym

potwierdzone dokumentami faktyczne dane mimo wszystko skierował list do Pana Ministra i Pani Elżbiety Rafalskiej Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Krajowa Komisja Rewizyjna PZD uważa, że obowiązujące w przedmiotowej materii regulacje prawne zostały uchwalone zgodnie z obowiązującym ładem konstytucyjnym i nie zachodzi potrzeba podjęcia prac legislacyjnych przez kompetentne organy Państwa.

Uważamy również, że w całym swych rozważaniach Rzecznik Praw Obywatelskich zapomniał o fundamentalnej zasadzie konstytucyjnej, jaką jest „równość wszystkich obywateli wobec prawa”.

Z działkowym pozdrowieniem

Członkowie Krajowej Komisji Rewizyjnej Polskiego Związku Działkowców
Przewodnicząca - Maria Fojt
Z-cy Przewodniczącej - Bogusław Dąbrowski i Dorota Zerba
Sekretarz - Roman Żurkowski

Nasze stanowisko przesyłamy także do:

1. Premier Rządu RP Pani Beaty Szydło
2. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Pani Elżbiety Rafalskiej
2. Rzecznika Praw Obywatelskich Pana Adama Bodnara
3. Prezesa PZD Pana Eugeniusza Kondrackiego

4. Stanowisko KR PZD

STANOWISKO

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 19 lutego 2016 r.

sprawie ponadnormatywnych altan i zamieszkiwania w ROD

Zgodnie z przepisami prawa budowlanego, ustawy o ROD i regulaminu ROD na działce można wybudować altanę, której powierzchnia zabudowy nie przekracza 35 m². Ustawa o ROD w art. 12 wyraźnie zakazuje również zamieszkiwania na działce. W ślad za tym regulamin ROD także zawiera przepisy dotyczące wymiarów altany i jej przeznaczenia. Wynika to nie tylko z woli ustawodawcy i Związku, który podkreślił, że rolą ogrodów jest zaspokajanie wypoczynkowych i rekreacyjnych potrzeb społeczeństwa, ale również z idei ogrodów działkowych, ich tradycji i uregulowań prawnych kształtowanych na przestrzeni wielu pokoleń.

Z badań nadesłanych przez okręgowe zarządy jasno wynika, że wbrew doniesieniom medialnym daje się za-

uważyć zahamowanie budownictwa ponadnormatywnego na działkach, ponieważ altany o powierzchni przekraczającej dopuszczalne normy stanowią jedynie 1,02% wszystkich altan, w których mieszka tylko 0,7% działkowców. Wyraźnie zatem widać, że problem jest marginalny w skali kraju, ponieważ przeważająca większość działkowców przestrzega przepisów zawartych w ustawie o ROD i prawie wewnątrzziądkowym.

Mimo, że kwestie dotyczące wymiaru altany i zamieszkiwania na działkach były uregulowane już w przepisach z lat 50-tych ubiegłego wieku zawsze znaleźli się pojedynczy działkowcy, którzy łamali ustalone normy i budowali altany o powierzchni przekraczającej dopuszczalne gabaryty. Powodów, dla których działkowcy

usprawiedliwiali ich powstawanie było wiele. Jednak najczęściej ludzie wykorzystywali zaistniałą sytuację dla własnych celów. Dzieje się tak do dziś, czego Krajowa Rada PZD dała wyraz w Komunikacie z dnia 9 lutego 2016 r. w sprawie sprzedaży działek z ponadnormatywną altaną, będącym jednocześnie ostrzeżeniem dla potencjalnych działkowców. Pojawianie się takich ofert na portalach internetowych świadczy o tym, że problem budownictwa i zamieszkiwania na działkach jest ciągle żywy i staje się coraz bardziej uciążliwy, dlatego Krajowa Rada podejmuje wszystkie przewidziane prawem działania, aby nie dopuścić do rozrastania się tego procederu w przyszłości. Udało się już zwiększyć powierzchnię zabudowy do 35 m². Ustawa o ROD znowelizowała bowiem prawo budowlane i dopuszczalna powierzchnia zabudowy altany w miastach i poza miastami została zrównana we wszystkich ROD i wynosi teraz 35 m². Zalegalizowano przez to większość ponadnormatywnych altan w miastach, ale nie można w żaden sposób usankcjonować domów świadomie wybudowanych w celach mieszkalnych.

Przyczyny, które powodują, że ludzie zaczynają mieszkać na działkach są dwojakie. W rzeczywistości mamy bowiem dwie grupy działkowców mieszkających w altanach i trzeba bardzo wyraźnie pokazać, jakie są między nimi różnice.

Do pierwszej z nich należą osoby niezamożne, których trudna sytuacja życiowa zmusiła do tego, aby zamieszkały na działkach w ROD. Dotyczy to głównie ludzi samotnych i ubogich. Krajowa Rada zobowiązała zarządy ROD do przekazywania informacji o takich przypadkach w ogrodzie do organów administracji publicznej, a także do ośrodków pomocy społecznej. Przy dobrej współpracy takich osób z zarządem ROD i władzami samorządowymi można rozwiązać powstałe problemy i opuścić altany działkowe.

Natomiast w okresie jesienno-zimowym ogrody działkowe są oblegane przez osoby bezdomne, które szukają schronienia przed zimą w altanach działkowych, które nie są przystosowane do zamieszkiwania i ogrzewania. W dramatycznych przypadkach dochodzi wtedy do zatrucia czadem, pożarów lub innych niebezpiecznych wydarzeń. Kiedy na ogrodzie pojawiają się ludzie bezdomni, zarządy ROD każdorazowo mają obowiązek zawiadomić policję i odpowiednie służby miejskie, aby zapobiegać takim tragediom w przyszłości. Krajowa Rada uznaje takie działanie za konieczne i pożądane, ponieważ podejmowane są w celu ochrony życia i zdrowia tych ludzi oraz mienia działkowców.

Do drugiej grupy, która jest znacznie liczniejsza należą niestety ludzie, świadomie budujący domy, których nie można już określić mianem altany, przystosowane do całorocznego zamieszkiwania i wyposażone we wszystkie możliwe udogodnienia. Niepokojące jest to, że w

zdecydowanej większości przypadków było to rezultatem świadomych działań osób, które kierują się prywatnymi interesami i umyślnie naruszają przepisy, aby poprawić swoją sytuację finansową. Wynajmują własne mieszkania, aby czerpać z tego dochody, lub przekazują je dzieciom, a sami przeprowadzają się do altan. Osoby te korzystają ze wszystkich przywilejów, jakie niesie ze sobą posiadanie działki. W związku z tym, że mieszkają w altanach nie ponoszą takich obciążeń finansowych, jak osoby mieszkające na normalnych osiedlach. Robią to żerując na innych działkowcach, opłacających solidarnie koszty funkcjonowania ogrodu, które z powodu osób mieszkających stają się coraz wyższe.

Budowanie ponadnormatywnych altan i zamieszkiwanie w nich jest bardzo często tylko wstępem do kolejnych naruszeń przepisów. Niektórzy posuwają się nawet do tego, że prowadzą na działce działalność gospodarczą. Wykorzystują do tego celu infrastrukturę ogrodową, która niszczy ze względu na niewłaściwe użytkowanie. Mamy również przykłady, że użytkuje się altany działkowe jako pensjonaty i prowadzi w nich wynajem pokoi w celach zarobkowych. Takie sytuacje mają miejsca szczególnie na terenach atrakcyjnych turystycznie, zwłaszcza na Mazurach, nad morzem, w górach. Altany te zaczęły być użytkowane niemal jak ośrodki wczasowe także dla naszych zachodnich sąsiadów. Krajowa Rada uznaje takie działania za niedopuszczalne.

Reasumując powyższe, Krajowa Rada PZD stwierdza, że w zdecydowanej większości przypadków zamieszkiwanie na działce jest rezultatem świadomych działań. Niemniej jednak Związek bardzo ostrożnie podchodzi do każdego przypadku i rozpatruje go indywidualnie, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności. Nie ulega jednak wątpliwości, że w każdej opisanej wyżej sytuacji zachowanie tych osób stanowi naruszenie prawa. Prawo nie pozwala na to, aby działki były przekształcane w gospodarstwa domowe lub prywatne przedsiębiorstwa. Działki mają pełnić rolę określoną ustawą o ROD, a nie rozwiązywać problemy mieszkaniowe społeczeństwa.

Do Krajowej Rady PZD wpływa wiele skarg na osoby mieszkające na działkach. Działkowcy, którzy przestrzegają przepisów wyrażają swój sprzeciw w związku z budownictwem ponadnormatywnym i zamieszkiwaniem w ROD. Skarżą się między innymi na zanieczyszczenie środowiska, niszczenie alejek ogrodowych, hałaśliwe i dokuczliwe zachowanie osób mieszkających na działkach. W listach i emailach nadsyłanych do Krajowej Rady PZD, a także poprzez umieszczanie komentarzy w serwisach społecznościowych i portalach internetowych, apelują do wszystkich struktur Związku, zaczynając od zarządów ROD poprzez okręgowe zarządy, aż po samą Krajową Radę o stanowczą reakcję na takie naruszenia i podjęcie odpowiednich działań zapobiegającym powstawaniu dalszych nieprawidłowości.

Krajowa Rada nie może pozostać głucha na skargi działkowców, którzy postępują zgodnie z prawem. W tym celu podjęła uchwałę Nr 1/IV/2015 w sprawie budownictwa ponadnormatywnego i zamieszkiwania na terenie działek w ROD, w której dała wyraźne wskazówki dla zarządów ROD i okręgowych zarządów, jak należy postępować w takich przypadkach.

Krajowa Rada ponownie przypomina, że obowiązkiem zarządów ROD wynikającym wprost z ustawy jest zgłaszanie do właściwego organu administracji publicznej, jakim jest Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego każdego przypadku, w którym działkowiec wybudował, rozbudował lub nadbudował altanę z naruszeniem obowiązującego prawa. Organ administracji państwowej ma obowiązek zbadać sprawę i wydać decyzję zgodnie z kompetencjami.

Osoby świadomie łamiące prawo, budujące domy na działkach w celach mieszkaniowych dążą do przejęcia władzy w ogrodzie. Obecnie w Poznaniu nagłaśniają ten temat, fałszywie przedstawiają swoją prawdziwą sytuację materialną i próbują wymusić na organach administracji publicznej i państwa zmianę prawa, zalegalizowanie domów na działkach i zamieszkiwanie w nich.

Krajowa Rada PZD w przyjętej uchwale, o której wy-

żej mowa, wyraźnie stwierdziła, że osoby które w rażąco sposób łamią prawo nie mogą być w organach PZD na żadnym szczeblu, ale także nie powinny być członkami naszego stowarzyszenia, bo ich działanie jest sprzeczne z interesem działkowców, ogrodników i Związku.

Krajowa Rada PZD stwierdza, że jakakolwiek zmiana prawa sankcjonująca budowanie domów mieszkalnych na działkach w ROD i zamieszkiwanie w nich prowadzi do zaprzepaszczenia idei ogrodnictwa działkowego, w której nie ma miejsca ani na domy ani na osiedla mieszkaniowe. Podstawowe funkcje działki i rodzinnego ogrodu działkowego nie zmieniły się od czasu powstania tego ruchu w Europie. Zmiana tych funkcji w kierunkach proponowanych przez osoby łamiące prawo oznaczałaby koniec ogrodnictwa działkowego w Polsce i pozbawienie blisko miliona polskich rodzin możliwości wypoczynku, posiadania skrawka ziemi do swojej dyspozycji, produkcji warzyw i owoców, ale również zaprzepaszczenie wszystkie funkcji, jakie wypełniają ROD dla społeczności lokalnej. Tego typu działania odbiorą również następnym pokoleniom możliwość otrzymania działki na dotychczasowych, bardzo korzystnych warunkach finansowych.

Krajowa Rada
Polskiego Związku Działkowców

Warszawa, dnia 19 lutego 2016 r.

5. Komunikat KR PZD w sprawie sprzedaży działek z ponadnormatywną altaną

UWAGA OSTRZEŻENIE!!!

Nie kupuj kłopotów

Na wielu popularnych portalach internetowych, gdzie zamieszcza się różnego rodzaju informacje o kupnie, sprzedaży lub wynajmie nieruchomości ukazują się również ogłoszenia, w których oferowana jest sprzedaż domu mieszkalnego na działce rekreacyjnej. Sprzedający wszelkimi sposobami i metodami zachwalają swoje budynki, ich wyposażenie, usytuowanie i wszystkie wygody, w jakie zostały wyposażone prezentowane domy. Dołączają też wiele zdjęć, na których widać, że rzeczywiście są to bardzo ładne i gotowe do zamieszkania domy jednorodzinne. Ceny oferowane przez sprzedających są zróżnicowane, ale wydają się rażąco niskie w porównaniu z cenami domów na innych terenach. I to powinno u każdego, kto choćby z ciekawości przegląda ogłoszenia o zamiarze nabycia działki z altaną, zrodzić pod-

stawowe pytanie: dlaczego tak jest i czy to aby nie jest ogłoszenie, które wprowadza potencjalnego kupca w błąd i nie przysporzy mu w przyszłości samych kłopotów?

Odpowiedź może być tylko jedna. Oczywiście, że te ogłoszenia wprowadzają kupujących w poważny błąd i mogą być przyczyną wielu problemów w przyszłości.

Nie ma przepisu, zakazującego działkowcom, którzy chcą zrezygnować z dzierżawy działkowej umieszczenia ogłoszeń na portalach internetowych. Znajdujące się na działce nasadzenia i altana stanowią bowiem własność działkowca, który ma prawo oszacować ich wartość. Takie ogłoszenie nie może jednak wprowadzać potencjalnego działkowca w błąd co do formy prawnej nabycia prawa do działki. Wystawiane ogłoszenia są jednak pre-

zentowane w taki sposób, że opis działki jest formułowany tak, jakby była to faktycznie samodzielna, własnościowa działka rekreacyjna, a nie działka w ROD.

W trosce o dobro przyszłych działkowców wyjaśniamy, na jakie informacje podane w ogłoszeniach należy zwracać szczególną uwagę, żeby nie kupić działki, która jest zagospodarowana w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami.

Żeby lepiej zrozumieć, jakie metody stosują sprzedający, aby pozbyć się problemu i jeszcze na tym zarobić, prezentujemy poniżej dosłownie kilka autentycznych ogłoszeń wraz ze zdjęciami, które zostały zamieszczone na różnego rodzaju portalach internetowych. Wskazujemy również, jakie przepisy powszechnie obowiązujące lub wewnątrzwiązkowe zostały naruszone.

„Zapraszam do kupna domu z zagospodarowanym ogrodem nie wymagającym nakładów finansowych. Dom położony w zaciszu, w bliskiej okolicy miejsca spacerowe oraz lokale handlowe. Parking (monitorowany całodobowo) zamknięty do dyspozycji. Opis domu: parter: taras, korytarz, kuchnia, salon, łazienka, piętrowy: garderoba, pokój dziecięcy, sypialnia, górny taras. Osobne wejście do pomieszczenia gospodarczego (warsztat). Wyposażenie obiektu: ogrzewanie - kominek, brama przesuwana wjazdowa wraz z podjazdem, pomieszczenie gospodarcze, studnia kopana, miejsce do przechowywania drewna kominkowego, na ogrodzie zbudowany własnoręcznie domek z tarasem do zabawy dla dzieci, na ogrodzie liczne nasadzenia oraz wysoki na 2,5 metra żywopłot oddzielający od sąsiadów. Cena 210 tys. zł”.

„Sprzedam bez pośredników dom na działce ogrodowej. W skład kompleksu wchodzi w sumie trzy działki (dwie na których zbudowany jest dom plus trzecia z wejściem do drogi publicznej), dom o powierzchni łącznej 82 m², tzn. dwa pokoje i wc na piętrze, pokój, kuchnia, łazienka na parterze oraz trzy pomieszczenia piwniczne. Dodatkowo drewniana altana na narzędzia. Cena 2073,17 zł/m²”.

„Dom w rekreacyjnym ogrodzie działkowym, 5 pokoi, 135 m². Ocieplony kryty dachówką. W piwnicy 2 pokoje + pom. gospodarcze, letnia kuchnia + WC, z piwnicy wyjście na taras grillowy. Parter otwarty z aneksem kuchennym. Z parteru wyjście na duży balkon w kształcie litery L. Na poddaszu wychodzimy ładnymi schodami, tu 2 sypialnie + duża łazienka. Do zrobienia ogrzewanie np. nadmuchowe kominkiem lub piecem na węgiel, możliwość włączenia częściowego ogrzewania elektrycznego, 3 fazy, taryfa nocna, oraz do zrobienia studni, np. głębinowej, bo sąsiedzi też chcą wodę. Działka dzierżawa wieczysta. Cena 239 tys. zł”.

„Polecam domek całoroczny – letniskowy (ok. 70 m

na działce ROD. Bardzo dobry dojazd z Poznania. 70 m², trzy pokoje. Na parterze znajduje się salon z kominkiem, który ogrzewa cały dom, na półpiętrze kuchnia z jadalnią oraz łazienka z kabiną prysznicową w gustownych płytkach. Na piętrze 2 sypialnie (mała i duża). Dom ocieplony i otynkowany, dach dwuspadowy ciekawy projekt budynku. Piwnica pod częścią budynku (1000 litrowy zbiornik hydroforowy oraz bojler na ciepłą wodę). Działka ok. 400 m zagospodarowana: ozdobne drzewka i tuje, oczko wodne z kaskadą oraz brukowany podjazd – miejsce na 2 samochody. Możliwość całorocznego zamieszkania i stałego meldunku. Cena 169 tys. zł”.

„Polecam na sprzedaż działkę w ROD o powierzchni 780 m² zabudowaną komfortowym, całorocznym domem o powierzchni 120 m². Dom nowy z 2008 r., ocieplony, piętrowy, z dużym zadaszonym tarasem i bezpośrednim wyjściem z salonu na taras. Parter i piętro jako dwie otwarte powierzchnie po około 60 m. Na parterze salon o pow. 50 m² z aneksem kuchennym, z piecem grzewczym na drewno, piec można zamienić na kominek, łazienka z oknem, ciepła woda. Cena 190 tys. zł”.

„Domek letniskowy na działce ROD nad Zalewem Karonowskim w przepięknej okolicy, tylko 150 m do wody!!!!!! Domek o pow. 105 m² zawierający trzy kondygnacje, każda po 35 m². Na I piętrze 2 sypialnie w tym jedna z balkonem, na parterze pokój 35 m² z kominkiem, w części piwnicznej pomieszczenie gospodarcze, łazienka i kuchnia z wyjściem pod taras i do ogrodu, duży nasłoneczniony taras oraz zacienione miejsce pod tarasem. Cena 180 tys. zł”.

We wszystkich prezentowanych ogłoszeniach wiele podanych informacji mija się z prawdą.

Po pierwsze każdy, kto nabywa działkę w ROD powinien mieć świadomość, że zgodnie z art. 7 ustawy o ROD rodzinne ogrody działkowe są zakładane na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz stowarzyszeń ogrodowych. W większości przypadków PZD ma prawo użytkowania wieczystego gruntów, na których znajdują się ogrody działkowe i nie może tego prawa przenieść na indywidualnych działkowców. Żaden działkowiec nie jest więc właścicielem gruntu. W związku z tym nie może on stanowić elementu sprzedaży. W przypadku kupna nabywa się więc tylko własność nasadzeń i obiektów znajdujących się na działce, a nie gruntu, na którym znajduje się altana. Nowy działkowiec może stać się dzierżawcą działki, a nie jej właścicielem, ponieważ wchodzi w prawo do dzierżawy gruntu, a nie w prawo własności. Zatem osoba, która zamieściła to ogłoszenie nie może zgodnie z prawem sprzedać działki. Informacja podana w ogłoszeniu jest więc nieprawdziwa.

Czy kupno działki to właściwa forma jej nabycia?

Przypominamy że samo „kupno”, czyli przekazanie żądanej sumy pieniężnej dla zbywcy nie jest właściwą formą wstąpienia w prawo do działki. Zasady obrotu działkami są uregulowane w ustawie o ROD. Wprowadzono w niej jasne mechanizmy pozwalające działkowcom przenieść swoje prawo do działki na inną osobę. Zgodnie z przepisami ustawy o ROD działkowiec może przenieść za życia prawo dzierżawy działkowej na pełnoletnią osobę fizyczną zamieszkałą na terytorium RP. Procedura przeniesienia prawa do działki jest taka sama dla wszystkich, niezależnie od tego, czy działkowiec chce przenieść swoje prawo na osobę bliską, np. matka na syna, czy na osobę z nim niespokrewnioną. Przeniesienie następuje w drodze umowy, którą trzeba zawrzeć na piśmie. Następnie należy ją podpisać w obecności notariusza, żeby mógł on urzędowo potwierdzić własnoręczność podpisów stron. Nie jest wymagana forma aktu notarialnego. Chodzi jedynie o to, aby autentyczność podpisów stron została poświadczona przez notariusza. **Niezachowanie tej formy spowoduje nieważność umowy.** Następnie należy złożyć wniosek do zarządu ogrodu o zatwierdzenie przeniesienia prawa do działki z załączoną umową. Tylko taka procedura jest właściwa i zgodna z prawem. Należy bezwzględnie pamiętać, że niedostosowanie się do wskazanych wyżej wymogów spowoduje, że sporządzona między stronami umowa będzie nieważna. Jej zawarcie w inny sposób, np. przez umowę kupna-sprzedaży będzie traktowane tak, jakby w ogóle nie doszło do przeniesienia prawa do działki.

W wielu ogłoszeniach są informacje, że dom może służyć do całorocznego zamieszkiwania. Jest to kolejny wybieg sprzedających. **Altana działkowa nie może być przeznaczona do zamieszkiwania.** Zgodnie z definicją jest to bowiem budynek o ściśle określonych wymiarach, który służy do zaspokajania potrzeb rekreacyjnych i wypoczynkowych działkowca. Zgodnie z art. 12 ustawy o ROD na terenie działki obowiązuje całkowity zakaz zamieszkiwania oraz prowadzenia działalności gospodarczej lub innej działalności zarobkowej. W związku z tym nabywając taki budynek nie będzie można w nim absolutnie zamieszkiwać.

Na prezentowanych zdjęciach widzimy piękne, duże domy o powierzchni 70-80 m², a nieraz nawet 120, wyposażone w kuchnię, 2-3 pokoje, łazienkę. Po raz kolejny informujemy, że **nie można budować domów mieszkalnych na działkach w ROD.** Wyposażenie działki może stanowić jedynie altana, która spełnia określone prawem wymogi. Zgodnie z prawem budowlanym, ustawą o ROD i regulaminem ROD może ona mieć powierzchnię zabudowy do 35 m². Jest to największa powierzchnia, jaką dopuszczają wszystkie przepisy, obowiązujące niemal od początku istnienia ogrodów dział-

kowych. Altana o wymiarach przekraczających normy określone w prawie budowlanym jest samowolą budowlaną i stanowi rażące naruszenie prawa, ponieważ zgodnie z art. 13 ustawy o ROD budynki, których wymiary przekraczają dozwoloną powierzchnię zabudowy i wysokość nie powinny znajdować się na działkach w ROD. Chcąc zostać działkowcem należy więc zwrócić szczególną uwagę czy altana, którą zamierzamy kupić ma odpowiednie wymiary.

Wiele altan zilustrowanych na zdjęciach jest piętrowych. Przepisy nie zakazują budowy altan piętrowych, jednak trzeba pamiętać, że zgodnie z § 44 pkt 3 regulaminu ROD altana może mieć wysokość do 5 metrów przy dachu stromym i 4 metrów przy dachu płaskim. Wysokość altany mierzy się od poziomu gruntu do najwyższego punktu dachu.

Niektórzy posuwają się nawet do tego, że informują potencjalnych nabywców o możliwości powiększenia altany, która już jest ponadnormatywna. Z całą stanowczością podkreślamy, że nie można jeszcze dodatkowo powiększać altany, która ma już przekroczone gabaryty. Wręcz przeciwnie, jeżeli nowy działkowiec wstępuje w prawo do działki, na której znajduje się już wybudowana wcześniej ponadnormatywna altana, to jest on zobowiązany do tego, aby doprowadzić ją do stanu zgodnego z prawem. Powinien więc dostosować ją do wymogów prawa budowlanego i ustawy o ROD i zmniejszyć jej powierzchnię do 35 m².

W wielu ogłoszeniach napisano również, że oprócz altany na działce znajduje się pomieszczenie gospodarcze za budynkiem lub garaże. Przypominamy, że zgodnie z § 68 regulaminu ROD zabrania się stawiania na działce szop i komórek, czyli wszelkiego rodzaju pomieszczeń gospodarczych. Działkowiec, który postawił taki budynek działał niezgodnie z przepisami i powinien go usunąć.

Sprzedający chwali się tym, że na działce znajduje się murowany grill, jednak takich grilli nie wolno stawiać na działce w ROD. W § 41 regulaminu ROD zostały wymienione urządzenia, w jakie może być wyposażona działka. Jest to katalog zamknięty. W związku z tym urządzenia, które nie są wymienione we wskazanym przepisie, nie powinny znajdować się na działce. W omawianym paragrafie nie znajdujemy zapisu, że działka może być wyposażona w grill murowany. W związku z tym działkowiec nie może postawić takiego grilla na działce w ROD.

Na zdjęciach wyraźnie widać, że niektóre altany mają bardzo okazałe balkony, tarasy, werandy, nieraz zadaszone lub całkowicie zabudowane. Zgodnie z § 44 ust. 2 do powierzchni zabudowy altany nie wlicza się tarasu, werandy lub ganku, o ile ich łączna powierzchnia nie przekracza 12 m². Nie wolno ich rozbudowywać ponad wyznaczony metraż. Taras, weranda lub ganek mogą być

zadaszone, ale powinny być otwarte, w związku z tym nie wolno ich zabudowywać. Jeżeli jednak działkowiec mimo zakazu zabuduje taras, ganek lub werandę, to ich powierzchnia będzie wliczana do normatywnej powierzchni altany.

Niektórzy sprzedający mówią także o tym, że ogrodzenie działki stanowi wysoki na 2,5 metra żywopłot. Jest to oczywiście kolejne działanie niezgodne z regulaminem ROD, ponieważ zgodnie z § 52 regulaminu ROD na granicy działek, za pisemną zgodą użytkownika sąsiedniej działki można zakładać żywopłoty, z tym, że nie może on przekraczać 1 metra.

W jednym z zaprezentowanych ogłoszeń jest informacja, że w skład sprzedawanego kompleksu wchodzi w sumie trzy działki. Zgodnie z ustawą o ROD umowa nie może być zawarta w celu ustanowienia prawa do więcej niż jednej działki, dlatego jedna osoba może mieć tylko jedną działkę w ROD, a nie trzy, jak wskazuje sprzedający.

Po raz kolejny ostrzegamy wszystkich, którzy chcą zostać działkowcami. Uważajcie na ogłoszenia z fałszywymi informacjami. Najczęściej osoby, które wybudowały ponadnormatywne altany zrobiły to świadomie. Teraz chcąc pozbyć się narastającego problemu szukają nabywcę, na którego spadnie cały problem. Należy bardzo

uważnie czytać wszystkie ogłoszenia i zwracać szczególną uwagę na wielkość altany. Jeżeli zakupimy działkę z ponadnormatywną altaną, to wszystkie konsekwencje spadną właśnie na kupującego.

W przypadku, kiedy w umowie zbywca działki oświadczył nieprawdę, ponieważ stwierdził, że altana działkowa ma dopuszczalne wymiary i działka zagospodarowana jest zgodnie z przepisami, naruszył prawo. Zarząd ogrodu uchwałą zatwierdza przeniesienie prawa do działki, dlatego powinien zbadać zgodność z prawdą oświadczeń złożonych przez strony w umowie. Wynika to z konieczności kontroli obrotu działkami, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie ogrodu. Ponadto zarząd ROD musi mieć możliwość wyrażenia stanowiska w tej sprawie, dlatego powinien odmówić zatwierdzenia takiej umowy, jako ważny powód podając fakt, że zbywca oświadczył w umowie nieprawdę, ponieważ obiekty znajdujące się na działce są niezgodne z prawem. W takim przypadku, mimo, że kupujący pokrył koszty zakupu działki, nie będzie mógł zostać działkowcem. Należy więc bardzo uważać i dokładnie sprawdzać zgodność z prawdą oświadczeń składane przez sprzedających w umowie, aby nie zapłacić za coś co powstało w sprzeczności z obowiązującymi przepisami.

Jakie mogą być konsekwencje nabycia działki z ponadnormatywną altaną?

Gdy zarząd ROD stwierdzi, że działkowiec wybudował, nadbudował lub rozbudował altanę działkową z naruszeniem przepisów regulaminu, będzie zobowiązany do usunięcia nieprawidłowości, a nawet do rozebrania budowanej lub rozbudowanej altany działkowej, jeżeli naruszenia nie mogą zostać usunięte w inny sposób. Natomiast w przypadku powzięcia informacji, że na terenie działki wybudowano, nadbudowano lub rozbudowano altanę lub inny obiekt z naruszeniem przepisów prawa, zarząd ROD w imieniu PZD, zgłasza naruszenie do właściwego organu

administracji publicznej, jakim jest Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego. Jeżeli Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego stwierdzi naruszenie prawa dotyczącego altany, wówczas stanowi to podstawę do wypowiedzenia umowy dzierżawy działkowej.

Poza tym w przypadku wygaśnięcia prawa do działki działkowcowi nie przysługuje wynagrodzenie za obiekty, w tym również i altanę wybudowane niezgodnie z prawem. Odszkodowanie za taką altanę nie przysługuje także w przypadku likwidacji ROD.

Krajowa Rada PZD

6. Podsumowanie listów i stanowisk w sprawie wystąpienia Rzecznika Praw Obywatelskich

Wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich wzbudziło oburzenie całego środowiska działkowego, czego wyrazem są spływające każdego dnia do Krajowej Rady PZD, RPO i Ministrów stanowiska i listy w tej sprawie. Wyraz swojego niezadowolenia dają zarówno Prezydium OZ, OZ, Okręgowe Komisje Rewizyjne oraz zarządy ROD i indywidualni działkowcy.

Głos w sprawie m.in. zabrał OZ Toruńsko – Włocławski, który podkreśla, że zamieszkiwanie w ROD jest przede wszystkim ze szkodą dla działkowców, którzy korzystają z ogrodu w celach rekreacyjnych. „Zamieszkiwanie na działkach generuje masę problemów i konfliktów, a potrzeby osób mieszkających są niemożliwe do zrealizowania przez ogrody działkowe. Przykładem

może być konieczność zapewnienia całorocznego dostępu do energii elektrycznej i sieci wodnej, całorocznego odbioru nieczystości stałych, odprowadzanie nieczystości ciekłych. Wiąże się to nie tylko z dodatkowymi kosztami, ale z reguły jest też niemożliwe do udźwignięcia przez ogrodowe sieci energetyczne i wodne”.

Takie same zdanie ma OZ w Poznaniu, który wskazuje na niszczenie infrastruktury ROD przez jego całorocznych mieszkańców. Jednocześnie podkreśla, że osoby, które decydują się mieszkać w przytłaczającej większości wcale nie są ubogie, jak to przedstawiają media „W bardzo wielu przypadkach zamieszkiwanie na terenach ROD stanowi świadomy i ekonomicznie skalkulowany wybór z jednoczesnym głębokim przekonaniem, że ociężała machina biurokratyczna państwa nic im nie zrobi. Kiedy jednak zaczyna się wobec tych osób egzekwować obowiązujące prawo, podnoszą głośne larum jako sekowani przez PZD”.

Niezrozumieniem postawy Rzecznika wykazuje się również OZ w Opolu. „Tolerujemy tych, którzy z powodów losowych zamieszkują w altanach. Są to ludzie biedni, którym należy pomóc. Piętnujemy tych, którzy pobudowali domy w ogrodach działkowych i czerpią z tego korzyści, bowiem za cenę kilkuset złotych rocznej opłaty mieszkają na działkach, a swoje mieszkania często wynajmują. Pierwsi są cisi, jakby zawstydzeni swą sytuacją, drudzy głośno domagają się praw. I Pan występuje w obronie tych drugich, sugerując konieczność zmiany prawa działkowego”.

OZ Podkarpacki w liście do RPO zauważa, że jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy są populistyczne hasła głoszone przez polityków. „Nasilający się obecnie problem zamieszkiwania na działkach związany jest z głooszonymi przez niektóre środowiska polityczne hasłami, obiecującymi działkowcom powszechne uwłaszczenie. Wśród niektórych działkowców, szczególnie podatnych na tego typu manipulację, zaczęło pojawiać się przekonanie, że wkrótce wszystko to, co znajduje się na działkach (w tym także grunt), stanie się ich własnością”.

OZ Śląski wskazuje, że RPO przed wystosowaniem listów do Ministrów powinien był skonsultować się z Polskim Związkiem Działkowców. Zdumienie budzi fakt, że Rzecznik swoją opinię zbudował jedynie na podstawie hasła głooszonych przez garstkę „działkowców” nieprzestrzegających prawa. „Przed wystąpieniem, powinien Pan zasięgnąć opinii Polskiego Związku Działkowców, jako największej organizacji zrzeszającej Działkowców w Polsce. PZD posiada bowiem pełną wiedzę na omawiany temat, w tym również zna powody zamieszkiwania na działkach. Często bowiem zamieszkiwanie na działce wiąże się z wyborem danej osoby lub wynika z okoliczności, za które ona odpowiada i które własnym działaniem lub zaniechaniem spowodowała”.

Ten sam zarzut wobec Rzecznika Praw Obywatelskich

wysuwa OZ w Częstochowie. „Pana inicjatywa w tej sprawie daje nam podstawy do osądu, że w sposób jed-nostronny zdołał Pan sobie wyrobić opinię na temat zamieszkiwania i budownictwa ponadnormatywnego na działkach na podstawie doniesień osób, które w rzeczywistości złamały przyjęte przez Sejm Rzeczpospolitej rozwiązania prawne w tym zakresie. Zdajemy sobie sprawę, że Pana intencja powinna mieć na celu dogłębne zbadanie sprawy jednak przyjęta forma, odbiega od standardów i jest pustym frazesem w realnym wykorzystaniu konsultacji społecznych jako instrumentu działania organu władzy publicznej jakim jest niewątpliwie Pana Urząd”.

Prezesi katowickich ROD apelują, aby Rzecznik podejmując inicjatywy dotyczące ogrodów działkowych traktował PZD jako partnera i zasięgnął opinii działkowców. „Polski Związek Działkowców posiada pełne prawo do reprezentowania swoich członków dobrowolnie zrzeszonych w naszej organizacji” – piszą w liście.

Do biura Krajowej Rady PZD wpływają także listy od indywidualnych działkowców, którzy nie rozumieją dlaczego Rzecznik Praw Obywatelskich zamiast stać po ich stronie występuje w obronie tych, którzy łamią prawo. Działkowiec Ryszard Grzelak z ROD „Malwa” w Pile w liście do RPO pisze „Pragnę poinformować Pana Rzecznika, że ustawa o ROD uchwalona nieomal jednomyślnie przez Sejm RP i Senat RP w dnia 13 grudnia 2013 roku sprawdza się w ogrodach i bardzo dobrze służy nam działkowcom. Nie chcemy, aby ją zmieniano. Walczyliśmy o jej obecny kształt po to, aby ogrody dalej istniały i służyły rodzinom działkowym oraz społeczności lokalnej. Naszą walkę wspierały bardzo aktywnie samorządy lokalne, bo to one znają nasze i Związku potrzeby”.

Podobnych listów przesyłanych na biurko Rzecznika Praw Obywatelskich jest więcej. Działkowcy nie potrafią i nie chcą pozwolić na podważanie z tak wielkim trudem wypracowanej przez nich i PZD ustawy o ROD. „Nie tak dawno walczyliśmy o swoją ostoję – Polski Związek Działkowców, a tym samym o uratowanie ogrodów działkowych przed likwidacją. Ustawodawca uchwalając w dniu 13 grudnia 2013 r. obywatelską ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych uwzględnił przede wszystkim cele i charakter rodzinnych ogrodów działkowych. Ogrody działkowe to nie osiedla mieszkaniowe, albo azyl dla bezdomnych. Problem bezdomności mają obowiązek rozwiązywać gminy, a nie Polski Związek Działkowców” – pisze działkowiec Kazimierz Sonnak z ROD „Zacisze” w Wałbrzychu.

Działkowcy ze Szczecina w zbiorowym liście skierowanym do RPO wskazują, że rozwiązanie problemu mieszkaniowego w Polsce leży w gestii organów państwa, a nie PZD. „W PZD nikt nikogo nie pozbawia majątku, nikt też nikogo nie wyrzuca na bruk. Problem jednak jest o zasięgu marginalnym i tym powinny zająć się samorzą-

dy i państwo. Z tej jednak strony, inicjatywy w kierunku rozwiązania problemu, jak na razie nie widać”.

Zarząd ROD „Granica” w Świnoujściu wyraża ubolewanie, że Rzecznik faworyzuje garstkę osób korzystających z ROD niezgodnie z przeznaczeniem, a nie bierze pod uwagę opinii całej społeczności działkowej. „Biorąc w obronę garstkę walczących o prywatne interesy osób zapomniał Pan o wielotysięcznej rzeszy działkowców. Bo czyż to właśnie nie my – działkowcy nie mieszkający na działkach ROD nie powinniśmy być przez Pana chronieni, jako ludzie starający się zachowywać obowiązujący ład prawny?! Czy to już norma, że złodziej ma większe prawa niż okradziony?!”.

Takiej postawie Rzecznika sprzeciwia się również Delegatura Rejonowa w Bielsku-Białej. „Działkowcy Podbeskidzia stoją na stanowisku, że ustawa o Rodzinnych Ogrodach Działkowych z dnia 13 grudnia 2013 roku w pełni zabezpiecza nasze oczekiwania. Działki są przede wszystkim do rekreacji, wypoczynku, uprawy roślin i owoców na własne potrzeby. Nie możemy dopu-

ścić do tego żeby ogrody zostały przekształcone w osiedla do zamieszkiwania”.

Doskonale reakcje działkowców na wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich, który swoim postępowaniem nadszarpuje swój autorytet, podsumowuje fragment listu napisanego przez Zarząd ROD „Relaks” w Kędzierzynie-Koźle: „Z rozczarowaniem przyjmujemy, że autorytet Rzecznika Praw Obywatelskich został wciągnięty do walki z działkowcami, dla których rodzinne ogrody są miejscem ciszy, spokoju i wypoczynku oraz ucieczki od zgiełku miasta. [...]Uznajemy Pańską inicjatywę jako wyraz identyfikowania się z tymi, którzy łamią prawo i dążą do swoistego uwłaszczenia nieruchomości na ich rzecz i często nie ma to nic wspólnego z trudną sytuacją życiową”.

Więcej listów i stanowisk w odpowiedzi na wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich znajdziesz na stronie pzd.pl. Zachęcamy do regularnego odwiedzania strony internetowej Krajowej Rady PZD.

AD

7. Materiały publicystyczne

Rzecznik Praw Obywatelskich burzy spokój działkowców

Rzecznik Praw Obywatelskich obrońca czy też pogromca działkowców? Takie pytania cisną się na usta wielu przedstawicielom środowiska działkowego, którzy wyrażają głębokie zaniepokojenie po wystąpieniu dr Adama Bodnara w obronie działkowców łamiących prawo w ROD. To, co jeszcze niedawno wydawało się mało istotnym tematem, dziś trafiło na szczyt medialnego szumu. Wszystko za sprawą listu, jaki RPO wystosował do Ministra Infrastruktury i Budownictwa oraz Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Poruszył w nim problemy rodzin zamieszkujących ogrody działkowe. Nie byłoby w tym może i nic dziwnego, gdyby nie fakt, że ludzie ci w sposób bezpardonowy i bezkarny od wielu już lat łamią prawo doprowadzając do powstania wielu zagrożeń zarówno dla siebie, swoich rodzin, jak i środowiska naturalnego oraz całej społeczności ogrodowej. Czyżby w Polsce brakowało ważnych problemów i

tematów, którymi powinien w pierwszej kolejności zająć się Rzecznik Praw Obywatelskich, że z za pazuchy wyciągnięto tak niefortunną sprawę jak obronę mających za nic obowiązujące prawo i normy społeczne ludzi? Prezentując swój program działania Adam Bodnar mówił o tym, że będzie starał się rozwiązać problem bezdomności. Szkoda jednak, że nie wskazał wówczas, iż ma się to stać kosztem nie państwa, a zwykłych ludzi. Doprowadzenie do utraty praw przez ponad milion działkowców, a także likwidacja rodzinnych ogrodów działkowych w celu zamienienia ich w osiedla mieszkaniowe, albo slumsy zamieszkiwane przez bezdomnych nie jest sposobem rozwiązywania problemów. Ogrody działkowe nie mogą być traktowane jako „lek” na problemy mieszkaniowe społeczeństwa. Chyba, że nie o bezdomnych w tym wszystkim chodzi. Wówczas sens tego wystąpienia staje się zupełnie oczywisty.

Burza w szklance wody

Problem zamieszkiwania w ROD, który stał się tak ważny w oczach Rzecznika dotyka de facto zaledwie 1,02% osób posiadających działki. Raport w tej sprawie został przygotowany z należytą starannością i opiera się na potwierdzonych dokumentami faktach, a nie na emo-

cjonalnych dywagacjach osób, którym wydaje się, że skoro one same łamią prawo, to muszą robić to także inni – w domyśle zaś wszyscy. Dane te są powszechnie dostępne. Zostały one opublikowane przez PZD pod koniec 2015 roku. Dlatego jest całkowicie niezrozumiałe dla-

czego organ, jakim jest Rzecznik Praw Obywatelskich, nie opiera się na faktycznych danych dotyczących skali tego problemu? Nie dziwi więc pojawiające się w środowisku działkowym podejrzenie, że w rzeczywistości nie chodzi o tę grupkę kilkuset osób, ale o grunty ogrodów działkowych, o które toczy się nieprzerwana walka. Wystarczy przypomnieć sobie bój, jaki toczyli zjednoczeni pod egidą PZD działkowcy przez blisko 18 miesięcy, a który zakończył się ogromnym sukcesem – uchwaleniem ustawy o ROD, która wydawało się – przyniesie w końcu działkowcom spokój i bezpieczeń-

Praworządność czy bezprawie?

„W mojej ocenie uchwalona 13 grudnia 2013 roku ustawa o ROD (...) w nadmierny sposób ingeruje w sferę podstawowych praw i wolności osób, które takie budynki na działkach wzniosły” – czytamy w liście RPO, który podkreśla, że rozwiązanie umowy uprawniającej do korzystania z działki bez odszkodowania za utratę własności znajdujących się na działce – obiektów stanowiących własność działkowca – jest zbyt dotkliwą sankcją. Pytanie jednak kto i dlaczego, zdaniem Rzecznika, ma płacić za obiekty wykonane niezgodnie z prawem? Samowola budowlana w demokratycznym państwie prawnym, jakim jest Polska, nie może być przecież sankcjonowana. To byłby całkowity absurd. Co w tym wypadku z konstytucyjną zasadą, jaką jest „równość wszystkich obywateli wobec prawa”? Wszystko wskazuje jednak na to, że Rzecznik Praw Obywatelskich uległ

stwu. Jak widać jednak, tam gdzie w grę wchodzi miliony złotych ukryte w ziemi, tam o spokoju mowy być nie może. Jak zwrócili uwagę członkowie Prezydium KR PZD *„wydaje się co najmniej dyskusyjna sytuacja, w której autorytet urzędu RPO angażowany jest w działania skierowane przeciwko ustawie przyjętej dzięki inicjatywie obywatelskiej”*. Rola, jaką próbuje w tym wypadku odegrać Rzecznik Praw Obywatelskich nie tylko nie licuje z powagą pełnionego stanowiska, ale też dalece odbiega od tego, co powinno w tej sprawie zostać uczynione.

jedynie emocjonalnym aspektem tej sprawy, całkowicie ignorując albo nie dostrzegając obowiązujących w tym względzie norm prawnych i społecznych. *„Zaskakujące są także konstrukcje, w których powołując się na rzekomą nadmierną ingerencję ustawodawcy w prawo własności do nanieśń będących samowolą budowlaną w ROD, RPO abstrahuje od faktu, iż żaden przepis prawa nie przewiduje, aby osoby działające w warunkach samowoli budowlanej mogły oczekiwać, że usunięcie skutków naruszenia prawa (rozbiórka obiektu) następować ma za odszkodowaniem”* – czytamy w liście otwartym Prezydium KR PZD. Czy obrona własności stoi zatem ponad konstytucyjną zasadą praworządności i konieczność ochrony prawa do zaspakajania socjalnych, wypoczynkowych i rekreacyjnych potrzeb innych użytkowników działek w ogrodzie działkowym?

Kto zyskał, a kto straci

Zamieszkiwanie w ogrodach działkowych to trudny problem, który nie pojawił się wczoraj. Istnieje od wielu lat, ale jego znikomy wymiar, a przede wszystkim brak jakichkolwiek działań odpowiedzialnych za to instytucji państwowych sprawił, że PZD wciąż nie może uznać go za rozwiązany. Co więcej brak jakichkolwiek konsekwencji czy kar dla osób łamiących prawo zachęca też innych do takiego postępowania, a więc pośrednio przyczynia się do wzrostu ilości takich przypadków. Pomijając jednak bezprawność tych działań, płacenie odszkodowań za samowole budowlane byłoby ogromnym polem do nadużyć i wyłudzeń pieniędzy. Granica poszanowania dla własności zbudowanej na cudzym terenie i wbrew prawu, a dążeniem do normalizacji i akceptacji tej sytuacji przez organa państwowe jest w tym wypadku dosyć kontrowersyjna. Dlatego trzeba podkreślić, że działania Rzecznika wydają się w tym względzie nie tylko wątpliwe ze względu na szacunek dla stanowiących

norm prawa i ich przestrzegania, ale także wywołują zamęt i chaos wśród całego środowiska. Oto bowiem obronę zyskują nie ci, którzy prawo przestrzegają, ale ci, którzy sięją bezprawie. Z działań RPO nie trudno wysnuć wnioski, że nie warto być uczciwym Polakiem, bo oszukując, łamiąc prawo – można zyskać więcej, np. można bezkarnie zamieszkiwać ogrody działkowe i mieć obronę samego Rzecznika Praw Obywatelskich. Czy o to chodziło RPO, gdy wziął w obronę grupę nie pokrzywdzonych przez prawo ludzi, ale garstkę osób dumnych z własnych poczynań stojących przy okazji w całkowitej sprzeczności z prawem, a wręcz łamiących konstytucyjne prawa innych osób. Niestety, jak wskazuje w swoim liście Prezydium KR PZD *„treść podpisanych przez RPO wystąpień skierowanych do w/w ministrów, daje podstawy by sądzić, że przyjął on wyjątkowo jednostronny punkt widzenia na kwestię zamieszkiwania i samowoli budowlanych w ROD”*.

Błędne założenia RPO

Tymczasem śledząc ten temat od dłuższego czasu z całą pewnością można stwierdzić, że nikt nigdy nie skrzywdził żadnej rodziny, która z przyczyn materialnych zamieszkała w ogrodzie, łamiąc w tym względzie obowiązujące prawo. PZD nie jest także uprawniony ani do przeprowadzania wysiedleń, ani eksmisji z ROD. Jednak rola, jaką próbuje w tym wypadku odegrać Rzecznik Praw Obywatelskich nie tylko nie licuje z powagą pełnionego stanowiska, ale też dalece odbiega od tego, co powinno w tej sprawie zostać uczynione. To nie ustawa jest przyczyną tego stanu rzeczy. Dlatego też całkowicie niezrozumiałe są wysnuwane przez Adama Bodnara przypuszczenia, że działania struktur PZD będące „*porządkowaniem sprawy i przywracaniu w tym zakresie stanu zgodnego z prawem*”, mogą sprawić, „*że w niedługim czasie bardzo duża liczba osób będzie wymagała pomocy mieszkaniowej ze strony gmin*”. Błędne jest też przekonanie, iż sprawa ma wymiar szerszy, co zostało już wyjaśnione powyżej. Niestety dążenie niektórych środowisk do legalizacji samowoli budowlanych w ROD było widoczne już podczas prac nad nową ustawą dział-

kową, podobnie jak bój o zapis dopuszczalności zamieszkiwania na działkach. Jednak propozycje te stały w rażącej sprzeczności z zasadami funkcjonowania ROD oraz z założeniami projektu obywatelskiego. Nieprawdą jest zatem sugestia RPO, że za taki kształt ustawy odpowiada raport NIK, bowiem to sami działkowcy dążyli do eliminacji zjawiska zamieszkiwania w ogrodach i wielokrotnie wyrazili swój stanowczy sprzeciw wobec tak krzywdzących propozycji garstki członków tychże stowarzyszeń. To, że są wśród działkowców niezadowoleni z tej ustawy nie jest zatem żadną niespodzianką – są to głównie ludzie, którzy nieustająco próbują nagiąć prawo do swoich potrzeb lub usankcjonować nieprawidłowości powstałe w wyniku łamanych przez siebie kiedyś przepisów. Ich dążenie wywołuje jednak masowy sprzeciw całego środowiska działkowego. Tym razem kolejny już raz działkowcy widzą potrzebę pokazania prawdziwego oblicza problemu zamieszkiwania na działkach, dlatego też do PZD trafiają kopie dziesiątek listów, jakie każdego dnia docierają na biurko RPO i ministra infrastruktury.

Co piszą działkowcy?

„*Wprowadzone procedury przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom przez organy podstawowych jednostek organizacyjnych stowarzyszenia ogrodowego, jakimi są zarządy ROD nie są nadmiernie restrykcyjne, a jedynie mają na celu uporządkowanie przedmiotowej materii. Nie podjęcie tych działań szybko spotkałoby się z atakami zaniechania*” – można przeczytać w liście Krajowej Komisji Rewizyjnej. Z kolei OZ PZD we Wrocławiu zwraca uwagę za zagrożenia, jakie w swoim wystąpieniu zupełnie zignorował Adam Bodnar, a które wiążą się w sposób bezpośredni z zamieszkiwaniem w ROD: „*sugerowane przez Rzecznika zmiany w obowiązującym prawie mogą doprowadzić do ogromnego chaosu w ogrodach działkowych, do tysięcy konfliktów, do powstawania niekontrolowanej zabudowy, do powstawania slumsów, do naruszania prawa dotyczącego środowiska naturalnego (szamba, niekontrolowane odprowadzanie ścieków, zaleganie śmieci i odpadów), do działań sprzecznych z przepisami sanitarno – epidemiologicznymi*”. Postępowania RPO nie potrafią zrozumieć przede wszystkim zwykli działkowcy. „*Nie rozumiem dlaczego Rzecznik Praw Obywatelskich popiera bezprawie tych działkowców i neguje prawne działania Zarządów rodzinnych ogrodów działkowych, które egzekwują od tej grupy działkowców zgodnie z zapisami ustawy o ROD z 2013 roku przestrzeganie prawa*” – pisze Czesław Wiśniewski z ROD S. Sempołowskiej w Pile. Autorzy listów zwracają przede wszystkim uwagę, iż

bezdumni zamieszkujący ogrody z przyczyn działkowych to znikomy problem. Ubogiego i bezdomnego człowieka nie stać na wybudowanie altany, nawet mniejszej niż dopuszczalne normy. Tymczasem wystarczy przejść się ogrodowymi alejami, by zobaczyć 2- albo i 3-krotnie większe niż dopuszczalne normy pseudo-altany będące w rzeczywistości zwykłymi domami jednorodzinnymi, które nie spełniają jakichkolwiek norm budowlanych, a także stojące przy nich ekskluzywne auta. „*Tolerujemy tych, którzy z powodów losowych zamieszkują w altanach. Są to ludzie biedni, którym należy pomóc. Piętnujemy tych, którzy pobudowali domy w ogrodach działkowych i czerpią z tego korzyści, bowiem za cenę kilkuset złoty rocznej opłaty mieszkają na działkach, a swoje mieszkania często wynajmują. Pierwsi są cisi, jakby zawstydzeni swą sytuacją, drudzy głośno domagają się praw. I Pan występuje w obronie tych drugich, sugerując konieczność zmiany prawa działkowego*” – alarmują członkowie OZ PZD w Opolu. Z kolei na aspekty braku rozeznania w temacie, jak i szukania źródeł, które mogłyby Rzecznikowi wskazać światło w tunelu, wskazują członkowie OZ PZD na Śląsku. „*Przed wystąpieniem, powinien Pan zasięgnąć opinii Polskiego Związku Działkowców, jako największej organizacji zrzeszającej Działkowców w Polsce. PZD posiada bowiem pełną wiedzę na omawiany temat, w tym również zna powody zamieszkiwania na działkach rodzinnych*” – napisano w liście. „*Polski Związek Dział-*

kowców, jako reprezentant prawie milion członków naszego stowarzyszenia jest społecznym partnerem we wszystkich sprawach, dotyczących funkcjonowania rodzinnych ogrodów działkowych i winien występo-

wać przy konsultacjach i opiniowaniu inicjatyw związanych z funkcjonowaniem ogrodów działkowych w Polsce, jako jej prawny reprezentant” – dodają w temacie członkowie OZ PZD w Częstochowie.

Zamiast dialogu - monolog

Szkoda, że słowa Adama Bodnara o dialogu społecznym, który jest naturalnym elementem każdej demokracji, tak szybko odeszły w zapomnienie. Czy były one jedynie frazesami, a nie rzeczywistym planem działania nowego rzecznika na tym stanowisku? Podczas swojego wywiadu dla Gazety Wyborczej w lipcu ur. mówił: *„Rzecznik powinien się starać reprezentować wszystkich obywateli, traktować na równi rozmaite wrażliwości. To nie znaczy, że nie powinien w ogóle dotykać tematów wrażliwych. Ale jeśli sytuacja tego wymaga, powinien przed podjęciem decyzji zorganizować debatę, w której swoje argumenty będą mogły przedstawić wszystkie strony. I dopiero potem podjąć decyzję”*. Czy pół roku piastowania stanowiska tak drastycznie zmieniło wyrażane wówczas przekonania i opinie? Występując przeciwko ustawie działkowej i sytuacji zamieszkiwania w ogrodach, Rzecznik Praw Obywatelskich nie tylko nie reprezentuje wszystkich obywateli, ale wręcz zdecydowanie występuje przeciwko większości z nich. Nie tylko nie ma przy-

zwolenia społecznego na mieszkanie w ogrodach, ale sytuacja ta jest niebezpieczna dla zdrowia i życia mieszkających tam osób i ich sąsiadów, którzy w ogrodach szukają wytchnienia i odpoczynku, a więc dokładnie tego, do czego zostały one powołane. Przyjmując ten wyjątkowo jednostronny punkt widzenia, dr Adam Bodnar nie tylko pokazał zupełny brak rozeznania w tym temacie, ale przede wszystkim całkowicie pominął choćby fakt, że obowiązująca ustawa jest gwarantem praw nie dla garstki osób, ale dla całego środowiska działkowego. Nie da się rozwiązywać problemów koncentrując się jedynie na myśleniu incydentalnym i emocjonalnym. W języku codziennym funkcjonuje powiedzenie, że „nadgorliwość gorsza jest od faszyzmu”. Czy zatem słuszne i potrzebne jest działanie, które zaprzepaści bezpieczeństwo milionowego środowiska działkowców wyłącznie po to, by usankcjonować ogrodowe bezprawie i samowolkę?

AH

NIE dla ogrodowych pałaców

W ostatnim czasie jesteśmy świadkami tego, jak osoby świadomie łamiące przepisy prawa, próbują zdobyć dla siebie przychyłność opinii publicznej, mediów.

Tymczasem art. 32. 1. Konstytucji RP jasno wskazuje, że „wszyscy są wobec prawa równi”. Zarówno ludzie, którzy mają wiele pieniędzy, jak i ci którzy ich nie mają wcale – te dwie pozornie skrajne grupy łączy jedno – żadna z nich nie może wychodzić poza wskazane granice prawa. Dlaczego zatem niewielka grupa bezprawnie zamieszkujących ROD działkowców próbuje udowodnić wszystkim, że nie jest ważny sam fakt, że łamie się prawo, ale powody takiego działania? Czy człowiek, który ukradł samochód, by pojechać do sklepu po chleb, nie jest złodziejem, bo chciał się tylko najeść? Podobnie jest z dzikimi lokatorami w ROD. Choć twierdzą, że robią to wyłącznie dlatego, że jest to ich ostatnia deska ratunku przed emigracją lub bezdomnością, to w rzeczywistości nie szukają rozwiązań, które oznaczałyby dla nich rezygnację ze swoich dotychczasowych działań. Żądają natomiast, by miasto, państwo i całe społeczeństwo uznało ich za wybranych, którym wolno łamać prawo i nie po-

nieść z tego tytułu jakiegokolwiek konsekwencji. Niczym z kapelusza wyciągane historie wielodzietnych rodzin, tudzież samotnych matek sprawiają, że argumenty emocjonalne wysuwają się przed racjonalnymi. Nagle te kilkadziesiąt osób zgarnia całą uwagę mediów sprawiając, że milion działkowców, tych, którzy od dziesiątek lat żyją w zgodzie z naturą i literą prawa, mogą stracić swoje ustawowe przywileje tylko po to, by garstka osób mogła usankcjonować swoje bezprawie. Partykularne interesy nie zdołały się w czasie prac nad ustawą działkową przebić. Właśnie dlatego teraz trafiają one na czołówki, pokazując, że praworządność i uczciwość to dla niektórych wyświechtane frazesy, a kto kombinuje ten ma. Kto bogatemu zabroni mieszkać w środku miasta praktycznie za darmo i to na rachunek innych? Polskie cwaniactwo ma się całkiem dobrze. Zyskuje niestety coraz więcej entuzjastów i obrońców.

Skąd ten nagły bunt?

Problem zamieszkiwania i zameldowania na działkach w ROD, a także związanego z tym budownictwa ponadnormatywnego, wbrew obowiązującym w tym względzie przepisom, istnieje od lat. PZD wielokrotnie wskazywał, że takie działanie jest nie tylko sprzeczne z prawem, ale też czyni wiele złego całemu środowisku działkowemu. Pomimo medialnych doniesień zjawisko to nie jest masowe, ani nie ulega znaczącym zmianom na przestrzeni ostatnich lat. Związek pod koniec roku opublikował raport, w którym na podstawie badań przeprowadzonych w 26 okręgach dokładnie podliczono skalę tego problemu w całym kraju. Wyniki okazują się zaskakujące. Altany ponadnormatywne to zaledwie 1,02% spośród wszystkich, które funkcjonują w ogrodach działkowych. Całoroczne zamieszkiwanie na działce dotyczy zaś zaledwie 0,7% z miliona działkowców. W wielu rejonach kraju zjawisko to występuje w sposób zupełnie incydentalny. Kiedy w Poznaniu pod urzędem miasta zaledwie kilkadziesiąt osób demonstrowało swoje poparcie dla zamieszkiwania w ogrodach działkowych, organizatorzy tłumaczyli, że skala zjawiska jest masowa, ale „reszta była w pracy”. Rodzi się pytanie: czy naprawdę? Skoro byli w pracy, to czemu nie chcą wziąć kredytu na mieszkanie, jak połowa społeczeństwa, która próbuje dojść do czegoś uczciwą drogą? Może jednak zwolenników zamieszkiwania w ogrodach wcale nie jest tak wielu, jak próbuje się to przedstawiać, a problem jest marginalny i nie dotyczy w rzeczywistości najbiedniejszych, ale tych, którzy potrafią walczyć o swoje wszelkimi dostępnymi metodami. PZD w

raporcie wskazuje, że problem zamieszkiwania w ROD pojawia się wyłącznie w aglomeracjach miejskich oraz na terenach bardzo atrakcyjnych, tj. w sąsiedztwie obszarów leśnych i naturalnych zbiorników wodnych. Bez wątpienia w każdym środowisku znajdziemy i tych biednych i tych, którzy cwaniakują. Czy to będą działkowcy, czy inne grupy społeczne. Kiedy jednak poznajemy sytuację od środka, to nic nie jest już takie oczywiste i pewne, jak mogłoby się wydawać. Ten z lekka „odgrzewany kotlet” dotyczący zamieszkiwania i budowy ponadnormatywnych altan w ROD jest niczym innym, jak biciem piany. Nie chodzi bowiem o żadne „rugowanie” czy też „wysiedlenie”, jak twierdzą brylujący w mediach pseudo-działkowcy, bo trudno ludzi bezprawnie zamieszkujących nazywać tym samym słowem, co praworzędnych działkowców. Powodem tej całej hucpy jest wyłącznie fakt, iż pod koniec 2015 roku PZD podjął stosowne uchwały zobowiązujące Zarządy ROD do podejmowania działań, jakie nakazuje im ustawa o ROD. Pojawił się też postulat, by osoby łamiące prawo nie zasiadały w zarządach ogrodów. PZD uznał, że sprawowanie tak ważnych dla działalności całego ROD funkcji powinno znajdować się w rękach osób, które same przestrzegają prawo, a zatem nie będą dopuszczają do zwiększania skali tego problemu ani tolerować tego typu działań. Dlaczego postępowanie zgodne z prawem, budzi tak gwałtowną reakcję bezprawnych lokatorów w ROD? Czy 4-milionowa społeczność działkowa zmuszona jest tolerować terror cwaniactwa i kombinatorstwa?

O idei ogrodów działkowych słów kilka

Zamieszkiwania w ROD zabrania przede wszystkim art. 12 ustawy o ROD z 13 grudnia 2013 roku. Ta sama ustawa jasno wskazuje cel istnienia ogrodów działkowych: m.in. jest nim zaspokajanie rekreacyjnych i wypoczynkowych potrzeb społeczeństwa, integracja pokoleń i ochrona środowiska. Korzystanie z działek w celach mieszkalnych nigdy nie było celem tworzenia i powstawania ROD. Trzeba przy tym jasno podkreślić, że nieprawdziwe są pojawiające się niekiedy twierdzenia jakoby zamieszkiwania w ROD zakazała dopiero uchwalona ponad 2 lata temu ustawa. Nic bardziej mylnego. Ogrody działkowe już od zarania dziejów powstawały jako miejsce rekreacji i wypoczynku, a także socjalnego wsparcia dla biednych, ale nie w postaci mieszkania w altanach, ale pożytków, jakie można czerpać z natury dzięki warzywom i owocom. Zwłaszcza w latach 30. ubiegłego wieku i w czasach kryzysu gospodarczego oraz stagnacji traktowano ogrody jako rodzaj pomocy społecznej miast dla najuboższych i bezrobotnych, dlatego otoczono je opieką państwa. Już w latach 60. regu-

lamin Pracowniczych Ogrodów Działkowych uchwalony przez Krajową Radę POD w 1959 r. w § 17 **wyrażnie zabraniał stałego zamieszkiwania na działce i w związku z tym budowania pomieszczeń przystosowanych do stałego zamieszkiwania. Co więcej altany, które powstawały w PRL nie mogły mieć początkowo więcej niż 12 m².** Dopiero w 1976 r. pozwolono działkowcom na troszkę większe altany i w § 70 Regulaminu dodano zapis o tym, że powierzchnia zabudowy altany na terenach ogrodów o lokalizacji stałej nie może przekraczać 20 m², a jej wysokość 3 m. W kolejnych latach wielkość ta wzrosła do 25m² w miastach i 35m² w ogrodach pozamiejskich. Dopiero ustawa o ROD znowelizowała prawo budowlane, dzięki czemu zabudowa altany w miastach i poza miastami została zrównana we wszystkich ROD. Ogrodowe altany mogą mieć obecnie aż 35 m² - dopuszczalna wielkość jest więc ponad 2 razy większa niż w początkach ich powstawania. Jak pokazują dane publikowane przez PZD, zdecydowana większość działkowców czuje się usatysfakcjonowana z tych

zmian, a ostateczny wymiar altany jest dla nich satysfakcjonujący i zaspokaja wszystkie ich potrzeby. Co innego dzicy lokatorzy. Dla nich 35 m² to wielkość dużej kawalerki lub małego 2-pokojowego mieszkania. Wciąż za

mało. Wszak nie po to niektórzy wyprzedali czy wynajęli swoje mieszkania, by godzić się na tak skąpy metraż. Dla nich i 100-metrowe „altany” mogłyby okazać się za małe.

Migracja do altany

Rzewne historyjki mające wzbudzić sympatię i litość o wyrzucaniu na bruk i grożącej bezdomności, a przy tym brak jakichkolwiek faktów, które można by zweryfikować świadczy o tym, że historie te pokazują tylko jedno oblicze tego problemu. Niektórym może być trudno uwierzyć w to, że ludzie z bluetooth'ami w uszach oraz iPhoneami w rękach nie mają środków do życia. Zdziwienie budzi, że żądający legalizacji ponadnormatywnych altan na działkach to... ludzie w sile wieku. Wyjątkowo trudno w młodych, 40-letnich facetach, widzieć nieporadnych życiowo ludzi, którzy są w tak trudnej sytuacji życiowej, że jedyne co im pozostało, to wybudowanie dużego domu w ogrodzie działkowym i bezprawne zamieszkiwanie tam. Pod wyglądającymi jak miejskie rezydencje „altanami” stoją warte tysiące złotych landrovery i mercedesy. Kto nie wierzy, niech uda się do poznańskiego ROD im. Orzeszkowej, który z ideą ogrodów działkowych niewie-

le ma już wspólnego. Rozjechane ogrodowe alejki, kłęby czarnego dymu unoszące się z kominów, walające się worki ze śmieciami pod ogromnymi, ogrodzonymi wielkimi płotami domami i wystawne auta zaparkowane pod tymi, jakże skromnie przedstawianymi w mediach „altankami”. Tak właśnie wygląda samozwańcza budowa osiedla mieszkaniowego na terenach ogrodu działkowego, w którym nikt nie ma odbioru technicznego swojego nielegalnie wybudowanego domu. Gdzie był i jest nadzór budowlany i dlaczego nie reaguje na rosnące tu jak grzyby po deszczu samowole budowlane? Nie od dziś wiadomo, że brak kary powoduje, iż zakaz przestaje mieć rację bytu. Nic dziwnego, że OZ PZD w Poznaniu otwarcie mówi wszem i wobec, że Związek popiera wyłączenie się tego ogrodu ze struktur organizacji. To zdewastowany z premedytacją i przy cichym przyzwoleniu instytucji ROD. Sytuacja jest jednak dużo bardziej zagmatwana.

Trudne sąsiedztwo

Niestety właściciele ponadnormatywnych altan to tylko jedna strona medalu, bowiem w ogrodzie znajdują się też zwykli działkowcy, którzy szanują prawo i nie chcą tuż obok siebie żyjących na koszt całej społeczności działkowej uciążliwych sąsiadów. Społeczność działkowa nie jest bowiem przychylna osobom zamieszkującym swoje działki przez cały rok. Działka ma służyć jako odpoczynek i rekreacja, a staje się to praktycznie niemożliwe, gdy stali mieszkańcy zakłócają ciszę przez ciągłą jazdę po alejkach samochodami i motocyklami. Tolerowanie zjawiska stałego zamieszkiwania to trwonienie działkowego dziedzictwa w imię źle pojętej demokratycznej równości, dopuszczającej jednocześnie nierówność wobec prawa. Niektóre jednostki wyłamując się z działkowej solidarności, w imię źle pojętej wolności naruszają spokój większości. Działkowcy nie są zainteresowani przekształcaniem cichego ROD w ogrodowo-osiedlową hybrydę. Do PZD masowo trafiają skargi na tzw. całorocznych działkowców. – Co dobrego otrzymujemy od takiego „działkowca” – porozjeżdżane alejki ogrodowe, bo przecież on musi dojechać do swojej działki niezależnie od aktualnego stanu nawierzchni. Dalsza sprawa to ochrona środowiska – nie wszyscy mieszkający posiadają szamba

z atestami, a czynników zanieczyszczających poza tym jest jeszcze więcej – wymienia Zdzisław Stankowiak z ROD „Winiary” Gniezno. – Z tymi „mieszkańcami” ogrodów mamy ogromne kłopoty. Ludzie ci z premedytacją wykorzystują zapisy ustawy o ROD (m.in. zwolnienia z podatku rolnego i od nieruchomości) do osiągnięcia własnych korzyści. Biorąc również pod uwagę atrakcyjne usytuowanie działek, korzystają oni „całą gębą” i cały rok z wszelkich przyjemności, jakie stwarzają ogrody – dodaje Jan Molski Prezes ROD im. mjr Dobrzyckiego w Obornikach. Całoroczne przebywanie na działkach generuje także dla wszystkich użytkowników ROD dodatkowe koszty, kłopoty i różnego rodzaju zagrożenia. Jednym z nich jest niebezpieczeństwo pożarów altan oraz zniszczenia infrastruktury ogrodów. Ponadto negatywne zjawiska w ogrodach są pożywką dla przeciwników ogrodnictwa działkowego w miastach, a skutkiem może być odebranie ustawowych przywilejów. Dlatego od wielu już lat PZD nie ustaje w wysiłku całkowitego wyeliminowania negatywnych zjawisk na działkach w ROD, aby ogrody mogły prawidłowo wypełniać swoje funkcje ustawowe wobec działkowców i społeczności lokalnych.

Bierność to zgoda na ludzką tragedię

Tolerowanie przez odpowiednie instytucje przypadków łamania prawa nieuchronnie prowadzi do ludzkich tragedii. Tak, jak dzieje się to w przypadku bezdomnych, którzy szukając schronienia przed chłodem trafiają do ogrodów działkowych i altanek. Niestety jest to tylko pozorne schronienie, gdyż w wielu ogrodach w okresie zimowym wyłączany jest prąd i woda. Wynika to nie tylko z zakończenia sezonu działkowego, kiedy z ogrodów znikają działkowcy, ale też ze względu na nieprzystosowanie instalacji elektrycznych i hydraulicznych do niskich temperatur, które mogą powodować ich uszkodzenie.

Podczas zimowych fali mrozów wielokrotnie słyszeliśmy o zamrznięciach, zaccadzeniach, a także spłonięciach. Płoną nie tylko altany, ale i żywi ludzie, a bez-

pośrednią przyczyną tych tragicznych w skutkach zdarzeń jest właśnie łamanie prawa i brak reakcji ze strony odpowiedzialnych za to instytucji samorządowych i państwowych. Ogrody działkowe nie są dobrym schronieniem dla bezdomnych. Niestety osoby te szukając miejsca do przetrwania właśnie w ROD, nie wiedząc o tym, skazują siebie na pewną śmierć. Ponadto nie tylko narażają oni swoje życie, ale także stanowią zagrożenie dla ogrodów działkowych poprzez wzniesienie pożarów. Niestety w medialnym szumie nikt dziś nie mówi o fali zaccadzeń, spłonięć i zamarznięć, która w tym roku jest w ogrodach działkowych rzeczywistą plagą, a zarazem konsekwencją całorocznego przebywania w miejscu, które objęte jest ustawowym zakazem zamieszkiwania.

Meldunek w ROD

W niwelowaniu tego zjawiska wyjątkowo szkodliwa jest zwłaszcza polityka meldowania na działkach przez Wydziały Spraw Obywatelskich. Choć z treści art. 9 ust. 2b ustawy o ewidencji ludności wynika, że „zameldowanie w lokalu służy wyłącznie celom ewidencyjnym i ma na celu potwierdzenie faktu pobytu w tym lokalu”, to wiele osób jest przekonanych, że w ten sposób w majestacie prawa „usankcjonują” swój stały pobyt w ogrodzie. Organ meldunkowy nie wnika w szczegóły, czy określony obiekt nadaje się do zamieszkania w rozumieniu przepisów prawa budowlanego. Stąd też meldunek, wbrew wielu opiniom w tym względzie, nie może być jakkolwiek podstawą uznania legalności zamieszkiwania w ogrodach. W świetle obowiązujących przepisów zameldowanie jest potwierdzeniem miejsca stałego pobytu. Aby dokonać za-

meldowania niezbędne jest posiadanie adresu, numeru domu i lokalu. Altana na terenie ROD, co należy podkreślić nie spełnia tych wymogów bowiem nie jest wyodrębniona ani na planie geodezyjnym ani architektonicznym z ROD, a adres posiada tylko ROD jako całość, także numer działki jest numerem porządkowym, natomiast nie jest on wyodrębniony w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności. Rozpoczęcie procedury zameldowania przez członka PZD na terenie działki jest de facto rażącym naruszeniem prawa – obowiązującej ustawy o ROD i statutu PZD. Choć prawo jest w tym względzie jednoznaczne, to nieustająco jest łamane. Niestety mimo wysiłków PZD, by takich sytuacji unikać wciąż brak jest wsparcia w walce o przestrzeganie prawa ze strony przedstawicieli administracji miast i gmin.

Gdzie są instytucje?

Rozwiązanie problemu zamieszkiwania, które wiąże się prawie zawsze z budową altan ponadnormatywnych jest praktycznie poza możliwościami PZD. Związek ma w tym przypadku dość mocno związane ręce i ograniczone pole do działania, gdyż jedyne co może robić, to zgłaszać takie przypadki do odpowiednich instytucji, które winny się tym problemem zająć. PZD nie jest bezduszną machiną i nikt nie wyrzuca z ogrodów ludzi na bruk, jeśli grozi im bezdomność. Zgodnie z nakazem ustawowym w przypadku ubóstwa Zarząd ROD ma obowiązek zgłosić fakt zamieszkiwania na działce do gminy lub pomocy społecznej. W wielu przypadkach okręgowe zarządy poszukują współpracy z władzami lokalnymi w celu rozwiązania tej sytuacji. Przykładem współdziałania na rzecz zmniejszenia zamieszkiwania na działkach jest Piła, gdzie władze miasta przyznają w miarę możliwości mieszkania komunalne osobom zamieszku-

jącym na terenie działek. Niestety, takie działanie to wciąż wyjątek. Znacznie częściej można zaobserwować, że chcąc uniknąć problemów z bezdomnymi lokatorami, przy braku mieszkań komunalnych i perspektyw na ich posiadanie, miasta tolerują zjawisko zamieszkiwania w ogrodach. Dlatego nie reagują na zgłoszenia przypadków łamania prawa. Czy zatem zamieszkiwanie w ROD ma być metodą rozwiązywania problemów socjalnych przez władze miast?

Niestety przypadki kiedy rodzice oddają dzieciom swoje mieszkania, a sami wyprowadzają się do altany, gdzie pomieszkują bez stałego meldunku przez cały rok, nie są tak odosobnione, jak się wydaje. Podobnie jak ogrodowe pałace, które kłują w oczy swoim bogactwem. Fakt zamieszkiwania może być podstawą do rozwiązania umowy dzierżawy działkowej dającej podstawę prawną do korzystania z działki i czerpania z niej pożytków. Je-

zeli bowiem problem wynika z innych przyczyn niż sytuacja materialna, Zarząd ROD ma obowiązek zastoso-

wać w stosunku do użytkownika działki sankcje statutowe.

Handel bezprawnymi „altanami”

Wystarczy prześledzić ogłoszenia nieruchomości, w których roi się od wykończonych w wysokim standardzie 80 i więcej metrowych „altan”, które właściciele odsprzedają za 150 tys. i więcej złotych, by skonfrontować biedę, na jaką powołują się żądający legalizacji ponadnormatywnych altan mieszkańcy ROD z rzeczywistością. Trudno też liczyć na działanie odpowiednich instytucji, gdy sami urzędnicy łamią prawo. Dość znany był przypadek prezydenta Szczecina Mariana Jurczyka, który na połączonych dwóch działkach w ROD bezprawnie wybudował ponad 80 metrowy dom. W międzyczasie radni uchwalili dla tego terenu plan zagospodarowania przestrzennego, który dopuszczał legalizację takich obiektów. Co skandaliczne w tej sprawie to decyzja powiatowego inspektora nadzoru budowlanego, który zajmując się zgłoszeniem, nie miał zastrzeżeń. Decyzję o legalizacji altany uchylił dopiero wojewódzki inspektor i nakazał jej rozbiórkę. Trudno zatem mówić o skuteczności działań odpowiedzialnych instytucji, gdy podlegają one łamiącym prawo urzędnikom. Eskalacja tego problemu to także pośredni skutek bezczynności

nadzoru budowlanego, który informowany o przypadkach łamania prawa w ogrodach, zwleka z kontrolami i nie wydaje stosownych do okoliczności decyzji. To nie PZD decyduje o tym, czy altana jest samowolą budowlaną, ale właściwy dla miejsca, w którym znajduje się dany ROD i kontrolowana altana, organ nadzoru budowlanego. Tylko ta instytucja może wydać decyzję stwierdzającą, czy wybudowana altana nie jest samowolą budowlaną. Postanowienie nadzoru budowlanego może być podstawą wypowiedzenia prawa do działki, o ile działkowiec nie doprowadzi swojej altany do wymogów prawa. Jednak nadzór budowlany z kontrolą się nie kwapi. Wnioski, jak się okazuje, przerastają możliwości inspektorów. „Obliczyłem, że gdyby pracownicy poznańskiego nadzoru budowlanego nie robili nic innego, tylko kontrolowali legalność zabudowy na ogrodach działkowych, musieliby na to przeznaczyć najbliższe 17 lat” – mówił w mediach Inspektor Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznania. To pokazuje, że instytucje odpowiedzialne za kontrolę, bez wątpienia nie radzą sobie z tym problemem.

Tolerancja bezprawia

Tej trudnej sytuacji nie rozwiąże jednak zmiana obowiązującej ustawy o ROD. Takie sugestie świadczą o całkowitym niezrozumieniu problemu. Wystarczy przypomnieć sobie, jak ogromnym poparciem społecznym cieszyły się obie ustawy, za którymi stoi środowisko działkowe – ustawa o ROD i nowelizacja prawa budowlanego dotycząca altan. Pierwszą poparło blisko milion osób, drugą – 700 tys. osób. Wszyscy podpisujący się pod tymi ustawami ludzie z pełną świadomością poparli altany, które nie będą przekraczały wymiarów 35m². Tę wolę większości powinny uszanować nie tylko władze miast, takich jak Poznań, dla których zamieszkiwanie w ROD jest wygodne. Pochylanie się nad grupką niespełna 10 tys. osób, podczas gdy z rodzinnych ogrodów działkowych korzystają 4 miliony Polaków urasta do absurdu. Nie można bez końca sankcjonować ponadnormatywnych altan i zwiększać dopuszczalnych wymiarów ze względu na partykularne interesy małej grupy ludzi, która za nic miała i ma obowiązujące przepisy prawa. Dostosowywanie ustaw do każdej patologii, której na dodatek przeciwstawia się zdecydowana większość społeczeństwa sprawi, że w Polsce zamiast demokracji

i praworządności, rozwijać będziemy anarchię i bałagan. To nie ustawa jest zła, ale napiętnować należy tych, którzy oczekują legalizacji tego bezprawia. Zmiana ustawy to usankcjonowanie bezprawnie postawionych altan, które znacznie przekraczają normy ustawowe. Legalizacja ogrodowych pałaców i domów byłaby powiedzeniem tym, którzy łamali prawo – „dobrze robiliście”, a działkowcom przestrzegającym prawo – „Jesteście naiwni. My będziemy mieć rezydencje na swoich działkach, a wy zostaniecie ze swoimi praworządными altankami”. Zmiana ustawy byłaby w dzisiejszych realiach wyłącznie nagrodzeniem cwaniactwa i kombinatorstwa. Błędnym wskazaniem dla innych obywateli, że bycie porządnym i prawym nie opłaca się, bo w ostatecznym rozrachunku zyskują ci, którzy prawa nie szanują. Czy właśnie w ten sposób należy rozwiązywać problemy? Dziś ustawodawca uzna, że te domy mają rację bytu na działkach, a jutro całe społeczeństwo będzie musiało uznać to, że ogrody działkowe zamieniły się w slumsy. Zmiana ustawy to zdecydowanie zbyt daleko idąca tolerancja, na którą nie może zgodzić się społeczeństwo.

Kogo broni PZD?

Jesteśmy w ostatnich dniach świadkami kuriozalnej wręcz sytuacji, kiedy to Polski Związek Działkowców musi się tłumaczyć dlaczego stosuje prawo i dlaczego podejmuje działania, do których zobowiązany został poprzez przepisy ustawy o ROD. Zaniechanie wykonania ustawowego obowiązku zgłoszenia organowi nadzoru budowlanego faktu wybudowania na działce obiektu z naruszeniem przepisów prawa może skutkować zarzutami dla osoby, która jest do tego zobowiązana. Niestety są tacy obywatele, dla których prawo nie jest ważne, a stwierdzenie, że bierność prowadzi do tragedii to dla nich wciąż zbyt mało. Tymczasem PZD biernym pozostawać nie może, a nawet nie powinien. Czekanie może spowodować niebezpieczeństwo nie tylko na zamieszkujące ROD rodziny, bezbronni dzieci, które zginą przez nieodpowiedzialność i butę swych rodziców, ale też i innych działkowców – tych, którzy traktują działki zgodnie z ich przeznaczeniem, jako miejsca odpoczynku i rekreacji. Działki w żaden sposób nie mogą bowiem zaspokajać potrzeb mieszkaniowych społeczeństwa, gdyż zaprzecza to celom, jakim mają służyć. Budowanie domów na działkach i zamieszkiwanie w nich niszczy ideę ogrodnictwa działkowego, a bezkarność oraz cwaniactwo ludzi wykorzystujących w ten sposób ogrody sprzeczne jest nie tylko z prawem, a także z interesem społecznym. Ludzie nieuczciwi nie powinni korzystać z przywilejów, jakimi obdarzone zostało przed ustawodawcą środowisko działkowe. Zwolnienie z podatku od

nieruchomości dotyczy wyłącznie działkowców i nie powinni z niego korzystać nieuczciwi obywatele. Koszt rocznych opłat za ogrodową „altanę” jest nieporównywalnie mniejszy od utrzymania domu czy miesięcznego czynszu za mieszkanie. Ogrody działkowe to nie noclegownia, ani tanie w użytkowaniu i zakupie osiedla mieszkaniowe. Każdy kto łamie prawo musi być świadomy tego, że będzie musiał ponieść konsekwencje swojego postępowania. Prawdziwi działkowcy to ludzie, którzy szanują swoich sąsiadów i państwo, które uchwała prawo nie po to, by mnożyć problemy, ale by przed nimi chronić. Tak właśnie, jak dzieje się to w przypadku działkowców.

Pojawiające się informacje o tym, że zamieszkiwanie w ROD to nie znikomy, jak jest w rzeczywistości, a ogólnonarodowy problem jest zwyczajnym nadużyciem. Właśnie w takie tony uderzają chcący uchodzić za bezkarnych, szkodzący całemu środowisku działkowemu, nieliczni mieszkańcy ROD. Dlaczego podawane przez nich liczby i fakty tak bardzo różnią się od tych, które podaje PZD? Odpowiedź jest prosta. Związek nie ma żadnego interesu, by kłamać. Bezprawnie zamieszkujący ROD obywatele wychodzą dziś na ulicę w jasno określonym celu, by do swoich racji przekonać opinię społeczną. Czy im się to uda? „Ludzie mówią, że pragną sprawiedliwości, ale to nieprawda. Chcą tylko, żeby wszystko układało się po ich myśli”. (cytat J. Carroll)

AH

Altany i historia

Temat budownictwa ponadnormatywnego i zamieszkiwania na działkach jest ponownie podejmowany przez Krajową Radę PZD, ponieważ stanowi poważny problem, z którym Związek zmagają się od wielu lat. Nie ulega wątpliwości, że altany o wymiarach przekraczających dopuszczalne normy powstawały w różnych okresach istnienia ogrodów. Mimo że ta kwestia była szczególnie regulowana w różnych przepisach, zawsze znaleźli się działkowcy, którzy łamali ustalone normy i budowali altany o powierzchni znacznie przekraczającej dopuszczalne wymiary. Taka sytuacja trwa niestety do dziś.

Osoby, które budują ponadnormatywne altany i na stałe w nich zamieszkują z pełną świadomością łamią przepisy powszechnie obowiązujące oraz uregulowania wewnętrzne PZD. Aby odwrócić uwagę od tego, że nie przestrzegają prawa, stają się oraz bardziej aktywni i bez-

względni w swoich działaniach. Wszelkimi sposobami próbują przejąć władzę w ogrodzie, a następnie dążą do jego wyłączenia ze struktur Polskiego Związku Działkowców, głównie po to, aby zamieszkiwać na działkach, mimo wyraźnego zakazu i nie ponosić z tego tytułu żadnych konsekwencji. Wielu z nich głosi nieprawdziwe informacje, że ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych jest niekorzystna dla działkowców, którzy wybudowali ponadnormatywne altany i zamieszkują w nich, ponieważ dopiero ona wprowadziła całkowity zakaz zamieszkiwania na działkach w ROD oraz zakaz posiadania altany, której powierzchnia przekracza 35 m², a wcześniejsze przepisy ich zdaniem na to zezwalały.

Jest to informacja całkowicie nieprawdziwa, ponieważ kwestie dotyczące wymiaru altany i zamieszkiwania na

działkach były uregulowane już w przepisach z lat 50–tych ubiegłego wieku.

Potwierdzają to przedstawione poniżej akty prawne, które na przestrzeni wielu lat kształtowały zakaz zamieszkiwania na działkach i dopuszczalne wymiary altan:

- Regulamin Pracowniczych Ogrodów Działkowych uchwalony przez Krajową Radę POD w 1959 r. w § 17 **wyraźnie zabraniał stałego zamieszkiwania na działce i w związku z tym budowania pomieszczeń przystosowanych do stałego zamieszkiwania**. Już czytając ten zapis można z pełnym przekonaniem stwierdzić, że zakaz zamieszkiwania na działkach nie jest uregulowaniem wprowadzonym w ustawie z 13 grudnia 2013 r., tylko obowiązuje niemal od początku istnienia ogrodów działkowych.
- Regulamin Pracowniczego Ogrodu Działkowego uchwalony przez Krajową Radę POD w 1965 r. w § 67 ust. 2 określał, że **altana może mieć powierzchnię do 12 m²**, natomiast w ust. 3 tego paragrafu mówił o tym, że **altana nie może być przystosowana do stałego zamieszkiwania**.
- Regulamin Pracowniczego Ogrodu Działkowego uchwalony na VIII Krajowym Zjeździe Delegatów w Warszawie 15 listopada 1976 r. w § 70 określił, że powierzchnia zabudowy altany na terenach ogrodów o lokalizacji stałej **nie może przekraczać 20 m²**, a jej wysokość 3 m.
- Regulamin Pracowniczego Ogrodu Działkowego uchwalony w dniu 29 października 1981 r. przez Krajową Radę Polskiego Związku Działkowców na podstawie § 72 litera „i” Statutu PZD § 45 stanowił, że powierzchnia altany, w obrysie ścian zewnętrznych, nie może przekraczać: w ogrodach znajdujących się **w granicach miast – 20 m², w ogrodach poza granicami miast – 35 m²**.
- Regulamin Pracowniczego Ogrodu Działkowego uchwalony w dniu 25 listopada 1986 przez Krajową Radę Polskiego Związku Działkowców na podstawie § 11.1 Statutu PZD w § 68 określał, że altana w pracowniczym ogrodzie działkowym może mieć powierzchnię: w ogrodach miejskich **do 25 m², natomiast w ogrodach podmiejskich do 35 m²**.
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane art. 29 stwierdzała, że pozwolenia na budowę nie wymaga budowa altan i obiektów gospodarczych na działkach w rodzinnych ogrodach działkowych o powierzchni zabudowy **do 25 m² w miastach i do 35 m² poza granicami miast**.
- Ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych w art. 13 ust. 1. Wprowadziła zapis, że na terenie działki nie może znajdować się altana, której powierzchnia zabudowy przekracza powierzchnię określoną w art. 29 ust. 1 pkt 4

ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

- **Ustawa o ROD znowelizowała prawo budowlane. Od 19 stycznia 2014 r. dopuszczalna powierzchnia zabudowy altany w miastach i poza miastami została zrównana we wszystkich ROD i wynosi teraz 35 m².**
- Regulamin ROD uchwalony przez Krajową Radę PZD w dniu 1 października 2015 r. w § 7 zakazuje zamieszkiwania na działkach, natomiast w § 44 określa dopuszczalną powierzchnię altany.

Nie jest również prawdą, że politycy uchwalając ustawę o ROD nie wzięli pod uwagę realnego zagospodarowania działek. Sejm podjął bowiem bardzo korzystne dla działkowców uregulowania prawne, które zrównały dopuszczalną powierzchnię altan w ogrodach miejskich i podmiejskich do 35 m². Jest to największa powierzchnia, jaką dopuszczają wszystkie przepisy, obowiązujące niemal od początku istnienia ogrodów działkowych. Zapis ustawy stanowi więc ogromny sukces polskich działkowców pod tym względem, a nie ich porażkę.

Warto wspomnieć, że po wejściu w życie wyżej wymienionych przepisów ustawy o ROD można zauważyć wyraźne zahamowanie budownictwa ponadnormatywnego na działkach, bowiem zalegalizowane zostały w miastach altany wcześniej zaliczane do ponadnormatywnych, tj. o powierzchni od 25 m² do 35 m². W opinii przeważającej części działkowców obecnie dopuszczalna powierzchnia zabudowy jest wystarczająca i zdecydowana większość nowych altan ma odpowiednie wymiary.

Należy zatem po raz kolejny podkreślić, że budowa altan o wymiarach przekraczających normy określone zarówno w prawie budowlanym, ustawie o ROD, jak i przepisach związkowych jest samowolą budowlaną i stanowi rażące naruszenie prawa, ponieważ wszystkie przywołane przepisy jasno i wyraźnie mówiły o tym, że altana działkowa powinna mieć określone wymiary i nie może służyć do zamieszkiwania.

Idea ogrodnictwa działkowego zrodziła się w celu pomocy niezamożnym rodzinom. Ogrody wypełniają bowiem funkcje rekreacyjne poprzez zapewnienie czynnego wypoczynku działkowcom i ich rodzinom, produkcyjne, ponieważ zapewniają możliwość uprawy warzyw i owoców. Wypełniają też bardzo ważne funkcje społeczne poprzez ugruntowanie więzi rodzinnych i aktywne wypełnianie wolnego czasu głównie przez seniorów. Ogrody odpowiadają więc na różne zapotrzebowania i pełnią wiele ważnych funkcji społecznych. Nie mogą jednak stanowić odpowiedzi na wszystkie problemy i bolączki, a zwłaszcza na niezaspokojone potrzeby mieszkaniowe. Wszystkie bowiem przepisy w sposób jednoznaczny wyłączały i nadal wyłączają funkcję mieszkalną z przeznaczenia działki. Zapewnienie mieszkań osobom ubogim i bezdomnym leży w kompetencjach

organów państwowych i władz samorządowych, ponieważ organy te są zobowiązane do prowadzenia polityki sprzyjającej zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych

obywateli. Rodzinne ogrody działkowe nie mogą więc przejmować tych funkcji.

WZ

Czarne owce w ROD. Działkowcy mają dosyć!

Znikomy odsetek osób bezprawnie zamieszkujących w rodzinnych ogrodach działkowych, najczęściej w ponadnormatywnych altanach, za wszelką cenę próbuje kreować się w mediach na grupę pokrzywdzoną przez samorządy, instytucje państwowe oraz PZD. Jednak z perspektywy działkowców stosujących się do przepisów obowiązujących w ROD - a to przecież bezwzględ-

na większość tej społeczności - sprawa wygląda zgoła inaczej. Jak długo jeszcze osoby lobbujące na rzecz łamania prawa w ROD będą skrywały swoje prawdziwe oblicze, zasłaniając się troską o najuboższych? Wydaje się, że ich „argumenty” powoli się wyczerpują, a parafrazując słowa klasyka można rzec, że „ciemny lud raczej tego nie kupi”.

Cwaniactwo to nie ubóstwo

Epatowanie ludzkim nieszczęściem w celu zyskania przychylności społeczeństwa wydawać by się mogło dobrze obraną taktyką w celu odwrócenia uwagi od faktycznego sedna sprawy. A zdaniem działkowców (sprzeciwiających się budowaniu w ROD ponadnormatywnych altan i zamieszkiwaniu) jest nim bezwzględna walka o zachowanie profitów czerpanych z faktu bezprawnego mieszkania na działce. Należy jednak rozróżnić okoliczności, które w dużej mierze przyczyniły się do tego, kto i dlaczego na zamieszkiwanie w ROD został „skazany”, a kto znalazł się tam z własnego wyboru. W tym drugim przypadku - wyboru nierzadko podszytego kombinatorstwem, potrzebą odniesienia prywatnych korzyści i chęcią przechytrzenia „systemu”. Wszak okazuje się, że niewielka grupa osób ot tak stworzyła w niektórych ROD swoiste państwo w państwie, przekształcając ogrody w wyjęte spod prawa prywatne folwarki. Bo jak inaczej nazwać zagrażające bezpieczeństwu samowole budowlane, nagminne bagatelizowanie prawa oraz stosowanie gróźb wobec przestraszonych i bezbronnych działkowców? Ci z kolei oburzeni są faktem, że osoby

zamieszkujące w ROD, posiadające kilkupiętrowe wille, uprawiające tzw. samowolkę, dewastujące ogrody, utożsamiane są w mediach z grupą zaszczytów i pokrzywdzonych osób. Poczucie niesprawiedliwości działkowców użytkujących ROD zgodnie z ich przeznaczeniem sprawiło, że nie zamierzają oni dalej biernie przyglądać się hucpie, którą kieruje grupka lobbująca za łamaniem przepisów w ROD. Tam, gdzie problem ponadnormatywnych altan i zamieszkiwania w ROD występuje, działkowcy respektujący regulamin mówią jednym głosem: dosyć dewastowania naszych ogrodów przez krętaczy i kombinatorów bezczelnie zasłaniających się osobami pokrzywdzonymi przez los.

Żeby zrozumieć, o czym mówią działkowcy mający altany zgodne z przepisami, korzystający z rodzinnych ogrodów działkowych w sposób właściwy, żyjący w symbiozie z resztą działkowej społeczności, należy wybrać się do ogrodów, które poprzez zabudowę ponadnormatywnymi altanami i zamieszkiwanie, w części utraciły swoją pierwotną formę. Mowa zarówno stricte o krajobrazie oraz panującej w ROD atmosferze.

Nie czyń drugiemu, co tobie niemiłe...

Proceder zamieszkiwania w ponadnormatywnych altanach przez niewielki odsetek osób, wykształcił szereg innych trudności, z którymi następnie bezpośrednio borykają się uczeni działkowcy. Lekkomyślność i despotyzm zamieszkujących w ROD przyczyniły się do niszczenia ogrodowej infrastruktury, a to wiąże się z ponoszeniem przez wszystkich działkowców dodatkowych, często wysokich kosztów. Zatem nie można dziwić się działkowcom, którzy czują się pokrzywdzeni faktem po-

noszenia wydatków generowanych przez nie liczących się z nikim i niczym „sąsiadów” zamieszkujących w ROD.

„To wielce niesprawiedliwe, by za zachcianki osób łamiących prawo w naszym ROD, brak refleksji, nieposzanowanie zasad współżycia społecznego, płacić musieli wszyscy działkowcy. Tworzymy społeczność działkową, użytkujemy ROD, więc wszyscy powinniśmy stosować się do regulaminu. A ów regulamin nie

przewiduje zamieszkiwania w ROD i stawiania w nim ponadnormatywnych altan. Rodzinne ogrody działkowe pełnią inne funkcje niż osiedla mieszkaniowe, więc siłą rzeczy nie są przystosowane do zamieszkiwania. A skoro nie są przystosowane, to użytkowanie ich w nienależyty sposób generuje wysokie koszty. To logiczne. Jak to się dzieje, że 99 proc. działkowców to rozumie, a ten 1 proc. ludzi wywraca nasz świat do góry nogami?” – pyta działkowiec z Poznania.

„W miejscu, w którym stoimy, była kiedyś śliczna alejka, którą spacerowały całe rodziny. Dziś to pas błota codziennie rozjeżdżany jest przez poruszające się tędy od rana do wieczora samochody należące do osób mieszkających w ROD. A co wiąże się z samochodami, to nie trzeba chyba nikomu przypominać. Smród spalin, hałas, narażanie nas na niebezpieczeństwo – takie oto doznania serwuje się nam działkowcom” – mówi wyraźnie poirytowany działkowiec jednego z ROD w środkowej Polsce, w którym występuje problem zamieszkiwania.

Jednak dosłowne rozjeżdżanie rodzinnych ogrodów, do których samochody w ogóle nie powinny być przecież wpuszczane, to niejedyny problem z którym muszą zmagać się Bogu ducha winni działkowcy. Bolączek jest tu całe mnóstwo. Działkowcy narzekają, że z kominów ponadnormatywnych altan wydobywa się dym, która w zasadzie uniemożliwia korzystanie z dóbr rodzinnych ogrodów działkowych. Dzieje się tak, bo zamieszkujący w ROD palą czym popadnie, tym samym zatruwając środowisko i... życie samych działkowców.

„Jaki jest sens przebywania na działce, kiedy sąsiad mający ponadnormatywną altanę wrzuca do pieca... no właśnie... chyba tylko on wie, czym tak naprawdę pali. Dym gryzie w gardło, a ogród momentalnie robi się szary. Rozumiem, że trzeba zimą palić w piecu, ale przecież należy stosować się do jakichś wytycznych. Poza tym, na Boga, tych domów w ogóle nie powinno tutaj być! O czym my więc mówimy?!” – dodaje Pani Magdalena, działkowiec z Wybrzeża.

To właśnie na północy Polski, w regionach atrakcyjnych turystycznie, „kreatywni działkowcy” rozkręcają dochodowe biznesy polegające na wynajmowaniu ponadnormatywnych altan turystom. Tym samym zamieniają rodzinne ogrody działkowe w poligon doświadczalny, na którym panuje swoista samowolka. Lekko-myślność, chęć szybkiego zysku, egoizm – m.in. to charakteryzuje osoby, które uzurpują sobie prawo do zawłaszczania przestrzeni należącej do całej społeczności działkowej i lokalnych mieszkańców. Działkowcy ironicznie mówią, że grupka osób zamieszkująca w ich ROD, w specyficzny sposób definiuje funkcję wypoczynkowo-rekreacyjną, jaką z założenia pełnić powinny rodzinne ogrody działkowe. Ale tak naprawdę nikomu nie jest do śmiechu, bo wydaje się, że wszystkie metody porozumienia z grupką osób zamieszkujących ogród i

przemówienia im do rozsądku, zostały wyczerpane. Co więcej - w niektórych ogrodach dochodzi do dantejskich scen, z zastraszaniem, naruszeniem nietykalności cielesnej, czy podpalaniem altan włącznie.

„Większość działkowców to seniorzy, zaś ci, którzy pobudowali w ogrodach domy, to ludzie stosunkowo młodzi. Kogo łatwiej zastraszyć, zaszczuć, gnębić i terroryzować? Staruszkę chodzącą o lasce czy postawnego mężczyznę, który ma odwagę naigrywać się z prawa i stawiać samowole budowlane? Ci, którzy się postavili, na własnej skórze odczuli, że lepiej siedzieć cicho. Ludzie mają już dosyć tego impasu. Polski Związek Działkowców stara się nam pomagać, korzysta z możliwości, które daje mu Ustawa o ROD czy Regulamin ROD, ale te możliwości są ograniczone. Kolejny krok należy do nadzoru budowlanego, władz miast i innych instytucji państwowych. A ci z kolei nic z tym nie robią. To skandal” – żali się Pan Marek, działkowiec z kilkunastoletnim stażem.

Działkowcy funkcjonujący w ROD w zgodzie z literą prawa, czują się bezradni. Nadzór budowlany, do którego trafiają zgłoszenia o ponadnormatywnych altanach, wydaje się być głuchy na informacje otrzymany od PZD jak i samych działkowców. Sprawę pod dywan starają się zamieść także samorządy, które przecież wydawały pozwolenia na meldunek w ROD. Absurd goni absurd.

Opieszałość nadzoru budowlanego dziwi, zwłaszcza, że mowa przecież o bezpieczeństwie działkowców. Nie trzeba być specjalistą od prawa budowlanego, by zdawać sobie sprawę, iż ponadnormatywne altany w ROD oraz zamieszkiwanie, stwarzają realne zagrożenie. Nieprzystosowane do codziennej i nieustannej eksploatacji, nieposiadające odpowiedniej infrastruktury mieszkaniowej i drogowej, rodzinne ogrody działkowe z pewnością nie są miejscem bezpiecznym. Nie ma wątpliwości co do tego, że zamieszkiwanie w ROD i stojące w nich samowole budowlane to igranie z losem.

„Czy musi dojść do tragedii, żeby ludzie łamiący prawo w ROD wreszcie oprzytomnieli i zrozumieli, że nie da się dalej tak improwizować, bo cierpią na tym wszyscy? To już nie są żarty. Chodzi przecież o nasze i ich zdrowie, a może i życie” – dodaje Pan Marek.

Nie bez znaczenie jest także wpływ zamieszkiwania w ROD na środowisko. Działkowcy otwarcie mówią, że rodzinne ogrody działkowe, w których występuje problem zamieszkiwania, to cykające bomby ekologiczne. Sprawa dotyczy odprowadzania bezpośrednio do gleby wszelkiego rodzaju zanieczyszczeń. Tutaj znowu wszystko sprowadza się do jednego: infrastruktura przystosowana jest do funkcji ROD, a nie do funkcji osiedli mieszkaniowych.

„To krótkowzroczność i brak odpowiedzialności ze strony działkowców mieszkających w ROD. Ich dzisiaj-

sze decyzje będą miały konsekwencje dla przyszłych pokoleń. Żyjemy w XXI wieku, a niektórzy zachowują się jakby było średniowiecze. Nie dość, że pewni ludzie zamieszkują w ROD i budując w nim ponadnormatywne

altany łamią prawo, to w dodatku swoim postępowaniem skazują na degradację nas działkowców, nasz ogród i środowisko w ogóle” – wzburza się małżeństwo działkowców z Opoła.

Czas na działanie

Alarm praworządnych działkowców ws. ponadnormatywnych altan w ROD i zamieszkiwania został już podniesiony. Być może teraz m.in. media zaczną baczniej przyglądać się poczynaniom osób, które dezorganizują życie w rodzinnych ogrodach działkowych. Paradoks całej sytuacji polega na tym, że sprawcy tego bałaganu lansują się na ofiary, zaś najbardziej pokrzywdzeni - poczciwi działkowcy - dotychczas pomijani byli w debacie na temat zamieszkiwania w ROD.

PZD każdy przypadek zamieszkiwania w ROD analizuje z osobna, bo nie ma przecież nic gorszego, jak wrzucanie wszystkich działkowców do jednego worka. Związek zdaje sobie sprawę, że wśród działkowców zamieszkujących w ROD są i tacy, którzy tymczasowo

przebywają tam z uwagi na brak innych rozwiązań. Nie zmienia to jednak faktu, że nawet te najbardziej wyjątkowe przypadki zamieszkiwania w ROD z powodu skrajnego ubóstwa, mimo tych okoliczności w dalszym ciągu są sprzeczne z obowiązującym prawem. Dlatego należy mieć nadzieję, że samorządy, władze miast, odpowiednie instytucje państwowe należycie zaangażują się w tę skomplikowaną i delikatną sprawę. Pewne jest jedno: kluczem do rozwiązania problemu jest znalezienie złotego środka między bezkompromisowym, zdecydowanym działaniem a wrażliwością na ludzką krzywdę. Wszakże tego właśnie powinien oczekiwać każdy obywatel od przedstawicieli swojego państwa.

ŁP

Zamieszkiwanie na działkach jest zmorą dla działkowców

W moim Rodzinnym Ogrodzie Działkowym „Pod Kasztanami” w Miłkowie przed kilku laty my działkowcy popełniliśmy fatalny błąd, wybierając na prezesa człowieka, który z sentymentu do Miłkowa często go odwiedzał i czasowo zamieszkiwał. Przydzielono jemu działkę w naszym ROD, którą trzeba było od podstaw zagospodarować. Zaimponował nam swoim zaangażowaniem w rozwój Ogrodu i oferowaną pomocą, więc na zebraniu wybraliśmy go na prezesa ROD.

Wkrótce okazało się, że nie chodzi jemu o dobro wszystkich działkowców i rozwój ROD. Jeśli myślał o rozwoju, to tylko we własnym interesie i swoich kilku kolegów z różnych miejscowości. Sam sobie wybudował „altanę”, która jest teraz dla niego domem. Swoim kolegom też pozwolił wybudować altany, które przekraczają dopuszczalną normę – 35 m². Jest kilka takich altan w Ogrodzie, a ich właściciele panoszą się niczym na własnych włościach. Samochody trzymają pod domkami w Ogrodzie, myją te samochody, korzystając z wody ogrodowej, wewnętrzne alejki rozjeżdżają, a naprawiają za nasze wspólne pieniądze, energię doprowadzili sobie do tych domów z naszych pieniędzy, które zbieraliśmy przez kilka lat i nawet nas nie zapytali czy się na to zgadzamy.

Mieliśmy kiedyś w naszym ROD święty spokój, a te-

raz płacimy za swoje błędy. Dlaczego my sami nie zareagowaliśmy na to, że w Ogrodzie dzieje się źle? Pewnie każdy z nas wołał nie zaczynać wojny z prezesem. Ale jak zaczął nas ignorować i rozporządzać naszymi pieniędzmi, to dopiero zrozumieliśmy, że milczenie trzeba przerwać i poinformować kogo trzeba o sytuacji w Ogrodzie.

Były prezes trzyma w ROD swojego groźnego psa, który nikogo do ogrodu nie wpuści. Trzeba stać pod bramą i czekać, aż „opiekun” Ogrodu wyjdzie i łaskawie otworzy bramę. Piszę „opiekun”, ponieważ były prezes pilnuje dobytku swoich znajomych i obiecuje im, że on załatwi w gminie każdemu z nich na własność te działki, które zajmują razem ze swoimi ponadnormatywnymi altanami. Nawet stowarzyszenie założył, które składa się tylko z tych, którzy mają interes w tym, aby uratować swoje altany przed nakazem rozbioru, ponieważ w tej sprawie nadzór budowlany z Jeleniej Góry prowadzi jakieś postępowanie.

Na zebraniach w naszym ROD ci wszyscy koledzy wprost namawiają działkowców, tych mieszkających w Miłkowie, żeby się od PZD wyodrębnili, ponieważ chcą uratować swoje altany i mieć miejsce na urlopy latem, a nawet zimą, kiedy przyjeżdżają na kilka dni na narty w góry.

My działkowcy, którzy użytkujemy swoje działki zgodnie z regulaminem chcielibyśmy jak najszybciej pozbyć się intruzów z naszego ROD i dlatego czekamy z niecierpliwością na nakazy rozbiórki ich altan, a także na wyprowadzenie ich z Ogrodu. A luksusy, jakie tu so-

bie stworzyli za darmo, mogą nabyć wszędzie poza Ogrodami i w zgodzie z prawem.

Antoni J.
Działkowiec z Miłkowa

Budownictwo ponadnormatywne i zamieszkiwanie na działkach to przestępstwo

Otóż w mojej ocenie, należałoby przypomnieć działaczom ze stowarzyszenia ogrodowego „Forsycja” i im podobnym, którzy walczą o legalizację bezprawia na działkach, że i oni nie unikną później czy wcześniej odpowiedzialności karnej za to, że zaniechali wykonania ustawowego obowiązku zgłoszenia organowi nadzoru budowlanego faktu wybudowania na działce obiektu z naruszeniem przepisów prawa. O obowiązku tym mówi art. 13 ust. 2 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, która obowiązuje wszystkie stowarzyszenia ogrodowe bez żadnych wyjątków.

Natomiast Ci wszyscy, którzy wybudowali na działkach obiekty ponadnormatywne, podlegają karze za samowolę budowlaną, gdyż tak stanowią przepisy ustawy Prawo budowlane. Wystarczyłoby, aby sami działkowcy, którzy mają normalne normatywne altany i nie godzą się na istnienie domów mieszkalnych w ogrodzie i uciążliwości z tym związane, zgłosili organowi nadzoru budowlanego fakty tych samowoli. Wówczas organy te zajęłyby się likwidacją tych samowoli. Inną sprawą jest dlaczego tego nie czynią? Pozostawię bez komentarza, ponieważ nie mam wiedzy na ten temat. Może są powo-

dy? I pewnie są, skoro prezes „Forsycji” z zaciekłością walczy o legalizację bezprawia. Co tym właścicielom domów na działkach naobiecował, jak nakłaniał ich do wyjścia z PZD?

Jestem zdecydowaną przeciwniczką budownictwa ponadnormatywnego w ogrodach działkowych, ponieważ jest ono zakałą, niczym parszywa owca w rodzinie i burzy wszystkim innym spokój i cel korzystania z działek. Ponadto domy na działkach pobudowali ignoranci prawa, którzy nie szanują także praw innych działkowców. Takich ludzi trzeba przywołać do porządku, a instrumenty ku temu w postaci przepisów prawa są, tylko ci którzy są ustawowo zobowiązani do jego przestrzegania jako zarządy ogrodów, sami tego prawa nie respektują. I koło się zamyka. W miejsce poszanowania prawa wprowadzają manipulowanie działkowcami, piszą jakieś petycje i atakują Polski Związek Działkowców, ponieważ działkowcy nigdy nie godzili się na budowę domów na działkach i na zamieszkiwanie w nich. Polski Związek Działkowców to uszanował i w konsultacjach z działkowcami takie zapisy od zawsze znajdowały się w kolejnych ustawach działkowych i w Prawie budowlanym.

E. Paprocka
ROD „Podzamcze” w Wałbrzychu

Czy można wypoczywać w zamieszkałym ogrodzie?

Medialna dyskusja o zamieszkiwaniu na działkach oraz samowoli budowlanej jakich dopuszcza się część działkowców zatacza w Okręgu Poznańskim coraz szersze kręgi. Już teraz można dostrzec istotną zmianę w przekazach medialnych. Zaraz po proteście zorganizowa-

wanym przez mieszkających na działkach, jaki odbył się w Poznaniu przez Urzędem Miasta 29 stycznia br. media kreowały osoby protestujące na pokrzywdzone.

Próbowano też wywołać wrażenie, że to Polski Związek Działkowców wywołał przysłowiową wojnę i roz-

począł eksmitowanie działkowców z ogrodów. Mieszkających na działkach wsparło też nie wiedzieć skąd i dla czego Wielkopolskie Stowarzyszenie Lokatorów. Mając mgliste pojęcie o prawie działkowym członkowie Stowarzyszenia próbowali przyrównać nasze działania mające na celu przeciwdziałanie zabronionemu przez prawo zamieszkiwaniu na działkach i samowolom budowlanym do działania znanych im czyścicieli kamienic brutalnie wyrzucających na bruk lokatorów. Rzetelne przedstawienie argumentów i faktów przez Okręgowy Zarząd zmieniło optykę postrzegania problemu i w artykułach prasowych oraz przekazach radiowych i telewizyjnych dostrzeżono, że mieszkający na działkach i dopuszczający się samowoli budowlanej świadomie złamali prawo licząc, że nic im nie grozi i będą mogli wykorzystywać ogród działkowy niezgodnie z jego przeznaczeniem.

Do głosu zaczęli też dochodzić działkowcy, którzy używają swoje działki zgodnie z przepisami prawa i mają już dość tolerowania na swoich ogrodach bezprawia, a często także gróźb i szantażu. Zwiększenie aktywności działkowców broniących swoje ogrody przed patologią wywołaną zawłaszczaniem ogrodów przez mieszkających może tylko cieszyć. Jeżeli działkowcy uświadomią sobie, że tolerowanie łamania prawa jest szkodliwe dla nich samych, bo często odbywa się ich kosztem oraz prowadzi do degradacji ogrodu zaczną bronić się przed dyktatem uprawianym przez mieszkających na działkach.

Czy rzeczywiście zamieszkiwanie na działkach odbywa się ze szkodą dla pozostałych działkowców? Odpowiedź na tak postawione pytanie przynosi list Działkowca z ROD im. E. Orzeszkowej w Poznaniu przy ul. Wrzesińskiej, skąd wywodziła się większość protestujących przed Urzędem Miasta. Obraz tego ogrodu w znacznym stopniu dotkniętego łamaniem prawa przedstawiony został w artykule „Prawdziwe oblicze ROD im. Orzeszkowej w Poznaniu” opublikowanym na stronach internetowych PZD 2 lutego br.

List Działkowca przynosi wiedzę, że w tym ogrodzie są jeszcze działkowcy, którym zależy na swoich działkach i nie chcą pogodzić się z perspektywą ich utraty w wyniku działań podejmowanych przez mieszkańców ogrodu. Działkowiec o 33-letnim stażu pisze m.in. „...Brak właściwego działania dyscyplinującego ze strony inspektoratu budowlanego doprowadził do rozejścia się informacji w różnych kręgach cwaniaków – że tam nic się nie dzieje, powiatowy inspektor nadzoru nie działa radykalnie i można się tam budować i zamieszkać na stałe. I tak doszło do tego, że obecnie zamieszkuje ponad 100 rodzin (dokładnie nie wiem) które protestując przed Urzędem Miasta chcą zawładnąć działkami. Przecież w 85% zamieszkanie na działkach nie jest spowodowane ubóstwem, ale świadomym wyborem działkowców?? Na działkach działają firmy budowlane posiadające na działce magazyny materiałowe i bazy sprzętu samochodowe-

go i budowlanego. Teren działki to budynek i wybetonowany bądź utwardzony teren dla postawienia samochodów, goły, bez trawy i drzew. Na działkach nie ma śmietników (od lat) na odpady zmieszane – są pojemniki na szkło makulaturę i tworzywa sztuczne, ale z reguły puste, bo to wszystko łatwiej spalić w stałopalnym kominie i zatruwać środowisko. Większość mieszkających nie ma podpisanych umów na wywóz śmieci, piece nie są kaflowe, kumulujące ciepło, więc trzeba cały czas w nich palić. Działka jest przecież dla wszystkich do korzystania przez cały rok ale pobyt na niej w chwili obecnej można przypłacić chorobą i bólem głowy. Będąc na niej w sobotę 30.01.2016 r. przez kilka godzin doznałem takiego bólu głowy i osłabienia organizmu, że niewiele brakowało a musiałbym skorzystać z pomocy lekarskiej. Pali się plastyki, opony, meble laminowane (są wykonywane zbiórki tych mebli na osiedlach ratajskich – bo najbliżej)”. I dalej zaniepokojony o przyszłość swojego ogrodu Działkowiec pisze: „...Czy miasto jest niańką dla tych ludzi, którzy świadomie złamali prawo a teraz chcą to bezprawie usankcjonować? Przepisy się teraz nie zmieniły, zakaz zamieszkiwania był zawsze. Na walnym zebraniu ogrodu im. E. Orzeszkowej większość działkowców opowiedziała się za przynależnością do Polskiego Związku Działkowców pomimo rozrabiackiej roboty wielu osób zamieszkujących od lat na działkach”. I dodaje za chwilę zwracając się do mnie: „Panie Prezesie, co z resztą działkowców (większością) która nie chce przekształcenia (w osiedle mieszkaniowe – dopisek autora) , a chce mieć dalej ogrody – dla relaksu i wypoczynku latem, wiosną i jesienią... W tym co piszę jest żal człowieka, który od lat cieszy się, że jest w Polskim Związku Działkowców, jest otoczony opieką i dotychczas miał poczucie bezpieczeństwa i zadowolenia. Ale obecnie jestem przerażony”.

Tyle obszernych fragmentów listu. Przebija z niego obawa o utratę swojego zielonego skrawka ziemi i miejsca wypoczynku zagrożonego bezwzględnością działkowców części działkowców nie liczących się ze skutkami swoich poczynań. Dziś oni próbują przedstawiać się w roli poszkodowanych przez los i zmuszonych bytować na ogrodzie. Pewnie w odniesieniu do części z nich jest to prawdziwe, ale większość z tych działkowców świadomie złamało prawo a swoim sposobem użytkowania działki przyczyniło się do degradacji środowiska i obrzydziło działki osobom pragnącym na niej wypoczywać.

Trzeba jednak postawić także kolejne pytania. Czy można bezkarnie łamać obowiązujące prawo i dążyć do legalizacji bezprawia kosztem przestrzegających prawa? Czy Związek może ulec presji mieszkających i pozwolić im na przekształcenie ogrodu? Czy interes wąskiej grupy działkowców „inaczej” uprawiających działki może przystąpić interes większości działkowców ufających swojemu Związkowi i liczących, że Związek ich obroni?

Odpowiedzi narzucają się same. Zarządy ogrodów działkowych muszą stać na straży prawa, bo jest to ich ustawowym i statutowym obowiązkiem. Uchwała nr 362/2015 Prezydium KR PZD w sprawie przeciwdziałania budownictwu ponadnormatywnemu oraz zamieszkiwaniu na terenie działek w ROD zawiera katalog niezbędnych działań do podejmowania przez struktury Związku, by wreszcie zahamować te niekorzystne zjawiska. Przebija z niej konieczność indywidualnego traktowania każdego przypadku łamania prawa i podejmowania działań prowadzących do eliminowania zła. Liczyć trzeba na wsparcie organów administracji państwowej i samorządowej, by skuteczniej realizowały swoje

obowiązki wynikające z ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych a zwłaszcza pomagały osobom w najtrudniejszej sytuacji życiowej oferując im mieszkania komunalne lub socjalne. Nie zamierzamy wszystkich mieszkańców wyrzucić z działek, jak sugerowali protestujący przed Urzędem Miasta, ale nie będziemy też tolerować rażących przypadków łamania prawa. W tym działaniu musimy liczyć na aprobatę dla takich działań ze strony większości działkowców nie godzących się, by zawłaszczać ogród i przekształcać go w osiedle mieszkaniowe. Właśnie takie postawy, jaką zademonstrował Działkowiec z ROD im. E. Orzeszkowej dają nadzieję, że czas przyzwolenia na niszczenie ogrodów bezpowrotnie mija.

dr Zdzisław Śliwa
prezes OZ PZD w Poznaniu

„Ubóstwo równa się zamieszkiwaniu w ROD” – czyli kto i dlaczego mydli działkowcom oczy?

Podkarpacie. Jeden z najbiedniejszych regionów Polski. Duże bezrobocie, niskie zarobki, niezadowolający poziom pomocy socjalnej. W związku z powyższym wydawać by się mogło, że obszernie omawiany w ostatnim czasie problem zamieszkiwania w ponadnormatywnych altanach w polskich ROD, zwłaszcza na Podkarpaciu będzie zjawiskiem nagminnym. Nic bardziej mylnego.

Paradoksalnie okazuje się, że na terenie okręgu podkarpackiego PZD nie występują ponadnormatywne altany. Ponadto nie stwierdzono tam przypadków stałego zamieszkiwania na działkach. Dlaczego akurat ten region nie boryka się z problemem? Na czym polega jego wyjątkowość? Co sprawia, że tamtejsi działkowcy w stu procentach mogą korzystać z uroków ROD, nie martwiąc się zdemolowanymi alejkami, hałasem przejeżdżających przez ogród samochodów, smrodem wydobywającym się z kominów kilkupiętrowych domów, będących samowolami budowlanymi i zagrażającymi bezpieczeństwu działkowców?

Złośliwi powiedzą, że na tamtejszych działkach próżno szukać ponadnormatywnych altan, bo nikogo nie stać na budowę domu. Skąd zatem w innych częściach naszego kraju ludzie określani mianem ubogich posiadają fundusze na wybudowanie wielorodzinnego domu i jego odpowiednie wyposażenie? Przecież już z samej definicji „ubóstwa” nie powinno być ich stać na tak dużą inwestycję. Tym samym garstka osób kreujących się w mediach na ofiary, de facto bezpardonowo wykorzystująca i zaśłaniająca się faktycznie pokrzywdzonymi przez los jednostkami, stosując kolejno zaprzeczającą sobie retorykę, wpada we własne sidła. Obrona przez lobbystów

strategia zyskiwania przychylności społeczeństwa dzięki epatowaniu „ludzką krzywdą” właśnie boleśnie zderza się z rzeczywistością, która wygląda przecież zgoła inaczej. Najwyższy czas przestać stawiać znak równości pomiędzy ubóstwem i zamieszkiwaniem w ROD.

Na Podkarpaciu przede wszystkim sami działkowcy doceniają walory, jakie dają im Rodzinne Ogrody Działkowe i doskonale rozumieją funkcje, jakie mają one spełniać. Taka forma obcowania z przyrodą, przy jednoczesnej niewielkiej ingerencji w nią, sprawia, że społeczność działkowa pilnuje swoich interesów – w pozytywnym tego słowa znaczeniu. Podkarpaccy działkowcy zdają sobie sprawę, że w przypadku występowania ponadnormatywnych altan, całorocznego zamieszkiwania w ROD, ogrody siłą rzeczy tracą te wszystkie funkcje, z myślą o których je tworzone. A tego przecież nikt nie chce. Respektowanie regulaminu ROD, funkcjonowanie w symbiozie z innymi działkowcami i Matką Naturą przynosi wymierne korzyści, do czego na Podkarpaciu nie trzeba nikogo przekonywać. Potrzeby lokalnej społeczności: wypoczynek, rekreacja, zdrowie, ekologia, edukacja przedkładane są przez działkowców ponad prywatne interesy, które najczęściej idą w parze z kombinatorstwem.

Brak ponadnormatywnych altan i zamieszkiwania w podkarpackich ROD to także pochodna sprawnie działających zarządów ROD, które bacznie przyglądają się temu wszystkiemu, co dzieje się w ich ogrodach, by w razie potrzeby natychmiast reagować. Dobra komunikacja między zarządami ROD a działkowcami sprzyja rozwijaniu Rodzinnych Ogrodów Działkowych, a nie ich

degradowaniu. Działkowcy powiadamiają na piśmie zarządy ROD o zamiarze budowy lub rozbudowy altan, załączając rysunki uwzględniające powierzchnię altan, ich wysokość i usytuowanie względem granic działek. Zarządy kontrolują budowę lub rozbudowę altan zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. W razie stwierdzenia naruszenia przez działkowców przepisów, wstrzymują budowę. Skutecznie i systematycznie prowadzona wśród działkowców przez Okręgowy Zarząd Podkarpacki kampania informacyjna również spełnia swoje zadanie.

– Nieustannie przypominamy działkowcom, jakie konsekwencje niesie za sobą łamanie prawa w ROD. Działkowcy posiadający ponadnormatywne altany zawsze muszą liczyć się z tym, że w razie likwidacji Rodzinne-go Ogrodu Działkowego, nie otrzymają żadnego odszkodowania – mówi Pani Agnieszka Sycz, Prezes Okręgowego Zarządu Podkarpackiego PZD w Rzeszowie.

Tymczasem na północnym zachodzie Polski, bez wątpienia w regionie o wiele bogatszym niż chociażby Podkarpacie, w niektórych ROD okręgu szczecińskiego, kwitnie proceder budowania ponadnormatywnych altan, które nader często służą ich właścicielom do celów zarobkowych. Tym samym grupa lobbująca za zamieszkaniem w ROD, usilnie namawiająca do łamania prawa, siłą rzeczy narażająca na utratę zdrowia osoby zamieszkujące samowole budowlane oraz innych działkowców korzystających z ROD, traci kolejny „argument” w dys-

kusji o konieczności zamieszkiwania w ROD z uwagi na „trudną sytuację materialną”.

Krajobraz tych ROD nie jest dziełem przypadku. To przemyślana i zaplanowana przez „kreatywnych działkowców” próba zawłaszczenia sobie dóbr należących do lokalnej społeczności i przekształcenia jej w celu osiągnięcia prywatnych korzyści. Bo jak inaczej nazwać budowanie w ROD ponadnormatywnych altan, które następnie wynajmowane są turystom, nierzadko zza naszej zachodniej granicy?

Przykład Rzeszowa świadczy o tym, że występowanie w ROD ponadnormatywnych altan i całoroczne zamieszkiwanie w nich wcale nie musi być stałym elementem ogrodowego krajobrazu. Oczywiście naiwnym byłoby twierdzenie, że istnieje cudowne antidotum na przemówienie do rozsądku garstki osób, którzy nie potrafią oprzeć się pokusie bezczelnego zawłaszczenia i dezelo-wania dóbr ROD przeznaczonych dla lokalnych społeczności. Niemniej jednak szybkie reagowanie na wszelkiego typu patologie występujące w ROD, brak pobłażliwości dla osób notorycznie będących na bakier z prawem i regulaminem, otwieranie się na dialog i skuteczne formy komunikacji z działkowcami i zarządami ROD są z pewnością ważnym krokiem na drodze do zachowania Rodzinnych Ogrodów Działkowych w takiej postaci, do której przez lata ich prawidłowego funkcjonowania nas przyzwyczaiły.

ŁP

Kto mieszka na działkach?

Problemy budownictwa ponadnormatywnego oraz zamieszkiwania na terenach działek ROD spędza sen z powiek, w zasadzie wszystkim organom Stowarzyszenia Ogrodowego Polskiego Związku Działkowców.

Przeprowadzone badania wskazują, że w dużej mierze problem ten dotyczy wielkich aglomeracji miejskich oraz ogrodów lokowanych na terenach bardzo atrakcyjnych w sąsiedztwie obszarów leśnych i naturalnych zbiorników wodnych.

Kto zatem mieszka na działkach? Szukając odpowiedzi na to pytanie słyszymy, że zdecydowana większość to ludzie biedni, bezdomni, bardzo skrzywdzeni przez życie. Jest to kłamstwo. Owszem spotyka się typowych bezdomnych, którzy w okresie zimy szukają schronienia przed mrozem. Osoby te koczują w skromnych altankach bez systemów grzewczych, łazienek czy bieżącej wody. Problem tych „mieszkańców” bardzo szybko rozwiązu-

jemy. Po otrzymaniu sygnałów o takich mieszkańcach oraz po wizytach przedstawicieli ośrodków pomocy społecznych, ludzie ci bardzo szybko zmieniają miejsca zamieszkania. W specjalistycznych ośrodkach pomocy społecznej znajdują w miarę godne warunki życia.

Druga grupa zamieszkujących na działkach to w większości ludzie dobrze sytuowani, których stać było na pobudowanie domów mieszkalnych dostosowanych do całorocznego zamieszkiwania z garażami i systemami specjalnych zabezpieczeń. Często na terenach działek spotkać można zaparkowane po dwa samochody wysokiej klasy.

Z tymi „mieszkańcami” ogrodów mamy ogromne kłopoty. Ludzie ci z premedytacją wykorzystują zapisy ustawy o ROD (m.in. zwolnienia z podatku rolnego i od nieruchomości) do osiągnięcia własnych korzyści. Biorąc również pod uwagę atrakcyjne usytuowanie działek, korzystają oni „całą gębą” i cały rok z wszelkich przyjem-

ności, jakie stwarzają ogrody.

W obronie własnych interesów próbują organizować zbiorowe akcje pod hasłami wielce pokrzywdzonych grup społecznych. Potrafią dotrzeć do najwyższych instytucji państwowych i społecznych, przedstawiając swoje „krzywdy”, licząc również na usankcjonowanie swoich niecnych procedurów.

My prawdziwi działkowcy musimy zrobić wszystko, aby nasze ogrody nie stały się osiedłami domków jednorodzinnych, gdzie łamiący prawo będą dyktować warunki funkcjonowania tych ogrodów. Wykorzystajmy zapisy ustawy o ROD, aby przywrócić normalność na działkach. Brońmy również aktualnych zapisów naszej ustawy przed próbami ich zmian!!

Jan Molski

Prezes ROD im. mjr Dobrzyckiego w Obornikach

Prawda o zamieszkujących w ogrodach działkowych

Nie wiem jakie nowe prawo musiałyby być ustanowione, aby uporządkować sprawy zamieszkiwania na terenach rodzinnych ogrodów działkowych? Na pewno musiałyby być zmieniona ustawa o ewidencji ludności, dzięki której obecnie mieszkający i „zameldowani” mają poczucie pewności siebie i poczucie „słabości” ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Czy jako użytkownicy działek możemy coś w tym zakresie zrobić – praktycznie nic. Ale jest to najłatwiejsza odpowiedź i niezupełnie prawdziwa.

Przyjrzyjmy się osobom zamieszkującym na działkach. Czy są to rzeczywiście ludzie ubodzy? Czy altana – chociaż absolutnie jest to pojęcie niezgodne z określeniem wskazanym w ustawie prawo budowlane, posiadająca powierzchnię 40 – 70 m² zabudowy plus piwnicę, poddasze użytkowe, komfortowo wykończona, należy do osoby ubogiej? Nie wspomnę o samochodach parkujących na działce lub na alejce ogrodowej. Ludzie ci na swą obronę wskazują, że nie mogą otrzymać mieszkania z urzędu. Wszyscy oprócz nich wiedzą, że aby otrzymać mieszkanie komunalne należy spełniać określone kryterium dochodowe na jednego członka gospodarstwa domowego. Analizując dalej należy zastanowić się gdzie poprzednio zamieszkiwali – wyjaśnienie złożone przez jednego z nich „sprzedałem mieszkanie własnościowe w budynku spółdzielczym, bo było za małe – 56 m² i miałem kłopot z parkowaniem samochodu, a jestem taksówkarzem”. Konieczne jest tu dalsze rozwinięcie sytuacji życiowej tego „biednego działkowca”. Za sprzedane mieszkanie w realiach gnieźnieńskich otrzymał 170.000 zł, czynsz miesięczny płacony za to mieszkanie

wynosił około 350 zł miesięcznie. Jako członek Związku, użytkownik działki płaci około 350 zł rocznie. Ilu jest takich? A ilu, którzy swoje mieszkania podnajmują?

Co dobrego otrzymujemy od takiego „działkowca” – porozjeżdżane alejki ogrodowe, bo przecież on musi dojechać do swojej działki niezależnie od aktualnego stanu nawierzchni.

Dalsza sprawa to ochrona środowiska – nie wszyscy mieszkający posiadają szamba z atestami, a czynników zanieczyszczających poza tym jest jeszcze więcej. Rozumiemy osoby zamieszkujące na działce w altanach zgodnych z ustalonymi normami, którzy z przyczyn losowych zostali pozbawieni dotychczasowych mieszkań.

Teren pod ogród działkowy w Gnieźnie 114 lat temu został przekazany celem podreperowania zdrowia dla osób przebywających na działkach. Przez kolejne lata korzystaliśmy z działek zgodnie z ich przeznaczeniem. Przez ostatnie lata nowobogacy swoim postępowaniem wypaczyli pojęcie „ogród działkowy”. Chcemy na działkach wypoczywać, a nie realizować podstawowe czynności bytowe. Dlatego musimy koniecznie dokonać przeglądu działek użytkowanych przez osoby pełniące funkcje zarządzające w ogrodzie, a w konsekwencji tereny całych ogrodów, aby wyłonić wszystkie altany ponadmetrażowe celem zgłoszenia ich do państwowego nadzoru budowlanego. Użytkowników działek zameldowanych na działce pozbawiać członkostwa w stowarzyszeniu PZD co będzie pierwszym krokiem do wypowiedzenia umowy dzierżawy działkowej.

Zdzisław Stankowiak
ROD „Winiary” Gniezno

Budownictwo ponadnormatywne na działkach nie może być zalegalizowane

Budując altanę obowiązkiem działkowca jest i zawsze było zadbanie, aby jej wymiar nie przekroczył normy określonej w prawie związkowym i w ustawie Prawo budowlane. Nawet niewielkie przekroczenie obowiązujących norm zabudowy, nieuchronnie skutkuje daleko idącymi konsekwencjami nie tylko związanymi z korzystaniem z działki, ale również kosztami finansowymi wynikającymi z konieczności zapłaty gminie podatku od nieruchomości oraz dodatkowo brakiem rekompensaty w przypadku wygaśnięcia prawa do działki w związku z likwidacją ROD lub jego części.

Należy również pamiętać, że od podatku zwolnione są położone na terenie rodzinnego ogrodu działkowego altany, które odpowiadają definicji zawartej w ustawie Prawo budowlane i nie przekraczają norm powierzchni ustalonych w przepisach prawa budowlanego dla altan. Natomiast w przypadku wygaśnięcia lub odebrania prawa do działki, działkowiec nie otrzyma wynagrodzenia za ponadwymiarową altanę lub dom mieszkalny wybudowany na działce, co wynika jednoznacznie z art. 42 ust. 1 ustawy o ROD.

Nie do przyjęcia są tłumaczenia właścicieli takich domów, że kiedyś w przeszłości w PZD było inne prawo, albo wręcz obarczanie winą PZD za to, że rozmaici ignoranci prawa, do których zaliczają się także byli prezesi ROD, wybudowali sobie na nie swoim gruncie domy. To właśnie zarządy ogrodów miały i mają obowiązek przeciwdziałania budownictwu ponadnormatywnemu na

działkach. Był tylko jeden problem dla zarządów a mianowicie, jak zgłaszać nadzorowi budowlanemu budownictwo ponadnormatywne, skoro sam prezes wybudował sobie dom na działce?

Wszyscy ci „budowniczy” pozaprawnego ładu w ROD wiedzą o tym doskonale. Teraz w obawie o utratę tych domów podnoszą larum przypisując sobie status ubogich ludzi, którzy nie mieli szans na normalne mieszkania i zmuszeni byli do budowania domów na działkach i zamieszkiwania w nich. Dokonali swego rodzaju przestępstwa, za które domagają się satysfakcji w postaci usankcjonowania bezprawia. Przecież to kpina i obraza prawa a także działkowców, którzy posiadają normalne altany i chcą w zgodzie z regulaminem korzystać z dobrodziejstw działek.

Słusznie i w trosce o dobro działkowców Polski Związek Działkowców na stronie internetowej uprzedza o pułapkach czyhających w ogłoszeniach o sprzedaży domów na działkach. Nawet w tych ogłoszeniach uprawiany jest proceder bezprawia, ponieważ ogłaszający się w obawie przed konsekwencjami, które zastosuje wobec nich inspektor nadzoru budowlanego, oszukują ewentualnych nabywców przez to, że ukrywają fakt, iż dom na działce w ROD jest samowolą budowlaną.

O tym, że za samowolą budowlaną na działkach znalazła się „pod lupą” nadzoru budowlanego przekonali się już niektórzy działkowcy w jednym z ROD w Okręgu Sudeckim PZD.

Krzysztof Paciepnik
Inspektor
Okręg Sudecki PZD

Samowole budowlane na działkach w ROD do rozbiórki

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego wreszcie nakazał rozbiórkę ponadnormatywnych altan na działkach w ROD „Pod Kasztanami” w Miłkowie. Postępowanie w tych sprawach zostało wszczęte przez nadzór budowlany kilka lat temu. Początkowo postępowanie inspektora nadzoru budowlanego było wprost oporne, bowiem wszczęte postępowania zostały przez ten organ bezpodstawnie umorzone.

Reakcją na umorzenie postępowań w sprawach ponadnormatywnych altan w ROD „Pod Kasztanami” w Miłkowie były odwołania Zarządu ROD złożone do Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

W prowadzonych postępowaniach i wydanych wówczas decyzjach organ budowlany nie uniknął błędów, które spowodowały uchylenie zaskarżonych decyzji przez Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego i przekazanie spraw do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji tj. Powiatowemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanemu, co nastąpiło w 2013 r.

Ponowne rozpatrzenie spraw samowoli budowlanych trwało stanowczo za długo, bowiem żaden przepis Kodeksu postępowania administracyjnego, ani przepisy ustawy Prawo budowlane nie przewidują aż 1,5 roku czasu na rozstrzygnięcie sprawy i wydanie stosownej de-

cyzji, zważywszy że większość materiałów dowodowych była już zgromadzona w 2012 r.

Wprawdzie Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego złożył wyjaśnienie o przyczynach zwłoki w wydaniu decyzji, jednak jest ono wymijające, enigmatyczne i nie do przyjęcia, iż zwłoka w postępowaniu była zasadna.

Teraz pozostaje Zarządowi ROD „Pod Kasztanami” w Miłkowie i Okręgowi Sudeckiemu monitorowanie dalszego biegu spraw nakazu rozbiórki. Wydane decyzje nie są jeszcze ostateczne. Nie mniej jednak wniosek z opisanego faktu jest jeden: tylko i wyłącznie respektowanie przez zarządy ROD obowiązku nakazanego w art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych

ogrodach działkowych i pomoc Okręgu w prowadzonych postępowaniach przed organem nadzoru budowlanego, powinno doprowadzić do likwidacji budownictwa ponadnormatywnego i zamieszkiwania w ogrodach.

W ogrodach działkowych nie może być akceptacji dla wykorzystywania działek rodzinnych na cele sprzeczne z ideą tych ogrodów zapisaną w ustawie. Przepisy dot. ogrodnictwa działkowego od zarania dziejów zawsze były formułowane z uwzględnieniem woli działkowców – członków PZD, którzy nigdy nie godzili się i nie godzą na ponadnormatywne budownictwo i na zamieszkiwanie na działkach.

Maria Klimków
Sekretarz OZ Sudecki

IV. JUBILEUSZ 35-LECIA POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

1. Uchwała Krajowej Rady PZD

UCHWAŁA NR 21/V/2016

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z 19 lutego 2016 roku
w sprawie 35-lecia Polskiego Związku Działkowców

W dniu 12 maja 2016 r. przypada jubileusz 35-lecia powstania Polskiego Związku Działkowców. Ten dzień to święto niezależności, samodzielności i samorządności ruchu ogrodnictwa działkowego.

Polski Związek Działkowców skupia prawie milion rodzin użytkujących działki. Czyni to naszą organizację jedną z największych nie tylko w Polsce, ale i w Europie. Zapewnia nam przez to potencjał konieczny do pokonywania problemów, z którymi spotykamy się broniąc interesów i praw działkowców oraz zabiegając o najlepsze warunki dla funkcjonowania ogrodów.

PZD, poprzez swoje działania, kontynuuje ponad stuletnią tradycję ogrodnictwa działkowego. Ogrody, zakładane jeszcze w XIX wieku, od samego początku służyły i nadal służą społeczeństwu. Pełnią bardzo ważne funkcje o charakterze ekonomicznym, ekologicznym, a także rekreacyjnym i zdrowotnym. 35 lat istnienia Związku to okres w historii ruchu działkowego, który potwierdził

istotne znaczenie ogrodów działkowych dla niezamożnych rodzin i całego społeczeństwa.

Działkowcy przez wiele lat dążyli do samodzielności, aby móc własnym głosem mówić o najważniejszych dla nich sprawach. Jeszcze w okresie przedwojennym środowiska działkowe dążyły do ustawowego usankcjonowania struktur ogrodnictwa, które skupiałyby się w ogólnopolskiej organizacji. Niestety wybuch wojny w 1939 r. spowodował wstrzymanie prac na ustawę.

W okresie powojennym powrócono do tej idei, jednak ze względu na sytuację ustrojową była ona znacznie ograniczona. Potrzeba autonomii ruchu ogrodnictwa działkowego była jednak bardzo silna, dlatego w miarę upływających lat niezależność od władzy państwowej ulegała zwiększeniu. Proces wyswabdzania rozpoczął się już w latach 60-tych ubiegłego wieku, poprzez organizowanie struktur ponad ogrodnictwa i stopniowe zwiększanie ich uprawnień oraz uniezależnianie się od

kurateli ówczesnej centrali związków zawodowych. Ostateczne zwycięstwo nastąpiło jednak na początku lat 80-tych, gdy w całym kraju rozpoczęły się przemiany społeczno-polityczne, które w 1989 r. dały początek powrotu Polski do rodziny państw demokratycznych.

Dzięki wiedzy i doświadczeniu ówczesnych struktur organizacyjnych pracowniczych ogrodów działkowych i stanowczemu poparciu działkowców w dniu 6 października 1980 r. Krajowa Rada POD podjęła uchwałę ogłaszającą autonomię ruchu działkowego. Całkowite uniezależnienie się od władztwa zewnętrznego nastąpiło 6 maja 1981 r., kiedy sejm uchwalił ustawę o pracowniczych ogrodach działkowych, która weszła w życie niemal natychmiast, bo już 12 maja 1981 r. Ustawa ta powołała niezależną ogólnopolską organizację działkowców – Polski Związek Działkowców. Następnie IX Krajowy Zjazd Delegatów POD, który obradował w dniach 27 i 28 czerwca 1981 r. uchwalił statut PZD, wybrał organy krajowe i ustanowił struktury ogrodowe i wojewódzkie.

Rozpoczęcie działalności Polskiego Związku Działkowców dało początek największemu w historii rozwojowi ogrodów. Po niespełna kilku latach pracy PZD nastąpiło dwukrotne zwiększenie powierzchni ogrodów. Udało się pozyskać, a następnie zagospodarować ok 14 tysięcy hektarów. Dzięki temu działki otrzymało 350 tysięcy polskich rodzin. Tak szybki i dynamiczny rozwój ogrodów, w tak krótkim czasie był i nadal jest niespotykany w całej Europie. Związek przyczynił się do tego, że powstawały ogrody nowoczesne, wyposażone w odpowiednią infrastrukturę, dobrze zaprojektowane i zagospodarowane, a w ogrodach już istniejących dokonano wielu inwestycji służących działkowcom. Osiągnięcia te najlepiej świadczą o tym, że powołanie PZD było właściwe i potrzebne.

Krajowa Rada wyraża głębokie uznanie dla pracy wszystkich społecznych działaczy, którzy swoją determinacją, konsekwencją i zdecydowanymi krokami doprowadzili do osiągnięcia samodzielności i samorządności ruchu ogrodnictwa działkowego. Dzięki nim PZD mogło zacząć mówić własnym głosem i zajmować stanowiska w sprawach ważnych nie tylko dla działkowców, ale również dla całego społeczeństwa.

Przemiany w kraju, które nastąpiły w latach 90-tych zatrzymały dynamiczny rozwój ogrodów i postawiły przed Związkiem nowe wyzwania. Dotyczyło to głównie walki o zachowanie ogrodów działkowych, praw przysługującym działkowcom i nową ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych.

Uchwalenie w dniu 13 grudnia 2013 r. ustawy o ROD było bez wątpienia największym sukcesem PZD. Ustawa ta, oparta na projekcie obywatelskim, uratowała byt polskich ogrodów działkowych. Wywalczyliśmy akt prawny łączący tradycję z rozwiązaniami odpowiadającymi aktualnym potrzebom i wyzwaniom stojącym przed ogrodami działkowymi. Kolejnym krokiem było zwołanie XII Krajowego Zjazdu Delegatów PZD, który uchwalił nowy statut PZD.

Należy także podkreślić, że tylko dzięki działaniom Związku i zrzeszonych w nim działkowców, ponownie dzięki inicjatywie obywatelskiej zmienione zostało prawo i w konsekwencji uratowano 900 tysięcy altan działkowych.

Doświadczenia z 35 lat istnienia PZD wskazują jednoznacznie na to, iż posiadanie silnego, niezależnego samorządu, reprezentującego interesy środowiska działkowego jest nie tylko potrzebne, ale wręcz konieczne. Mijające lata najlepiej świadczą o tym, że tylko jako Związek możemy obronić ogrody i prawa ich członków oraz zapewnić warunki dla dalszego rozwoju idei ogrodów działkowych w Polsce. Tylko silna, zintegrowana wokół własnych celów organizacja działkowców jest w stanie skutecznie bronić istnienia ogrodów.

PZD wielokrotnie jednoczył działkowców do wspólnej walki przeciwstawiając się próbom totalnej likwidacji ogrodów lub drastycznego ograniczenia praw działkowców. Silny, niezależny i samorządny Związek gwarantuje bezpieczeństwo dla praw działkowców, prowadzi i chroni ogrody działkowe oraz realizuje ich społeczną funkcję.

Krajowa Rada, biorąc pod uwagę 35-letni dorobek PZD, wyraża słowa głębokiego uznania wszystkim organom Związku za aktywną obronę ogrodów, ustawy o ROD i PZD. Szczególne podziękowania należą się polskim działkowcom i ich rodzinom za ciężką pracę, niezłomną postawę i wytrwałość w obronie ogrodnictwa działkowego, w walce o prawa działkowców i umiłowanie wspólnej idei służenia polskiemu społeczeństwu.

Krajowa Rada PZD, doceniając rolę, jaką dla działkowców, ogrodów i społeczeństwa spełnia Związek, postanawia uczcić jubileusz 35-lecia PZD i z tym samym zwraca się do wszystkich struktur Związku. Apeluje do okręgowych zarządów i zarządów ROD, aby uwzględnili w programach działania na rozpoczynający się rok obchody jubileuszu i dali temu wyraz podczas uroczystości organizowanych samodzielnie w ogrodach działkowych i w czasie obchodów ogrodowych, okręgowych i Krajowych Dni Działkowca.

WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 19 lutego 2016 r.

2. Apel Krajowej Komisji Rewizyjnej

Apel
Krajowej Komisji Rewizyjnej
z dnia 16 lutego 2016 roku
*do członków Związku w sprawie uczczenia Jubileuszu 35-lecia istnienia
Polskiego Związku Działkowców*

6 maja 1981 roku to data powstania Polskiego Związku Działkowców, a więc w 2016 roku mija 35 lat istnienia naszej samodzielnej, samorządnej i pozarządowej organizacji społecznej.

Usamodzielnienie się ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce zapoczątkowała uchwała VIII Plenum Krajowej Rady Pracowniczych Ogrodów Działkowych z 6 października 1980 roku. Ta decyzja o podjęciu przez ruch działkowy samodzielnej działalności skutkowałą wyłączeniem się spod nadzoru ówczesnej Centralnej Rady Związków Zawodowych i była jak na tamte czasy bardzo odważna.

W związku z uchwałą Krajowej Rady POD podjęto szereg bardzo intensywnych działań związanych z opracowaniem nowej ustawy o POD, czego efektem było doprowadzenie do uchwalenia przez Sejm w dniu 6 maja 1981 roku nowej ustawy o pracowniczych ogrodach działkowych gwarantujący niezależność ogrodnictwa działkowego zorganizowanego w PZD.

IX Krajowy Zjazd POD a zarazem I Zjazd Polskiego Związku Działkowców w dniu 28 czerwca 1981 roku wykonując postanowienia nowej ustawy o POD uchwalił Statut Polskiego Związku Działkowców i wybrał Krajową Radę PZD, Krajową Komisję Rewizyjną PZD i Krajową Komisję Rozjemczą PZD.

Zjazd i uchwalony przez niego Statut PZD usankcjonował działanie organów PZD w ogrodach i na szczeblu wojewódzkim.

Krajowa Komisja Rewizyjna PZD stwierdza, że obchody 35-lecia istnienia naszego Związku zasługują na uroczysty charakter. Jest to także okazja do zaprezentowania lokalnym społecznościom dorobku naszych ogrodów i Związku.

Mając powyższe na uwadze kierujemy do członków i struktur organizacyjnych Związku ten apel, aby w bieżącej działalności uwzględniały tematykę związaną z Jubileuszem PZD.

Członkowie Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD
Maria Fojt, Bogusław Dąbrowski, Dorota Zerba,
Roman Żurkowski, Jadwiga Drzewiecka,
Zenon Jabłoński,
Witold Juchniewicz, Alina Nocuń, Alicja Paterek,
Eugeniusz Rabuski i Zofia Zielińska.

Warszawa, dnia 16.02.2016 r.

V. KRAJOWE KONKURSY „ROD ROKU 2016” I „WZOROWA DZIAŁKA ROKU 2016”

UCHWAŁA NR 44/2016

Prezydium KR PZD

z dnia 2 marca 2016 roku

w sprawie ogłoszenia konkursu krajowego „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2016”

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 134 pkt 14 statutu PZD w związku z § 7 statutu, postanawia:

§ 1

1. Ogłosić na rok 2016 konkurs krajowy pn. „**Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2016**”.
2. Regulamin konkursu stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.
3. Ankieta konkursowa stanowi załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2

1. Do udziału w konkursie prezydium okręgowych zarządów PZD zgłaszają rodzinne ogrody działkowe, które były laureatami w konkursach okręgowych w roku 2015.
2. Prezydium okręgowego zarządu PZD, na terenie którego znajduje się więcej niż 50.000 działek, może zgłosić do konkursu 2 rodzinne ogrody działkowe.
3. Laureaci konkursów krajowych mogą być zgłaszani przez okręgowe zarządy po 3-letniej karencji.
4. Termin zgłaszania ogrodów do konkursu upływa z dniem 25 maja 2016 r.

§ 3

Do udziału w konkursie nie mogą być zgłaszane rodzinne ogrody działkowe:

- 1) w których działki posiadają altany ponadnormatywne, występują zjawiska zamieszkiwania oraz przypadki zameldowania na terenie działek w ROD,
- 2) które nie posiadają planów zagospodarowania zatwierdzonych przez Prezydium OZ PZD.

§ 4

Zgłoszenie do konkursu winno zawierać:

1. Uchwałę prezydium okręgowego zarządu PZD z pełną nazwą rodzinnego ogrodu działkowego, jego położeniem, liczbą terenów, łączną powierzchnią w ha i liczbę działek, a także numerem pod którym ogród jest zarejestrowany w Rejestrze ROD Krajowej Rady PZD.

2. Pisemną informację o rodzinnym ogrodzie działkowym, obejmującą wszystkie działki zawarte w regulaminie konkursu krajowego oraz jego historię.
3. Wyposażenie rodzinnego ogrodu działkowego w infrastrukturę oraz tereny ogólne wypoczynkowe (place zabaw dla dzieci, place do użytku ogólnego, aleje spacerowe z ich wyposażeniem, np. ławki ogrodowe itp.).
4. Materiał fotograficzny przedstawiający zagospodarowanie ogrodu i działek, w tym bramy wjazdowe do ogrodu, Dom Działkowca lub świetlicę i budynki administracyjno-gospodarcze, tereny użytku ogólnego i rekreacyjne ogrodu, drogi, aleje ogrodowe oraz parkingi, 10 wyróżniających się w zagospodarowaniu działek w ogrodzie z podaniem ich numerów oraz nazwisk użytkowników, życie w ogrodzie (w tym imprezy ogrodowe, Dni Działkowca, Dzień Dziecka, integracyjne itp.).
5. Materiał fotograficzny winien być dobrej jakości wykonany w sposób umożliwiający jego wykorzystanie do publikacji. Wskazane jest, aby był wykonany przez dobrego fotografa i przekazany w formie elektronicznej.

§ 5

Brak załączenia do zgłoszenia dokumentów wymienionych w § 3 uchwały skutkuje nie przyjęciem zgłoszenia rodzinnego ogrodu działkowego do konkursu.

§ 6

1. Komisja Konkursowa Krajowej Rady PZD, w skład której wejdą instruktorzy SSI na podstawie materiałów wymienionych w § 4 uchwały, a także ilustracji przeprowadzonych w okresie od 15 czerwca do 10 lipca 2016 r. dokona oceny rodzinnych ogrodów działkowych zgłoszonych do konkursu.
2. Komisja Konkursowa Krajowej Rady PZD sporządzi ze swojej pracy protokół wraz z wnioskami na potrzeby Prezydium Krajowej Rady PZD.
3. Prezydium Krajowej Rady PZD na podstawie protokołu z pracy Komisji i wniosków:
 - 1) dokona rozstrzygnięcia konkursu, ustali listę laureatów, w tym ROD, który otrzymał tytuł „Naj-

lepsy Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2016” oraz ogrody wyróżnione w poszczególnych dziedzinach,

2) przyzna tytuły:

- a) ogrodomi, który uzyskał najwyższą ocenę w konkursie tytuł „Najlepszy Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2016”,
- b) pozostałym 5 laureatom tytuł „ROD Roku 2016”
- c) wyróżnienia w poszczególnych dziedzinach:
 - Działalność Statutowa,
 - Działalność Oświatowa,
 - Zagospodarowanie działek,
 - Działalność na rzecz środowiska naturalnego,
 - Inwestycje i remonty infrastruktury,
 - Bezpieczeństwo,
 - Promocja Związku,
 - Zagospodarowanie ROD,
 - Przychylny dzieciom i młodzieży.

§ 7

1. „Najlepszy Rodzinny Ogród Działkowy Roku

2016” otrzyma puchar Prezesa PZD, dyplom, tablicę okolicznościową oraz nagrodę pieniężną w wysokości 5000,- złotych.

2. Rodzinne ogrody działkowe, które zdobyły tytuły „ROD Roku 2016” otrzymują puchary, dyplomy, tablice okolicznościowe oraz nagrody pieniężne w wysokości 4000,- złotych.
3. Rodzinne ogrody działkowe, które otrzymały wyróżnienia w poszczególnych dziedzinach otrzymują puchary, dyplomy, tablice okolicznościowe oraz nagrody pieniężne w wysokości 2000,- złotych.

§ 8

Wszystkie rodzinne ogrody działkowe biorące udział w konkursie otrzymają zestaw wydawnictw związkowych na wyposażenie bibliotek ogrodowych.

§ 9

Wyniki konkursu ogłoszone zostaną w trakcie uroczystości Krajowych Dni Działkowca Roku 2016 oraz opublikowane w miesięczniku działkowiec i Biuletynie Informacyjnym PZD.

I WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 2 marca 2016 r.

Załącznik nr 1 do uchwały nr 44/2016
Prezydium KR PZD z dnia 2 marca 2016 r.:

REGULAMIN KONKURSU KRAJOWEGO „RODZINNY OGRÓD DZIAŁKOWY ROKU 2016”

I DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

1. Dokumentacja organizacyjna ogrodu:

- a) walnych zebrań i zebrań zarządu ROD za rok 2015, **0-10 pkt.**
 - b) protokoły, uchwały, decyzje, zgodność dokumentacji i podejmowanych uchwał z przepisami statutu PZD i regulaminu ROD **0-10 pkt.**
 - c) ilość nowych użytkowników działek, dokumentacja wpisowego i jego podział oraz zabezpieczenie rocznej prenumeraty „działkowiec” **0-10 pkt.**
2. Zgodność planu zagospodarowania ROD ze stanem faktycznym (ze szczególnym uwzględnieniem ilości bram i furtek) **0-10 pkt.**

3. Dokumentacja członków Związku (rejestr członków ROD, deklaracje członkowskie, umowy przeniesienia prawa do działki, karty ewidencyjne działek, zabezpieczenie rejestru i przestrzeganie ustawy o ochronie danych osobowych	0-10 pkt.
4. Komisje problemowe w ogrodzie (liczba działających komisji – należy wziąć pod uwagę co najmniej trzy takie komisje, dokumentacje, pracy komisji oraz efekty ich pracy)	0-10 pkt.
5. Wyposażenie ogrodu działkowego w sprzęt ogrodniczy i mechaniczny (wymienić jaki)	0-10 pkt.
Łączna ilość punktów do uzyskania	70 pkt.

II. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWA

1. Organizowanie szkoleń z zakresu wiedzy ogrodniczej i organizacyjnej dla działkowców, w tym:	
a) szkolenia tj. wykłady, pogadanki, prelekcje, ilość szkoleń i uczestników	0-10 pkt.
b) pokazy praktyczne – ilość pokazów i uczestników	0-10 pkt.
2. Propagowanie i rozprowadzanie literatury związkowej, w tym:	
a) miesięcznika „działkowiec” w roku 2015 – prenumerata miesięcznika dla instruktorów ogrodowych SSI PZD i członków organów ROD	0-10 pkt.
b) rozprowadzanie przez zarząd ROD w roku 2015 literatury związkowej na potrzeby działkowców	0-10 pkt.
c) prowadzenie biblioteki ogrodowej	0-10 pkt.
3. Działalność instruktorów Społecznej Służby Instruktorskiej PZD – liczba instruktorów ogrodowych przypadających średnio na 100 działek w ROD	0-10 pkt.
4. Prowadzenie kroniki ogrodowej	0-10 pkt.
Łączna ilość punktów do uzyskania	70 pkt.

III. INWESTYCJE I REMONTY INFRASTRUKTURY ROD

1. Przygotowanie, prowadzenie i rozliczenie inwestycji i remontów prowadzonych przez zarząd ROD zgodnie ze statutem PZD i uchwałą nr 14/III/2015 Krajowej Rady PZD z dnia 1.10.2015 r. i w oparciu o uchwałę walnego zebrania	0-10 pkt.
2. Bieżąca konserwacja urządzeń i infrastruktury ogrody	0-10 pkt.
3. Prowadzenie modernizacji ROD oraz jej realizacja w oparciu o posiadaną dokumentację i planem zagospodarowania - realizacja Programu ROD XXI wieku	0-10 pkt.
4. Pozyskiwanie środków na inwestycje i remonty, podnoszenie standardów infrastruktury ROD	0-10 pkt.
Łączna ilość punktów do uzyskania	40 pkt.

IV. ZAGOSPODAROWANIE ROD

1. Zagospodarowanie przestrzenne ogrodu (zgodność zagospodarowania ogrodu z planem zagospodarowania)	0-10 pkt.
2. Infrastruktura ROD (stan techniczny), w tym:	
a) ogrodzenie zewnętrzne	0-10 pkt.
b) bramy i furtki	0-10 pkt.

c) tablica z nazwą ogrodu i jej estetyka	0-10 pkt.
d) drogi i alejki ogrodowe ich stan i funkcjonalność	0-10 pkt.
e) parkingi i miejsca postojowe i ich oddzielenie zielenią izolacyjną od działek	0-10 pkt.
f) obiekty kubaturowe występujące na terenie ROD, tj. dom działkowca, świetlica, budynki gospodarcze	0-10 pkt.
g) nawadnianie ogrodu (sposób nawadniania)	0-10 pkt.
h) sieć energetyczna i jej rozprowadzenie po ogrodzie (wyprowadzenie poza altany podliczników)	0-10 pkt.
i) sanitariaty, ich stan i odizolowanie od działek sąsiednich	0-10 pkt.
3. Zagospodarowanie i wyposażenie terenów ogólnych (należy podać rodzaj placów ogólnych i placów rekreacyjnych oraz ich wyposażenie)	0-10 pkt.
4. Stan i wykorzystanie tablic informacyjnych w ogrodzie – aktualność zamieszczanych w nich materiałów i ogłoszeń	0-10 pkt.
Łączna ilość punktów do uzyskania	120 pkt.

V. ZAGOSPODAROWANIE DZIAŁEK

1. Wyposażenie działek (stan techniczny, zgodność z regulaminem ROD):	
a) altany (ich prawidłowe usytuowanie jeżeli nie zaistnieją inne przesłanki, powierzchnia i wysokość oraz estetyka)	0-10 pkt.
b) zachowanie odległości nasadzeń trwałych od granic działek	0-10 pkt.
c) szklarnie i tunele foliowe	0-10 pkt.
d) elementy małej architektury na działkach (murki, pergole, trejaże, itp.)	0-10 pkt.
e) powszechność stosowania kompostowników, ich usytuowanie oraz wykorzystanie na działkach zgodnie z regulaminem ROD	0-10 pkt.
2. Estetyka i funkcjonalność działek	0-10 pkt.
3. Pielęgnacja drzew i krzewów (cięcie, prześwietlanie, odnawianie)	0-10 pkt.
4. Modernizacja działek – realizacja programu	0-10 pkt.
Łączna ilość punktów do uzyskania	80 pkt.

VI. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Występowanie naturalnych pasów izolacyjnych w sąsiedztwie dróg komunikacyjnych lub innych źródeł zanieczyszczeń	0-10 pkt.
2. Udokumentowane przez zarząd ROD badania gleby	0-10 pkt.
3. Utrzymywanie czystości w ogrodzie, na działkach i na terenach przylegających bezpośrednio do ogrodu	0-10 pkt.
4. Udokumentowane rozwiązanie składowania i usuwania śmieci (umowy)	0-10 pkt.
5. Ekologia w ogrodzie (budki lęgowe, karmniki dla ptaków, pszczoły murarki ekologiczne sposoby ochrony roślin, stosowanie nawozów naturalnych, kompostowniki na działkach)	0-10 pkt.
6. Inicjatywy w ROD prowadzące do zmniejszenia ilości śmieci poprzez zagospodarowanie odpadów roślinnych (np. skoszonej trawy itp.) oraz usuwanych gałęzi z drzew i krzewów	0-10 pkt.
Łączna ilość punktów do uzyskania	60 pkt.

VII. BEZPIECZEŃSTWO W ROD

1. Udokumentowana współpraca z policją, strażą miejską	0-10 pkt.
2. Polisy ubezpieczeniowe majątku Związku	0-10 pkt.
3. Zabezpieczenie przeciwpożarowe oraz przestrzeganie przepisów ogólnych i związkowych w tym zakresie	0-10 pkt.
4. Układ komunikacyjny w ogrodzie umożliwiający swobodny dojazd do każdej działki pojazdów służb ratowniczych	0-10 pkt.
6. Inne formy zapewnienia bezpieczeństwa w ogrodzie (wymienić jakie)	0-10pkt.
Łączna ilość punktów do uzyskania	50 pkt.

VIII. PROMOCJA ROD

1. „ROD otwarty”- wymienić i opisać metody realizacji hasła	0-10 pkt.
2. Ogrodowe Dni Działkowca i inne imprezy (wymienić jakie) z udziałem społeczności lokalnej organizowane na terenie ogrodu	0-10 pkt.
3. Udział ROD w imprezach i uroczystościach miejskich, lokalnych i środowiskowych (wystawy, festyny itp.)	0-10 pkt.
4. Intensywność i udokumentowana współpraca ROD z mediami lokalnymi (TV, radio, prasa, Internet)	0-10 pkt.
5. Współpraca z samorządem terytorialnym i prowadzenie działalności w realizacji celów i zadań PZD	0-10 pkt.
Łączna ilość punktów do uzyskania	50 pkt

IX. OGRÓD PRZYJAZNY DZIECIOM

1. Współpraca ROD z placówkami edukacyjno-dydaktycznymi, tj. szkołami, przedszkolami oraz innymi placówkami w tym - opiekuńczo- wychowawczymi	0-10 pkt.
2. Propagowanie wiedzy ogrodniczej wśród dzieci i młodzieży szkolnej w tym:	
a) wykłady i szkolenia	0-10 pkt.
b) konkursy	0-10 pkt.
c) zajęcia praktyczne na działkach ogrodowych	0-10 pkt.
d) wykorzystywanie terenów ogólnych ROD i niezagospodarowanych działek (grządki, rabaty i działki dydaktyczne)	0-10 pkt.
e) ścieżki dydaktyczne (wiedzy ogrodniczej) w ROD	0-10 pkt.
f) inne formy działalności	0-10 pkt.
Łączna ilość punktów do uzyskania	70 pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania we wszystkich kategoriach **610 pkt.**

Ponieważ materiały ilustracyjne będą publikowane oraz wykorzystywane do promowania rodzinnych ogrodów działkowych i Związku winny być one dobrej jakości oraz sporządzone wyłącznie na nośnikach elektronicznych.

ANKIETA KONKURSOWA „RODZINNY OGRÓD DZIAŁKOWY ROKU 2016”

Rodzinny Ogród Działkowy
(nazwa ogrodu)

W

Okręg

zgłoszony do Krajowego Konkursu „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2016”

ROD zajmuje powierzchnię ogółemha.

Powierzchnia użytkowa pod działkami wynosi ha.

Znajduje się na niejdziałek.

Lustracja ROD została przeprowadzona przez zespół Komisji Konkursowej Krajowej Rady PZD w składzie:

1.....
/Imię i nazwisko – funkcja/

2.....
/Imię i nazwisko – funkcja/

w obecności przedstawicieli OZ PZD i zarządu ROD

1.....
/Imię i nazwisko – funkcja/

2.....
/Imię i nazwisko – funkcja/

3.....
/Imię i nazwisko – funkcja/

4.....
/Imię i nazwisko – funkcja/

5.....
/Imię i nazwisko – funkcja/

6.....
/Imię i nazwisko – funkcja/

7.....
/Imię i nazwisko – funkcja/

I DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

1. Dokumentacja organizacyjna ogrodu:

a) walnych zebrań i zebrań zarządu ROD za rok 2015 **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

b) protokoły, uchwały, decyzje, zgodność dokumentacji i podejmowanych uchwał z przepisami statutu PZD i regulaminu ROD **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

c) ilość nowych użytkowników działek, dokumentacja wpisowego i jego podział oraz zabezpieczenie rocznej prenumeraty „działkowiec” **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

2. Zgodność planu zagospodarowania ROD ze stanem faktycznym (ze szczególnym uwzględnieniem ilości bram i furtek) **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

3. Dokumentacja członków Związku (rejestr członków ROD, deklaracje członkowskie, decyzje przydziału działek, umowy przeniesienia prawa do działki, karty ewidencyjne działek – zabezpieczenie rejestru i przestrzeganie ustawy o ochronie danych osobowych) **(0-10 pkt.)** .

.....
.....
.....

..... pkt.

4. Komisje problemowe w ogrodzie (liczba działających komisji-należy wziąć pod uwagę co najmniej trzy takie komisje, dokumentacje pracy komisji oraz efekty ich pracy). **0-10 pkt.**

.....
.....
.....

..... pkt.

5. Wyposażenie ogrodu działkowego w sprzęt ogrodniczy i mechaniczny (wymienić jaki). **0-10 pkt.**

.....
.....
.....

..... pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania – 70 pkt.

Przyznano pkt.

II DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWA

1. Organizowanie szkoleń z zakresu wiedzy ogrodniczej i organizacyjnej dla działkowców, w tym:

a) Szkolenia tj. wykłady, pogadanki, prelekcje
- ilość szkoleń i uczestników **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

b) Pokazy praktyczne – ilość pokazów i uczestników **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

2. Propagowanie i rozprowadzanie literatury związkowej, w tym:

a) miesięcznika „działkowiec” w roku 2015 – prenumerata miesięcznika dla instruktorów ogrodowych SSI PZD i członków organów ROD **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

b) rozprowadzanie przez zarząd ROD w roku 2015 literatury związkowej na potrzeby Działkowców **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

c) prowadzenie biblioteki ogrodowej **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

3. Działalność instruktorów Społecznej Służby Instruktorskiej PZD

- liczba instruktorów ogrodowych przypadających średnio na 100 działek w ROD **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

4. Prowadzenie kroniki ogrodowej **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania - 70 pkt.

Przyznano pkt.

III INWESTYCJE I REMONTY INFRASTRUKTURY ROD

1. Przygotowanie, prowadzenie i rozliczenie inwestycji i remontów prowadzonych przez zarząd ROD zgodnie ze statutem PZD i uchwałą nr 14/III/2015 Krajowej Rady PZD z dnia 1.10.20015r. i w oparciu o uchwałę walnego zebrania **(0-10 pkt.)**
.....
.....
.....
.....
..... **..... pkt.**
2. Bieżąca konserwacja urządzeń i infrastruktury ogrodu **(0-10 pkt.)**
.....
.....
.....
..... **..... pkt.**
3. Prowadzenie modernizacji ROD oraz jej realizacja w oparciu o posiadaną dokumentację i planem zagospodarowania **(0-10 pkt.)**
.....
.....
.....
..... **..... pkt.**
4. Pozyskiwanie środków na inwestycje i remonty, podnoszenie standardów infrastruktury ROD **(0-10 pkt.)**
.....
.....
.....
..... **..... pkt.**
- Łączna ilość punktów do uzyskania 40 pkt.** **Przyznanopkt.**
-

IV ZAGOSPODAROWANIE ROD

1. Zagospodarowanie przestrzenne ogrodu (zgodność zagospodarowania ogrodu z planem zagospodarowania). **(0-10 pkt) pkt.**
2. Infrastruktura ROD (stan techniczny),w tym:
- a) ogrodzenie zewnętrzne **(0-10 pkt) pkt.**
 - b) bramy i furtki **(0-10 pkt) pkt.**
 - c) tablica z nazwą ogrodu i jej estetyka **(0-10 pkt) pkt.**
 - d) drogi i alejki ogrodowe ich stan i funkcjonalność **(0-10 pkt) pkt.**
 - e) parkingi i miejsca postojowe i ich oddzielenie zielenią izolacyjną od działek **(0-10 pkt) pkt.**
 - f) obiekty kubaturowe występujące na terenie ROD, tj. dom działkowca, świetlica, budynki gospodarcze **(0-10 pkt) pkt.**
 - g) nawadnianie ogrodu (sposób nawadniania) **(0-10 pkt) pkt.**
 - h) sieć energetyczna i jej rozprowadzenie po ogrodzie (wyprowadzenie poza altany podliczników) **(0-10 pkt) pkt.**
 - i) sanitariaty, ich stan i odizolowanie od działek sąsiednich **(0-10 pkt) pkt.**

3. Zagospodarowanie i wyposażenie terenów ogólnych(należy podać rodzaj placów ogólnych i placów rekreacyjnych oraz ich wyposażenie) **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

4. Stan i wykorzystanie tablic informacyjnych w ogrodzie – aktualność zamieszczanych w nich materiałów i ogłoszeń **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania - 120 pkt.

Przyznano pkt.

V ZAGOSPODAROWANIE DZIAŁEK

1. Wyposażenie działek (stan techniczny, zgodność z regulaminem ROD):

a) altany (ich prawidłowe usytuowanie jeżeli nie zaistnieją inne przesłanki, powierzchnia i wysokość oraz es tetyka) **(0-10 pkt.)**

..... pkt.

b) zachowanie odległości nasadzeń trwałych od granic działek **(0-10 pkt.)**

..... pkt.

c) szklarnie i tunele foliowe **(0-10 pkt.)**

..... pkt.

d) elementy małej architektury na działkach (murki, pergole, trejaże, itp.) **(0-10 pkt.)**

..... pkt.

e) powszechność stosowania kompostownikóW - ich usytuowanie oraz wykorzystanie na działkach zgodnie z regulaminem ROD **(0-10 pkt.)**

..... pkt.

2. Estetyka i funkcjonalność działek **(0-10 pkt)**

..... pkt.

3. Pielęgnacja drzew i krzewów (cięcie, prześwietlanie, odnawianie) **(0-10 pkt)**

.....
.....
.....

..... pkt.

4. Modernizacja działek – realizacja programu **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania - 80 pkt.

Przyznano pkt.

VI. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Występowanie naturalnych pasów izolacyjnych w sąsiedztwie dróg komunikacyjnych lub innych źródeł zanieczyszczeń **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

2. Udokumentowane przez zarząd ROD badania gleby **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

3. Utrzymywanie czystości w ogrodzie, na działkach i na terenach przylegających bezpośrednio do ogrodu **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

4. Udokumentowane rozwiązanie składowania i usuwania śmieci (umowy) **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

5. Ekologia w ogrodzie (budki lęgowe, karmniki dla ptaków, pszczoły murarki ekologiczne sposoby ochrony roślin, stosowanie nawozów naturalnych, kompostowniki na działkach) **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

6. Inicjatywy w ROD prowadzące do zmniejszania ilości śmieci poprzez zagospodarowanie odpadów roślinnych (np. skoszonej trawy itp.) oraz usuwanych gałęzi z drzew i krzewów **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania - 60 pkt.

Przyznano pkt.

VII. BEZPIECZEŃSTWO W ROD

1. Udokumentowana współpraca z policją, strażą miejską **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

2. Polisy ubezpieczeniowe majątku Związku (0-10 pkt.)

.....
.....
.....

..... pkt.

3. Zabezpieczenie przeciwpożarowe oraz przestrzeganie przepisów ogólnych i związkowych w tym zakresie (0-10 pkt.)

.....
.....
.....

..... pkt.

4. Układ komunikacyjny w ogrodzie umożliwiający swobodny dojazd do każdej działki pojazdów służb ratowniczych (0-10 pkt.)

.....
.....
.....

..... pkt.

5. Inne formy zapewnienia bezpieczeństwa w ogrodzie (wymienić jakie). (0-10 pkt.)

.....
.....
.....

..... pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania - 50 pkt.

Przyznano pkt.

VIII. PROMOCJA ROD

1. „ROD otwarty”- wymienić i opisać metody realizacji hasła (0-10 pkt.)

.....
.....
.....

..... pkt.

2. Ogrodowe Dni Działkowca i inne imprezy (wymienić jakie) z udziałem społeczności lokalnej organizowane na terenie ogrodu. (0-10 pkt.)

.....
.....
.....

..... pkt.

3. Udział ROD w imprezach i uroczystościach miejskich, lokalnych i środowiskowych (wystawy, festyny itp.) (0-10 pkt.)

.....
.....
.....

..... pkt.

4. Intensywność i udokumentowana współpraca ROD z mediami lokalnymi (TV, radio, prasa, Internet) **(0-10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

5. Współpraca z samorządem terytorialnym i prowadzenie działalności w realizacji celów i zadań PZD **(0 – 10 pkt.)**

.....
.....
.....

..... pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania - 50 pkt.

Przyznano pkt.

IX. OGRÓD PRZYJAZNY DZIECIOM

1. Współpraca ROD z placówkami edukacyjno-dydaktycznymi, tj. szkołami, przedszkolami oraz innymi placówkami w tym – opiekuńczo- wychowawczymi **(0 -10 pkt.)**

.....
.....

..... pkt.

2. Propagowanie wiedzy ogrodniczej wśród dzieci i młodzieży szkolnej w tym:
a) wykłady i szkolenia **(0-10 pkt.)**

.....

..... pkt.

b) konkursy **(0-10 pkt.)**

.....

..... pkt.

c) zajęcia praktyczne na działkach ogrodowych **(0-10 pkt.)**

.....

..... pkt.

d) wykorzystywanie terenów ogólnych ROD i niezagospodarowanych działek (grządki, rabaty i działki dydaktyczne) **(0-10 pkt.)**

.....

..... pkt.

e) ścieżki dydaktyczne (wiedzy ogrodniczej) w ROD **(0-10 pkt.)**

.....

..... pkt.

f) inne formy działalności. **(0-10 pkt.)**

.....

.....

..... pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania 70 pkt.

Przyznano pkt.

Na łączną liczbę 610 pkt. do uzyskania w konkursie,

przyznano -pkt.

Protokół sporządzono w 3 egzemplarzach: jeden dla OZ PZD, drugi dla Zarządu ROD, trzeci dla Komisji Krajowej Rady PZD.

Podpisy przedstawicieli
okręgu i Zarządu ROD

Podpisy członków zespołu
Komisji Konkursowej

1.

1.

2.

2.

3.

4.

5.

6.

Pieczęć ROD

Miejscowość, dnia 2016 r.

UCHWAŁA NR 45/2016

Prezydium KR PZD

z dnia 2 marca 2016 r.

w sprawie ogłoszenia konkursu krajowego „Wzorowa Działka Roku 2016”

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 134, pkt. 14 statutu PZD w związku z § 7 statutu, postanawia:

§ 1

1. Ogłosić na rok 2016 konkurs krajowy pn. „**Wzorowa Działka Roku 2016**”.
2. Regulamin konkursu stanowi załącznik Nr 1 do uchwały.
3. Ankieta konkursowa stanowi załącznik Nr 2 do uchwały.

§ 2

1. Do udziału w konkursie prezydium okręgowych zarządów PZD zgłaszają działki, które są laureatami w konkursach okręgowych w roku 2015.

2. Prezydium Okręgowego Zarządu PZD na terenie którego znajduje się więcej niż 50 tysięcy działek, może zgłosić do konkursu dwie działki.
3. Działka będąca laureatem w konkursie krajowym może startować z zachowaniem 3-letniej karencji.
4. Termin zgłaszania działek do konkursu upływa z dniem 25 maja 2016 r.
(decyduje data stempla pocztowego).

§ 3

Zgłoszenie działki do konkursu winno zawierać:

1. Uchwałę Prezydium okręgowego zarządu PZD w sprawie wyników konkursu w 2015 roku obejmującą:
 - a) numer działki oraz nazwę i adres ROD, na terenie którego jest położona,

- b) nazwisko i imię jej użytkownika wraz z adresem korespondencyjnym.
 - c) pisemną informację o działce ujmującą wszystkie działki zawarte w regulaminie konkursu krajowego.
2. Materiał zdjęciowy obejmujący:
- a) zagospodarowanie działki, w tym jej widok ogólny,
 - b) altanę,
 - c) część produkcyjną działki,
 - d) część wypoczynkową działki,
 - e) elementy małej architektury,
 - f) inny materiał ilustracyjny uznany przez działkowca jako pomocny przy ocenie działki.

Materiał fotograficzny winien być dobrej jakości, wykonany w sposób umożliwiający jego wykorzystanie do publikacji. Wskazane jest, aby był wykonany przez dobrego fotografa i przekazany w formie elektronicznej.

§ 4

Brak załączenia do zgłoszenia dokumentów, o których mowa w § 3, skutkuje nie przyjęciem działki do konkursu.

§ 5

1. Członek Komisji Konkursowej KR PZD wraz z instruktorem SSI na podstawie przesłanych materiałów, a także lustracji przeprowadzonej w okresie od dnia 15 czerwca 2016 r. do dnia 10 lipca 2016 r. do-

kona oceny działek zgłoszonych do konkursu.

2. Komisja Konkursowa Krajowej Rady PZD sporządzi protokół wraz z wnioskami na potrzeby Prezydium Krajowej Rady PZD.

§ 6

Prezydium Krajowej Rady PZD na podstawie protokołu i wniosków Komisji Konkursowej dokona rozstrzygnięcia konkursu i ustali listę jego laureatów oraz wyróżnionych w konkursie.

§ 7

Użytkownicy:

- 1) laureaci konkursu (8 działek) otrzymają nagrody rzeczowe o wartości 1000,- zł.
- 2) wyróżnionych 5 działek otrzymają nagrody rzeczowe o wartości 500,- zł.
- 3) wszystkich działek biorących udział w konkursie otrzymują dyplomy, a także roczną prenumeratę miesięcznika „działkowiec” oraz wydawnictwa związkowe.

§ 8

Wyniki konkursu ogłoszone zostaną w trakcie Krajowych Dni Działkowca Roku 2016 oraz opublikowane w miesięczniku „działkowiec” i Biuletynie Informacyjnym PZD.

I WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 2 marca 2016 r.

*Załącznik Nr 1 do uchwały nr 45/2016
Prezydium KR PZD z dn.2 marca 2016 r.:*

REGULAMIN KONKURSU KRAJOWEGO „WZOROWA DZIAŁKA ROKU 2016”

1. Rozplanowanie i urządzenie działki (ocena ogólna, racjonalne wykorzystanie terenu)	0-10 pkt.
2. Estetyka działki (ład i porządek, ogrodzenie i urządzenia na działce zgodne z regulaminem ROD)	0-10 pkt.
3. Trawnik i jego utrzymanie	0-10 pkt.

4. Część ozdobno-wypoczynkowa, w tym:
- a) bogaty dobór roślin ozdobnych **0-10 pkt.**
 - b) urządzenia wypoczynkowe i rekreacyjne **0-10 pkt.**
5. Część produkcyjna działki, w tym:
- a) sadownicza (różnorodność drzew i krzewów owocowych, przestrzeganie odległości nasadzeń od granic działki, prawidłowe formowanie koron, cięcie i prześwietlanie, zdrowotność) **0-10 pkt.**
 - b) warzywnicza (bogaty dobór gatunków, w tym ziół) **0-10 pkt.**
6. Mała architektura na działce
- a) płotki, murki, trejaże, pergole, oczka i zbiorniki wodne **0-10 pkt.**
 - b) inne elementy małej architektury **0-10 pkt.**
7. Estetyka i stan techniczny altany
- a) wymiary altany i jej stan techniczny zgodne z regulaminem ROD **0-10 pkt.**
 - b) wykorzystanie altany zgodnie z regulaminem ROD **0-10 pkt.**
 - c) estetyka altany **0-10 pkt.**
8. Posiadanie na działce kompostownika i jego wykorzystanie **0-10 pkt.**
9. Ekologia na działce (budki lęgowe, karmniki dla ptaków i owadów pożytecznych, ekologiczne sposoby ochrony roślin, stosowanie nawozów naturalnych) **0-10 pkt.**

Łączna ilość punktów do uzyskania 140 pkt.

*Ponieważ materiały ilustracyjne będą publikowane oraz wykorzystywane do promowania rodzinnych ogrodów działkowych i Związku winny być one dobrej jakości.

** Stwierdzenie nie przestrzegania postanowień regulaminu ROD w zakresie zagospodarowania działki oraz nieopłacenie składki członkowskiej i innych opłat w 2015 roku na rzecz ogrodu w ustalonych terminach skutkuje dyskwalifikacją uczestnictwa w konkursie.

*Załącznik nr 2 do Uchwały Prezydium KR PZD Nr 45/2016
z dnia 2 marca 2016 r.*

ANKIETA KONKURSOWA „WZOROWA DZIAŁKA ROKU 2016”

Działka nr położona w Rodzinnym Ogrodzie Działkowym
im. W.....
Okręg
użytkowana przez,
adres
nr telefonu
zgłoszona do Krajowego Konkursu „Wzorowa Działka Roku 2016”.

Lustracja przeprowadzona została przez zespół Krajowej Komisji Konkursowej w składzie:

1.
imię i nazwisko

2.
imię i nazwisko

w obecności przedstawiciela OZ, Zarządu ROD, a także użytkownika działki:

1.
imię i nazwisko

2.
imię i nazwisko

3.
imię i nazwisko

4.
imię i nazwisko

W oparciu o dokonaną lustrację zagospodarowania działki oraz zgodnie z regulaminem konkursu: „Wzorowa Działka Roku 2016”, ustala się następującą punktację:

1. Rozplanowanie i urządzenie działki **0-10 pkt.pkt.**
(ocena ogólna, racjonalne wykorzystanie terenu)

2. Estetyka działki (ład i porządek, stan ogrodzenia i urządzeń na działce zgodnie z regulaminem ROD) **0-10 pkt.pkt.**

3. Trawnik i jego utrzymanie **0-10 pkt.pkt.**

4. Część ozdobno-wypoczynkowa, w tym:

a) bogaty dobór roślin ozdobnych (drzewa i krzewy ozdobne, w tym iglaki, pnącza i byliny) **0-10 pkt.pkt.**

b) urządzenia wypoczynkowe i rekreacyjne **0-10 pkt.pkt.**

5. Część produkcyjna działki, w tym:

a) sadownicza
(różnorodność drzew i krzewów owocowych, przestrzeganie odległości nasadzeń od granic działki, prawidłowe formowanie koron, cięcie i prześwietlanie, zdrowotność) **0-10 pkt.pkt.**

b) warzywnicza (bogaty dobór gatunków w tym ziół) **0-10 pkt.pkt.**

6. Mała architektura na działce

a) płotki, murki, trejaże, pergole, oczka i zbiorniki wodne **0-10 pkt.pkt.**

b) inne elementy małej architektury, np. rzeźby **0-10 pkt.pkt.**

7. Estetyka i stan techniczny altany

a) wymiary altany i jej stan techniczny zgodnie z Regulaminem ROD **0-10 pkt.pkt.**

b) wykorzystanie altany zgodnie z Regulaminem ROD **0-10 pkt.pkt.**

c) estetyka altany **0-10 pkt.pkt.**

8. Posiadanie na działce kompostownika
i jego wykorzystanie

0-10 pkt.pkt.

9. Ekologia na działce

(budki lęgowe, karmniki dla ptaków i owadów pożytecznych, ekologiczne sposoby ochrony roślin, stosowanie nawozów naturalnych)

0-10 pkt.pkt.

Razem 140 pkt.

Przyznano -pkt.

Protokół sporządzono w 3 egzemplarzach: jeden dla OZ PZD, drugi dla Komisji Konkursowej KR PZD. trzeci dla Zarządu ROD.

Podpis/y/ użytkownika działki

Podpisy przedstawicieli
Zarządu ROD

Podpisy członków zespołu
Komisji Konkursowej

1.

1.

2.

2.

3.

4.

Pieczęć ROD

Miejscowość, dnia 2016 r.

VI. ALTANA NA DZIAŁCE. CO KAŻDY DZIAŁKOWIEC WIEDZIEĆ POWINIEN?

Temat altany działkowej i tego, jakie powinna spełniać wymagania jest bardzo często poruszany na łamach wszystkich mediów związkowych. Niemniej jednak u wielu osób, a zwłaszcza nowych działkowców, ciągle wzbudza zainteresowanie i dostarcza wielu wątpliwości, dlatego po raz kolejny kompleksowo wyjaśniamy wszystkie kwestie dotyczące altany na działce w ROD.

Przed rozpoczęciem budowy altany na działce w ROD trzeba zapoznać się z przepisami prawa powszechnie

obowiązującego, jak i wewnętrznego PZD, które kompleksowo regulują to zagadnienie. Kwestie dotyczące budowy altany działkowej uregulowane są przed wszystkim w:

- ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2013 r. poz. 1409 oraz z 2014 r. poz. 40) w art. 29.
- ustawie z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz.U. 2014 r. poz. 40) w art. 13.

- ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 528) w art. 3.
- regulaminie ROD z dnia 1 października 2015 r. w § 44.

Definicja altany działkowej

Czym właściwie jest altana działkowa i jakie powinna spełniać funkcje? Odpowiedź na to pytanie znajdziemy w ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw, która wprowadza definicję altany działkowej. Zgodnie z jej zapisami jest to *wolno stojący budynek rekreacyjno-wypoczynkowy lub inny obiekt budowlany spełniający taką funkcję, położony na terenie działki w rodzinnym ogrodzie działkowym o powierzchni zabudowy do 35 m² oraz wysokości do 5 m przy dachach stromych i do 4 m przy dachach płaskich, przy czym do powierzchni zabudowy nie wlicza się tarasu, we-*

randy lub ganku, o ile ich łączna powierzchnia nie przekracza 12 m². Jest to kompleksowa definicja altany działkowej, która została również wprowadzona do ustawy o ROD w art. 2 pkt 9 a oraz ujęta w § 44 regulaminu ROD. Z definicji tej wynika, że altana to budynek o ściśle określonych wymiarach, który służy do zaspokajania potrzeb rekreacyjnych i wypoczynkowych działkowca. W myśl § 44 pkt 1 regulaminu ROD altana powinna być również funkcjonalna i estetyczna. Przepisy nie zastrzegają z jakiego materiału ma być wykonany budynek, dlatego altana może mieć konstrukcję zarówno murowaną, jak i drewnianą.

Wymiary altany

Kiedy już znamy definicję i podstawowe przeznaczenie altany, przystępując do budowy musimy przede wszystkim pamiętać o zachowaniu odpowiednich wymiarów, ponieważ altana działkowa może mieć powierzchnię zabudowy do 35 m². Ustawa o ROD znowelizowała bowiem prawo budowlane i od 19 stycznia 2014 r. dopuszczalna powierzchnia zabudowy altany w miastach i poza miastami została zrównana we wszystkich ROD i wynosi teraz 35 m². Rozwiązanie to jest bardzo korzystne dla działkowców, gdyż jest to największa powierzchnia altany, jaką dopuszczają wszystkie przepisy obowiązujące niemal od początku istnienia ogrodów działkowych.

Powierzchnię zabudowy liczy się po obrysie ścian zewnętrznych. Niedopuszczalne jest zatem wybudowanie altany, która w podstawie znajdującej się przy gruncie jest zgodna z przepisami, natomiast jej górna część przekracza dopuszczalne normy.

Warto pamiętać, że do powierzchni altany nie wlicza się tarasu, werandy lub ganku, jeżeli ich łączna powierzchnia nie przekracza 12 m². Taras weranda lub ganek mogą być zadaszone, ale powinny być otwarte, w związku z tym nie wolno ich zabudowywać. Jeżeli jednak działkowiec mimo zakazu zabuduje taras, ganek, lub

werandę, to ich powierzchnia będzie wliczana do normatywnej powierzchni altany.

Zgodnie z § 44 pkt 3 regulaminu ROD altana może mieć wysokość do 5 metrów przy dachu stromym i 4 metrów przy dachu płaskim. Określenia dach płaski i dach stromy są sprecyzowane w Polskiej Normie PN-89/B-10425, zgodnie z którą:

- dach płaski – to dach, którego połacie dachowe są nachylone do płaszczyzny pod kątem **nie większym niż 12°**,
- dach stromy – to dach, którego połacie dachowe są nachylone do płaszczyzny **pod kątem większym niż 12°**.

Przypominamy, że wysokość altany mierzy się od poziomu gruntu do najwyższego punktu dachu.

Przepisy dotyczące odpowiednich wymiarów altany na działce są bardzo ważne i każdy działkowiec powinien ich przestrzegać. Należy przy tym pamiętać, że zgodnie z art. 13 ustawy o ROD budynki, których wymiary przekraczają dozwoloną powierzchnię zabudowy nie powinny znajdować się na działkach w ROD, ponieważ jest to niezgodne z przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

Lokalizacja altany na działce

W § 44 pkt 5 regulaminu ROD wyraźnie zapisano, że odległość altany od granicy działki nie może być mniejsza niż 3 metry. W regulaminie ROD nie ma jednak żadnego przepisu, który zezwalałaby na wybudowanie altany w odległości mniejszej niż 3 metry za zgodą sąsiada lub zarządu ROD. Jeżeli nie przewidziano takiej możliwości w uregulowaniach prawnych, to znaczy, że altany nie

można pod żadnym pretekstem zbudować w odległości mniejszej niż wskazana. Regulamin nie upoważnia bowiem żadnego organu Związku na wyrażenie takiej zgody, dlatego zarząd ROD nie ma prawa jej udzielić.

W związku z tym, że taras stanowi integralną część altany, to jego odległość od granicy działek powinna również wynosić 3 metry.

Jeżeli działka jest bardzo wąska lub nietypowo umiejscowiona i nie da się na niej wybudować altany w taki sposób, aby zachować odległość 3 metrów od granicy działki, wtedy plan zagospodarowania ROD określa

miejsce usytuowania altany. Działkowiec zobowiązany jest wówczas wybudować altanę zgodnie z tym planem. Jest to jedyne możliwe odstępstwo od zachowania reguły 3 metrów przewidziane prawem.

Zgłoszenie budowy, nadbudowy i rozbudowy altany

O zamiarze budowy, nadbudowy i rozbudowy altany działkowej trzeba powiadomić na piśmie zarząd ROD. Do wskazanego powiadomienia należy dołączyć rysunek uwzględniający powierzchnię zabudowy, wysokość oraz

usytuowanie altany względem granic działki. Obowiązek taki nakłada na działkowców § 45 regulaminu ROD.

Znając już wszystkie uregulowania dotyczące altany działkowej i jej wymiarów można przystąpić do budowy.

Obowiązki Zarządu ROD

Uregulowania prawne dotyczące altan nakładają obowiązki nie tylko na działkowca, ale również na zarządy ROD. Zgodnie z § 46 pkt 1 i 2 zarząd ROD nakazuje działkowcowi wstrzymanie budowy, nadbudowy lub rozbudowy altany działkowej w przypadku zaistnienia przesłanek uzasadniających podejrzenie naruszenia przepisów regulaminu. Gdy zarząd ROD stwierdzi, że działkowiec wybudował, nadbudował lub rozbudował altanę działkową z naruszeniem przepisów regulaminu, będzie on zobowiązany do usunięcia nieprawidłowości, a nawet do rozebrania budowanej lub rozbudowanej altany działkowej, jeżeli naruszenia nie mogą zostać usunięte w inny sposób. Natomiast w przypadku powzięcia informacji, że na terenie działki wybudowano, nadbudowano lub rozbudowano altanę lub inny obiekt z naruszeniem przepisów prawa, zarząd ROD w imieniu PZD, zgłasza naruszenie do właściwego organu administracji publicznej, jakim jest Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego.

Obowiązek ten nałożyła na wszystkie stowarzyszenia ogrodowe ustawa o ROD w art. 13 ust. 2. Jasno wynika z tego przepisu, że jest to nakaz ustawowy nałożony na zarządy ROD, a nie ich dobra czy zła wola.

Zapisy te dotyczą wszystkich stowarzyszeń ogrodowych, nie tylko PZD i każde stowarzyszenie ma obowiązek je respektować i zgłaszać do nadzoru budowlanego altany, których wymiary przekraczają dopuszczalne normy. Jeżeli organy stowarzyszenia ogrodowego postępują inaczej, to w rażący sposób łamią postanowienia ustawy o ROD. Przynależność do żadnego stowarzyszenia ogrodowego nie zapewni więc zwolnienia z obowiązku przestrzegania prawa i nie usankcjonuje ponadnormatywnych altan.

Jeżeli Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego

stwierdzi naruszenie prawa dotyczącego altany, wówczas stanowi to podstawę do wypowiedzenia umowy dzierżawy działkowej.

Jeżeli nowy działkowiec wstępuje w prawo do działki, na której znajduje się już wybudowana wcześniej ponadnormatywna altana, to jest on zobowiązany do tego, aby doprowadzić ją do stanu zgodnego z prawem. W związku z tym składa w zarządzie ROD pisemne oświadczenie określające termin, w jakim dostosuje ją do wymogów ustawowych. Nie może zatem usprawiedliwiać się tym, że to nie on ją wybudował, więc nie będzie ponosił za to odpowiedzialności. Nabywając działkę oświadczył bowiem, że zna wszystkie przepisy dotyczące właściwego zagospodarowania działki i będzie ich przestrzegał. Dlatego chcąc nadal być członkiem PZD oraz użytkownikiem altany powinien odpowiednio zmniejszyć jej powierzchnię.

Należy zatem po raz kolejny podkreślić, że budowa altany o wymiarach przekraczających normy określone zarówno w prawie budowlanym, ustawie o ROD, jak i przepisach związkowych zawsze była i jest samowolą budowlaną, ponieważ wszystkie przywołane przepisy jasno i wyraźnie mówią o tym, że altana działkowa powinna mieć określoną powierzchnię, której nie można przekraczać. Dotyczy to również działkowców, którzy swoje altany wybudowali dużo wcześniej, ponieważ przepisy regulaminów ROD zawsze określały, jakie dopuszczalne prawem wymiary może mieć altana i nigdy nie wynosiły one więcej niż 35 m². Zatem działkowcy, których altany mają większą powierzchnię, nawet, jeżeli wybudowali je kilkanaście lat temu są zobowiązani do tego, żeby dostosować ich gabaryty do stanu zgodnego z prawem.

Przykre konsekwencje

Rzeczą niesłychanie ważną jest również zapis art. 42 ust. 1 ustawy o ROD, zgodnie z którym w przypadku wygaśnięcia prawa do działki działkowcowi nie przysługują wynagrodzenie za obiekty, w tym również i altanę

wybudowane niezgodnie z prawem. Odszkodowanie za taką altanę nie przysługuje także w przypadku likwidacji ROD.

Widać więc wyraźnie, że ustawodawca bardzo rygo-

rystycznie uregulował przepisy dotyczące altan, bowiem mają one służyć, tak, jak działka w ROD, do wypoczynku i rekreacji oraz jedynie czasowego przebywania. Stąd w ustawie zawarto zakaz zamieszkiwania i wykorzystywania altany do działalności gospodarczej lub innej działalności zarobkowej.

Mając powyższe na uwadze warto zapoznać się ze wszystkimi przepisami dotyczącymi usytuowania altany na działce i bezwzględnie ich przestrzegać. Zdecydowanie lepiej od razu znać wszystkie uregulowania prawne

i postępować zgodnie z nimi, niż później ponosić konsekwencje prawne i finansowe związane z wybudowaniem ponadnormatywnej altany. Niestety najczęściej niestosowanie się do przepisów jest świadome i celowe.

Działkowcy powinni mieć świadomość, że budując ponadnormatywną altanę na działce i wykorzystując ją niezgodnie z przeznaczeniem określonym ustawą łamią przepisy i działają nie tylko na własną szkodę, ale przede wszystkim na szkodę całej społeczności działkowej w Polsce.

Wioletta Zaleska
Wydział Prezydialny KR PZD

VII. KOMUNIKATY PREZYDIUM KR PZD

1. Komunikat Prezydium KR PZD w sprawie zasad rozliczania wywozu śmieci przez działkowców zamieszkujących na terenie ROD

Zjawisko zamieszkiwania na terenie ROD stanowi problem, z którym od lat zmagają się Polscy Związek Działkowców. Mimo, że zakaz zamieszkiwania na terenie ROD jest uregulowany w ustawie o ROD oraz Regulaminie ROD ciągle znajdują się działkowcy, którzy łamiąc przepisy prawa przenoszą się na działkę z rodziną i całym swoim dobytkiem.

Krajowa Rada PZD od wielu lat podkreśla, że korzystanie z działki i altany w celach mieszkalnych zaprzecza podstawowym funkcjom ROD. Bowiem ogrody działkowe nie mają na celu zaspakajania potrzeb mieszkaniowych, lecz potrzeb wypoczynkowych, rekreacyjnych i socjalnych działkowca oraz jego rodziny i nie mogą stanowić miejsca do stałego pobytu.

Zamieszkiwanie na terenie ROD generuje również wiele problemów, w tym problem śmieci. Osoba, która przez cały rok zamieszkuje na terenie ogrodu produkuje dużo większą liczbę odpadów niż osoba, która tylko sporadycznie przebywa na terenie ROD. Powstaje zatem kwestia, jak powinien być rozliczany wywóz śmieci od osoby całorocznie korzystającej z działki w ogrodzie. Problem ten wielokrotnie sygnalizowała KR PZD i Prezydium KR PZD m.in. w uchwale nr 224/2015 z dnia 30.09.2015 r. w sprawie wytycznych dla zarządów ROD i ogrodów objętych ustawą śmieciową. W uchwale tej wyraźnie podkreślono, że zarządy ROD nie powinny dopuszczać do zamieszkiwania na działkach w ROD. W przeciwnym razie gmina może uznać tereny ROD jako nieruchomości zamieszkane i wprowadzić wyższe

stawki opłat niż dla nieruchomości niezamieszkanymi.

W powyższej tematyce wypowiedział się również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku, w wyroku z dnia 15.04.2015 r. (I SA/Gd 166/15). WSA, rozpatrując zapytanie w indywidualnej sprawie, uznał, że co do zasady odbiór śmieci z terenów ROD powinien odbywać jak dla nieruchomości niezamieszkałych. Jednakże, w przypadku, gdy na terenie ROD zamieszkuje działkowiec, jego działka powinna zostać potraktowana jako nieruchomość zamieszкана i powinien rozliczać z niej wywóz śmieci jak z nieruchomości zamieszkaney. Przy czym nie ma żadnego znaczenia, że obowiązuje zakaz zamieszkiwania na terenie ROD określony w ustawie o ROD oraz przeznaczenie ogrodu działkowego, jakim jest wypoczynek i rekreacja. WSA stwierdził, że „z punktu widzenia art. 6 c ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach znaczenie ma faktyczne zamieszkiwanie na nieruchomości, czego skutkiem jest generowanie odpadów komunalnych (...)”.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku rozstrzygnął również zagadnienie: kto w przypadku zamieszkiwanej działki w ROD powinien rozliczać wywóz śmieci (stowarzyszenie ogrodowe czy działkowiec)? WSA uznał, co do zasady zapewnienie zbierania odpadów komunalnych powstałych na terenie ROD należy do stowarzyszenia ogrodowego, w szczególności zarządu ROD (art. 15 ust. 2 ustawy o ROD). Przepisy ustawy o ROD nie przewidują jednak sytuacji, w której odpady komunalne wytwarzane będą przez osoby zamieszkują-

ce na terenie ROD, gdyż zamieszkiwanie na terenie ogrodu jest przez w/w ustawę zabronione. Zatem, ustawa o ROD odnosi się wyłącznie do użytkujących działki w ROD, a nie do osób je zamieszkujących. Natomiast, do osób zamieszkujących na nieruchomości, w tym ROD odnosi się ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która nakłada obowiązek indywidualnego rozliczania się z wywozu śmieci, „bez względu na zobowiązania

względem stowarzyszenia ogrodowego”. W tym celu, osoba zamieszkująca na terenie ROD zobowiązana będzie do składania deklaracji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości zamieszkałej i opłacania odbioru śmieci we własnym imieniu. Pierwszą deklarację należy złożyć do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta w terminie 14 dni od pierwszego dnia zamieszkania.

Reasumując:

1. Działkowiec, który wbrew przepisom obowiązujących w PZD zamieszkuje na działce w ROD winien indywidualnie opłacać wywóz śmieci z działki w ROD. Rozliczanie z wywozu śmieci winno następować na podstawie deklaracji opłaty za wywóz śmieci z nieruchomości zamieszkałej, składanej do gminy przez osobę zamieszkującą na działce w ROD
2. Niezależnie od zamieszkiwania na działce w ROD, każdy działkowiec winien partycypować w kosztach funkcjonowania ROD przypadających na jego

działkę poprzez uiszczanie opłat ogrodowych, obejmujących m.in. koszty wywozu śmieci z terenów ROD

3. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby działkowiec, który zamieszkuje działkę w ROD, w związku z ponoszeniem opłaty ogrodowej negocjował z gminą wysokość ponoszonej opłaty za wywóz śmieci z jego działki rodzinnej. Nie ma to jednak wpływu na zobowiązania wobec ROD związane z obowiązkiem uiszczenia opłaty ogrodowej, która obowiązuje w pełnej wysokości.

WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 18 lutego 2016 r.

2. Komunikat Prezydium KR PZD w sprawie udzielania pożyczek dla ROD z Funduszu Samopomocowego w 2016 roku

Widząc systematyczny wzrost potrzeb w zakresie wyposażania ogrodów działkowych w niezbędne urządzenia infrastruktury ogrodowej, a także modernizację już istniejących urządzeń, Polski Związek Działkowców udziela ogrodom wszechstronnej pomocy w realizacji zamierzonych celów inwestycyjno – remontowych. Jedną z form tej pomocy jest udzielanie niskoprocentowanych pożyczek z Funduszu Samopomocowego. Fundusz ten został utworzony na mocy uchwały Krajowej Rady PZD w 2002 roku. Obecnie natomiast funkcjonuje w oparciu o uchwałę nr 12/III/2015 Krajowej Rady PZD z dnia 1.10.2015 r., w sprawie Funduszu Samopomocowego PZD i zasad jego funkcjonowania.

Fundusz Samopomocowy tworzony jest z części środków uzyskanych przez jednostkę krajową i okręgową PZD z tytułu partycypacji w finansowaniu działalności prowadzonej przez te jednostki na rzecz ROD i dział-

kowców. Środki zgromadzone na tym funduszu przeznaczone są na udzielanie pożyczek z przeznaczeniem na:

1. budowę i modernizację infrastruktury w rodzinnych ogrodach działkowych,
2. wykonywanie remontów infrastruktury w rodzinnych ogrodach działkowych,
3. usunięcie zniszczeń w infrastrukturze w rodzinnych ogrodach działkowych powstałych w wyniku nieprzewidzianych zdarzeń losowych, a przekraczających możliwości finansowe, rodzinnego ogrodu działkowego – w tym przypadku pożyczki są nieoprocentowane.

Taka forma pomocy finansowej od lat cieszy się nieślabnącym zainteresowaniem wśród ogrodów. W szczególności dlatego, iż oprocentowanie jest bardzo niskie – w 2016 roku **wynosi jedynie 2% w skali roku**. Ponadto, spłata pożyczki może być rozłożona aż na 5 lat

(maksymalnie 10 rat). Zatem działkowcy za uzyskane środki mogą przyspieszyć realizację inwestycji, korzystać ze zmodernizowanej lub wybudowanej infrastruktury, a spłatę dokonywać w latach następnych.

Przyznawanie pożyczek odbywa się na zasadach określonych w uchwale nr 256/2015 Prezydium KR PZD dnia 1 października 2015 r., w sprawie zasad udzielania i zwrotu pożyczek z Funduszu Samopomocowego Polskiego Związku Działkowców. Decyzję upoważniającą zarząd ROD do zaciągnięcia pożyczki z Funduszu Samopomocowego podejmuje walne zebranie w formie uchwały wraz z uzasadnieniem. Uchwała winna określić kwotę pożyczki, partycypację działkowców w jej spłacie, a także propozycję okresu, na jaki ma być zaciągnięta. Wniosek o przyznanie pożyczki z Funduszu Samopomocowego PZD, zarząd ROD składa do Prezydium Krajowej Rady PZD za pośrednictwem właściwego okręgowego zarządu PZD, który opiniuje wniosek. Na podstawie tych dokumentów, Prezydium KR PZD po-

dejmuje decyzję o udzieleniu pożyczki.

Ponieważ zbliżają się walne zebrania w ROD, zachęcamy zarządy ROD do podjęcia w ogrodach niezbędnych działań zmierzających do realizacji zadań inwestycyjno-remontowych. W oparciu o przygotowane przez zarządy ROD programy inwestycyjne, walne zebrania będą mogły podjąć uchwały na realizację konkretnych zadań inwestycyjno - remontowych, a następnie zdecydować o częściowym sfinansowaniu tych robót z pomocą uzyskanej od Polskiego Związku Działkowców pożyczki.

Jest to bardzo korzystna propozycja, która sprawdza się w Związku już od prawie 15 lat. Przez szereg lat skorzystało z niej wiele ogrodów, które mogą się teraz cieszyć nową bądź wyremontowaną infrastrukturą. Dlatego też zachęcamy ogrody zrzeszone w naszym Stowarzyszeniu, aby skorzystały z tej formy wsparcia finansowego oferowanego przez Polski Związek Działkowców.

Prezydium Krajowej Rady PZD

3. Komunikat Prezydium KR PZD w sprawie wykorzystania środków finansowych na inwestycje i remonty w ROD w 2016 roku

Polski Związek Działkowców w 2016 roku przeznacza znaczne środki na inwestycje i remonty w ROD. Środki zgromadzone są na Funduszach Rozwoju, zarządzanych przez właściwe prezydium okręgowych zarządów PZD.

Środki zgromadzone na tych funduszach pochodzą przede wszystkim od podmiotów zewnętrznych, jakie otrzymuje PZD w ramach odszkodowań za nieodtwarzaną infrastrukturę ROD w związku z ich likwidacjami. Często dotyczy to częściowych likwidacji, gdzie nie chodzi o odtwarzanie ogrodu. W pierwszej kolejności z tych środków skorzystają likwidowane ogrody, w których po częściowej likwidacji musi zostać dostosowana infrastruktura, aby zapewnić normalne ich funkcjonowanie. W dalszej kolejności o środki te mogą ubiegać się wszystkie pozostałe ROD, które w ramach obowiązujących w PZD procedur w zakresie realizacji programów inwestycyjno-remontowych i ich finansowania podejmują działania w tym zakresie. Środki te są wydatkowane na podstawie preliminarza finansowego OZ przyjętego na dany rok oraz w oparciu o własne kryteria OZ w sprawie udzielania dotacji dla ROD i ich rozliczania.

Ponieważ zbliżają się walne zebrania w ROD, zachęcamy zarządy ROD do podjęcia w ogrodach niezbędnych działań mających na celu podjęcie inicjatyw inwestycyjnych. Zatem należy przygotować własny program zadań niezbędnych do realizacji w ROD, przedsta-

wić go na walnym zebraniu, uzyskać aprobatę walnego zebrania w formie uchwały na realizację konkretnych zadań inwestycyjno-remontowych. W określeniu źródeł finansowania takich zadań niezbędna jest partycypacja działkowców. Zaś środki będące w dyspozycji okręgów, które można otrzymać w formie dotacji, stanowią uzupełnienie wkładu własnego ROD.

Największą szansę na dotacje będą miały ogrody, które w swoich programach inwestycyjnych odniosą się do inwestowania w podstawową infrastrukturę, jak w: ogrodzenia, aleje, sieć energetyczna i wodociągowa, budynki administracyjne i magazynowe, place zabaw, oświetlenie ogrodu itp. Chodzi w tym zakresie nie tylko o nowe inwestycje ale także odnoszące się do modernizacji i remontów dotychczasowej infrastruktury.

Analizując okręgowe fundusze rozwoju, największe szanse na uzyskanie dotacji mają ogrody z terenu działania okręgowych zarządów w: Gdańsku, Lublinie, Słupsku, Wrocławiu oraz ROD podlaskie, podkarpackie, sudeckie, śląskie, świętokrzyskie, toruńsko-włocławskie, warmińsko-mazurskie, a także mazowieckie w tym warszawskie. W pozostałych okręgach środki są skromniejsze ale również istnieją.

Ponadto zarządy ROD winny we współpracy z Okręgami korzystać ze wsparcia finansowego w ramach: programów unijnych, Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, programów obywatelskich, dota-

cji celowych z budżetów gminnych a także w ramach programu rządowego Senior-WIGOR, którego środki pozostają w dyspozycji samorządów.

Tylko szerokie zmasowane działania wszystkich struktur Związku mogą znacznie zmienić funkcjonowanie i znaczenie ROD z pożytkiem dla samych działkowców a także mieszkańców miast. Zachęcamy do zapoznania się

Warszawa, dnia 20 stycznia 2016 r.

4. Komunikat KR PZD w sprawie usuwania azbestu z terenów rodzinnych ogrodów działkowych

Krajowa Rada PZD informuje, że działkowcy mogą ubiegać się o dofinansowanie na usunięcie azbestu ze środków z budżetu gminy, w której położony jest ogród. Dotyczy to demontażu, pakowania, transportu wyrobów/odpadów zawierających azbest i przekazania ich na składowisko odpadów niebezpiecznych. Usunąć można m.in. płyty eternitowe faliste lub płaskie czy rury azbestowo-cementowe. Uwaga, dofinansowanie nie obejmuje pokrycia kosztów położenia nowego poszycia dachu.

Obecnie trwa nabór wniosków w gminach o dofinansowanie na usunięcie azbestu. Szczegółowe informacje można znaleźć na stronach internetowych poszczególnych gmin. Krajowa Rada PZD zachęca działkowców do występowania z takowymi wnioskami, ponieważ w wielu ROD na terenie całego kraju altany mają poszycie dachowe wykonane z eternitu. Działkowcy, którzy cenią sobie ekologiczne metody upraw i bliskość z przyrodą, w szczególności powinni dołożyć wszelkich starań, aby pozbyć się ze swoich działek tych silnie toksycznych materiałów. Krajowa Rada PZD zachęca również zarządy ROD i okręgowe zarządy do aktywnego wspierania działkowców w tych działaniach.

Warto podkreślić, że azbest jest zaliczany do jednego z dziesięciu najgroźniejszych zanieczyszczeń na Ziemi. Oddychanie powietrzem, które zanieczyszczone jest włóknami azbestu, powoduje, że jego włókna trafiają do płuc, w których zostają już na zawsze. Chorobotwórczy wpływ azbestu na ludzki organizm nie przynosi jednak natychmiastowych objawów. Są one widoczne dopiero po wielu latach tj. po 20 – 50 latach od momentu narażenia organizmu na kontakt z azbestem. Azbest powoduje m.in. pylicę azbestową, raka płuc, raka oskrzeli, czy międzybłoniaka opłucnej czy otrzewnej. Należy pamiętać, że im więcej jest włókien azbestu w powietrzu, którym się oddycha, tym większe jest ryzyko wywołania chorób, w efekcie których każdego roku na świecie

z przyjętym przez PZD programem „Unowocześnianie Infrastruktury Rodzinnych Ogrodów Działkowych-ROD XXI wieku” i uchwałą KR PZD w tej sprawie (Biuletyn Informacyjny KR PZD nr 8/2014)

Struktury Związku są do dyspozycji w realizacji tego programu przez zarządy ROD, a celem jest lepsze zagospodarowanie ogrodów.

Prezydium Krajowej Rady PZD

umiera ok. 100 tysięcy osób.

Źródłami uwalniania się azbestu do środowiska są:

- niewłaściwie składowane odpady azbestowe, w tym tzw. dzikie wysypiska, szczególnie w lasach i odkrytych wyrobiskach,
- użytkowanie wyrobów azbestowych co w konsekwencji prowadzi do zanieczyszczenia powietrza pyłem azbestowym w wyniku: korozji i mechanicznych uszkodzeń płyt azbestowo-cementowych, ścierania tarcz sprzęgłowych i hamulcowych,
- dniewłaściwe usuwanie z dachów i elewacji wyrobów zawierających azbest,
- urządzenia grzewcze, wentylacyjne, klimatyzacyjne i izolacje zawierające azbest. Są to źródła występujące wewnątrz pomieszczeń. Co ważne, stosowanie wyrobów azbestowych, a w konsekwencji możliwość uwalniania włókien azbestu do środowiska, spowodowało wzrost zainteresowania wpływem azbestu na organizm.

Środki przeznaczane na usuwanie azbestu pochodzą z Priorytetowego Programu SYSTEM Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska: wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanego przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Krajowa Rada PZD dużą wagę przywiązuje do ekologizacji ROD. Jednym z jego elementów jest także usuwanie azbestu z ich terenów. Krajowa Rada PZD apeluje, aby sprawę usuwania azbestu z działek działkowcy, zarządy ROD i okręgowe zarządy potraktowały priorytetowo, wykorzystując gminne dofinansowanie do wykonania tego w sposób bezpieczny i nisko kosztowy.

Szczegółowe informacje i terminy dotyczące składania wniosków o dofinansowanie na usunięcie azbestu można znaleźć na stronach internetowych poszczególnych gmin.

KRAJOWA RADA PZD

VIII. INFORMACJA O ZMIANACH W PRAWIE PRACY

UMOWY TERMINOWE

W uzupełnieniu informacji o zmianach w prawie pracy zamieszczonej w Biuletynie Informacyjnym nr 8/2015 Krajowa Rada PZD przedstawia szersze wyjaśnienia na temat zmian w umowach terminowych, które mogą być pomocne w pracy zarządy ROD.

W obowiązującym do dnia 22 lutego 2016r. stanie prawnym przerwa między umowami na czas określony, dłuższa niż 1 miesiąc „zerowała” limit zawartych umów

terminowych. Zgodnie z ustawą z 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw od dnia 22 lutego 2016 r. zawieranie umów na czas określony podlega nowym limitom. Do limitu 3 umów i 33 miesięcy trzeba będzie wliczać nawet umowy sprzed długiej przerwy, jeżeli tylko przypadały w nowym stanie prawnym.

Limit ilości umów

Limit 3 umów obejmuje także umowy trwające w dniu wejścia w życie zmian. Oznacza to, że trwająca w dniu 22 lutego 2016r. pierwsza umowa na czas określony, będzie pierwszą umową według nowego limitu. Jeżeli zaś 22 lutego 2016r. będzie trwała druga z umów na czas określony, to będzie ona także drugą z nowego limitu 3 umów. W związku z tym zarząd ROD będzie mógł zawrzeć z tym samym pracownikiem już tylko jedną kolejną umowę na czas określony. Nowelizacja Kodeksu pracy przewiduje, że umowa o pracę na czas określony zawarta od dnia wejścia w życie nowych przepisów, lecz

w okresie 1 miesiąca od dnia rozwiązania drugiej umowy w starym stanie prawnym jest uważana za umowę o pracę zawartą na czas nieokreślony.

Żeby tego uniknąć przerwa między drugą umową zawartą według starych przepisów a trzecią umową na czas określony zawartą w nowym stanie prawnym musi być dłuższa niż miesiąc.

Nie będzie tego problemu w przypadku, gdy druga umowa kończy się już w nowym stanie prawnym. Wtedy nie trzeba już czekać co najmniej 31 dni z zawarciem trzeciej umowy.

Limit czasu

Jeżeli chodzi o limit trwania kolejnych umów na czas określony w każdym przypadku 33 miesiące będą liczone dopiero od 22 lutego 2016 r. Nie ma przy tym znaczenia, czy trwająca w tym dniu umowa o pracę będzie pierwsza czy druga. Zarząd ROD po 22 lutego 2016 r. może zawrzeć z pracownikiem kolejną umowę trwającą maksymalnie do 33 miesięcy.

Limity ograniczające zatrudnienie na podstawie umów o pracę na czas określony nie będą dotyczyły umów zawartych w celu:

- zastępstwa nieobecnego pracownika,

- wykonywania pracy o charakterze dorywczym lub sezonowym,

- wykonywania pracy przez okres kadencji.

lub gdy zarząd ROD, jako pracodawca wskaże obiektywne przyczyny leżące po jego stronie, uzasadniające zawarcie umowy. W tym miejscu należy mieć świadomość, że wskazanie pracownikowi w zawartej umowie o pracę na czas określony przyczyn obiektywnych uzasadniających przekroczenie limitu umów na czas określony nakłada na Zarząd ROD obowiązek zawiadomienia o tym właściwego okręgowego inspektora pracy.

Okres wypowiedzenia

W systemie prawnym obowiązującym przed wejściem w życie zmian umowy na czas określony dzieliły się na dwie kategorie. Takie, które można było rozwiązać za dwutygodniowym wypowiedzeniem i takie, których nie można było rozwiązać przed upływem okresu, na który zostały zawarte. Zgodnie z nowelizacją Kodeksu pracy strony każdej umowy na czas określony będą mogły ją rozwiązać za wypowiedzeniem niezależnie od czasu

trwania umowy, bez konieczności uwzględniania w treści umowy klauzuli uprawniającej strony do jej wypowiedzenia. Od 22 lutego 2016r. długość okresu wypowiedzenia umów na czas określony zależy od okresu zatrudnienia u pracodawcy, są takie same jak dla umów o pracę na czas nieokreślony.

W przypadku gdy strony zawrą umowę o pracę na czas określony przed zmianą ustawy i będzie ona obowiązy-

wać 22 lutego 2016r. do okresu wypowiedzenia należy liczyć zakładowy staż pracy dopiero od dnia wejścia w życie nowelizacji.

Gdy umowa na czas określony będzie zawarta już po

wejściu w życie zmienionych przepisów trzeba będzie brać pod uwagę poprzednie okresy zatrudnienia sprzed nowelizacji.

Umowa na zastępstwo

Począwszy od 22 lutego 2016r. nie ma już odrębnego rodzaju umowy o pracę na zastępstwo. Umowa na zastępstwo jest rodzajem umowy na czas określony, zawartej w celu zastępstwa pracownika w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy. Ze względu na cel, dla którego została zawarta nie ulegnie przekształceniu w umowę na czas nieokreślony pomimo przekroczenia 33 miesięcznego okresu jej trwania. Taką umowę można rozwiązać w każdej chwili za porozumieniem

stron, za wypowiedzeniem lub bez wypowiedzenia. Trzeba będzie stosować okresy wypowiedzenia właściwe dla umów na czas nieokreślony, czyli zależne od długości okresu zatrudnienia.

Podstawa prawna:

- art. 25¹, art. 36 § 1, ustawy z 26 czerwca 1974r. – Kodeks pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 2014r. poz. 1502 ze zm.)

Art. 25¹ [Kolejna umowa na czas określony]

§ 1. Okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony, a także łączny okres zatrudnienia na podstawie umów o pracę na czas określony zawieranych między tymi samymi stronami stosunku pracy, nie może przekraczać 33 miesięcy, a łączna liczba tych umów nie może przekraczać trzech.

§ 2. Uzgodnienie między stronami w trakcie trwania umowy o pracę na czas określony dłuższego okresu wykonywania pracy na podstawie tej umowy uważa się za zawarcie, od dnia następującego po dniu, w którym miało nastąpić jej rozwiązanie, nowej umowy o pracę na czas określony w rozumieniu § 1.

§ 3. Jeżeli okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony jest dłuższy niż okres, o którym mowa w § 1, lub jeżeli liczba zawartych umów jest większa niż liczba umów określonych w tym przepisie, uważa się, że pracownik, odpowiednio od dnia następującego po upływie okresu, o którym mowa w § 1, lub od dnia zawarcia czwartej umowy o pracę na czas określony, jest zatrudniony

na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

§ 4. Przepisu § 1 nie stosuje się do umów o pracę zawartych na czas określony:

- 1) w celu zastępstwa pracownika w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy,
- 2) w celu wykonywania pracy o charakterze dorywczym lub sezonowym,
- 3) w celu wykonywania pracy przez okres kadencji,
- 4) w przypadku gdy pracodawca wskaże obiektywne przyczyny leżące po jego stronie – jeżeli ich zawarcie w danym przypadku służy zaspokojeniu rzeczywistego okresowego zapotrzebowania i jest niezbędne w tym zakresie w świetle okoliczności zawarcia umowy.

§ 5. Pracodawca zawiadamia właściwego inspektora pracy, w formie pisemnej lub elektronicznej, o zawarciu umowy o pracę, o której mowa w § 4 pkt 4, wraz ze wskazaniem przyczyn zawarcia takiej umowy, w terminie 5 dni roboczych od dnia jej zawarcia.

Art. 36 [Okres wypowiedzenia]

§ 1. Okres wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony i umowy o pracę zawartej na czas określony jest uzależniony od okresu zatrudnienia u danego pracodawcy i wynosi:

1) dwa tygodnie, jeżeli pracownik był zatrudniony krócej niż 6 miesięcy,

2) 1 miesiąc, jeżeli pracownik był zatrudniony co najmniej 6 miesięcy,

3) 3 miesiące, jeżeli pracownik był zatrudniony co najmniej 3 lata.

IX. SPROSTOWANIE

Informujemy, że w Biuletynie Informacyjnym 8/2015 nr 270 na stronie 21 w materiale dot. Uchwały nr 281/2015 Prezydium KR PZD z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie wytycznych do sposobu określania okręgów PZD oraz ROD w kontaktach z podmiotami zewnętrznymi w wyniku błędu drukarskiego nastąpiła pomyłka w wyjaśnieniach do uchwały. W zamieszczonym wzorze dla ROD pominięto informację dotyczącą sądu rejestrowego.

Poprawny wzór oznaczania ROD w korespondencji to:

Polski Związek Działkowców stowarzyszenie ogrodowe w Warszawie

Rodzinny Ogród Działkowy „Relaks” w Wejherowie
ul. Śląska 11, 80 – 788 Wejherowo

NIP 523-25-15-809

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy KRS nr
0000293886

SPIS TREŚCI

I. V posiedzenie Krajowej Rady PZD	1
1. Informacja	1
2. Porządek obrad	3
3. Komisja Uchwał i Wniosków	4
4. Sprawozdanie z działalności Prezydium KR PZD za 2015 rok	4
• Uchwała nr 1/V/2016 KR PZD z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie sprawozdania z działalności Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców w 2015 r.	4
5. Plan pracy na 2016 rok	31
• Uchwała nr 3/V/2016 KR PZD z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie planu pracy Krajowej Rady PZD i Prezydium Krajowej Rady PZD na 2016 r.	31
6. Informacja na temat realizacji art. 76 ustawy o ROD	36
• Uchwała nr 5/V/2016 KR PZD z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie oceny realizacji przez PZD art. 76 ustawy o ROD i dalszych działań związanych z regulacją stanu prawnego gruntów ROD	36
7. Uchwały KR PZD	45
• Uchwała nr 6/V/2016 KR PZD z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie rejestracji regulaminu Okręgowego Zarządu PZD w Gdańsku	45
• Uchwała nr 7/V/2016 KR PZD z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie rejestracji regulaminu Okręgowego Zarządu PZD w Koszalinie	46
• Uchwała nr 8/V/2016 KR PZD z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie rejestracji regulaminu Okręgowego Zarządu PZD w Lublinie	46
• Uchwała nr 9/V/2016 KR PZD z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie rejestracji regulaminu Okręgowego Zarządu Łódzkiego PZD	46
• Uchwała nr 10/V/2016 KR PZD z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie rejestracji regulaminu Okręgowego Zarządu Mazowieckiego PZD	47
• Uchwała nr 11/V/2016 KR PZD z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie rejestracji regulaminu Okręgowego Zarządu PZD w Pile	47
• Uchwała nr 12/V/2016 KR PZD z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie rejestracji regulaminu Okręgowego Zarządu Podkarpackiego PZD	47
• Uchwała nr 13/V/2016 KR PZD z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie rejestracji regulaminu Okręgowego Zarządu PZD w Poznaniu	48
• Uchwała nr 14/V/2016 KR PZD z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie rejestracji regulaminu Okręgowego Zarządu PZD w Słupsku	48
• Uchwała nr 15/V/2016 KR PZD z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie rejestracji regulaminu Okręgowego Zarządu PZD w Szczecinie	48
• Uchwała nr 16/V/2016 KR PZD z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie rejestracji regulaminu Okręgowego Zarządu Śląskiego PZD	49
• Uchwała nr 17/V/2016 KR PZD z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie rejestracji PZD w Zielonej Górze	49
• Uchwała nr 18/V/2016 KR PZD z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie nadania sztandaru Rodzinnemu Ogrodowi Działkowemu „Rozkwit” w Rybniku	49
• Uchwała nr 19/V/2016 KR PZD z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia P. Zygmunta Kacprzakowi mandatu członka Krajowej Rady PZD	50
• Uchwała nr 20/V/2016 KR PZD z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia P. Agnieszce Bąk mandatu członka Krajowej Rady PZD	50
II. Uchwała Prezydium KR PZD	51
• Uchwała nr 300/2015 Prezydium KR PZD z dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie zasad udzielania przez prezydium okręgowych zarządów PZD zgody zarządom ROD na działanie przekraczające zakres zwykłego zarządu	51
III. W sprawie ponadnormatywnych altan i zamieszkiwania w ROD	52
1. Informacja	52
2. Prezydium KR PZD	53
• List otwarty Prezydium KR PZD do Rzecznika Praw Obywatelskich dr Adama Bodnara	53
• Stanowisko Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 11 marca 2016 r. w sprawie stosunku Rzecznika Praw Obywatelskich do problemu zamieszkiwania i ponadnormatywnego budownictwa w rodzinnych ogrodach działkowych	55
3. List Krajowej Komisji Rewizyjnej do Ministra Infrastruktury i Budownictwa	58
4. Stanowisko KR PZD w sprawie ponadnormatywnych altan i zamieszkiwania w ROD	59
5. Komunikat KR PZD w sprawie sprzedaży działek z ponadnormatywną altaną	61

6. Podsumowanie listów i stanowisk w sprawie wystąpienia Rzecznika Praw Obywatelskich	64	w sprawie ogłoszenia konkursu krajowego „Wzorowa Działka Roku 2016”	101
7. Materiały publicystyczne	66		
IV. Jubileusz 35-lecia PZD	85	VI. Altana na działce w ROD. Co każdy działkowiec wiedzieć powinien?	105
1. Uchwała Krajowej Rady PZD	85	VII. Komunikaty Prezydium KR PZD	108
• Uchwała nr 21/V/2016 KR PZD z 19 lutego 2016 r. w sprawie 35-lecia Polskiego Związku Działkowców	85	1. Komunikat Prezydium KR PZD w sprawie zasad rozliczania wywozu śmieci przez działkowców zamieszkujących na terenie ROD	108
2. Apel Krajowej Komisji Rewizyjnej	87	2. Komunikat Prezydium KR PZD w sprawie udzielania pożyczek dla ROD z Funduszu Samopomocowego w 2016 roku ..	109
• Apel Krajowej Komisji Rewizyjnej z dnia 16 lutego 2016 r. do członków Związku w sprawie uczczenia Jubileuszu 35-lecia istnienia Polskiego Związku Działkowców	87	3. Komunikat Prezydium KR PZD w sprawie wykorzystania środków finansowych na inwestycje i remonty w ROD w 2016 roku	110
V. Krajowy Konkurs „ROD Roku 2016” i „Wzorowa Działka Roku 2016”	88	4. Komunikat KR PZD w sprawie usuwania azbestu z terenów rodzinnych ogrodów działkowych	111
• Uchwała Nr 44/2016 Prezydium KR PZD z dnia 2 marca 2016 r. w sprawie ogłoszenia konkursu krajowego „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2016”	88	VIII. Informacja o zmianach w prawie pracy	112
• Uchwała NR 45/2016 Prezydium KR PZD z dnia 2 marca 2016 r.		IX. Sprostowanie	114

Fot. okładka: Fotolia

Redaguje
Komitet Krajowej Rady PZD
www.pzd.pl

Wydawca: Wydawnictwo „działkowiec” Sp. z o.o.
ul. Bobrowiecka 1, 00-728 Warszawa

Skład i łamanie:
Magda Adamska

Druk:
Drukarnia Semafik
Nakład: 5 750